

**FUNDACJA PROGRAMÓW POMOCY DLA ROLNICTWA (FAPA)
ZESPÓŁ MONITORINGU ZAGRANICZNYCH RYNKÓW ROLNYCH (FAMMU)**

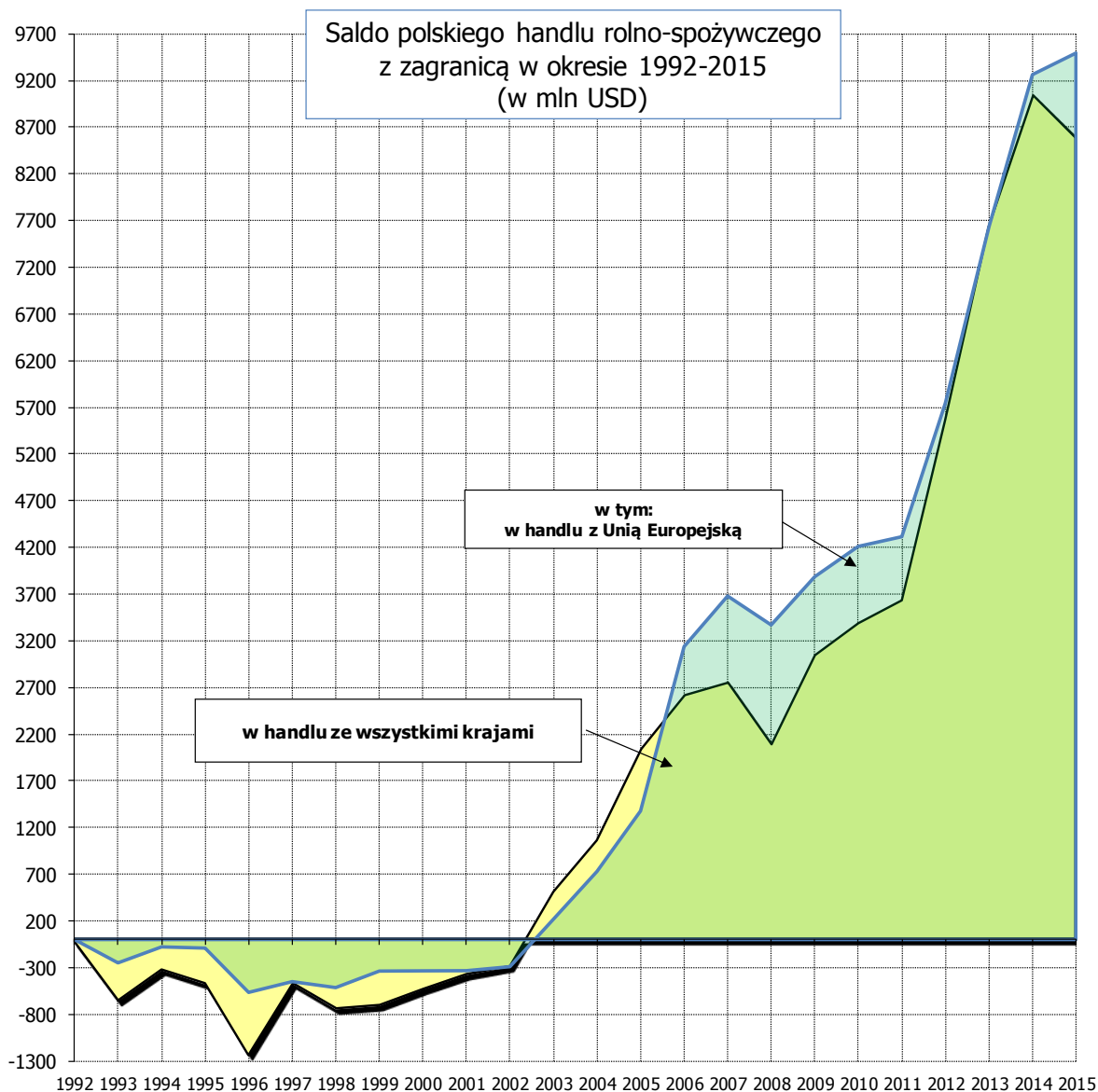

ul. Szkolna 2/4, pokój 213-216
00-930 Warszawa

tel. 022 505 45 64, fax 022 623 19 09, e-mail: fammu@fapa.org.pl, <http://www.fapa.org.pl/fammu>

**ANALIZA WYBRANYCH ZAGADNIĘŃ I TENDENCJI
W POLSKIEJ PRODUKCJI I HANDLU ZAGRANICZNYM
ARTYKUŁAMI ROLNO-SPOŻYWCZYMI W 2015 R.**

WARSZAWA, MAJ 2016 R.

Raport przygotowali:

Andrzej Kalicki, Maria Kosewska, Ewa Siemieńska, Adam Bugała, Łukasz Chmielewski, Paweł Kostrzyński,
Witold Rodkiewicz

SPIS TREŚCI

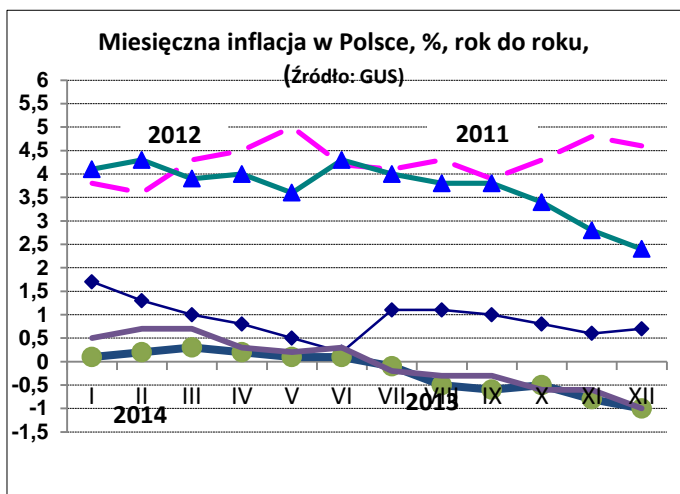
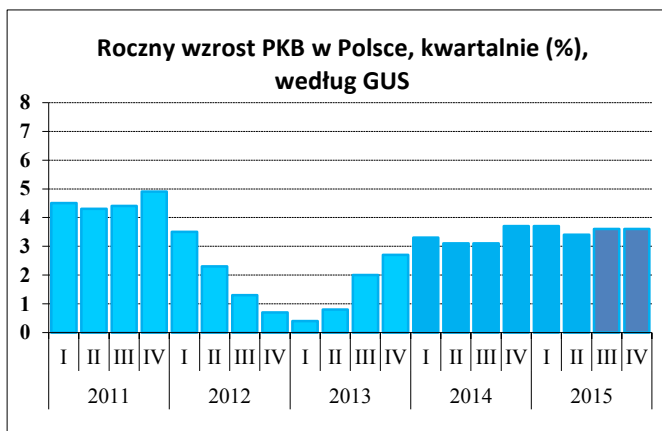
UWARUNKOWANIA MAKROEKONOMICZNE	3
POLSKI HANDEL ZAGRANICZNY WSZYSTKIMI TOWARAMI	4
STRUKTURA TOWAROWA HANDLU ROLNO-SPOŻYWCZEGO	6
STRUKTURA GEOGRAFICZNA HANDLU ROLNO-SPOŻYWCZEGO	8
ZBOŻA I PRODUKTY PRZETWÓRSTWA ZBÓŻ	13
ROŚLINY OLEISTE, PRODUKTY PRZETWÓRSTWA I KOMPONENTY PASZOWE	23
PRODUKTY OGRODNICTWA	31
MIĘSO CZERWONE	42
DRÓB I JAJA	53
ARTYKUŁY MLECZARSKIE	62
CUKIER, PRODUKTY CUKROWNICZE I WYROBY CUKIERNICZE	72
UŻYWKI	90
SZCZEGÓŁOWE TABLICE	98

Uwarunkowania makroekonomiczne

Według GUS, w 2015 r. stopa wzrostu PKB Polski wyniosła średnio 3,6% wobec 3,3% rok wcześniej. W 2015 r., podobnie jak w drugim półroczu 2014 r., występowała deflacja. W 2015 r. średni kurs dolara osiągnął 3,7701 zł i był o 19,5% wyższy w ujęciu r/r. Natomiast średni kurs euro wyniósł 4,1839 zł, co oznacza nieznaczny spadek w porównaniu z poprzednim rokiem.

Według GUS (szacunek wstępny) w 2015 r. produkt krajowy brutto Polski był realnie wyższy o 3,6% w porównaniu z 2014 r. (w cenach stałych roku poprzedniego).

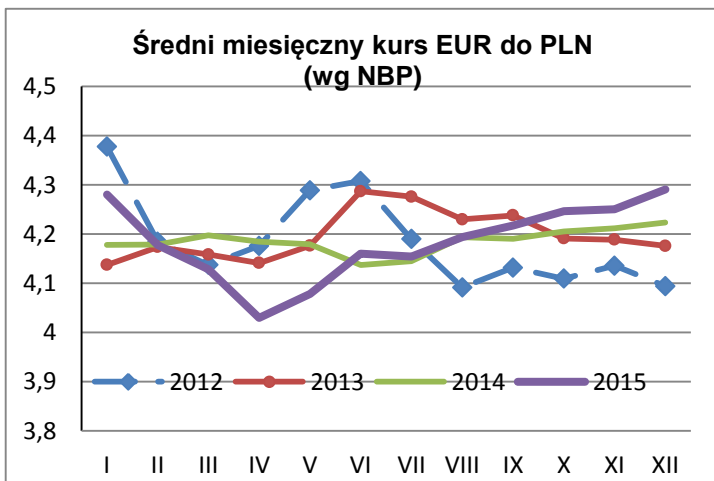
W rozpatrywanym okresie stymulująco na wzrost gospodarczy kraju wpływał popyt krajowy. Odnotowano 3% wzrost konsumpcji. Drugim czynnikiem pobudzającym gospodarkę było ożywienie inwestycji. Poza tym od początku 2015 r. nastąpił dynamiczny wzrost eksportu, co przy słabszym tempie wzrostu importu również pozytywnie oddziaływało na PKB.

W 2015 r. wskaźnik cen towarów i usług znacznie się obniżył, co było spowodowane zwłaszcza spadkiem cen usług związanych z transportem oraz cen obuwia i odzieży. Należy podkreślić znaczne zniżki cen surowców energetycznych, a zwłaszcza ropy naftowej (co było odzwierciedleniem spadków notowań na rynku światowym), a także artykułów rolnych. Ropa naftowa potaniała o ok. 52% w porównaniu do średniej z 2014 r., a gaz ziemny o ok. 38%. Znaczne spadki miały miejsce też w cenach surowców rolnych, a zwłaszcza zbóż. Ceny pszenicy były w zeszłym roku średnio o 39% niższe niż przed rokiem. W przypadku jęczmienia różnica ta wynosiła 16%, ryżu – 16%, a

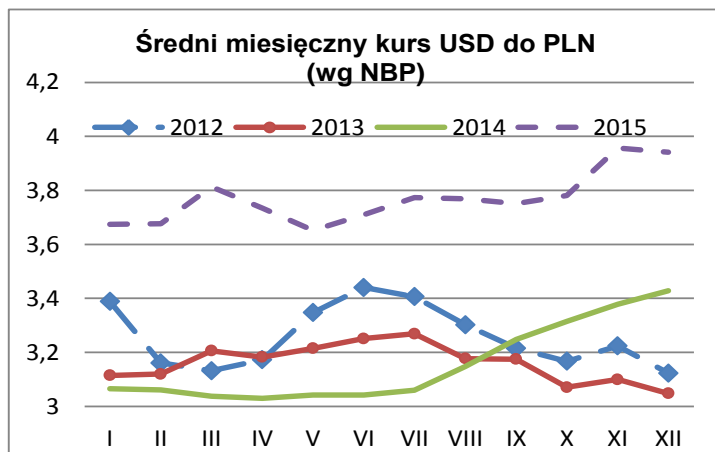
kukurydzy – ok. 14%.

W 2014 roku wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych pozostał na tym samym poziomie co rok wcześniej. Na kształtowanie się indeksu wpływał przede wszystkim wyraźny spadek cen żywności (średniorocznie o 0,9%). Był on odzwierciedleniem między innymi skutków rosyjskiego embarga. Warto odnotować również wpływ zniżek cen surowców energetycznych, a zwłaszcza ropy naftowej. Ropa naftowa potaniała o 7,5% za baryłkę, a gaz ziemny o 6,5% r/r. W przypadku surowców rolniczych najbardziej znaczące były spadki cen jęczmienia – o 29,2%. Wolniejsze było tempo spadku cen ryżu i kukurydzy, najwolniej taniała pszenica – o 8,8%.

W 2015 r. nastąpiła deprecjacja złotego zwłaszcza w relacji do dolara amerykańskiego. W przypadku relacji do euro osłabianie się złotówki było widoczne przede wszystkim w ostatnim kwartale roku. Według NBP, średnioroczny kurs euro w relacji do złotego w 2015 roku wyniósł 4,1839 PLN w porównaniu do średniego kursu z 2014 roku wynoszącego 4,1852 PLN.

W 2015 r. średnioroczny kurs dolara amerykańskiego w stosunku do złotego wyniósł 3,7701 PLN wobec 3,1551 PLN rok wcześniej.

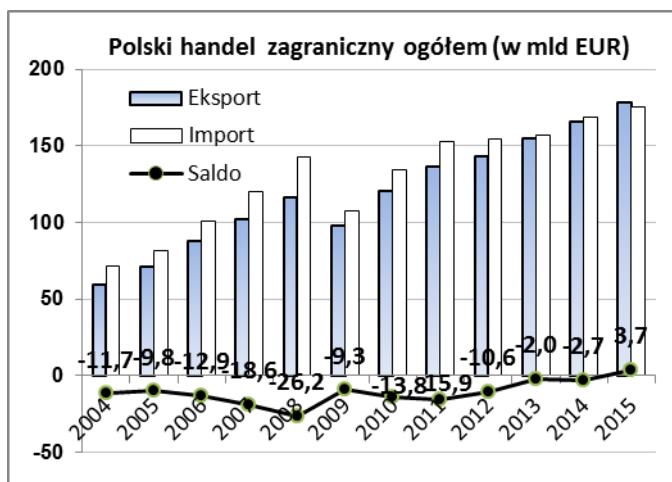

W I kwartale 2015 r. na kurs złotówki wpływały przede wszystkim decyzje banków EBC (luzowanie ilościowe) oraz Narodowego Banku Szwajcarskiego (rezygnacja z obrony kursu EUR/CHF na poziomie 1,2). Drugi kwartał ub.r. przyniósł poprawę wartości złotego w relacji do euro. Najważniejszym czynnikiem kształtującym kurs złotego do EUR była w tym okresie sytuacja w strefie euro, w tym przede wszystkim nasilające się problemy Grecji ze spłatą zobowiązań do MFV. W rezultacie złoty osłabiał się zarówno w stosunku do dolara, jak i do euro.

Trzeci kwartał 2015 roku przyniósł kontynuację deprecjacji złotówki, podobnie jak ostatni kwartał zeszłego roku. Wpływały na to przede wszystkim czynniki zewnętrzne: decyzje FED, niestabilna sytuacja na Ukrainie, utrzymujące się sankcje ze strony Rosji (embargo) oraz sytuacja w strefie euro oraz gospodarka Chin.

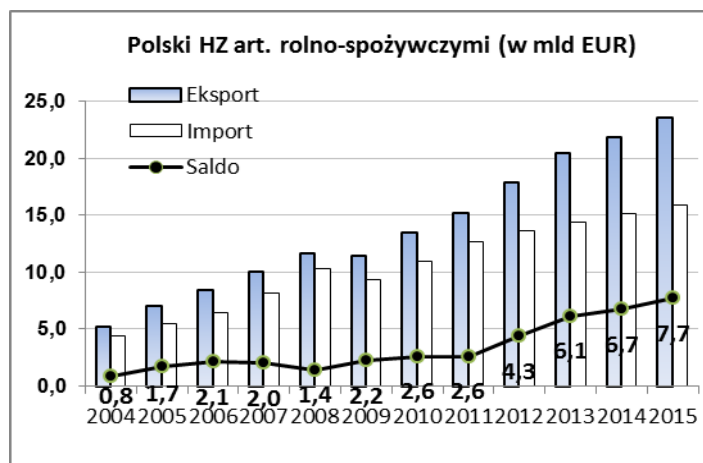
Polski handel zagraniczny wszystkimi towarami

W 2015 roku obserwowano wysoką dynamikę wymiany w polskim handlu zagranicznym. Wysokie tempo wzrostu eksportu w połączeniu z dużo niższą dynamiką wzrostu importu zaowocowało pokazną nadwyżką obrotów towarowych. Eksport wzrósł o 7,8% do 178,7 mld €, a import o 3,9% do 175 mld €. W efekcie po dekadzie deficytu w handlu zagranicznym ogółem pojawiła się nadwyżka w wysokości 3,7 mld € wobec deficytu -2,7 mld € rok wcześniej. Udział eksportu artykułów rolnych w wywozie ogółem przekroczył 13%, w przypadku importu 9%. Znaczenie eksportu żywności w obrotach ogółem nie zmieniło się, a importu nieznacznie wzrosło. W handlu zagranicznym artykułami rolno-spożywczymi ponownie odnotowano wysokie dodatnie saldo obrotów.

W 2015 roku dynamika wzrostu wywozu ogółem zwiększyła się w relacji rocznej o 0,7 punktu procentowego do 7,8%, a importu spadła o 3,4 pp. do 3,9%. Po latach deficytowych pozwoliło to na uzyskanie dodatniego bilansu w handlu ogółem. W 2015 roku udział krajów rozwiniętych w eksporcie ogółem wzrósł o 2 pp. do 86%, o tyleż samo zwiększyło się znaczenie krajów UE do 79%, udział rozwiniętych krajów trzecich spadł o 1 pp. do 6% (na znaczeniu stracił wywóz do EFTA). W przypadku krajów rozwiniętych ogółem odnotowano w 2015 roku 9,8% wzrost wysyłki, czyli wyraźnie wyższy niż ogółem, przy czym do EFTA odnotowano 2,9% spadek eksportu, a do krajów rozwiniętych bez UE i EFTA dynamika

wyniosła 8,1%, a więc była niższa niż rozwiniętych ogółem. Natomiast do UE wywóz zwiększył się dynamicznie, o 10,3%, przy czym do strefy euro był o 0,2 pp. niższy, a do krajów unijnych z krajowymi walutami o 0,5 pp. wyższy niż do UE ogółem. Udział strefy euro w eksporcie wzrósł o 1 pp. do 56%. Wysokie tempo wzrostu wywozu należy tłumaczyć dobrą koniunkturą. Według Międzynarodowego Funduszu Walutowego 2015 roku PKB na świecie wzrosło o 3,1% i o 1,9% w krajach rozwijających się. Poprawę obserwowano także u głównych partnerów handlowych Polski: w Niemczech (+1,5%), Francji (+1,1%), Wielkiej Brytanii (+2,2%), a w strefie euro PKB wzrosło o 1,5%. Udział krajów trzecich bez rozwiniętych ogółem spadł o 2 pp. do 14% na skutek obniżki o 2,8% wywozu. Kluczowy wpływ na to miała wysyłka do WNP, która dynamicznie zmniejszyła się o 20,4%, a udział spadł do 6% (mniej o 2 pp. r/r). Natomiast udział w wywozie krajów trzecich (bez rozwiniętych i WNP) zwiększył się o 1 pp. do 9% za sprawą 13,8% wzrostu eksportu w tym kierunku.

W przypadku importu odnotowano dużo niższe tempo wzrostu niż w przypadku eksportu (3,9 wobec 7,8%). Najwyższą dynamikę wzrostu przywozu odnotowano w przypadku krajów trzecich bez rozwiniętych i WNP, która wyniosła aż 16,7%, a udział tej grupy państw zwiększył się o 2 pp. do 24%. Zaważył na tym przede wszystkim 16% wzrost zakupów z Chin. W przypadku WNP odnotowano silny, 23,7% spadek zakupów, a udział tego ugrupowania w strukturze towarowej przywozu zmniejszył się o 4 pp. do 9%. Zdecydowała o tym przede wszystkim 26% redukcja zakupów w Rosji.

Z państw rozwiniętych trafiło do Polski 67% importu (więcej o 1 pp.), przywóz z UE stanowił zaś 60% (+ 1 pp.), a ze strefy euro 48% (też o 1 pp. więcej). Zakupy w krajach rozwiniętych zwiększyły się w relacji rocznej o 5,0%, a w UE o 5,1%, przy czym dodatnia dynamika importu ze strefy euro była o 0,1 pp. wyższa, a z krajów unijnych bez euro o 0,6 pp. niższa niż unijna ogółem. W przypadku przywozu z krajów rozwiniętych bez UE i EFTA odnotowano dodatnią dynamikę (6,9%), ale udział pozostał bez zmian (5%). Zakupy z EFTA spadły nieznacznie o 1,3%, ale nie odbiło się to na znaczeniu importu z tego kierunku w strukturze towarowej (2% udział bez zmian).

Za sprawą wyraźnie wyższej dynamiki wzrostu przywozu niż wywozu w 2015 roku w obrotach polskiego handlu zagranicznego ogółem pojawiła się spora nadwyżka w wysokości 3,679 mld dolarów. W poprzednich latach bilans zawsze był ujemny, a w 2014 roku deficyt wyniósł 2,659 mld \$. W przypadku obrotów z krajami unijnymi odnotowano dodatnie saldo w wysokości 37,1 mld € (w tym prawie 17,3 mld € dla strefy euro, przy bardzo wysokiej dynamice wzrostu, która wyniosła 41,8% r/r), z krajami rozwiniętymi bez UE i EFTA obroty zamknęły się deficytem 1 mln €, który był stabilny r/r. Wysokim saldem dodatnim zamknęła się wymiana handlowa z krajami rozwiniętymi ogółem (36,5 mld €). Natomiast z krajami trzecimi bez rozwiniętych odnotowano duży deficyt (-32,8 mld €), który powiększył się o 5,7%. Ujemne saldo obrotów z WNP spadło o 28,7% do -6 mld €, a z pozostałymi krajami (bez rozwiniętych i WNP) wzrosło o 18,5% do -26,8 mld €.

Od lat najważniejszym partnerem handlowym Polski są Niemcy, zarówno po stronie eksportu, jak i importu. W 2015 roku sprzedaż na rynek niemiecki wzrosła w relacji rocznej o 11% do 48,5 mld €, import zwiększył się zaś o 8% do 40 mld €. W obu przypadkach dynamiki wzrostu były wyższe niż w handlu ogółem. Udział Niemiec w polskim handlu w przypadku importu i eksportu wzrósł o po 1 pp. do odpowiednio 27% i 23%. Wśród pierwszej dziesiątki największych rynków zbytu w ujęciu wartościowym tylko Rosja (3% udział) nie należała do UE. W przypadku importu w pierwszej dziesiątce największych dostawców znalazły się trzy kraje trzecie: Chiny (12%, drugi najważniejszy dostawca), Rosja (7% udział) i USA (3%). Obroty z pierwszą dziesiątką partnerów handlowych stanowiły po 66% eksportu i importu ogółem. Warto odnotować wysoką dynamikę w handlu z USA: eksport zwiększył się o 11%, a import o 14%, co pozwoliło na zajecie 12. pozycji w strukturze geograficznej wywozu i 9. w imporcie.

Rok 2015 przyniósł minimalny wzrost udziału artykułów rolno-spożywczych w polskim handlu zagranicznym ogółem, przy czym tempo wzrostu w eksporcie było porównywalne z handlu ogółem, a importu wyższe. Udział wywozu nie zmienił się w relacji rocznej, wynosząc 13,2%, a importu wzrósł o 0,1 pp. do 9,1%. Dynamika zmian udziału roli handlu żywności w handlu ogółem ulega w ostatnich latach minimalnym zmianom. W 2015 roku eksport żywności rósł szybciej o 0,6 pp. niż przed rokiem, a dynamika wzrostu importu była niższa w relacji rocznej o 1,0 pp. Saldo obrotów żywnością jest od lat dodatnie, a w 2015 roku zwiększyło się dynamicznie, o 14,3% do 7,708 mld €. Na wynikach polskiego handlu zagranicznego żywnością w 2015 roku zaważyła wysyłka do WNP (-34% r/r), w tym przede wszystkim do Rosji (-55%) i na Ukrainę (-17%), co ma związek z konfliktem rosyjsko-ukraińskim, rosyjskim embargiem na unijną żywność (wybrane produkty) i silną deprecjacją rubla i hrywny. Udział krajów WNP w strukturze geograficznej eksportu polskiej żywności obniżył się w 2015 roku o 3 pp. z 8 do 5%

Udział handlu artykułami rolno-spożywczymi w handlu zagranicznym Polski

Udział w:	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
eksportcie	8,4%	8,4%	8,0%	8,4%	8,7%	9,9%	9,7%	9,9%	9,9%	11,7%	11,2%	11,1%	12,5%	13,2%	13,2%	13,2%
importcie	6,5%	6,8%	6,5%	5,9%	6,1%	6,8%	6,4%	6,8%	7,0%	8,6%	8,1%	8,3%	8,8%	9,1%	9,0%	9,1%

Struktura towarowa handlu rolno-spożywczego

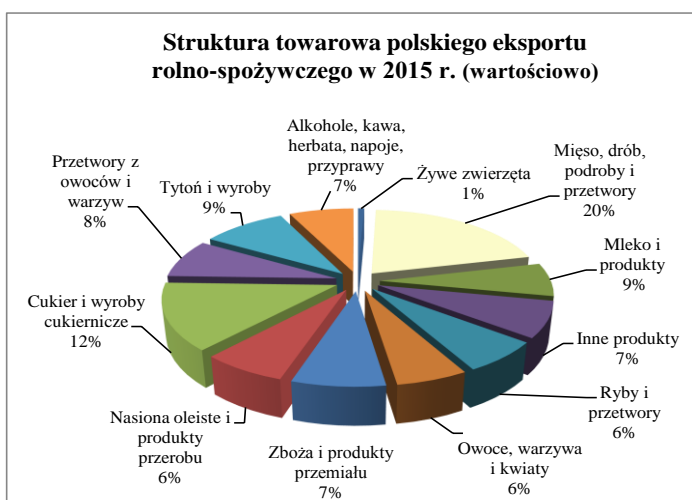
W 2015 r. dodatnie saldo w polskim handlu rolno-spożywczym wzrosło w skali roku o 14% do ok. 7,7 mld EUR. Poprawił się znacznie bilans handlowy w działach przetworów roślinnych i zwierzęcych oraz surowców roślinnych. W dziale zwierzęcym wzrosła głównie wartość wywozu mięsa drobiowego, wołowiny, przetworów mięsnych i drobiowych, jaj oraz ryb i przetworów rybnych. Ujemny bilans w handlu żywymi zwierzętami uległ poprawie, ze względu na znaczny spadek przywozu trzody chlewnej. Wzrósł eksport zbóż, rzepaku, skrobi, grysików i słodu, wyrobów cukierniczych, przetworów owocowo-warzywnych oraz olejów i tłuszczów roślinnych. Jednocześnie zmalał import zbóż. Mniejsze były natomiast wpływy z wywozu świeżych owoców i warzyw, przy zwiększonych wydatkach na zakupy zagraniczne. Dodatnie saldo w handlu cukrem wydatnie wzrosło na skutek spadku importu. Obniżył się nieznacznie dodatni bilans w obrotach handlowych użytkami.

Struktura towarowa polskiego handlu rolno-spożywczego

Grupy produktów	Eksport (mln EUR)				Import (mln EUR)				Saldo (w mln EUR)	
	2014	2015	% udział w 2015	zmiana 2015/2014	2014	2015	% udział w 2015	zmiana 2015/2014	2014	2015
Żywe zwierzęta	165,4	161,9	1%	-2%	634,5	536,9	3%	-15%	-469,1	-375,0
Przetwory i produkty zwierzęce	6 577,6	6 918,6	29%	5%	2 604,0	2 585,3	16%	-1%	3 973,6	4 333,3
Ryby i przetwory rybne	1 475,7	1 526,1	6%	3%	1 588,8	1 631,6	10%	3%	-113,1	-105,4
Surowce roślinne	2 683,3	2 834,3	12%	6%	2 524,1	2 624,3	17%	4%	159,2	210,1
Przetwory i produkty roślinne	6 807,3	7 475,2	32%	10%	5 158,4	5 365,2	34%	4,0%	1 648,9	2 110,0
Używkii, napoje, pozostałe	4 167,2	4 642,1	20%	11%	2 624,6	3 107,3	20%	18%	1 542,7	1 534,8
RAZEM	21 876,5	23 558,3	100%	8%	15 134,4	15 850,5	100%	5%	6 742,0	7 707,8

W 2015 r. w polskim **eksportcie** rolno-spożywczym dominowały produkty niskoprzetworzone stanowiąc 56% jego wartości. Towary wysokoprzetworzone miały 25% udział, a nieprzetworzone – 19%. W porównaniu z 2014 r. udział produktów wysokoprzetworzonych w wywozie ogółem zwiększył się o 1 p.p., kosztem produktów niskoprzetworzonych. Wartość wywozu towarów wysokoprzetworzonych wzrosła o 12%, niskoprzetworzonych o 6%, a nieprzetworzonych o 7%.

W 2015 r. w dziale zwierzęcym dodatnie saldo w handlu mięsem czerwonym wzrosło o ponad połowę, głównie ze względu na zwiększenie wpływów z eksportu wołowiny o jedną czwartą. Wyższa niż rok wcześniej była również wartość eksportu koniny (+7%) oraz mięsa owczego i koziego (+22%), przy spadku wywozu wieprzowiny (-1%). Dodatnie saldo w handlu mięsem drobiu wzrosło natomiast o 20%, dzięki kolejnemu zwiększeniu wartości wywozu (+20%). Wzrosły również wpływy ze sprzedaży zagranicznej przetworów mięsnych (+7%), ryb i przetworów rybnych (+3%) oraz jaj i przetworów z jaj (+19%). Niższa niż przed rokiem była natomiast wartość sprzedaży zwierząt żywych (-2%), głównie trzody chlewnej i bydła, a także produktów mleczarskich: mleka (-18%), serów i twarogów (-11%) i masła (-2%).

W dziale roślinnym, podobnie jak w latach ubiegłych, najważniejsze znaczenie w eksporcie odgrywały produkty przetworzone, których wartość wywozu w 2015 r. wzrosła o 10%. W tej grupie zwiększyły się wpływy ze sprzedaży skrobi, grysików i słodu (+32%), wyrobów cukierniczych (+15%), sosów, zup i zagęszczaczy (+10%), przetworów owocowo-warzywnych (+5%), śrut oleistych, komponentów paszowych i pasz (+4%) oraz olejów i tłuszczów roślinnych (+4%). Mniejsza niż rok wcześniej była natomiast wartość wywozu cukru i melasy (-9%) i produktów przemiału zbóż (+1%). W grupie surowców roślinnych odnotowano po raz kolejny znaczny, 13% wzrost wartości eksportu zbóż. Saldo w handlu zagranicznym zbożami było ponownie dodatnie, a Polska stała się w 2013 r. po wielu latach eksporterem netto zbóż. Zwiększyły się również o około jedną trzecią wpływy z wywozu rzepaku, obniżyła się natomiast o 44% wartość eksportu świeżych owoców (-11%), głównie jabłek, świeżych warzyw (-2%) oraz ziemniaków (-62%).

Produkty o największym udziale w polskim eksporcie rolno-spożywczym w 2015 r.

Produkt	kod CN	Eksport, mln EUR			zmiana 2015/2014	% udział 2015
		2013	2014	2015		
Papierosy	2402	1 370,23	1 745,32	1 944,20	11%	21,0%
Mięso i podroby jadalne z drobiu	0207	1 117,29	1 370,43	1 637,67	20%	17,7%
Czekolada i pozostałe przetwory zaw. kakao	1806	1 067,00	1 172,09	1 321,83	13%	14,3%
Pieczywo	1905	763,18	939,15	1 106,70	18%	11,9%
Mięso wołowe, świeże lub schłodzone	0201	753,74	742,33	934,83	26%	10,1%
Pszenica	1001	358,29	615,11	772,97	26%	8,3%
Pozostałe przetwory spożywcze (koncentraty białkowe, syropy)	2106	644,36	749,59	740,76	-1%	8,0%
Mięso wieprzowe, świeże, schłodzone i mrożone	0203	925,09	704,46	696,97	-1%	7,5%
Ryby suszone, solone i wędzone	0305	587,72	646,78	646,86	0%	7,0%
Sery i twarogi	0406	691,84	662,89	593,17	-11%	6,4%

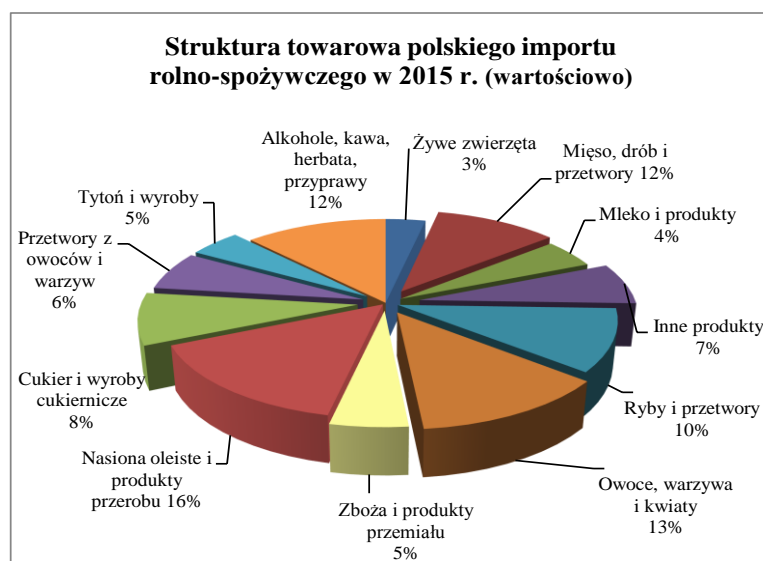
Pierwszą pozycją w dziale innych produktów, a zarazem towarem o najwyższej wartości w strukturze rzeczowej eksportu rolno-spożywczego ogółem były tradycyjnie papierosy, wartość ich wysyłek zwiększyła się w ciągu roku o 11%. Wzrosła również wartość reeksportu kakao, kawy, herbaty i przypraw (+15%), wywozu alkoholu i napojów alkoholowych (+14%) oraz wód i napojów bezalkoholowych (+17%).

Import artykułów rolno-spożywczych do Polski w 2015 r. zdominowany był tradycyjnie przez produkty niskoprzetworzone (47% wartości dostaw). Artykuły nieprzetworzone miały 34% udział w wartości zakupów, a wysokoprzetworzone – 20%. W ciągu roku wartość dostaw produktów niskoprzetworzonych wzrosła o 2%, nieprzetworzonych o 5%, a wysokoprzetworzonych – o 10%.

Produkty o największym udziale w polskim imporcie rolno-spożywczym w 2015 r.

Produkt	kod CN	Import, mln EUR			zmiana 2015/2014	% udział 2015
		2013	2014	2015		
Mięso wieprzowe (świeże, schłodzone lub mrożone)	0203	1304,20	1253,93	1230,03	-2%	17,9%
Makuchy sojowe	2304	692,83	804,27	808,69	1%	11,8%
Ryby świeże lub schłodzone	0302	665,08	711,31	742,60	4%	10,8%
Czekolada i pozostałe przetwory zawierające kakao	1806	433,89	487,28	578,62	19%	8,4%
Filety rybne i pozostałe mięso rybne (świeże, schłodzone lub mrożone)	0304	454,31	501,74	514,84	3%	7,5%
Tytoń nieprzetworzony	2401	357,19	395,57	493,07	25%	7,2%
Pozostałe przetwory spożywcze (koncentraty białkowe, syropy)	2106	380,28	421,64	452,08	7%	6,6%
Karma dla zwierząt	2309	384,41	428,92	440,65	3%	6,4%
Kawa	0901	340,60	318,34	416,91	31%	6,1%
Owoce cytrusowe świeże lub suszone	0805	323,64	312,93	332,91	6%	4,8%

Produkty pochodzenia roślinnego stanowiły połowę wartości dostaw produktów roślinnych wzrósł wobec 2014 r. o 4%.

całego importu rolno-spożywczego. Koszt Wśród surowców spadła wartość dostaw ziemniaków (-33%) oraz zbóż (-9%). Więcej niż przed rokiem wydatkowano natomiast na przywóz nasion oleistych (+15%), świeżych owoców (+7%) i warzyw (+8%). Z grupy przetworów roślinnych zmalały wydatki na import cukru i melasy (-29%), olejów i tłuszczów roślinnych (-6%) oraz śrut oleistych i komponentów paszowych (-1%). Wzrosła natomiast wartość zakupów przetworów owocowych (+29%), skrobi, grysików i słodu (+13%), wyrobów cukierniczych (+12%), produktów przemiału zbóż (+5%) oraz przetworów warzywnych (+4%).

Dział produktów pochodzenia zwierzęcego miał w 2015 r. około 30% udziału w wartości importu wszystkich towarów rolno-spożywczych. W ciągu roku wartość przywozu produktów zwierzęcych zmalała o 2%.

Towarem o najwyższej wartości w zakupach na rynkach zagranicznych była ponownie wieprzowina, przy 2% spadku wydatków wobec 2014 r. W dziale zwierzęcym mniej niż rok wcześniej wydatkowano również na

zakup masła (-20%), mleka, śmietany i lodów (-3%), jaj i produktów z jaj (-8%) oraz przetworów mięsnych (-3%). Wzrosła natomiast wartość przywozu wołowiny (+32%), mięsa drobiu (+18%), mięsa owczego i koziego (+28%), koniny (+128%), serów i twarogów (+6%), tłuszczów i mączek zwierzęcych (+6%) oraz ryb i przetworów rybnych (+3%). W grupie zwierząt żywych najważniejszą pozycją w imporcie pozostaje trzoda chlewna. Wartość przywozu tych zwierząt (głównie prosiąt) do Polski obniżyła się jednak w skali roku o ponad jedną czwartą. Wyższe niż rok wcześniej były natomiast wydatki na zakup bydła (+6%) koni (+10%) i żywego drobiu (+4%).

W dziale innych produktów największy udział w wartości importu (ok. 40%) miały tradycyjnie kawa, herbata, kakao i przyprawy. W stosunku do 2014 r. wydatki na te towary wzrosły o 22%. Zwiększyła się ponownie wartość zakupów tytoniu nieprzetworzonego do produkcji papierosów (+26%), alkoholi i napojów alkoholowych (+13%) oraz wód i napojów bezalkoholowych (+20%).

Struktura geograficzna handlu rolno-spożywczego

Najważniejszym partnerem Polski w handlu rolno-spożywczym były w 2015 r. tradycyjnie państwa Unii Europejskiej. Bilans w wymianie handlowej z tym ugrupowaniem poprawił się prawie o 23% za sprawą wyższej dynamiki wzrostu eksportu niż importu. Największe dodatnie saldo w handlu rolno-spożywczym ze wszystkimi krajami odnotowano z Niemcami, a największy deficyt – z Norwegią i Argentyną.

W 2015 r. do państw Unii Europejskiej wywieziono z Polski artykuły rolno-spożywcze za ponad 19,3 mld EUR o wartości o 11% wyższej niż rok wcześniej, co stanowiło 82% udział w całkowitym polskim eksporcie rolno-spożywczym. W porównaniu z 2014 r. udział UE wzrósł o 2 p.p. Wartość towarów wysłanych do państw „starej” UE-15 miała 55% udział w łącznych wysyłkach, a do nowych państw członkowskich UE-13 odpowiednio 19%. W 2015 r. mieliśmy do czynienia po raz kolejny z dodatnim saldem obrotów w handlu rolno-spożywczym z UE – wyniosło ono 8,5 mld EUR i było o 23% wyższe niż w 2014 r. Poprawa bilansu handlowego nastąpiła na skutek wyższej dynamiki wzrostu wartości eksportu (+11%) niż importu rolno-spożywczego z tego ugrupowania (+3%). Ze wszystkich państw UE sprowadzono do Polski towary o wartości ok. 10,8 mld EUR, co stanowiło 68% udział w polskim imporcie rolno-spożywczym ogółem. Wartość towarów sprowadzonych z „UE-15” stanowiła 58% łącznej wartości importu tych produktów, a z „UE-13” odpowiednio 10%.

Wartość sprzedaży żywności do UE-15 wyniosła ok. 13 mld EUR, o ponad 8,5% więcej niż rok wcześniej. Kwota sprowadzonych z tego kierunku produktów przekroczyła 9,2 mld EUR i była o 2,5% wyższa w skali roku. Podobna sytuacja dotyczyła nowych państw członkowskich, wartość eksportu w 2015 r. wzrosła o 10% do 4,4 mld EUR, natomiast wydatki na import zwiększyły się o 6,5% do ok. 1,6 mld EUR. Dodatnie saldo wymiany handlowej dla państw UE-15 wyniosło 3,7 mld EUR, zwiększając się w ciągu roku aż o 27%. Dodatni bilans w handlu z państwami UE-13 wyniósł 2,9 mld EUR i był o 12% wyższy niż w 2014 r.

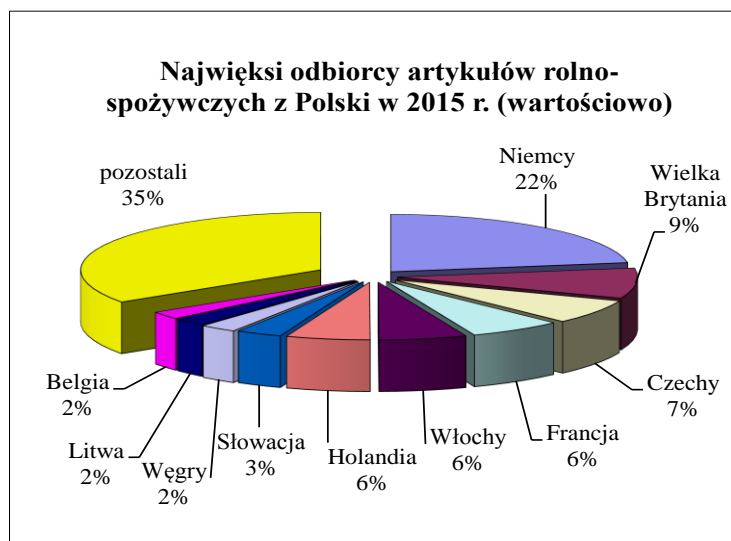
Struktura geograficzna polskiego handlu rolno-spożywczego

Ugrupowania	Eksport (mln EUR)				Import (mln EUR)			
	2014	2015	% udział	% zmiana 2014=100	2014	2015	% udział	% zmiana 2014=100
UE	17 408,8	19 316,8	82%	11,0	10 487,6	10 806,2	68%	3,0
<i>w tym: "UE-15"</i>	12 976,5	14 353,0	61%	10,6	9 013,1	9 236,1	58%	2,5
<i>"UE-13"</i>	4 432,3	4 963,8	21%	12,0	1 474,5	1 570,2	10%	6,5
Bliski Wschód i Afryka Płn.	602,6	765,7	3%	27,1	230,2	305,8	2%	32,8
EUG	1 235,7	715,6	3%	-42,1	200,3	223,1	1%	11,4
NAFTA	363,9	468,4	2%	28,7	318,4	374,9	2%	17,7
Partnerstwo Wsch.	407,9	348,4	1%	-14,6	397,4	424,4	3%	6,8
EFTA	164,5	191,5	1%	16,4	729,4	713,4	5%	-2,2
PIK UE	169,7	207,3	1%	22,2	248,4	325,2	2%	30,9
ASEAN	166,8	193,5	1%	15,9	327,5	367,5	2%	12,2
Mercosur	16,1	18,5	0,1%	15,1	952,5	984,1	6%	3,3
Inne	1 340,6	1 332,6	6%	-0,6	1 242,8	1 325,9	8%	6,7
Świat	21 876,5	23 558,3	100%	7,7	15 134,4	15 850,5	100%	4,7

Biorąc pod uwagę strukturę towarową, do UE trafiały z Polski głównie przetworzone produkty roślinne – wartość ok. 5,9 mld EUR z 30% udziałem wartości łącznego eksportu rolno-spożywczego na rynek unijny oraz przetworzone produkty pochodzenia zwierzęcego – 5,4 mld EUR (28% udział). Najważniejszymi pozycjami w eksporcie były wyroby cukiernicze – 2,3 mld EUR (12% udział), papierosy – 2,1 mld EUR (11%), mięso czerwone – 1,9 mld EUR (10%), mięso drobiowe – 1,5 mld EUR (8%) oraz ryby i skorupiaki – 1 mld EUR (5%). W imporcie produktów rolno-spożywczych z UE największy udział miały przetworzone

produkty roślinne – 3,5 mld EUR (32%) oraz przetworzone produkty zwierzęce – 2,4 mld EUR (22%). W strukturze wartości przywozu dominowały mięso czerwone – 1,4 mld EUR (13% udział), wyroby cukiernicze – 1,1 mld EUR (10%), świeże owoce – 658 tys. EUR (6%), kawa, kakao, herbata i przyprawy – 655 tys. EUR (6%) oraz oleje i tłuszcze roślinne – 0,61 mld EUR (6%).

Najważniejszym odbiorcą polskich artykułów rolno-spożywczych są tradycyjnie Niemcy. W 2015 r. zakupiły

one w Polsce produkty za 5,29 mld EUR, co stanowiło 22% polskiego eksportu rolno-spożywczego ogółem oraz 27% wywozu do wszystkich państw unijnych. W porównaniu z 2014 r. wartość towarów dostarczonych z Polski na rynek niemiecki wzrosła o 7%. Największe przychody osiągnęliśmy z eksportu do Niemiec wędzonych ryb i przetworów rybnych (490 mln EUR), mięsa drobiu (392 mln EUR), wyrobów piekarniczych (274 mln EUR), rzepaku (271 mln EUR) i czekolady (222 mln EUR).

Drugim pod względem wartości rynkiem zbytu była Wielka Brytania z sumą ok. 2 mld EUR i 9% udziałem w polskim eksporcie rolno-spożywczym ogółem i 10% w wywozie do państw unijnych. W 2015 r. wartość

wyeksportowanych w tym kierunku produktów rolno-spożywczych była o 18% wyższa. Brytyjczycy sprowadzali z Polski głównie wyroby czekoladowe (298 mln EUR), mięso drobiu (224 mln EUR) przetwory mięsne (141 mln EUR) oraz wyroby piekarnicze (104 mln EUR).

W czołówce odbiorców polskich towarów rolno-spożywczych znalazły się ponadto Czechy (1,61 mld EUR, 18% wzrost w skali roku), Francja (1,48 mld EUR, 1% spadek), Włochy (1,39 mld EUR, +14%) i Holandia (1,33 mld EUR, +22%). Czesi wydatkowali najwięcej na zakup w Polsce kawy, oleju rzepakowego, mięsa drobiu oraz wyrobów czekoladowych. Francuzi zaopatrywali się na naszym rynku najchętniej w papierosy, mięso drobiu i napoje spirytusowe, Włosi w papierosy, wołowinę, wieprzowinę i wędzone ryby, a Holendrzy w papierosy, wołowinę, mięso drobiu i wyroby czekoladowe. Najwyższą dynamikę wzrostu eksportu do państw UE w ujęciu wartościowym odnotowano w przypadku Malty (+64%), Chorwacji (+29%), Cypru (+27%) i Grecji (+25%). Francja była jedynym państwem UE, do którego zanotowaliśmy w 2015 r. spadek wywozu rolno-spożywczego. Ujemne saldo wymiany handlowej miało miejsce jedynie z Hiszpanią (-315 mln EUR), Danią (-205 mln EUR) i Belgią (-33 mln EUR).

Drugą grupą krajów, która miała 3% udział w polskim eksporcie rolno-spożywczym był Bliski Wschód i Afryka Północna. W tej grupie krajów największe wpływy uzyskano z wysyłek do Arabii Saudyjskiej, Egiptu, Algierii i Izraela. W wywozie do krajów arabskich dominowała pszenica. W wartości eksportu na rynek saudyjski duży udział miały również wyroby piekarnicze i cukiernicze oraz sery i twarogi. Algieria zaopatrywała się na polskim rynku także w mleko w proszku oraz przetworzony tytoń, a Egipt w sery i twarogi, wyroby czekoladowe i jabłka. W wysyłkach do Izraela największy udział miały cukier, wody słodzone i wyroby czekoladowe

Kolejnymi odbiorcami produktów rolno-spożywczych z Polski były w 2015 r. kraje Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej (EUG) – skupiającej Rosję, Białoruś, Kazachstan, Armenię i Kirgistan. W strukturze wywozu do EUG największy udział miały świeże owoce, głównie jabłka (16%), wyroby cukiernicze (16%) oraz przetwory z warzyw (12%). Wartość wysyłek do EUG wyniosła 715,6 mln EUR i była o 42% niższa od tej z 2014 r., głównie za sprawą spadku eksportu do Rosji (-55% do 398 mln EUR). Najważniejszymi pozycjami w dostawach na rynek rosyjski były wyroby czekoladowe, piekarnicze, mrożone warzywa oraz soki owocowe. Udział Rosji w łącznym polskim eksporcie produktów rolno-spożywczych wyniósł zaledwie 2% i w skali roku spadł o 4 pp. W handlu rolno-spożywczym z tym krajem odnotowujemy jednak nadal dodatnie saldo – 219 mln EUR, które jednak w porównaniu z 2014 r. obniżyło się o 70%. Z uwagi na embargo żywnościowe, obowiązujące od sierpnia 2014 r., spadł prawie do zera eksport polskich owoców i warzyw, mięsa czerwonego i drobiowego oraz produktów mleczarskich do Rosji, niższe były także wysyłki przetworów mięsnych, rybnych i owocowo-warzywnych. Wzrosły natomiast dostawy cukru, rzepaku, zbóż i produktów przemiału.

Eksport wyrobów cukierniczych obniżył się o 17%, jednak pozostał nadal na wysokim poziomie. W 2015 r. wartość polskiego wywozu rolno-spożywczego na Białoruś spadła o 14% do 234 mln EUR, a w strukturze towarowej dominowały jabłka, mleko, świeże pomidory i mrożone warzywa.

Następnym ugrupowaniem w wywozie produktów rolno-spożywczych z Polski było w ubiegłym roku ugrupowanie NAFTA (Stany Zjednoczone, Kanada i Meksyk). Wartość eksportu wyniosła 468,4 mln EUR, czyli o 29% więcej niż rok wcześniej. Wysyłki w tym kierunku stanowiły około 3% wywozu w ujęciu wartościowym. USA sprowadziły z Polski towarów za 362,5 mln EUR, o 27% więcej niż w 2014 r., głównie wieprzowinę, przetwory mięsne, wyroby cukiernicze, napoje alkoholowe, soki owocowe oraz ryby i przetwory. Kanadyjczycy sprowadzali z Polski głównie wyroby cukiernicze i wieprzowinę.

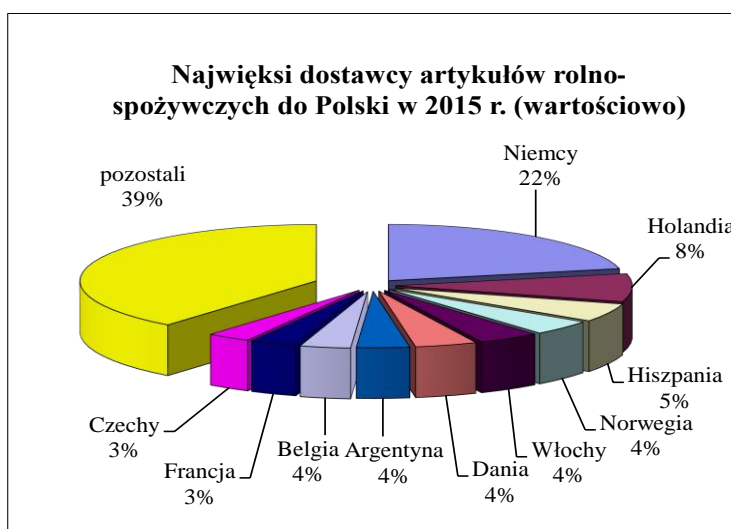
Partnerstwo Wschodnie, zrzeszające Ukrainę, Mołdawię, Azerbejdżan i Gruzję to kolejna grupa państw sprowadzająca polskie produkty rolno-spożywcze. W 2015 r. wartość sprzedaży do tych państw zmniejszyła się w skali roku o 15% do 348,4 mln EUR. W strukturze wywozu największy udział miały świeże owoce, wyroby cukiernicze, kawa, kakao, herbata i przyprawy oraz przetwory z warzyw. W 2015 r. na Ukrainę wysłaliśmy towary za sumę ok. 298 mln EUR, o 17% niższą niż rok wcześniej, przeważnie pasze dla zwierząt, owoce cytrusowe, pisklęta kurze i jabłka.

W 2015 r. polski eksport rolno-spożywczy do krajów EFTA wyniósł 202,8 mln EUR, o 15% więcej niż w 2014 r., a w strukturze towarowej największy udział miały wyroby cukiernicze, przetwory owocowe, herbata i filety rybne. Wartość wysyłek towarów rolno-spożywczych z Polski do krajów kandydujących do UE wzrosła o 24% do 196 mln EUR. Wywóz do Turcji zwiększył się o 28%, do tego kraju sprzedawaliśmy przede wszystkim słoń, wołowinę oraz wyroby cukiernicze. Z pozostałych krajów, niezrzeszonych w żadnym ugrupowaniu, największymi odbiorcami polskich produktów rolno-spożywczych były Hongkong i Chiny, kraje te głównie w polskim mięsie drobiu.

Najważniejszym dostawcą do Polski produktów rolno-spożywczych jest od wielu lat Unia Europejska z wartością przywozu w 2015 r. na poziomie 10,81 mld EUR, co daje 68% udział w imporcie z całego świata w ujęciu wartościowym. W stosunku do 2014 r. wartość dostaw wzrosła o 3%. Państwa UE-15 wyeksportowały do Polski produkty rolno-spożywcze za 9,24 mld EUR, o 2,5% więcej w skali roku i z 58% udziałem. Import z nowych państw członkowskich UE-13 miał 10% udział, a wartość zakupów wyniosła 1,57 mld EUR i była o 7% wyższa niż rok wcześniej. W strukturze towarowej dostaw z UE-15 największy udział miały wieprzowina (13% udział), a kolejne miejsca zajęły wyroby czekoladowe, pasze dla zwierząt, trzoda chlewna, wyroby piekarnicze, owoce cytrusowe, oleje roślinne oraz mleko w proszku. Nowe państwa członkowskie eksportowały na polski rynek głównie pasze dla zwierząt, wyroby czekoladowe, zboża, słoń oraz mleko w proszku.

Niemcy są od lat największym krajem-dostawcą artykułów rolno-spożywczych do Polski. W 2015 r. wartość produktów zaimportowanych z tego kraju wzrosła o 2% do 3,42 mld EUR, co stanowiło 22% udział w całkowitym polskim imporcie rolno-spożywczym oraz z 32% udział w przywozie z państw unijnych. W dostawach przeważały wyroby cukiernicze (15% udział w wartości importu z tego kraju), kawa, kakao, przyprawy (11%), wieprzowina (10%), pasze dla zwierząt (7%), produkty mleczarskie (7%), oleje i tłuszcze roślinne (6%) oraz świeże owoce (4%).

Podobnie jak w latach ubiegłych, drugim rynkiem zaopatrzenia Polski w produkty rolno-spożywcze była w ubiegłym roku Holandia, gdzie zakupiono towary za 1,27 mld EUR – o 1% więcej niż rok wcześniej. W strukturze towarowej dostaw największy udział miały rośliny, sadzonki i kwiaty (18%), oleje i tłuszcze roślinne (14%), wieprzowina (10%), kakao, kawa, przyprawy (9%), produkty mleczarskie (7%) oraz świeże warzywa (6%).

Trzecie miejsce wśród eksporterów artykułów rolno-spożywczych do Polski miała w ubiegłym roku Hiszpania, skąd sprowadziliśmy towary za 827 mln EUR, o 5% więcej niż w 2014 r. Hiszpanie tradycyjnie zaopatrują polski rynek w świeże cytrusy i inne owoce (35% wartości importu z tego kraju), świeże warzywa (22%) oraz przetwory owocowo-warzywne (6%). Poza produktami ogrodnictwa z Hiszpanii importowaliśmy sporo wieprzowiny (14% udział w wartości dostaw) oraz wina (3%).

Czwartym dostawcą artykułów rolno-spożywczych na polski rynek, a zarazem największym z grona krajów trzecich, była w 2015 r. Norwegia. Import z tego kraju zmalał w ciągu roku o 3% do 680 mln EUR, a prawie wyłącznymi produktami sprowadzonymi z tego kraju były ryby (99% wartości). Kolejne miejsca w czołówce eksporterów do Polski zajęły Włochy (670,3 mln EUR, 5% wzrost wobec 2014 r.) i Dania (670 mln EUR, -4%). Włochy zaopatrywały nasz rynek głównie w wyroby cukiernicze (18%), świeże owoce, zwłaszcza winogrona (17%), wina (6%) oraz makarony (5%). W dostawach z Danii dominowały trzoda chlewna, głównie prosięta (30%), wieprzowina (28%) oraz ryby (12%).

Kolejny kraj trzeci w imporcie do Polski w 2015 r. – Argentyna, zmniejszyła wartość wysyłanych produktów o 4% do 572,8 mln EUR. Około 83% wartości importu z tego kraju stanowiła śruta sojowa, niezbędny komponent do produkcji pasz przemysłowych, poza tym orzeszki ziemne (6%), cytrusy (4%) oraz kukurydza (3%). W handlu rolno-spożywczym z Norwegią i Argentyną zanotowano największy deficyt (odpowiednio -578 i -571 mln EUR).

Z grona krajów trzecich ważniejszymi rynkami zaopatrzenia w artykuły rolno-spożywcze były ponadto Ukraina (382,6 mln EUR, +6% w skali roku), USA (314,6 mln EUR, +22%) oraz Chiny (314,4 mln EUR, +2%). W imporcie z Ukrainy dominowały śruta słonecznikowa (20%), oleje roślinne (13%), soki owocowe i warzywne (6%) oraz nasiona rzepaku (6%). Z USA sprowadzaliśmy głównie ryby (17%), śrutę sojową (14%), tytoń (13%) i wino (9%). Chińczycy wysyłali do Polski najczęściej ryb (32%) i przetworów z warzyw (17%), a także jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (9%) oraz miód (5%).

Analiza wybranych zagadnień i tendencji w polskiej produkcji i handlu zagranicznym artykułami rolno-spożywczymi w 2015 r.

Partner	Eksport			Import			Saldo		
	Wartość w mln EUR		Zmiana roczna	Wartość w mln EUR		Zmiana roczna	Wartość w mln EUR		Zmiana roczna
	2014	2015		2014	2015		2014	2015	
UE	17 408,8	19 316,8	11%	10 487,6	10 806,2	3%	6 921,2	8 510,6	23%
<i>w tym: "UE-15"</i>	<i>11 955,2</i>	<i>12 976,5</i>	<i>9%</i>	<i>9 013,1</i>	<i>9 236,1</i>	<i>2%</i>	<i>2 942,1</i>	<i>3 740,4</i>	<i>27%</i>
<i>"UE-13"</i>	<i>4 024,0</i>	<i>4 432,3</i>	<i>10%</i>	<i>1 474,5</i>	<i>1 570,2</i>	<i>6%</i>	<i>2 549,5</i>	<i>2 862,2</i>	<i>12%</i>
Niemcy	4 956,7	5 290,1	7%	3 360,8	3 417,6	2%	1 595,9	1 872,4	17%
Wielka Brytania	1 692,5	2 001,2	18%	435,6	460,4	6%	1 256,8	1 540,8	23%
Czechy	1 362,3	1 608,2	18%	439,5	473,4	8%	922,8	1 134,8	23%
Francja	1 495,0	1 478,2	-1%	557,0	509,5	-9%	937,9	968,8	3%
Włochy	1 221,0	1 389,9	14%	640,0	670,3	5%	581,0	719,5	24%
Holandia	1 092,8	1 330,6	22%	1 254,5	1 267,9	1%	-161,6	62,7	-139%
Słowacja	699,8	726,7	4%	269,8	292,6	8%	430,1	434,1	1%
Węgry	576,1	579,6	1%	285,9	342,4	20%	290,2	237,2	-18%
Litwa	464,5	522,4	12%	211,6	222,6	5%	252,9	299,8	19%
Belgia	440,5	513,0	16%	513,4	546,1	6%	-72,9	-33,1	-55%
Hiszpania	429,5	511,6	19%	785,1	827,0	5%	-355,6	-315,3	-11%
Rumunia	428,9	505,1	18%	59,6	45,9	-23%	369,3	459,2	24%
Dania	428,7	464,6	8%	698,9	670,0	-4%	-270,3	-205,4	-24%
Szwecja	356,7	390,5	9%	208,8	222,0	6%	148,0	168,6	14%
Austria	337,7	369,7	10%	191,2	200,2	5%	146,5	169,6	16%
Łotwa	282,2	294,1	4%	52,1	55,1	6%	230,1	239,0	4%
Bułgaria	226,8	249,3	10%	75,5	85,0	13%	151,3	164,3	9%
Irlandia	163,4	195,4	20%	143,4	182,5	27%	20,0	12,9	-35%
Grecja	140,6	175,7	25%	119,0	133,5	12%	21,7	42,2	95%
Chorwacja	134,1	172,7	29%	17,2	21,4	24%	116,8	151,3	29%
Estonia	121,8	134,4	10%	21,3	14,8	-31%	100,4	119,7	19%
Finlandia	130,3	132,9	2%	39,9	39,0	-2%	90,4	93,9	4%
Portugalia	84,3	101,1	20%	60,7	89,0	47%	23,6	12,1	-49%
Słowenia	81,3	98,5	21%	8,4	9,1	8%	72,9	89,3	23%
EUG	1 235,7	715,6	-42%	200,3	223,1	11%	1 035,4	492,5	-52%
Rosja	880,1	398,0	-55%	160,9	179,0	11%	719,2	219,0	-70%
Białoruś	272,8	233,8	-14%	8,6	14,0	62%	264,1	219,8	-17%
Kazachstan	75,0	62,3	-17%	30,2	29,2	-3%	44,8	33,2	-26%
Armenia	7,8	21,5	176%	0,6	1,0	60%	7,2	20,5	185%
Partnerstwo Wschodnie	407,9	348,4	-15%	397,4	424,4	7%	10,4	-76,0	-829%
Ukraina	357,6	297,5	-17%	360,3	382,6	6%	-2,7	-85,1	3080%
Moldawia	18,8	20,9	11%	27,3	31,6	16%	-8,4	-10,7	27%
Azerbejdżan	18,0	15,2	-15%	1,6	2,7	66%	16,4	12,5	-23%
Gruzja	13,4	14,7	9%	8,2	7,4	-10%	5,2	7,3	41%
NAFTA	363,9	468,4	29%	318,4	374,9	18%	45,4	93,5	106%
USA	285,0	362,5	27%	258,7	314,6	22%	26,3	47,9	82%
Kanada	54,4	72,4	33%	38,8	38,6	0%	15,6	33,8	116%
Meksyk	24,4	33,5	37%	21,0	21,7	3%	3,4	11,8	242%
EFTA	175,9	202,8	15%	766,3	756,1	-1%	-590,5	-553,3	-6%
Norwegia	86,5	101,4	17%	697,8	679,6	-3%	-611,3	-578,1	-5%
Szwajcaria	77,9	89,9	15%	30,8	33,4	8%	47,1	56,5	20%
PIK UE	158,3	196,0	24%	211,5	282,5	34%	-53,2	-86,5	63%
Turcja	83,0	106,0	28%	183,8	248,2	35%	-100,8	-142,2	41%
Serbia	51,9	62,0	20%	17,7	21,5	22%	34,2	40,5	18%
ASEAN	166,8	193,5	16%	327,5	367,5	12%	-160,6	-174,0	8%
Wietnam	66,3	99,8	50%	146,3	182,9	25%	-79,9	-83,1	4%
Indonezja	27,0	30,5	13%	82,0	65,6	-20%	-55,0	-35,1	-36%
Malezja	22,7	18,9	-17%	20,3	23,3	15%	2,4	-4,3	-280%
Singapur	10,6	14,0	31%	1,0	4,5	348%	9,6	9,5	-2%
Tajlandia	19,7	12,2	-38%	43,7	48,5	11%	-24,0	-36,3	52%
Mercosur	16,1	18,5	15%	952,5	984,1	3%	-936,4	-965,6	3%
Brazylia	12,5	15,1	21%	250,3	277,1	11%	-237,8	-262,0	10%
Argentyna	1,7	1,7	-3%	595,1	572,8	-4%	-593,3	-571,1	-4%
Paragwaj	0,7	0,3	-49%	104,6	132,9	27%	-103,9	-132,5	28%
Inne									
Chiny	164,0	128,5	-22%	308,8	314,4	2%	-144,8	-185,9	28%
Ekwador	0,8	0,9	23%	182,8	206,8	13%	-182,0	-205,9	13%
Wyb.Kości Słoniowej	2,4	2,0	-19%	110,9	126,8	0%	-108,5	-124,8	15%
Indie	6,4	9,0	41%	108,2	122,6	13%	-101,8	-113,6	12%
Chile	7,1	11,2	58%	98,5	106,1	8%	-91,4	-95,0	4%
Kolumbia	4,6	7,0	53%	46,1	67,2	46%	-41,5	-60,2	45%
Kostaryka	1,1	1,3	18%	42,8	48,1	12%	-41,7	-46,8	12%
Rep.Połud.Afryki	40,6	47,1	16%	40,3	44,5	10%	0,3	2,6	862%
Arabia Saudyjska	265,2	245,7	-7%	0,8	1,3	66%	264,5	244,4	-8%
Egipt	61,6	166,4	170%	13,6	17,5	28%	48,0	148,9	210%
Algieria	209,7	151,3	-28%	0,0	0,0	52%	209,7	151,3	-28%
Izrael	95,6	142,5	49%	28,3	33,1	17%	67,3	109,4	63%
Hongkong	146,4	133,6	-9%	0,1	0,2	108%	146,3	133,4	-9%
Zjedn.Emiraty Arabskie	75,1	69,0	-8%	3,1	5,2	70%	72,0	63,8	-11%
Świat	15 227,6	17 483,8	15%	12 628,4	13 332,5	6%	2 599,2	4 151,3	60%

ZBOŻA I PRODUKTY PRZETWÓRSTWA ZBÓŻ

Sytuacja na rynku zbóż w 2015/16 i perspektywy w polskim handlu zbożowym w sezonie 2016/17

Ubiegłoroczne zbiory zbóż ogółem w Polsce były dobre. W szacunku wynikowym z grudnia ub.r. GUS ocenił je na 28 mln ton, tj. o około 12% mniej w porównaniu z poprzednim rokiem. Produkcję zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) oszacowano na 24,7 mln ton, tj. o około 9% mniej niż w 2014 roku.

Na rynku polskim odnotowywało się podobne tendencje cenowe do tych z rynku światowego. Ceny zbóż utrzymywały się na niskim poziomie.

Sezon 2015/16 charakteryzował się wysoką podażą zbóż zarówno w skali globalnej, jak i w samej Unii. W sezonie 2016/17 zapowiada się kolejny urodzaj zbóż. Łagodna zima wpłynęła na dobre wyniki przezimowania zbóż ozimych. Unia spodziewa się co prawda mniejszych zbiorów niż w kończącym się sezonie, nadal jednak stosunkowo wysokich – 310,1 mln ton (według SG), w tym pszenicy miękkiej – 144,76 mln ton, jęczmienia – 60,5 mln ton, a kukurydzy – 63,4 mln ton.

W sezonie 2015/16 Unia odnotowuje ponownie wysoki eksport zbóż – dotyczy to zwłaszcza pszenicy miękkiej i jęczmienia. Na podkreślenie zasługuje fakt rozszerzenia rynków zbytu. Według KE, w sezonie 2015/16 unijny eksport pszenicy osiągnie 30,3 mln ton, a zbóż paszowych – 14,4 mln ton, daje to wywóz zbóż wynoszący 44,7 mln ton.

Prognozy dotyczące unijnego eksportu pszenicy w kolejnym sezonie 2016/17 nie są niższe niż w trzech poprzednich sezonach, jednak powyżej wywozu odnotowanego w sezonie 2012/13. KE w marcowej prognozie przewiduje eksport pszenicy na 28,3 mln ton, a zbóż paszowych na 12,4 mln ton. Oznacza to eksport w wysokości 10,7 mln ton, tj. o 9% mniej niż w kończącym się sezonie. W przypadku jęczmienia KE przewiduje eksport w sezonie 2016/17 w wysokości 10 mln ton, a kukurydzy – w wysokości 2 mln ton.

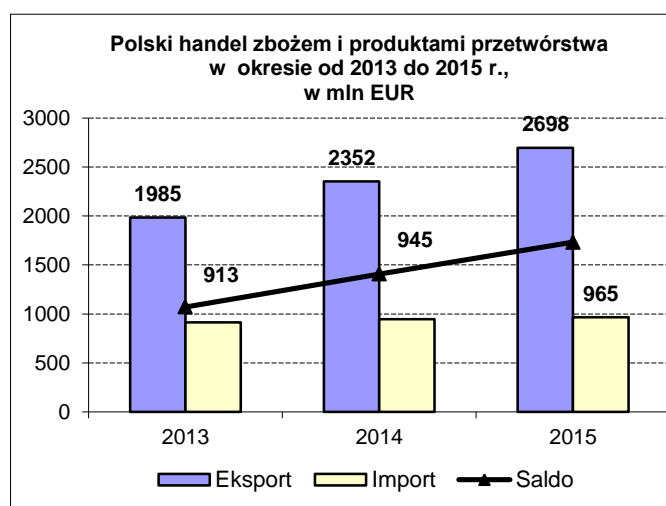
Do czynników działających na korzyść eksportu zbóż w UE w sezonie 2016/17 należy zaliczyć: aprecjację dolara amerykańskiego (obniżającą konkurencyjność eksportu z USA), tani fracht (ułatwiający dostęp ziarna z Europy do odleglejszych rynków zbytu), a także spodziewany znaczny spadek produkcji pszenicy na Ukrainie (skutki jesiennej suszy na uprawy ozime).

W sezonie 2016/17 perspektywy dla eksportu zbóż z Polski są w dalszym ciągu dobre – o ile obecna konfiguracja i czynniki sprzyjające eksportowi z Unii będą kontynuowane.

W sezonie 2016/17 światowy bilans zbożowy będzie prawdopodobnie ponownie „ciężki”, dzięki zarówno dobrym wynikom produkcji, jak i wysokim zapasom końcowym. Według IGC (raport marcowy), globalna produkcja zbóż wyniesie 1 997 mln ton, tj. o 0,45% mniej niż sezon wcześniej. Zbiory pszenicy w skali świata są prognozowane na 713 mln ton, tj. o 2,9% mniej niż w sezonie 2015/16, natomiast kukurydzy na 993 mln ton, tj. o 2,5% więcej niż sezon wcześniej. Zapasy końcowe zbóż są prognozowane na 466 mln ton, co oznacza utrzymanie ich na takim samym poziomie co w poprzednim sezonie i o 4% powyżej zapasów sprzed dwóch sezonów.

Polski handel zbożem i produktami przetwórstwa w 2015 roku

W 2015 r. w polskim handlu zbożem i produktami przetwórstwa zbożowego odnotowano wyraźną poprawę salda w porównaniu z 2014 r. – z 1407 mln EUR do 1732 mln EUR. Było to związane przede wszystkim ze wzrostem eksportu ziarna zbóż oraz produktów zbożowych wysoko przetworzonych. Wzrost wartości eksportu z nadmiarem przewyższył niewielkie zwiększenie importu w ujęciu wartościowym. Wolumen eksportu zbóż i produktów przetwórstwa zbożowego zwiększył się z 6581,3 tys. ton w 2014 r. do 7256,4 tys. ton. W ten sposób wygenerowano wpływy w wysokości 2697,7 mln EUR, przekraczające znacznie te z 2014 r. wynoszące 2352,2 mln EUR.

Polski handel zagraniczny ziarnem zbóż i produktami przetwórstwa w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	Eksport (mln EUR)			Eksport (tys. ton)		
Ziarno	841	1025	1154	4113	5544	6139
Produkty pierwotnego przetwórstwa	175	163	172	485	526	554
Produkty wysoko przetworzone	969	1164	1372	445	512	563
Ogółem	1984,9	2352,2	2697,7	5042,3	6581,3	7256,4
	Import (mln EUR)			Import (tys. ton)		
Ziarno	338	357	326	1205	1375	1190
Produkty pierwotnego przetwórstwa	180	178	205	468	502	578
Produkty wysoko przetworzone	395	410	434	232	224	229
Ogółem	913,5	945,0	965,2	1904,9	2100,6	1996,8
	Saldo (mln EUR)			Saldo (tys. ton)		
Ziarno	503	669	828	2908	4169	4950
Produkty pierwotnego przetwórstwa	-5	-16	-33	17	24	-23
Produkty wysoko przetworzone	574	754	938	212	288	334
Ogółem	1071	1407	1732	3137,4	4480,7	5259,6

Źródło: CIHZ, obliczenia własne

Na podkreślenie zasługuje wzrost eksportu ziarna zbożowego w 2015 r. co było kontynuacją dobrych wyników sprzedaży odnotowywanej rok wcześniej. Wolumen wywozu zwiększył się z 5544 tys. ton do 6139 tys. ton, a jego wartość – z 1025 mln EUR do 1154 mln EUR.

W dalszym ciągu rósł eksport pszenicy – w ujęciu wartościowym o 27,7% w ujęciu rok do roku do 773 mln EUR, a ilościowym – o 22,8% do 3954,6 tys. ton. Wzrosty odnotowano również w sprzedaży zagranicznej gryki, jęczmienia oraz owsa. Z nadwyżką zrekompensowały one spadek wywozu żyta i kukurydzy.

Tradycyjnie największe przychody w eksporcie tej grupy produktów generuje sprzedaż zagraniczna produktów wysoko przetworzonych, takich jak pieczywo i wyroby piekarskie, płatki zbożowe i makarony. Od wielu lat wzrasta zarówno wartość, jak i wolumen ich eksportu. W 2015 r. wartość eksportu wysoko przetworzonych produktów przetwórstwa zbożowego zwiększyła się z 1164 mln EUR do 1372 mln EUR. Tendencja wzrostowa została więc utrzymana.

1. Czynniki wpływające na polski handel zbożem

1.1 Podaż i ceny zbóż

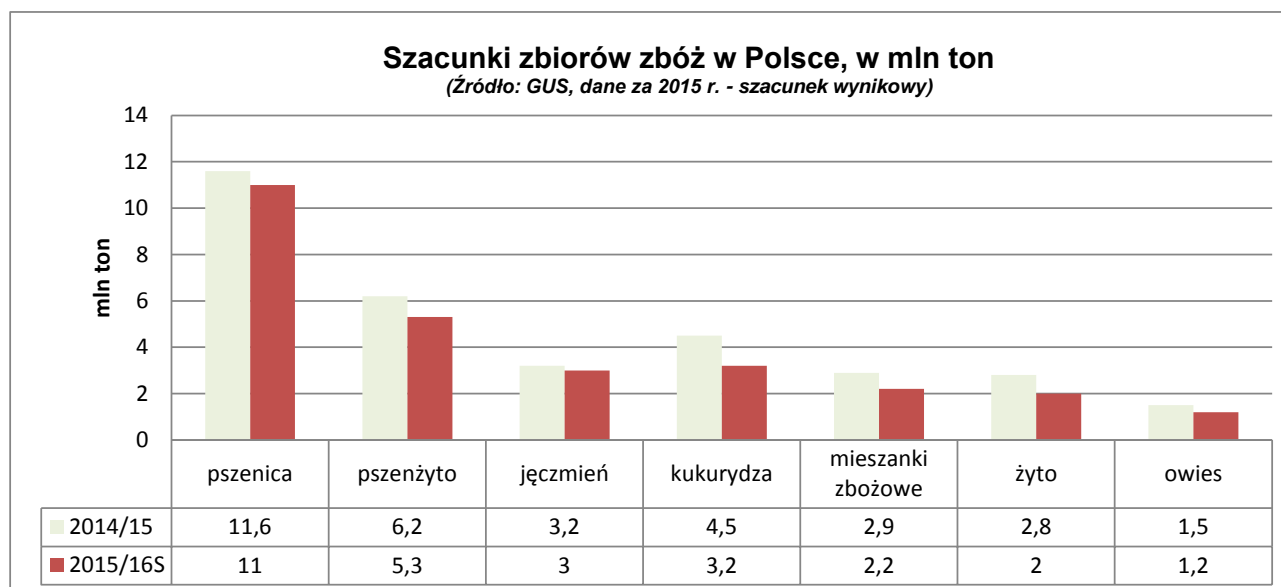
Sezon 2015/16

W sezonie 2015/16 światowy bilans zbóż był „ciężki”. Wpływ na to miały zarówno wysokie zbiory ziarna w skali globalnej, jak i zapasy pozostające po poprzednim sezonie. Według szacunków USDA, światowa produkcja zbóż wyniosła 2466,96 mln ton, tj. o 1,4% mniej niż sezon wcześniej. Poziom zapasów na początku sezonu wynosił 559,46, tj. o 9,1% więcej w porównaniu do poprzedniego sezonu. Podaż zbóż wyniosła 3026,42 mln ton, tj. nieznacznie tylko mniej (0,36%) niż w sezonie 2014/15. Według *Strategie Grains*, ubiegłoroczna produkcja zbóż w UE wyniosła 309,4 mln ton, tj. o 5,4% mniej niż sezon wcześniej. Jednak dzięki zapasom podaż była w dalszym ciągu wysoka.

Ceny były pod presją podaży, a do ich obniżania przyczyniała się ostra konkurencja wśród dostawców. Umocniło się znacznie eksporterów z rejonu Morza Czarnego, którzy wykorzystują przeważnie przewagę cenową i bliskość kluczowych rynku zbytu (tańszy fracht). Wzrosła sprzedaż zagraniczny z Argentyny, zwłaszcza po zniesieniu ceł obowiązujących w wywozie na jesieni 2015 r. Dodatkowo słabość argentyńskiego peso także działała wspierająco na wywóz. Unia odnotowuje ponownie całkiem dobre wyniki sprzedaży zagranicznej. Największe problemy z eksportem zbóż wystąpiły w USA. Jest to kolejny już sezon, w którym Stany mają trudności z konkuroowaniem z ofertą pozostałych eksporterów. Negatywnie na amerykańską sprzedaż zagraniczną działa bowiem silny dolar w relacji do pozostałych walut.

Według GUS (szacunek wynikowy), zeszłoroczne zbiory zbóż ogółem w Polsce wyniosły 28 mln ton, tj. o około 12% mniej w porównaniu z poprzednim rokiem. Produkcję zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) oszacowano na 24,7 mln ton, tj. o około 9% mniej niż w 2014 roku.

Gorsze zbiory były spowodowane przede wszystkim słabszym plonowaniem. Plony zbóż ogółem wyniosły bowiem 37,3 dt/ha, tj. o 5,4 dt/ha (o 12,6%) mniej niż przed rokiem. Przy czym spadek plonowania w przypadku zbóż ozimych był mniejszy niż w przypadku jarych. Plony ozimin oceniono na 40,3 dt/ha, tj. o 3,8 dt/ha (o 8,6%) mniej od plonów z poprzedniego roku. Zbiory zbóż ozimych wyniosły 17,9 mln ton, w tym 9,9 mln ton pszenicy, 2 mln ton żyta, ok. 1 mln ton jęczmienia, 4,7 mln ton pszenżyta i ok. 0,3 mln ton mieszanek zbożowych.

Plony zbóż jarych łącznie z jarymi mieszankami zbożowymi oszacowano na 29,6 dt/ha, tj. o 5,2 dt/ha (o 14,9%) mniej niż w 2014 roku. Ubiegłoroczne zbiory zbóż jarych zostały oszacowane na 6,8 mln ton, w tym pszenicy 1,1 mln ton, jęczmienia – 2 mln ton, owsa – ponad 1,2 mln ton, pszenżyta ok. 0,6 mln ton, a mieszanek zbożowych – ponad 1,9 mln ton.

Zeszłoroczna susza w okresie letnim spowodowała znaczne straty w uprawach kukurydzy. Powierzchnię upraw tego gatunku oceniono na 670 tys. ha, a plonowanie na 47,1 dt/ha, czyli o 28,5% mniej niż w 2014 roku. Zbiory kukurydzy zostały oszacowane na 3,2 mln ton, co oznacza około 29% spadek w ujęciu rok do roku. W niektórych rejonach kraju susza była na tyle dotkliwa, że rośliny całkiem wyschły bez wykształcenia kolb.

Sezon 2014/15

W sezonie 2014/15 światowy rynek zbożowy doświadczał znacznej presji podażowej. Obfite zbiory w połączeniu z wysokimi zapasami początkowymi, pozostającymi po sezonie 2013/14 spowodowały znaczną nadwyżkę podaży. Należy przy tym podkreślić, że dobre wyniki zbiorów zostały odnotowane u większości kluczowych producentów i eksporterów zbóż. Według USDA, zbiory zbóż na świecie w sezonie 2014/15 przekroczyły nieznacznie poziom z poprzedniego sezonu i wyniosły 2502,71 mln ton.

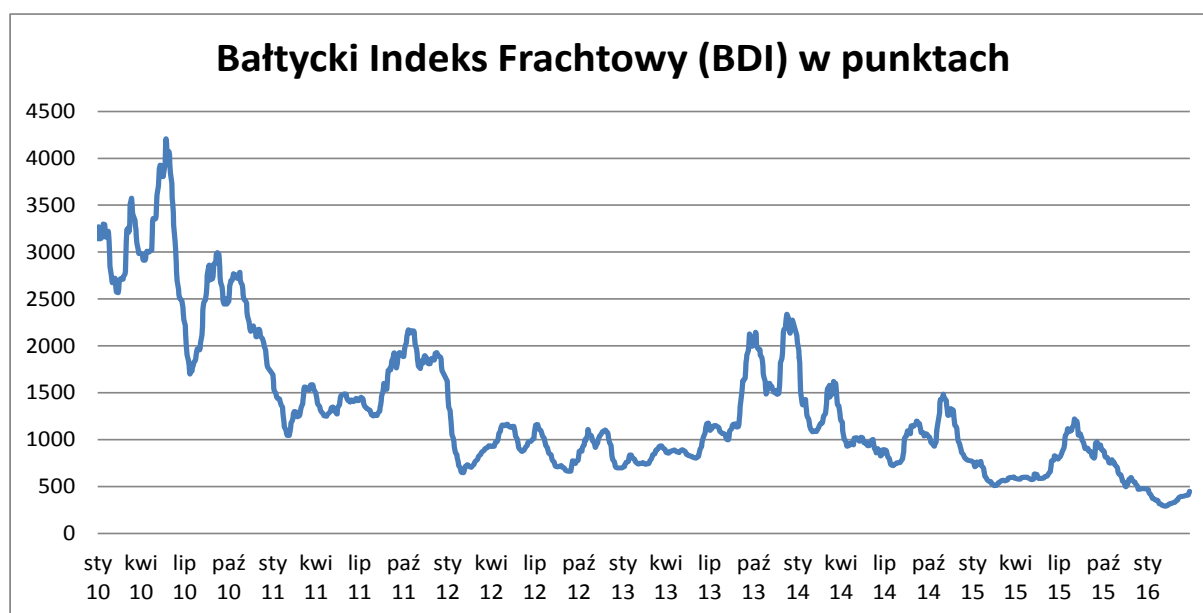
Zbiory zbóż w Unii również były bardzo dobre. Według *Strategie Grains*, unijna produkcja zbożowa wyniosła 327,1 mln ton wobec 303,2 mln ton w poprzednim sezonie. Zbiory pszenicy miękkiej zostały oszacowane na 149,1 mln ton, znacznie powyżej wyniku z 2014 roku wynoszącego 135,5 mln ton. Rekordowe były zbiory kukurydzy. SG ostatecznie oszacowała je na 75,6 mln ton (64,6 mln ton w poprzednim sezonie). Obfitość zbóż przełożyła się na utrzymanie niżkowej tendencji cenowej.

Tendencje cenowe zbóż były od początku bieżącego sezonu wyraźnie spadkowe. Na początku października 2014 r. notowania kukurydzy na chicagowskiej giełdzie były najniższe od około pięciu lat. W przypadku pszenicy notowania na CBoT dochodziły do poziomów z połowy lutego 2010 roku. W dalszej części sezonu ceny wzrastały, ale w dalszym ciągu kształtowały się znacznie poniżej poziomów odnotowywanych w sezonie 2013/14 i 2012/13.

W sezonie 2014/15 notowania pszenicy i kukurydzy na *Euronext* również były sporo niższe w porównaniu do poprzedniego sezonu. I tak dla przykładu w dniu 1 lipca 2014 r. (początek nowego sezonu) notowania kukurydzy w kontraktach terminowych wynosiły 170 EUR/tonę, podczas gdy rok wcześniej było to 222,5 EUR/tonę. W przypadku pszenicy sytuacja wyglądała podobnie – 184,25 EUR/tonę wobec 193,25 EUR/tonę (rok wcześniej).

1.2 Stawki frachtowe

W sezonie 2015/16 poziom podstawowego wskaźnika kosztów zafrachtowań (BDI – Baltic Dry Index) kalkulowanego przez Bałtycką Giełdę Frachtową sukcesywnie się obniżał, pomimo niewielkich wahanń w górę – tendencja była wyraźnie spadkowa.

W pierwszych dniach kwietnia 2016 r. wartość indeksu wynosiła 450 punktów. Dla porównania w tym samym okresie poprzedniego sezonu było to 596 punktów, co i tak uznawano za niski poziom BDI. Dwa sezony wcześniej w rozpatrywanym okresie wskaźnik wynosił 1316 punktów.

Podstawowy wskaźnik BDI odzwierciedla koszty frachtów wszystkich sypkich towarów transportowanych drogą morską, w tym: rudy żelaza, cementu, zbóż, węgla czy nawozów. Warto podkreślić, iż indeks BDI jest traktowany przez inwestorów jako wskaźnik światowej aktywności gospodarczej. W przypadku zbóż i nasion oleistych (soja) bardziej miarodajnym wskaźnikiem jest indeks dla panamaksów (ładowność około 60 – 70 tys. ton), gdyż to właśnie statkami o takiej ładowności transportuje się je w większości. Panamaksy często są także wykorzystywane do transportu węgla.

Koszty frachtów spadają prawdopodobnie z dwóch przyczyn – mniejszego popytu na frachty oraz zwiększającej się liczby nowych statków. Poza tym niektóre sypkie produkty rolne, w tym przede wszystkim DDGS (podestylacyjny susz zbożowy pozostający przy produkcji etanolu z kukurydzy) i mączka kukurydziana, są coraz częściej transportowane w kontenerach, co również ma znaczenie dla segmentu frachtu towarów sypkich. Spadek popytu na frachty jest natomiast związany przede wszystkim ze spowolnieniem gospodarczym Chin, co wiąże się z mniejszym zapotrzebowaniem na surowce takie jak ruda żelaza czy węgiel, transportowanych w dużych ilościach transportem morskim.

Niskie koszty frachtu wpływają na wzrost konkurencyjności towarów od odbiorców z dalszych lokalizacji, w handlu zagranicznym zbóż koszty frachtu stanowią bowiem istotny składnik kosztów zakupu.

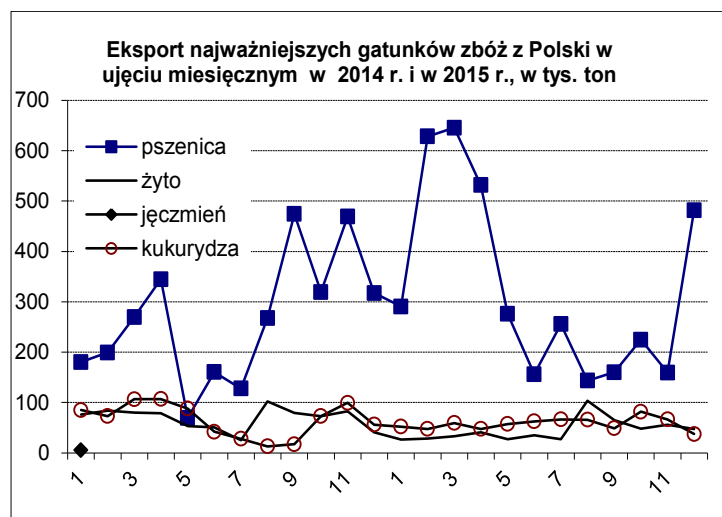
2. Handel zagraniczny

2.1 Ziarno zbóż¹

W 2015 r. bilans w polskim handlu zagranicznym ziarnem zbóż znacznie się poprawił – z 669 mln EUR w 2014 r. do 828 mln EUR. Było to związane z bardzo dobrym wynikiem w eksporcie ziarna zbóż, który z nadwyżką zrekompensował niewielką zwyżkę importu.

2.1.1 Eksport

W 2015 r. wartość eksportu ziarna zbóż z Polski wyniosła 1154,1 mln EUR w porównaniu do 1025,2 mln EUR rok wcześniej. Ilościowo eksport osiągnął 6,14 mln ton wobec 5,54 mln ton rok wcześniej.

W rozpatrywanym okresie najwyższy udział w strukturze eksportu ziarna zbóż miała pszenica – 64,4% w ujęciu ilościowym i 67% w ujęciu wartościowym. Drugie miejsce przypadło kukurydzy (11,3% w ujęciu ilościowym i 11% wartościowo). Na trzeciej pozycji w sprzedaży znalazła się gryka – 10,2% ilościowo i 9,2% wartościowo. Udział żyta wyniósł 8,8% w ujęciu ilościowym i 6,6% wartościowo, a jęczmienia odpowiednio 3% i 2,6%.

W strukturze geograficznej eksportu pszenicy (łącznie z mieszankami żyta i pszenicy) największy udział przypadła Niemcom – 25%. Na drugim miejscu wśród odbiorców znalazł się Egipt (16,5%). Na kolejnych pozycjach wśród odbiorców uplasowały się następujące

kraje: Arabia Saudyjska (14,1%), Algieria (8,1%), Maroko (7,3%), Kenia (5,1%), Kuba (3,2%), Sudan (3%), Nigeria (2,2%), Tanzania (1,7%), Hiszpania (1,5%), Mauretania (1,4%) i Jordania (1,3%).

Tradycyjnie największym importerem polskiego żyta są Niemcy. W rozpatrywanym okresie 81,6% wolumenu eksportu tego gatunku trafiła właśnie na niemiecki rynek. Wśród odbiorców należy wymienić poza tym: Hiszpanię (5,4%), USA (4,6%), Czechy (4,6%), Finlandię (1,3%), Portugalię (0,7%), Holandię (0,7%) oraz Litwę (0,5%).

W strukturze geograficznej eksportu kukurydzy z Polski również dominowały Niemcy – 85,6% wolumenu sprzedaży. Poza tym kukurydzę eksportowaliśmy do następujących krajów: Czechy (5,2%), Danii (4,7%), Islandii (1,4%), Szwecji (1,3%) i Wielkiej Brytanii (0,6%).

W rozpatrywanym okresie najwięcej jęczmienia sprzedaliśmy do Niemiec (83,9%), Francji (7,3%) i Hiszpanii (3,5%). Z mniejszych odbiorców trzeba wymienić: Danię, Wielką Brytanię, Algierię i Czechy.

¹ Do grupy tej zakwalifikowano towary oznaczone w taryfie celnej następującymi kodami PCN: 1001 – pszenica i mieszanka żyta z pszenicą, 1002 – żyto, 1003 – jęczmień, 1004 – owies, 1005 – kukurydza, 1006 – ryż, 1007 – sorgo, 1008 – nasiona gryki, prosa, mozgi kanaryjskiej oraz innych zbóż (np. pszenżyta)

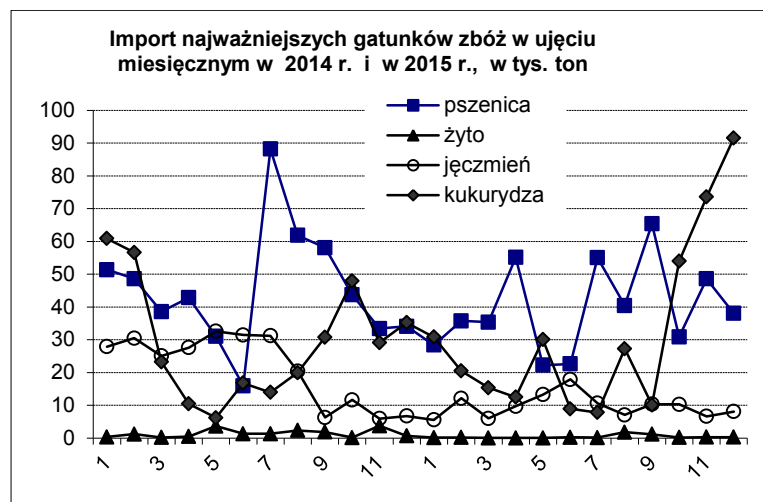
Polski handel zagraniczny ziarnem zbóż w latach 2014 i 2015 r.

Wyszczególnienie	EKSPORT				IMPORT			
	mln EUR		tys. ton		mln EUR		tys. ton	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Pszenica i mieszanka żyta z pszenicą	615,1	773,0	3219,1	3954,6	101,1	82,5	561,9	477,7
Żyto	131,1	76,4	834,2	538,4	3,7	1,7	17,0	4,3
Jęczmień	24,8	29,6	153,9	185,3	49,7	21,0	255,2	117,3
Owies	7,2	18,9	41,0	112,1	2,5	3,3	18,8	24,4
Kukurydza (ziarna)	145,0	126,9	795,1	694,3	130,5	131,1	356,1	382,1
Ryż	15,5	22,9	17,2	27,2	57,3	72,0	124,8	143,1
Sorgo	0,03	0,1	0,1	0,4	1,6	1,5	9,0	9,0
Nasiona gryki, prosa, mozgi kanaryjskiej oraz innych zbóż	86,6	106,2	483,5	626,9	10,3	12,6	32,2	31,8
OGÓLEM	1025,2	1154,1	5544,2	6139,1	356,7	325,7	1375,0	1189,6

Źródło: CIHZ, obliczenia FAMMU/FAPA

2.1.2 Import

W 2015 roku zmalała zarówno wartość importu ziarna zbóż, jak i wolumen w porównaniu do poprzedniego roku. W ujęciu wartościowym w rozpatrywanych okresach przywóz zmniejszył się z 356,7 mln EUR do 325,7 mln EUR, a w ujęciu ilościowym – z 1375 tys. ton do 1189,6 tys. ton.

W rozpatrywanym okresie największy udział w imporcie miała pszenica i mieszanka żyta z pszenicą (40,2% w ujęciu ilościowym i 25,3% wartościowo). Udział kukurydzy wynosił 32,1% ilościowo i 40,2% wartościowo, a jęczmienia odpowiednio 9,9% i 6,5%.

W polskim imporcie ziarna dominują dostawcy z UE, związane jest to z bezcłowym obrotem na terenie Wspólnoty. W rozpatrywanym okresie w strukturze geograficznej importu pszenicy największe udziały przypadają: Słowacji (36,4%), Czechom (33,3%), Niemcom (10,4%), Szwecji (5,9%), Danii (4,1%). Mniejsze

ilości ziarna tego gatunku wysyłaliśmy do następujących krajów: Litwy, na Węgry, do Kazachstanu i Kostaryki.

W 2015 roku w imporcie żyta do Polski największe udziały mieli następujący dostawcy: Niemcy (50,2%), Litwa (40,7%), Czechy (5,2%) i Słowacja (3,7%).

W rozpatrywanym okresie kukurydza sprowadzana do Polski pochodziła z następujących krajów: Ukrainy (42,5%), Argentyny (17,8%), Słowacji (14,1%), Węgier (8,9%), Czech (5,8%), Francji (3,8%), Hiszpanii (2,7%) oraz Estonii, Niemiec i Mołdawii.

Jęczmień był importowany od takich dostawców jak: Czechy (56,3%), Słowacja (18,5%), Dania (10,7%), Szwecja (7,5%), Litwa (3,6%) oraz Niemcy (3,3%).

2.2 Produkty pierwotnego przetwórstwa zbóż²

W 2015 roku odnotowano pogorszenie salda wymiany handlowej produktami pierwotnego przetwórstwa zbożowego – z minus 16 mln EUR do minus 33 mln EUR. Wpłynęły na to przede wszystkim lepsze wyniki przywozu tej grupy produktów. Wartość importu tej grupy produktów wzrosła z 178,2 mln EUR w 2014 r. do 205 mln EUR w 2015 r.

Polski handel zagraniczny produktami pierwotnego przetwórstwa zbóż w 2014 i 2015 r.

Wyszczególnienie	EKSPORT				IMPORT			
	mln EUR		tys. ton		mln EUR		tys. ton	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Mąka pszenna i żytnio-pszenna	25,1	28,3	89,8	98,7	16,0	18,4	44,7	54,5
Mąka ze zbóż innych niż pszenica i mieszanka żyta z pszenicą	6,5	5,9	20,8	17,7	9,0	8,7	14,4	14,8
Kasze, grysiki i granulki zbożowe	20,3	19,5	45,5	41,3	11,3	13,0	27,4	28,9
Ziarna zbóż obrobione w inny sposób	11,1	10,2	27,8	25,1	16,8	21,9	30,1	41,3
Słód palony bądź nie	24,3	26,6	61,1	62,4	45,2	68,4	117,4	186,8
Gluten pszenny suszony lub nie	19,3	28,5	17,5	23,0	2,3	5,4	1,8	4,2
Otręby, śruta i inne pozostałości odsiewu, przemiału lub innej obróbki zbóż	52,1	47,8	252,3	272,2	29,1	24,4	128,9	99,1
Skrobie zbożowe	4,0	4,9	10,9	14,0	48,4	44,9	137,4	148,2
Razem	162,7	171,6	525,6	554,4	178,2	205,0	502,1	577,9

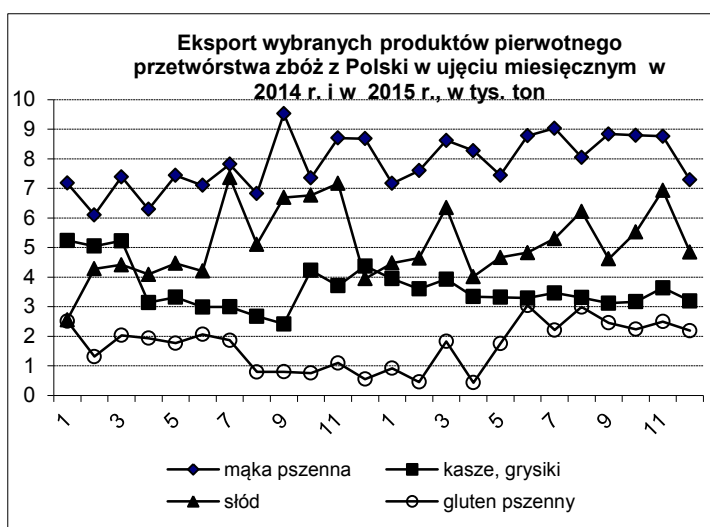
Źródło: CIHZ, obliczenia własne

2.2.1 Eksport

W 2015 roku wolumen eksportu produktów wstępnego przetwórstwa zbóż z Polski zwiększył się nieznacznie – z 525,6 tys. ton do 554,4 tys. ton, a wartość sprzedaży – z 162,7 mln EUR do 171,6 mln EUR.

W rozpatrywanym okresie udział mąki pszennej i żytnio-pszennej w wywozie produktów wstępnego przerobu zbóż wynosił 18% w ujęciu ilościowym i 16% w ujęciu wartościowym. Udział glutenu wyniósł wartościowo 17% (4% ilościowo), a słodu – 16% (11% ilościowo).

Udział kasz i grysików wyniósł 11% w ujęciu wartościowym i 7% ilościowo; ziaren

² Do grupy tej zakwalifikowano towary oznaczone w taryfie celnej następującymi kodami PCN; 1101 – mąka pszenna i żytnia, 1102 – mąka ze zbóż innych niż pszenica i mieszanka żyta z pszenicą, 1103 – kasze, grysiki i granulki zbożowe, 1104 – ziarna zbóż obrobione w inny sposób, z wyjątkiem ryżu. 1107 – słód palony lub nie, 110811000, 110812000, 110819100 – skrobie zbożowe, 1109 – gluten pszenny suszony lub nie, 2302 – otręby, śruta i inne pozostałości odsiewu, przemiału lub innej obróbki zbóż, również granulowane.

obrobionych w inny sposób – 5% w ujęciu wartościowym i 4% w ujęciu ilościowym, mąki z innych gatunków ziarna niż pszenica – 6% wartościowo i 5% ilościowo; a otrąb, śrut i innych pozostałości odsiewu i przemiału – 28% wartościowo i 49% ilościowo.

W rozpatrywanym okresie największymi odbiorcami polskiego słodu były Niemcy (39,1% wyeksportowanej ilości). Udziały pozostałych importerów wyglądały następująco: Kambodża (24,8%), Wielka Brytania (7,3%), Litwa (4,3%), Turkmenistan (4%), Dania (3,9%), Rosja (2,6%), Hiszpania (2,6%), Francja (2,1%), Mauritius (1,9%), Ukraina (1,4%), Azerbejdżan (0,9%), Mozambik (0,9%), Węgry (0,6%) oraz Malezja (0,5%).

W 2015 roku największe ilości mąki pszennej i żytnio-pszennej zostały wyeksportowane do takich krajów jak: Litwa (28,6%), Niemcy (28,4%), Wielka Brytania (22,9%), Czechy (7,9%), Słowacja (3,7%), Irlandia (2,5%), Holandia (1,2%), USA (1%), Malta (0,6%) i Łotwa (0,6%).

Kasze i grysiki sprzedawaliśmy przede wszystkim do Niemiec (27,1%), Czech (13,2%) i Francji (10,7%). Mniejsze ilości były eksportowane do następujących krajów: Szwecja (8,6%), Litwa (5,1%), Dania (4,8%), Wielka Brytania (4,5%), Włochy (3,3%), Angola (3,2%), Holandia (2,9%), Gabon (2,7%), Senegal (2,5%), Belgia (1,5%), Hiszpania (1,1%), Rosja (1,1%), Finlandia (0,9%), USA (0,9%), Łotwa (0,8%) oraz Kongo (0,7%).

W eksporcie glutenu z Polski w 2015 r. największymi odbiorcami były następujące kraje: USA (22,7%), Francja (15,2%), Norwegia (13,6%), Dania (12,3%), Meksyk (11,9%), Węgry (6,4%), Holandia (3,3%), Belgia (2,6%), Łotwa (1,7%), Czechy (1,5%), Rumunia (1,5%), Niemcy (1,4%), Turcja (1,3%) i Rosja (0,9%), Włochy (0,9%), Hiszpania (0,6%) oraz Szwecja (0,6%).

W zeszłym roku największe udziały w wywozie mąki innej niż pszennej miały następujące kraje: Niemcy (38,1%), Wielka Brytania (22,7%), Czechy (19,4%), Litwa (8,5%), Tajwan (2,5%), Irlandia (2,1%), Francja (1,7%), Szwecja (1,5%), Holandia (1,4%), USA (0,8%) i Słowacja (0,5%).

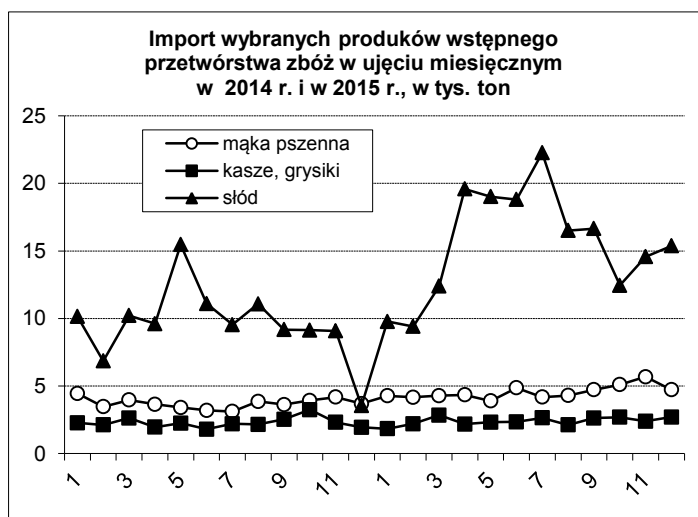
Wśród odbiorców otrąb i śrut należy wymienić: Niemcy (58,4%), Danię (8,7%), Holandię (7,7%), Irlandię (5,6%), Słowację (4%), Turcję (2,8%), Estonię (2,3%), Litwę (1,7%), Chiny (1,5%), Węgry (1,1%), Rosję (1%), Belgię (0,9%), Francję (0,8%), Łotwę (0,8%), Wielką Brytanię (0,8%) i Finlandię (0,6%).

2.2.2 Import

W 2015 roku import produktów wstępnego przetwórstwa zbóż z Polski zmniejszył się w ujęciu ilościowym w porównaniu z poprzednim rokiem - z 502,1 tys. ton do 577,9 tys. ton. Wartość zakupów spadła z 178,2 mln EUR do 205 mln EUR.

W rozpatrywanym okresie największy udział w imporcie tej grupy produktów miał słód (33,4% wartościowo i 32,3% ilościowo). W dalszej kolejności znalazły się skrobie zbożowe (21,9% wartościowo i 25,7% ilościowo), otręby i śruty (17,2% ilościowo i 11,9% wartościowo), ziarna obrobione w inny sposób (10,7% wartościowo i 7,1% ilościowo), mąka pszenna (9,0% wartościowo i 9,4% ilościowo), kasze (5% w ujęciu ilościowym i 6,3% wartościowo) oraz mąka inna niż pszenna (2,6% ilościowo i 4,2% wartościowo).

Sprowadzany do Polski słód pochodził w większości z krajów ościennych: Słowacji (60,5% w ujęciu ilościowym), Czech (34,1%), Niemiec (1,7%) oraz Litwy (3,2%).

W strukturze geograficznej importu kasz i grysików największą rolę odgrywały: Austria (23,8%), Węgry (22,6%), Łotwa (17,8%), Czechy (11,5%), Niemcy (10,8%). Mniejsze znaczenie miały takie kraje jak: Włochy (3,5%), Rosja (2,4%), Luksemburg (1,9%), Ukraina (1,3%), Belgia (1,2%), Francja (1%) oraz Estonia (0,8%).

Wśród dostawców mąki pszennej największy udział przypadła Słowacji (36,4%), Czechom (33,3%) oraz Niemcom (10,4%). W dalszej kolejności znalazły się takie kraje jak: Szwecja (5,9%), Dania (4,1%), Litwa (2,7%), Węgry (2%), Kazachstan (2%), Ukraina (0,7%) oraz Łotwa (0,7%).

Importowany do Polski gluten pochodził przede wszystkim: z Belgii (29,5%), Francji (26,5%), Litwy (23,3%) i Czech (13,9%). Do grona mniejszych odbiorców zaliczamy również takie kraje jak: Austria (3,8%) oraz Niemcy (2,3%).

2.3 Produkty zbożowe wysoko przetworzone³

Tradycyjnie już bilans w polskim handlu artykułami zbożowymi wysoko przetworzonymi jest dodatni. W 2015 roku saldo wymiany tą grupą artykułów poprawiło się w stosunku do poprzedniego roku – z 754 mln EUR do 938 mln EUR.

Polski handel zagraniczny produktami zbożowymi wysoko-przetworzonymi w latach 2014 i 2015

Wyszczególnienie	EKSPORT				IMPORT			
	mln EUR		tys. ton		mln EUR		tys. ton	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Ciasto makaronowe, spaghetti, makaron, kuskus	42,3	53,6	27,8	31,2	71,0	79,8	64,8	67,8
Przetwory spożywcze otrzymane przez spęcznienie i prażenie ziarna	182,9	211,7	94,8	108,9	40,9	45,6	22,0	24,7
Chleb, bułki, pieczywo i wyroby piekarskie	939,1	1106,7	389,0	422,7	298,3	309,0	136,7	136,9
Razem	1164,3	1372,0	511,5	562,9	410,1	434,5	223,6	229,4

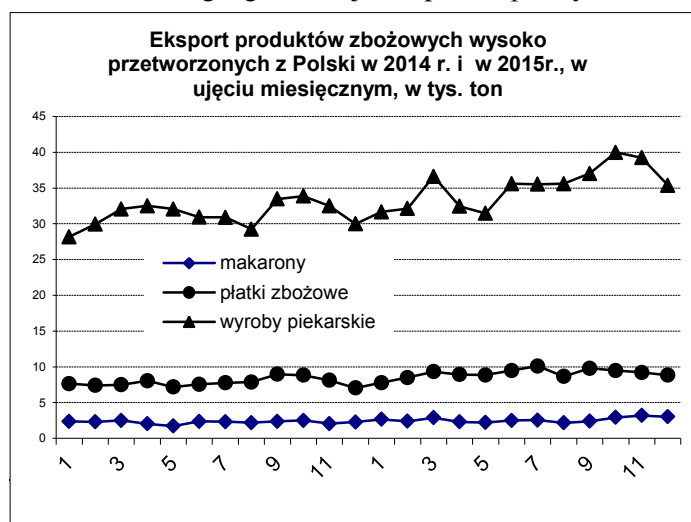
Źródło: CIHZ

2.3.1 Eksport

W 2015 r. wartość eksportu produktów wysoko przetworzonych z Polski wzrosła z 1164 mln EUR do 1372 mln EUR, natomiast wolumen sprzedaży – z 512 tys. ton do 563 tys. ton.

Największy udział w eksporcie tej grupy produktów ma tradycyjnie już pieczywo i wyroby piekarskie. W rozpatrywanym okresie wynosił on 75% ilościowo i 81% wartościowo. Przetwory spożywcze otrzymywane przez spęcznienie i prażenie ziarna stanowiły 19% wolumenu eksportu całej grupy i 15% wartości, a ciasto makaronowe i makarony - 6% w ujęciu ilościowym i 4% w wartościowym.

W strukturze geograficznej eksportu pieczywa i wyrobów piekarskich największe udziały miały: Niemcy (24,2%), Czechy (11%), Wielka Brytania (8%), Belgia (5,6%), Francja (5,5%), Słowacja (4,3%), Węgry (4,1%) i Rosja (4,1%).

Mniejsze znaczenie odgrywały następujące kraje: Rumunia (3,7%), Holandia (3,3%), Włochy (2,7%), Hiszpania (1,9%), Szwecja (1,9%), Litwa (1,6%), Dania (1,6%), Austria (1,5%), Chorwacja (1,4%), Arabia Saudyjska (1,1%), Bułgaria (1%), Łotwa (0,8%), USA (0,8%), Finlandia (0,8%), Irlandia (0,7%), Libia (0,6%), Izrael (0,5%), Portugalia (0,5%) oraz Estonia (0,5%).

W celu celnej następującymi kodami PCN: 1902 – ciasto makaronowe, również gotowane i nadziewane (mięsem i innymi substancjami), lub przygotowywane inaczej, takie jak spaghetti, makaron, kuskus itd., 1904 – przetwory spożywcze otrzymywane przez spęcznienie lub prażenie zbóż lub produktów zbożowych, 1905 – chleb, bułki, pieczywo cukiernicze, ciasta i ciastka, herbatniki i inne wyroby piekarskie

W 2015 r. wśród odbiorców płatków zbożowych i ziarna prażonego lub spęczniałego należy wymienić: Niemcy (18,1%), Rumunię (8,7%), Wielką Brytanię (8,1%), Francję (6,4%), Czechy (4,9%), Włochy (5,2%), Rosję (4,4%), Arabię Saudyjską (4,0%), Belgię (3,6%), Węgry (3,3%), Holandię (2,8%), Hiszpanię (2,7%), Chorwację (2,4%), Słowację (2,1%), Ukrainę (1,9%), Bułgarię (1,7%), Litwę (1,7%), Danię (1,6%), Izrael (1,5%), Szwecję (1,4%), Łotwę (1,4%), Grecję (1,4%), USA (1%), Portugalię (0,9%), Austrię (0,8%), Turcję (0,7%), Słowenię (0,7%), Estonię (0,6%) oraz Finlandię (0,5%).

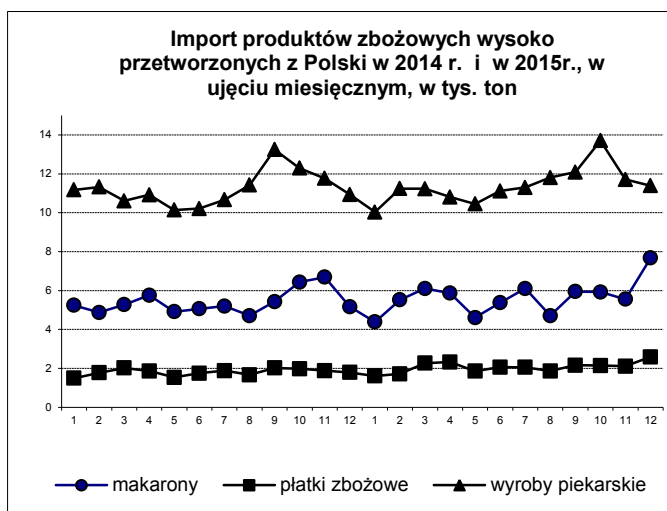
W rozpatrywanym okresie makarony sprzedawaliśmy przede wszystkim do następujących krajów: Wielka Brytania (16,1%), Ukraina (11,2%), Hiszpania (10,6%), Słowacja (7,8%), Niemcy (6,1%), Litwa (5,9%), Holandia (5%), Łotwa (3%), Włochy (2,9%), Węgry (2,8%), Białoruś (2,8%), Dania (2,8%), USA (2,6%), Rosja (2,2%), Irlandia (1,7%), Czechy (1,7%), Szwecja (1,7%), Francja (1,6%), Chorwacja (1,4%), Kazachstan (1,2%), Finlandia (1,1%), Turkmenistan (0,9%), Rumunia (0,8%), Liban (0,7%), Izrael (0,5%), Togo (0,5%) oraz Estonia (0,5%).

2.3.2 Import

W 2015 r. po stronie importu produktów zbożowych wysoko przetworzonych odnotowano niewielkie zwiększenie wolumenu zakupów – z 223,6 tys. ton do 229,4 tys. ton (w stosunku do poprzedniego roku). Wartość przywozu wzrosła nieznacznie – z 410,1 mln EUR do 434,5 mln EUR.

W strukturze asortymentowej importu produktów zbożowych wysoko przetworzonych największy udział miało pieczywo i wyroby piekarskie (60% ilościowo i 71% wartościowo) oraz ciasto makaronowe i makaron (29,5% ilościowo i 18,4% wartościowo). Przetwory spożywcze otrzymywane przez spęcznianie i prażenie ziarna stanowiły 10,5% wolumenu i 10,8% wartości zakupów.

W strukturze geograficznej importu makaronów największe udziały miały: Włochy (36,5%), Czechy (19,7%), Niemcy (13,8%), Wietnam (13,7%), Grecja (2,8%), Francja (2,6%), Belgia (2,2%), Wielka Brytania (1,6%), Słowenia (1,5%), Słowacja (1,3%) i Rumunia (1,3%). Mniejsze znaczenie jako dostawcy odgrywały takie kraje jak: Chiny, Tajlandia i Ukraina.

Import płatków zbożowych, ziarna prażonego lub spęczniałego odbywał się głównie z Niemiec (33,3%), Francji (23,5%), Węgier (12,5%), Czech (8,2%), Belgii (5,8%), Danii (2,9%), Ukrainy (2,8%) oraz Wielkiej Brytanii (1,9%). Poza tym niewielkie ilości tej grupy produktów zostały sprowadzone z następujących krajów: Holandii, Chin, Portugalii, Turcji, Słowacji, Austrii, Litwy i Włoch.

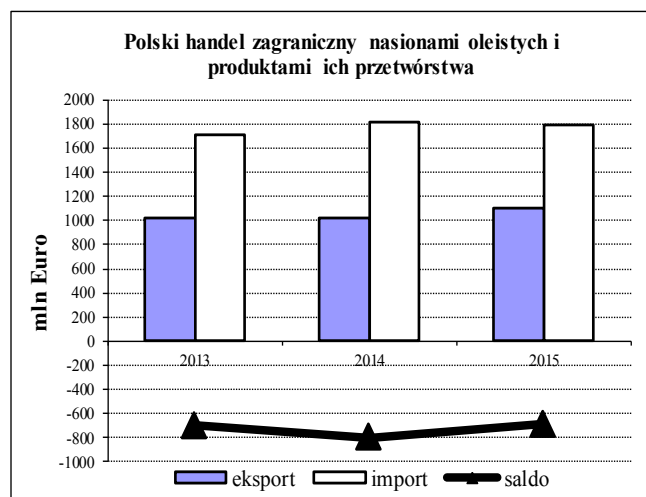
Pieczywo i wyroby piekarnicze sprowadzano przede wszystkim z Niemiec (51,6%), Czech (6,9%), Słowacji (5,8%), Francji (4,6%), Włoch (4,3%), Belgii (3,7%), Holandii (3,1%), Bułgarii (2,6%), Węgier (2%), Wielkiej Brytanii (1,9%), Chorwacji (1,8%), Hiszpanii (1,8%), Turcji (1,5%), Ukrainy (1,3%), Rumunii (1,2%), Portugalii (1,1%). Mniejsze ilości tej grupy artykułów sprowadzono z następujących krajów: Austrii, Litwy i Danii.

ROŚLINY OLEISTE, PRODUKTY PRZETWÓRSTWA I KOMPONENTY PASZOWE

- W 2015 r. wartość eksportu wzrosła wobec roku 2014 głównie na skutek wzrostu wartości eksportowanego rzepaku oraz margaryn

- Wartość importu zmniejszyła się głównie na skutek spadku wartości importowanych olejów

- W efekcie saldo wymiany handlowej oleistymi poprawiło się

W 2015 roku w polskim handlu zagranicznym nasionami oleistymi i produktami ich przetwórstwa odnotowano wzrost eksportu oraz spadek importu. Wartość eksportu tej grupy produktów wzrosła w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku o 9% do 1107,3 mln EUR, natomiast importu zmniejszyła się o 1% do 1797,6 mln EUR.

W efekcie saldo wymiany handlowej poprawiło się. Ujemny bilans w handlu oleistymi zmniejszył się do minus 690,3 mln EUR wobec minus 802,2 mln Euro rok wcześniej. Wartość importu przewyższała wartość eksportu w dwóch rozpatrywanych grupach towarów tzn. dla olejów oraz śrut, natomiast dla nasion i margaryn odnotowano dodatni bilans handlowy.

Polski handel zagraniczny nasionami roślin oleistych i produktami przetwórstwa

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	Eksport (mln Euro)			Eksport (tys. ton)		
Nasiona	338,1	307,9	401,8	794,0	837,3	999,5
Oleje	348,0	387,1	383,5	407,9	530,5	521,1
Śruty	191,1	198,2	189,3	714,4	756,9	803,7
Margaryny	140,8	124,3	132,8	130,1	121,9	133,4
Ogółem	1018,0	1017,6	1107,3	2046,5	2246,6	2457,6
	Import (mln Euro)			Import (tys. ton)		
Nasiona	265,2	253,7	291,6	417,0	393,6	476,4
Oleje	485,6	493,3	447,2	533,2	571,9	516,6
Śruty	849,4	969,9	949,7	2718,7	3174,0	3116,5
Margaryny	115,8	102,9	109,1	91,7	84,5	87,2
Ogółem	1716,0	1819,8	1797,6	3760,6	4224,1	4196,7
	Saldo (mln Euro)			Saldo (tys. ton)		
Nasiona	72,9	54,3	110,1	377,0	443,7	523,1
Oleje	-137,6	-106,2	-63,7	-125,3	-41,4	4,5
Śruty	-658,4	-771,7	-760,4	-2004,3	-2417,1	-2312,8
Margaryny	25,0	21,4	23,7	38,4	37,3	46,1
Ogółem	-698,1	-802,2	-690,3	-1714,1	-1977,5	-1739,1

W 2015 roku w polskim handlu nasionami oleistymi i produktami ich przetwórstwa tradycyjnie dominował import. Odnotowano **spadek wartości importu** o 1% do 1797,6 mln EUR wobec roku 2014. W strukturze towarowej importu największy udział „tradycyjnie” miały makuchy oleistych tj. 74% w ujęciu ilościowym (w tym – 69% stanowiła śruta sojowa). Oleje roślinne stanowiły około 12% wolumenu importu całej grupy. Znaczenie odgrywały również nasiona oleistych, które stanowiły około 11%, natomiast margaryny 2%. Wartość zaimportowanych olejów spadła o 9%, a śrut o 2%, natomiast nasion wzrosła o 15%, a margaryn o 6%.

W roku 2015 odnotowano 9% **wzrost wartości eksportu** grupy oleistych do 1107,3 mln EUR w stosunku do roku 2014 r., natomiast wolumen eksportu zwiększył się w tym okresie o 9% do 2457,6 tys. ton. Do powyższych wyników pod względem wartości sprzedaży przyczynił się przede wszystkim eksport olejów,

śrut, nasion, potem margaryn. Należy odnotować systematyczny wzrost ilości eksportowanych olejów. Wartość sprzedaży za granicę olejów zmniejszyła się o 1%, a śrut o 5%, natomiast nasion wzrosła o 31%, a margaryn o 7%. Wartość eksportu olejów była na poziomie 383,5 mln Euro. W strukturze towarowej eksportu tej grupy produktów największy udział miały: śrut (33% w ujęciu ilościowym), oleje (21%), nasiona (41%) oraz margaryny (5%).

NASIONA OLEISTYCH⁴

HANDEL ZAGRANICZNY

W 2015 roku saldo wymiany w polskim handlu nasionami roślin oleistych polepszyło się do poziomu 110,1 mln EUR wobec 54,3 mln EUR rok wcześniej. Eksport nasion zwiększył się w ujęciu wartościowym o 31%, a w ujęciu ilościowym wzrósł o 19%). Równolegle import tej grupy produktów wzrósł wartościowo o 15% oraz ilościowo o 21%.

EKSPORT

W 2015 r. wartość eksportu z Polski nasion wzrosła wobec roku 2014 roku o 31% do 401,8 mln EUR. W polskim eksporcie surowców oleistych dominuje od lat **rzepak**. Krajowa podaż tego surowca w znaczącym stopniu wpływa na wolumen eksportu. (Od wstąpienia do UE w eksporcie równolegle obserwujemy istotny wzrost roli eksportu oleju rzepakowego). W Polsce w 2015 r. poziom zbiorów rzepaku zmniejszył się o 18,6% do poziomu około 2,7 mln ton wobec 3,2 mln ton rok wcześniej (wg. GUS).

W 2015 roku wyeksportowano rekordową ilość 967,2 tys. ton rzepaku, co oznacza 19% wzrost wobec roku 2014. Po części przyczynił się do tego obfity eksport w pierwszej połowie roku 2015 rzepaku pochodzącego z rekordowych zbiorów 2014 roku. W 2015 roku wartość eksportu rzepaku wobec 2014 roku wzrosła o 29% do 369,3 mln Euro (przy wzroście średnich cen w eksporcie o 29,6 Euro/t do 381,8 Euro/t).

(W latach 2007-2012 przyczyną przyhamowania eksportu rzepaku poza poziomem zbiorów był wzrost jego przerobu w kraju wynikający ze wzrostu zapotrzebowania na olej rzepakowy. W roku 2013, a szczególnie w 2014 dzięki wysokim zbiorom ponownie miała miejsce aktywizacja eksportu.) Obfita podaż rzepaku po zbiorach w 2014 roku (podobnie jak w 2013 roku) pozwoliła na wzrost przerobu oraz poziom eksportu (w całym 2014 roku) do 812,6 tys. ton.

Polski handel zagraniczny nasionami oleistych w latach 2014 i 2015

Wyszczególnienie	Import (mln Euro)			Import (tys. ton)			Eksport (mln Euro)			Eksport (tys. ton)		
	2014	2015	%	2014	2015	%	2014	2015	%	2014	2015	%
Soja	16,89	25,15	48,9	40,92	68,81	68,2	0,42	0,74		0,81	1,87	
Orzeszki ziemne	50,20	53,37	6,3	41,07	42,17	2,7	0,77	1,20		0,57	0,84	
Kopra	0,98	2,67		0,87	2,57		0,00	0,00		0,00	0,00	
Len	12,76	16,56	29,8	29,18	38,02	30,3	5,69	9,03		10,90	14,29	
<i>Rzepak</i>	<i>91,05</i>	<i>102,39</i>	<i>12,5</i>	<i>192,70</i>	<i>211,38</i>	<i>9,7</i>	<i>286,19</i>	<i>369,28</i>	<i>29,0</i>	<i>812,59</i>	<i>967,21</i>	<i>19,0</i>
Słonecznik	28,48	37,68	32,3	47,79	65,52	37,1	3,71	10,14		3,62	7,17	
Pozostałe	53,30	53,82	1,0	41,10	47,96	16,7	11,13	11,37		8,84	8,13	
Ogółem	253,7	291,6	15,0	393,6	476,4	21,0	307,9	401,8	30,5	837,3	999,5	19,4

W 2015 r. rzepak „tradycyjnie” eksportowaliśmy przede wszystkim do Niemiec (74% wyeksportowanej ilości). Na drugiej pozycji wśród jego odbiorców znalazła się Belgia (16%), potem Czechy (5%) oraz Holandia (3%).

IMPORT

W 2015 r. po stronie importu nasion odnotowano wzrost wartości o 15% do 291,6 mln EUR, przy równoległym wzroście wolumenu o 21% do 476,4 tys. ton. W rozpatrywanym okresie podobnie jak w ostatnich latach największe znaczenie odgrywał import 211,4 tys. ton **rzepaku** (35% wartości i 44% wolumenu importu nasion oleistych), który wzrósł wobec roku 2014 o 10%. W dalszej kolejności znalazły się orzeszki ziemne (18% wartości zakupów i 9% wolumenu). Na kolejnym miejscu był import słonecznika

⁴ Do grupy nasion roślin oleistych zakwalifikowano towary oznaczone w taryfie celnej następującymi kodami PCN: 1201 – soja, 1202 – orzeszki ziemne, 1203 – kopra, 1204 – len, 1205 – rzepak, 1206 – słonecznik, 1207 – pozostałe.

(około 13% wartości oraz 14% wolumenu importu nasion oleistych). Soja miała wartościowo w imporcie około 9% udział.

Największym dostawcą **rzepaku** do Polski była „tradycyjnie” Ukraina (24% wartości zakupów i 34% wolumenu importu – 71,6 tys. ton za 24,2 mln Euro). Na drugim miejscu znalazły się Czechy (26% ilości), na kolejnym Słowacja (16%) oraz Niemcy i Austria (po 7%).

Wśród dostawców **orzechów ziemnych** do Polski największy udział miały: Argentyna (63% ilości), Brazylia (18%) oraz USA (9%) oraz Nikaragua (8%).

Nasiona **słonecznika** sprowadzaliśmy tradycyjnie przede wszystkim z Bułgarii (37% zakupionej ilości), Mołdawii (22%), Węgier (17%), Słowacji (10%) oraz Ukrainy (4%).

Nasiona **soi** importowaliśmy z Ukrainy (81% wolumenu zakupów), Holandii (7%) oraz Słowacji (5%). Należałoby zauważyć 2,4-krotny wzrost zakupów soi z Ukrainy do 55,5 tys. ton przy czym była to soja nie GMO.

OLEJE ROŚLINNE⁵

HANDEL ZAGRANICZNY

W 2015 roku ujemne saldo wymiany handlowej olejami roślinnymi poprawiło się o 42,5 mln Euro do minus 63,7 mln EUR wobec minus 106,2 mln EUR wcześniej. W wymianie handlowej miał miejsce niewielki 1% spadek wartości eksportu przy równoległym spadku wartości importu o 9%.

IMPORT

W 2015 roku wartość importu olejów roślinnych do Polski wyniosła 447,2 mln EUR i była 9% mniejsza w stosunku do roku 2014. Wolumen zakupów w tej grupie spadł o około 10% do 516,6 tys. ton.

Polski handel zagraniczny olejami roślinnymi w latach 2014 i 2015

Wyszczególnienie	Import (mln Euro)			Import (tys. ton)			Eksport (mln Euro)			Eksport (tys. ton)		
	2014	2015	%	2014	2015	%	2014	2015	%	2014	2015	%
Olej sojowy	63,74	62,02	-2,7	96,84	93,40	-3,5	1,48	0,47		1,93	0,52	
Olej arachidowy	0,08	0,13	73,1	0,03	0,05	68,3	0,00	0,00		0,00	0,00	
Oliwa z oliwek	28,85	31,50	9,2	8,82	8,21	-6,9	2,27	2,42		1,01	0,69	
Olej palmowy	202,30	185,43	-8,3	228,04	223,36	-2,1	2,05	1,45		2,33	1,62	
Olej słonecznikowy	50,97	44,89	-11,9	63,11	51,97	-17,7	7,24	5,78	-20,2	8,58	6,42	-25,2
Olej kokosowy	35,58	33,68	-5,3	34,69	29,99	-13,5	0,31	0,35		0,23	0,34	
<i>Olej rzepakowy</i>	107,61	84,34	-21,6	138,55	107,59	-22,3	372,68	372,07	-0,2	515,71	511,10	-0,9
Pozostałe oleje	4,20	5,25	25,1	1,85	2,00	7,9	1,10	0,98		0,68	0,38	
Ogółem	493,3	447,2	-9,3	571,9	516,6	-9,7	387,1	383,5	-0,9	530,5	521,1	-1,8

W omawianym okresie oleje stanowiły 25% wartości polskiego importu oleistych oraz jedynie 12% jego ilości. W strukturze towarowej importu największy udział miał tradycyjnie olej palmowy (42% wartościowo), w dalszej kolejności olej rzepakowy (19%), sojowy (14%), słonecznikowy (10%), kokosowy (8%) oraz oliwa z oliwek (7%). W omawianym okresie przeciętna jednostkowa wartość celna olejów w imporcie była dość stabilna, bowiem wzrosła tylko o 0,4% w stosunku do poprzedniego roku do poziomu 865,8 EUR/t.

Od wstąpienia do Unii, tj. 2004 roku Polska importuje więcej **oleju palmowego** niż sojowego i podobna sytuacja utrzymywała się również w 2015 roku (spadek wolumenu importu o około 2%, a wartości 8%). Największy udział w dostawach oleju palmowego na rynek polski miały następujące państwa: Niemcy (60% ilości), Holandia (29%), Włochy (7%) oraz Dania (2%). Od połowy poprzedniej dekady utrzymywała się dominacja reeksportu z Unii (w 2015 roku łącznie 99% zaimportowanej ilości) kosztem bezpośredniego importu od największych światowych producentów tj. Malezji oraz Indonezji. Należy jednak zauważyć, że od 2012 roku Malezja powróciła jako bezpośredni dostawca oleju palmowego, jakkolwiek miała niewielki udział wobec reeksportu z Unii. W omawianym okresie sprowadzono jedynie 0,5% ilości tego oleju z Malezji, a 0,2% z Indonezji.

⁵ Do grupy olejów roślinnych zakwalifikowano towary oznaczone w taryfie celnej następującymi kodami PCN: 1507 – olej sojowy, 1508 – olej arachidowy, 1509 – oliwa z oliwek, 1511 – olej palmowy, 1512 – olej słonecznikowy, 1513 – olej kokosowy, 1514 – olej rzepakowy, 1510 – pozostałe oleje.

W analizowanym okresie miał miejsce 22% spadek importu **oleju rzepakowego** do 107,6 tys. ton. Importowany do Polski olej rzepakowy pochodził głównie z UE (84% sprowadzonej ilości) głównie z Węgier (32%), Czech (25%), Niemiec (13%), Wielkiej Brytanii (9%) oraz mniejsze ilości z innych państw Unii. Należałoby zauważyć wzrost znaczenia Ukrainy jako źródła tego oleju, którego sprowadzana ilość podwoiła się do około 16,3 tys. ton (15% udział) wobec 2014 roku.

W 2015 roku miał miejsce 4% spadek importu **oleju sojowego** do 93,4 tys. ton. W omawianym okresie Polska sprowadzała ten olej m. in. z krajów UE (46% ilości). Do grona największych dostawców tego oleju należy zaliczyć: Ukrainę (48% zaimportowanej ilości), Niemcy (28%) oraz Holandia (16%). Jakkolwiek Argentyna jest poważnym producentem i eksporterem soi oraz oleju sojowego, to w latach 2012-15 import z tego kierunku był bliski lub równy „zeru”.

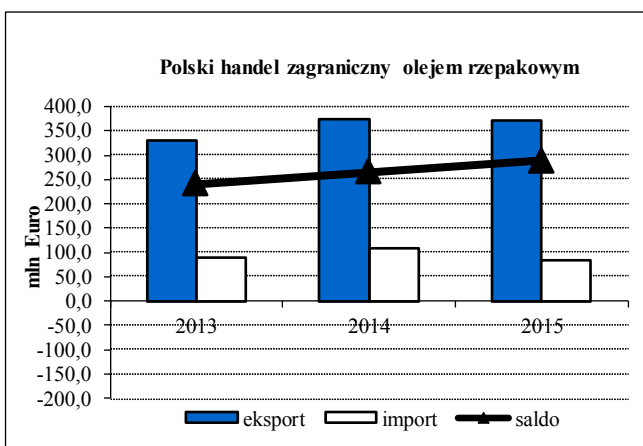
Importowany do Polski **olej słonecznikowy** pochodził z Czech (32% sprowadzonej ilości), Ukrainy (25%), Węgier (22%), Niemiec (10%) oraz Austrii (6%).

W imporcie **oleju kokosowego** od 2006 roku do Polski przestali dominować jego główni producenci na świecie, a po 2010 roku całkiem zostali wyparci. W omawianym okresie większość zakupionego oleju kokosowego została sprowadzona z Europy (reeksport), głównie z Holandii (75% zakupionej ilości) oraz Niemiec (24%). Bezpośrednio z Filipin, będących czołowym światowym producentem tego oleju, sprowadzono jedynie 0,2% tego oleju.

W 2015 roku zaimportowana do Polski **oliwa z oliwek** tradycyjnie pochodziła w większości z państw będących równocześnie jej największymi producentami w UE. Największą ilość zaimportowano z Włoch (38% udział), Hiszpanii (39%) oraz Portugalii (7%). Od 2011 roku wzrósł reeksport oliwy z oliwek z Niemiec, a sytuacja ta przeniosła się na kolejny 2015 rok, bowiem Niemcy miały około 8% udział w imporcie oliwy. Wzrosła rola reeksportu z Wielkiej Brytanii (4% udział).

EKSPORT

W 2015 roku sprzedaż olejów roślinnych na rynki zagraniczne osiągnęła 521,1 tys. ton o wartości 383,5 mln EUR wobec 516,6 tys. ton za 447,2 mln EUR rok wcześniej. Duży wzrost eksportu olejów po wstąpieniu do Unii do 2010 roku nastąpił na skutek zwiększeniu eksportu oleju rzepakowego (dzięki przyrostowi jego krajowej podaży oraz łatwiejszemu eksportowi do UE). Kolejny ważny czynnik stanowił również duży wzrost popytu na ten olej w Unii używany do produkcji biodiesla.

Tylko w 2011 roku nastąpił ilościowy spadek eksportu olejów wobec analogicznego okresu rok wcześniej na skutek spadku eksportu oleju rzepakowego. Rok 2012 oraz 2013 ponownie przyniósł wzrost ilości oraz wartości eksportowanych olejów głównie dzięki wzrostowi wywozu oleju rzepakowego. Dynamiczny przyrost eksportu był kontynuowany w 2014 roku.

W strukturze towarowej eksportu tej grupy artykułów największy udział przypadł **olejowi rzepakowemu** (98% wolumenu i 97% wartości). Eksport innych olejów był na nieznaczająco niskim poziomie, w tym również oleju słonecznikowego (około 1% eksportowanej ilości). W rozpatrywanym okresie

największym odbiorcą oleju rzepakowego z Polski były Czechy (51% ilości), Słowacja (21%), Niemcy (17%), Bułgaria oraz Węgry (po około 2%). Blisko 100% oleju rzepakowego trafiło „tradycyjnie” do państw UE.

Od 2009 r. należy odnotować spadek roli Niemiec w odbiorze tego oleju, bowiem rokrocznie zachodni sąsiad importował gros tego oleju dzięki chłonności tamtejszego rynku biopaliwowego. Wówczas produkcji biodiesla w Niemczech zaszkodził jego import z USA, a wprowadzenie od połowy marca 2009 r. antydumpingowego cła w UE na biodiesel z tego kierunku nie poprawiło popytu tego zachodniego sąsiada na polski olej rzepakowy w całym 2009 roku (spadek importu o 35% wobec 2008 roku). (Jedynie w 2010 r. miała miejsce odbudowa eksportu, bowiem odnotowano istotny wzrost wywozu do Niemiec). Podobna sytuacja spadku eksportu w tym kierunku miała miejsce w 2011 oraz 2012 r. W latach 2009 – 2012 wzrosła rola innych państw Unii jako odbiorców tego oleju.

W 2013 roku eksport oleju rzepakowego istotnie wzrósł ilościowo wobec roku 2012 o około 93% do 348,8 tys. ton, wartościowo o około 63% do 295,1 mln Euro. (Najbardziej dynamicznie wzrósł eksport do Niemiec). Kolejny, 2014 rok przyniósł ogólnie 24% wzrost eksportu wobec 2013 roku (w tym 40% wzrost eksportu do Niemiec).

Rok 2015 roku przyniósł nieznaczny, bo 0,9% spadek eksportu oleju rzepakowego (ilościowo) do 511,1 tys. ton oraz jedynie 0,2% spadek wartości eksportu. W omawianym okresie do Niemiec odnotowano 40% spadek wywozu.

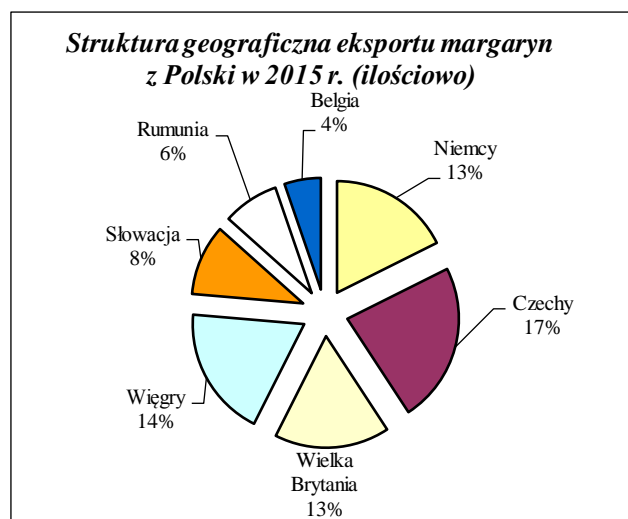
MARGARYNY⁶

W 2015 roku saldo obrotów handlowych w polskim handlu margarynami było „tradycyjnie” dodatnie i wyniosło 23,7 mln EUR wobec 21,4 mln Euro rok wcześniej. O poprawie bilansu handlowego zadecydowała większa dynamika wzrostu wartości eksportu niż wzrostu importu.

EKSPORT

W 2015 roku wartość sprzedaży margaryn z Polski na rynki zagraniczne była na poziomie 132,8 mln EUR, co oznacza 7% wzrost wobec roku 2014. Jednocześnie wolumen eksportu wzrósł o 9% do 133,4 tys. ton. Średnia wartość jednostkowa w eksporcie w omawianym okresie ukształtowała się na poziomie około 996 EUR/t i była o 2% niższa w porównaniu z rokiem 2014.

W zakupach margaryn z Polski przodowały Czechy (17% ilości), Węgry (14%), Niemcy i Wielka Brytania (po 13%), Słowacja (8%) oraz Rumunia (6%). Około 98% wolumenu eksportu margaryn trafiło do państw Unii Europejskiej.

IMPORT

W 2015 roku import margaryn do Polski był na poziomie 87,2 tys. ton za 109,1 mln EUR wobec 84,5 tys. ton za 102,9 mln Euro rok wcześniej. W 2015 roku w stosunku do roku 2014 roku wartość zakupów margaryn na rynkach zagranicznych wzrosła o 6%, zaś ich wolumen zwiększył się o około 3%. Przeciętna wartość jednostkowa w imporcie tych artykułów wyniosła około 1250 EUR/t (+3%) wobec 1217 EUR/t rok wcześniej.

Największymi dostawcami margaryn na polski rynek były kraje członkowskie UE-28, w tym głównie Holandia (39% ilości), Niemcy (38%), Szwecja (9%), Belgia (4%), Wielka Brytania (3%) oraz Włochy (2%). Ogółem z UE pochodziło około prawie 100% ilości margaryn z czego 97% z państw UE15.

ŚRUTY NASION OLEISTYCH⁷

HANDEL ZAGRANICZNY

W 2015 roku ujemne saldo w polskim handlu zagranicznym śrutami roślin oleistych poprawiło się o 11,3 mln Euro w stosunku do roku 2014 do minus 760,4 mln EUR. Wartość importu oraz eksportu zmniejszyła się.

IMPORT

W 2015 roku wartość importu śrut roślin oleistych do Polski zmniejszyła się do 949,7 mln EUR wobec 969,9 mln EUR rok wcześniej, natomiast wolumen zakupów spadł z 3,174 mln ton do około 3,117 mln ton. W strukturze towarowej importu tradycyjnie dominowała **śruta sojowa** (85% w ujęciu wartościowym i 69% w ujęciu ilościowym). Drugie miejsce wartościowo (ale trzecie ilościowo) zajmowała

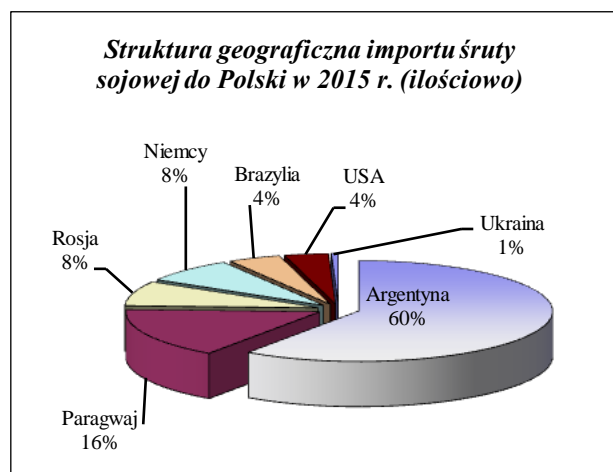
⁶ Do grupy margaryn zakwalifikowano towary oznaczone w taryfie celnej kodem PCN: 1517

⁷ Do grupy śrut roślin oleistych zakwalifikowano towary oznaczone następującymi kodami PCN: 2304 – śruta sojowa, 2305 – śruta arachidowa, 230610 – śruta bawełniana, 230620 – śruta lniana, 230630 – śruta słonecznikowa, 230641 i 230649 – śruta rzepakowa, 230650 – śruta kokosowa, 230660 – śruta palmowa, 230690 – inne śruty

śruta słonecznikowa (8% wartości i około 13% wolumenu dostaw). Od 2009 roku należałoby odnotować wzrost jej roli (ilości oraz udziału w ogólnym imporcie śrut) m. in. na skutek relatywnie niskich cen.

Udział pozostałych śrut był niewielki, jakkolwiek od 2012 roku wzrosła rola śrut palmowej. W omawianym okresie zaimportowano 522,4 tys. ton (-17%) **śrutę palmową** za 55,5 mln Euro. Pochodziła ona z Indonezji (65% udział) oraz (33%). Stanowiła ona 17% udział (wobec całego wolumenu importowanych śrut) ze względu na konkurencyjną cenę w imporcie, która była na poziomie 106,2 Euro/t. Producenci poszukują bowiem tańszych zamienników wobec tradycyjnych śrut. Najprawdopodobniej ta śruta ze względu na najkorzystniejszą cenę w dużej ilości była wykorzystywana jako biomasa w celach energetycznych.

Wartość zakupów **śrutę sojową** w 2015 roku wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 0,5% do 808,7 mln EUR, przy 9% wzroście ich wolumenu do 2,141 tys. ton. Średnia jednostkowa wartość celna w imporcie śrutę sojową wyniosła 378 EUR/t (-9%). Największy udział w dostawach śrutę sojową do Polski miała Argentyna (około 60% wolumenu dostaw), a śruta z tego kierunku (bez uwzględnienia frachtu) była jedną z tańszych (371 Euro/t). Podobnie jak w latach 2009-13 przyczyn należy upatrywać w znacznym wzroście przerobu soi w Argentynie, co wpłynęło na podaż eksportową z tego kraju. Na drugim miejscu znalazł Paragwaj (16%), a zakupy u tego trzeciego producenta w Ameryce Południowej wzrosły dynamicznie wobec 2014 roku. Na kolejnym miejscu była Rosja (8%). Z USA oraz Brazylii pochodziło około 4% śrutę sojowej. Z UE pochodziło jedynie 8% tej śrutę w tym najwięcej z Niemiec (8%). (Jeszcze dekadę wcześniej tj. w 2003 roku kraje europejskie były głównymi dostawcami tej śrutę).

W 2015 r. import do Polski **makuchów słonecznikowych** zmniejszył się ilościowo w porównaniu do roku 2014 o 19% do 393,7 tys. ton oraz wartościowo o 13% do 71,9 mln EUR. Niewykluczone, że przyczyn spadku przywozu należy upatrywać we wzroście średnich cen w imporcie do około 183 Euro/t. W poprzednich latach śruta ta mogła mieć zastosowanie do produkcji energii, ale w okresie gdy jej ceny importowe oscylowały nieznacznie wokół 100 Euro/t. (Część tej śrutę mogły stanowić łupiny będące źródłem biomasy). Importowana śruta słonecznikowa w 98% (w ujęciu ilościowym) pochodziła z Ukrainy.

Od początku 2004 do 2012 roku import **śrutę rzepakowej** był nieznaczny ze względu na wystarczającą krajową produkcję. W 2012 roku przywieziono do kraju tylko 23,8 tys. ton. Intensywniejszy wzrost importu obserwuje się od 2013 roku. W 2014 zaimportowano 71 tys. ton śrutę rzepakowej wobec 61,1 tys. ton rok wcześniej, co oznaczało 16% wzrost. Rok 2015 przyniósł 24% spadek importu tej śrutę do 54,4 tys. ton dzięki nasyceniu krajowego rynku rodzimą produkcją.

Pod koniec roku 2003 i na początku 2004 nastąpił wzrost importu śrut oleistych do Polski z uwagi na wprowadzenie od 1 listopada 2003 roku zakazu stosowania mączek mięsnych, kostnych i mięsno-kostnych w żywieniu większości zwierząt gospodarskich (drobiu, trzody chlewnej oraz ryb). Do 31 października 2003 roku zakazem tym objęte były jedynie zwierzęta przeżuwające. Sytuacja taka utrzymywała się w ostatniej dekadzie tj. w latach 2004-2014 oraz w roku 2015.

EKSPORT

W 2015 roku wartość eksportu z Polski śrut roślin oleistych zmniejszyła się wobec poprzedniego roku o około 5% do 189,3 mln EUR przy wzroście wolumenu sprzedaży o 6% do 803,7 tys. ton.

Najważniejszą z eksportowanych na rynki zagraniczne śrut oleistych jest śruta rzepakowa. Podobnie jak w latach 2007-2014 roku również w 2015 roku miał miejsce eksport 21,4 tys. ton **śrutę sojowej** (-74%) o wartości 8,9 mln Euro (-74%). Ilościowo większość tj. około 66% trafiła do UE w tym 34% tej śrutę na Słowację, 25% do Czech, 32% na Islandię oraz 5% na Węgry.

Polska jest od lat znaczącym producentem i eksporterem **śrutę rzepakowej** ze względu na wysoki (powyżej 2 mln ton rocznie) krajowy przerób rzepaku. Corocznie ok. 40-60% krajowej produkcji trafia na rynki zagraniczne. W latach 2005-2006 odnotowano znaczne zwiększenie ilości śrutę rzepakowej eksportowanej do UE. Poza ułatwieniem związanym ze wstąpieniem Polski do Unii, należałoby to tłumaczyć wysoką i rosnącą

produkcją i przerobem rzepaku w kraju. W latach 2007-2011 roku dynamika tego przyrostu nieco osłabła, po części na skutek wzrostu krajowego spożycia. Rok 2012 przyniósł znowu ożywienie eksportu, rok 2013 kolejne przyhamowanie wywozu, a rok 2014 roku cechował niewielki, bo 3% wzrost wolumenu eksportu tej śruty do 621,2 tys. ton, natomiast wartość sprzedaży wzrosła o 4% do 159,8 mln ton.

Rok 2015 roku przyniósł 19% wzrost eksportu śruty rzepakowej do rekordowego poziomu 762,5 tys. ton przy 12% wzroście wartości sprzedaży do 175,6 mln Euro.

W 2015 roku „tradycyjnie” większość śruty rzepakowej (92%) trafiła do krajów tzw. starej Unii tj. UE15, w tym głównie do Niemiec (33%), Hiszpanii (25%), Szwecji (10%), Francji (8%), Danii (7%) oraz Irlandii (4%). Pozostała część tj. łącznie 8% została wyeksportowana do UE-12 w tym 5% do Czech oraz 2% na Słowację. W 2015 roku przeciętna cena jednostkowa w eksporcie śruty rzepakowej wynosiła ok. 230 EUR/tonę, tj. o 6% mniej w porównaniu do średniej wyliczonej dla 2014 roku.

Mączki zwierzęce⁸

Bilans w handlu zagranicznym **mączkami zwierzęcymi** w 2015 roku poprawił się i saldo wyniosło 39,1 mln Euro wobec 35,3 mln Euro rok wcześniej. O poprawie bilansu obrotów tą grupą artykułów zdecydował głównie wzrost wartości eksportu mączek mięsno kostnych.

W wyniku zakazu stosowania mączek mięsno kostnych w Polsce (prawnie obowiązuje od XI 2003 roku), handel tymi mączkami w latach 2004-07 był niewielki, jakkolwiek były sprowadzane do użycia z przeznaczeniem nie do produkcji pasz, ale np. w celu żywienia zwierząt futerkowych, towarzyszących (np. psów i kotów), jako polepszacz gleby, na kompost lub komponent w produkcji biogazu. W ostatnich latach miał miejsce wzrost ich importu oraz eksportu. Nie są uwzględniane w bilansie surowców do produkcji pasz ponieważ ich wykorzystanie w tym celu jest zabronione, a handel odbywa się pod nadzorem weterynaryjnym. Należy odnotować, że od lipca 2013 roku mączki mięsno kostne mogą być stosowane ponownie, ale tylko w paszach dla ryb (tzw. skarmianie krzyżowe).

W 2015 roku **eksport mączek mięsno-kostnych** był na poziomie 197,8 tys. ton (-3%) za 65,5 mln Euro (+18%). (Wzrost eksportu mączek mięsno kostnych miał miejsce w latach 2008-2014). W 2015 roku czołowymi odbiorcami byli: Niemcy (26% ilości), Wietnam (25%), Bangladesz (11%), Włochy (8%), Rosja (7%) oraz Holandia (6%). W omawianym okresie średnia jednostkowa wartość w eksporcie mączek mięsno-kostnych była na poziomie 331 EUR/t (+22%), zatem o wzroście wartości eksportu zdecydował istotny wzrost eksportowych cen.

Równolegle 2015 r. **zaimportowano** 27,6 tys. ton **mączek mięsno-kostnych** (wzrost o 58%) za 15,1 mln Euro (+49%).

EKSPORT

Eksport **mączek rybnych** w 2015 roku był niewielki tzn. na poziomie 3,5 tys. tys. ton (-41%) za 2,7 mln EUR (-45%). W rozpatrywanym okresie średnia jednostkowa wartość celna w eksporcie zmniejszyła się o 7% do 766 EUR/tonę. Podobnie jak w latach ubiegłych najważniejszymi rynkami zbytu dla polskich mączek rybnych tradycyjnie były kraje Europy Środkowej i Wschodniej, w tym do: Litwy (43% ilości), Mołdawii (18%), Uzbekistanu (9%), Bułgarii (6%) oraz na Ukrainę (4%). Od 2010 roku powoli wzrosło znaczenie odbiorców z innych rejonów Europy. W omawianym okresie do Grecji wywieziono 13% mączek rybnych oraz Włoch 2%.

IMPORT

W 2015 r. wartość zakupów **mączek rybnych** do Polski zmniejszyła się w stosunku do 2014 r. o 5% do wartości około 14 mln EUR, natomiast wolumen importu tych mączek spadł o 8% do ilości 13,9 tys. ton. Jest to niewielka ilość ze względu relatywnie wysoki poziomem cen wobec innych komponentów paszowych. Do głównych dostawców mączek rybnych do Polski należały tradycyjnie kraje Unii Europejskiej, w tym głównie Dania (48% ilości), Niemcy (20%), Czechy (19%), Łotwa (6%) oraz Francja (3%). Średnia jednostkowa wartość w imporcie mączki rybnej w omawianym okresie była na poziomie 1010 EUR/t (+3%).

⁸ Do grupy mączek zwierzęcych zakwalifikowano towary oznaczone w taryfje celnej kodem PCN: 23011000 – mączka mięsna i mięsno-kostna, 23012000 – mączka rybna.

Gotowe pasze⁹

W 2015 roku saldo obrotów handlowych gotowymi paszami poprawiło się o 17,4 mln Euro i było na poziomie minus 38 mln EUR wobec minus 55,4 mln EUR rok wcześniej.

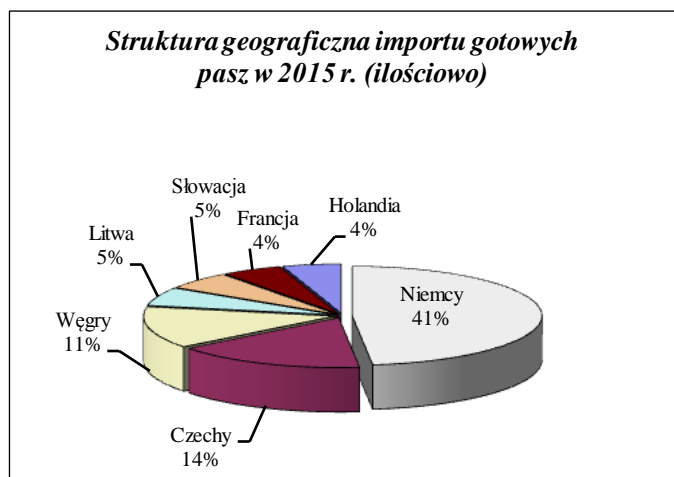
W latach od 2004 do 2008 roku wzrastała wartość importu, jak i eksportu gotowych pasz. W kolejnym 2009 roku nastąpił regres, bowiem wartość sprzedaży tej grupy artykułów zwiększyła się tylko o 3%, podczas gdy wartość zakupów spadła o około 16%. Rok 2010 ponownie przyniósł istotny wzrost eksportu oraz importu gotowych pasz, jakkolwiek saldo pozostawało ujemne. Podobna tendencja utrzymywała się w latach 2011-13, ale przyrost eksportu był ilościowo niewielki. (Rok 2013 przyniósł 13% przyrost wolumenu eksportu przy 4% wzroście wolumenu importu). W 2014 roku ilość eksportowanych gotowych pasz wzrosła o około 11% natomiast ich import wzrósł o około 5%. Rok 2015 przyniósł 3% wzrost wolumenu eksportu oraz 14% spadek wolumenu importu.

EKSPORT

W 2015 roku **eksport gotowych pasz** z Polski był na poziomie 429,9 tys. ton o wartości 402,7 mln EUR i był o około 8% wyższy w ujęciu wartościowym oraz 3% w ilościowym od eksportu w 2014 roku. W latach przed wstąpieniem do Unii głównym rynkiem zbytu dla polskich gotowych pasz były kraje dawnego ZSRR, ale ich udział w całym eksporcie od 2004 roku się zmniejszył. Od 2005 roku struktura geograficzna polskiego eksportu tej grupy produktów się istotnie się zmieniła. W 2015 roku nadal niewielki udział wśród odbiorców gotowych pasz z Polski miała jedynie Ukraina (5%) i Rosja (1%). Wzrosło i utrzymuje się znaczenie krajów UE. Do Niemiec wywieziono około 18% gotowych pasz, na Litwę 13%, na Słowację 11%, Czech 7%, oraz do Holandii i Wielkiej Brytanii po około 6%. W 2015 roku 88% pasz trafiło do państw UE (w tym ponad połowa do UE15) przy czym handel „tradycyjnie” charakteryzowało duże rozdrobnienie pod względem zróżnicowania kierunków eksportu.

IMPORT

W 2015 roku wolumen **importu** gotowych pasz zmniejszył się o 14% do 521,1 tys. ton. Wartość zakupów tej grupy artykułów w poprzednim roku była na poziomie 440,7 mln EUR i była o 3% wyższa w porównaniu z rokiem 2014. W omawianym okresie wśród dostawców gotowych pasz do Polski tradycyjnie największy udział przypadła Niemcom (41% wolumenu dostaw). Mniejsze ilości sprowadziliśmy również z Czech (14% w ujęciu ilościowym), Węgier (11%), Litwy i Słowacji (po około 5%) oraz Francji i Holandii (po około 4%). Około 97% importu pasz pochodziła z państw Unii Europejskiej.

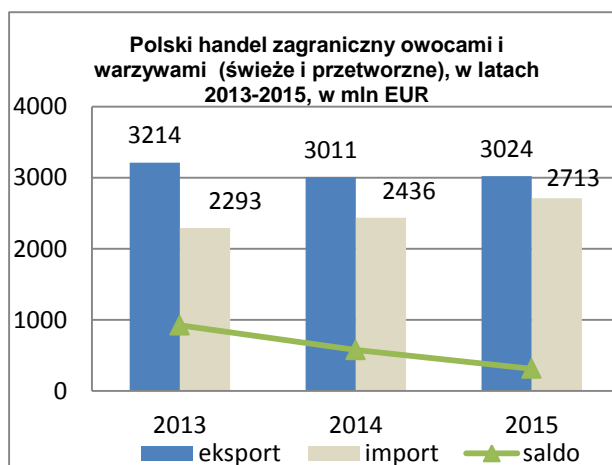
⁹ Do grupy gotowych pasz zakwalifikowano towary oznaczone w taryfie celnej kodem PCN: 2309, który obejmuje mieszanki przemysłowe, koncentraty, dodatki paszowe, karmę dla psów i kotów

PRODUKTY OGRODNICTWA

Polski handel owocami i warzywami świeżymi i przetworzonymi w 2015 roku

W 2015 r. w polskim handlu owocami i warzywami w postaci świeżej i przetworzonej (w tym grzyby) odnotowano pogorszenie salda z 575,5 mln EUR w 2014 r. do 310,1 mln EUR. Zmiana ta spowodowana została przede wszystkim wzrostem wartości importu tej grupy produktów, w ujęciu wartościowym o 11% r/r do 2,7 mld EUR. W największym stopniu wzrosły zakupy przetworzonych owoców – o 29% w ujęciu rocznym do 659 mln EUR. Odnotowany wzrost wartości wynikał jednak przede wszystkim ze zwiększenia cen jednostkowych, a w mniejszym stopniu ze wzrostu wolumenu zakupów.

W eksporcie odnotowano utrzymanie wpływów ze sprzedaży zagranicznej całej grupy na poziomie zbliżonym do tego z 2014 r., tj. w wysokości 3,02 mld EUR. W ujęciu ilościowym wystąpił jednak spadek wywozu – o 5% do 3,65 mln ton. W największym stopniu zmniejszył się przy tym eksport świeżych owoców – ilościowo 19% r/r do 1,1 mln ton i wartościowo o 11% do 546 mln EUR. Mniej sprzedano za granicę również warzyw świeżych (w ujęciu ilościowym o 9% do 679 tys. ton, a wartościowym o 2% do 587,7 mln EUR). Spadki te zostały jednak zrekompensowane większym eksportem przetworzonych owoców i warzyw. Eksport przetworów owocowych wzrósł o 3% wartościowo i o 8% ilościowo do odpowiednio 1,13 mld EUR i 937,4 tys. ton. W przypadku przetworów warzywnych odnotowano 8% zwiększenie wywozu zarówno w ujęciu wartościowym, jak i ilościowym, do odpowiednio 764 mln EUR i 917,4 tys. ton.

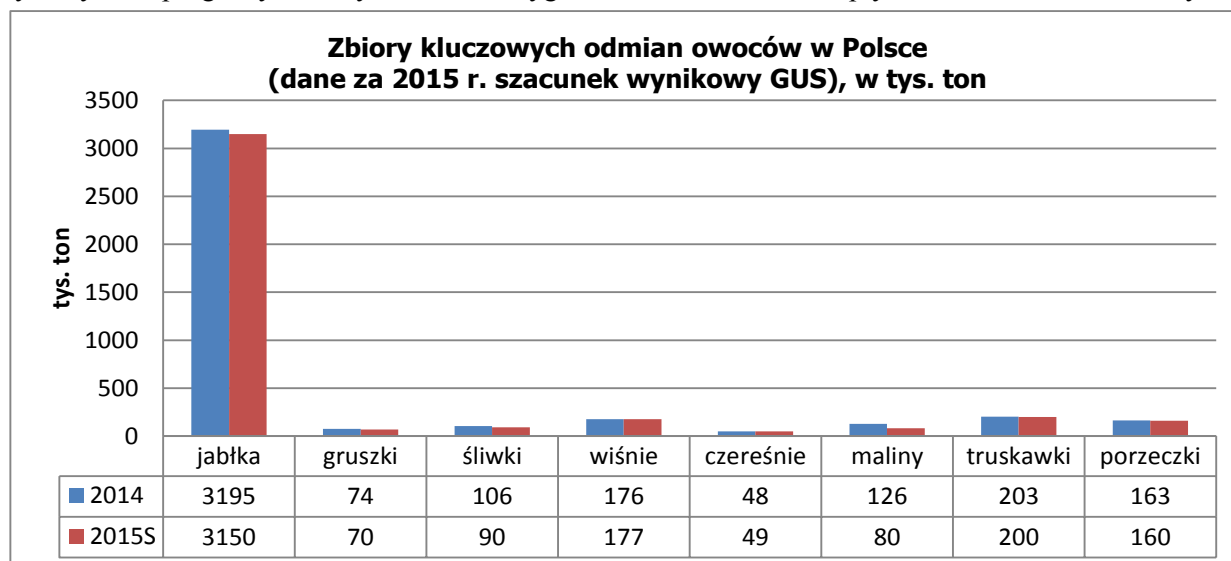

1 OWOCE

1.1 Produkcja owoców w Polsce w 2015 r.

Według grudniowego oszacowania GUS, w 2015 r. w Polsce zebrano ok. 3,6 mln ton owoców z drzew, tj. o ok. 2% mniej niż rok wcześniej, więcej natomiast w porównaniu do średniej pięcioletniej. Szacunki GUS uwzględniają produkcję poza sadami, w tym z ogródków przydomowych.

Na ubiegłoroczne zbiory owoców w Polsce negatywny wpływ wywarła przede wszystkim letnia susza. Wcześniej w okresie wiosennym warunki dla roślin sadowniczych były korzystne. Nie odnotowano większych strat mrozowych, a fazy kwitnienia i powstawania zawiązków przebiegły bez większych anomalii. Dawało to nadzieję na bardzo dobre zbiory, zwłaszcza jabłek. W lipcowych prognozach WAPA przewidywała produkcję jabłek w Polsce na nawet 3,75 mln ton. Jednak w dalszej części sezonu wegetacyjnego te wstępne, optymistyczne prognozy zostały mocno skorygowane w dół, na co wpływ miała letnia susza. Była ona

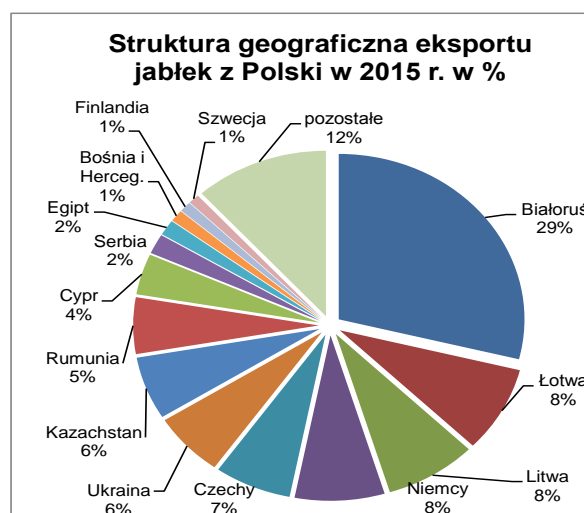
szczególnie dotkliwa dla sadów nienawadnianych. Natomiast plantacje posiadające systemy nawadniające odnotowały bardzo dobre plony.

W konsekwencji ubiegłoroczna produkcja jabłek w Polsce wyniosła 3,15 mln ton. Zbiory gruszek zostały oszacowane na ok. 70 tys. ton, tj. na poziomie nieco niższym w porównaniu do poprzedniego. Zbiory śliwek wyniosły ok. 90 tys. ton, wiśni – ok. 177 tys. ton, a czereśni – ok. 49 tys. ton. Łączną produkcję pozostałych owoców z drzew oszacowano na ponad 21 tys. ton.

O ile w przypadku sadownictwa susza nie spowodowała drastycznego spadku plonowania, to w przypadku krzewów owocowych straty były już bardziej odczuwalne. Ucierpiały zwłaszcza maliny na zbiór w okresie jesiennym. W przypadku porzeczek czarnych część owoców nie została zebrana o czym zadecydował rachunek ekonomiczny. Ubiegłoroczne zbiory porzeczek czarnych są szacowane na 120 tys. ton, a łączna produkcja wszystkich porzeczek na 160 tys. ton. W 2015 roku krajowe zbiory malin wyniosły 80 tys. ton. Truskawek zebrano ponad 200 tys. ton, a agrestu ok. 12,5 tys. ton. Łączne zbiory owoców jagodowych oszacowano na ok. 0,5 mln ton, tj. o mniej więcej 10% mniej niż rok wcześniej.

1.2 Eksport owoców świeżych i mrożonych

W 2015 r. w polskim eksporcie owoców świeżych w dalszym ciągu odczuwalny był wpływ rosyjskiego embarga, zwłaszcza w przypadku jabłek. Jabłka stanowią gros polskiego wywozu owoców deserowych. W zeszłym roku udział jabłek i gruszek w ujęciu ilościowym wynosił 82%, a wartościowym 55%. W 2015 r. eksport owoców świeżych zmniejszył się o 11% do 546 mln EUR w ujęciu wartościowym i o 19% do 1,13 mln ton w ujęciu ilościowym. Saldo wymiany handlowej tą grupą produktów pogorszyło się w porównaniu do dwóch ostatnich lat – z minus 332,8 mln EUR w 2013 przez minus 526,95 mln EUR w 2014 r. po 671,7 mln EUR w 2015 r. W przypadku eksportu owoców świeżych nie tylko południowych (cytrusów, bananów, winogron i szeregu innych) mamy do czynienia z reeksportem. Całkowite rozgraniczenie eksportu produktów krajowych od reeksportów jest niemożliwe.

Jak już wspomniano, w 2015 roku w polskim eksporcie w dalszym ciągu widoczne były skutki rosyjskiego embarga. Pomimo udanych prób lokowania świeżych owoców na nowych rynkach zbytu wyniki eksportu jabłek były gorsze niż przed rokiem. Spadek wywozu odnotowano także w przypadku innych owoców: gruszek, truskawek, śliwek i porzeczek. Eksport jabłek, mających największy udział w polskim handlu owocami w postaci deserowej, zmniejszył się w odniesieniu do 2014 r. o blisko 19% do 888,8 tys. ton

Eksport owoców świeżych z Polski w latach 2013 - 2015

Wyszczególnienie	Eksport w mln EUR				Eksport w tys. ton			
	2013	2014	2015	%zmiana*	2013	2014	2015	%zmiana*
Jabłka, gruszki	437,7	369,9	300,5	-19	1272,4	1133,1	916,0	-19
Pozostałe owoce świeże	105,7	116,3	136,5	17	72,1	76,8	70,0	-9
Owoce cytrusowe	52,3	37,5	30,1	-20	74,0	58,6	46,3	-21
Owoce pestkowe (morele, brzoskwinie, śliwki, czereśnie, wiśnie)	46,7	40,8	29,7	-27	53,1	62,5	45,1	-28
Banany i platany	11,6	15,2	18,5	22	15,1	19,8	23,2	17
Winogrona (świeże i suszone)	20,0	9,5	4,9	-48	18,6	8,4	3,8	-55
Daktyle, figi, ananasy, guawa, mango, smaczelina (świeże lub suszone)	6,0	4,1	4,1	0	5,6	4,0	3,0	-25
Pozostałe orzechy	9,8	16,5	18,9	15	1,9	2,9	3,0	3
Melony (w tym arbuzy), papaje	0,8	1,2	0,8	-33	1,5	3,2	1,8	-44
Orzechy kokosowe, brazylijskie, nerkowca (świeże i suszone)	1,50	2,00	1,90	-5	0,90	0,90	0,80	-11
Razem owoce świeże i orzechy	692,1	613,0	545,9	-11	1515,3	1370,2	1113,0	-19

*procentowa zmiana 2015 r. do 2014 r.

(ilościowo) i o 18,6% do 286,1 mln EUR (w ujęciu wartościowym).

W strukturze geograficznej polskiego eksportu jabłek w 2015 r. największe udziały przypadają następującym krajom: Białoruś (29%), Łotwa (8%), Litwa (8%), Niemcy (8%), Czechy (7%), Ukraina (6%), Kazachstan (6%), Rumunia (5%), Cypr (4%), Serbia (2%), Egipt (2%), Bośnia i Hercegowina (1%), Finlandia (1%) oraz Szwecja (1%). Do mniej znaczących odbiorców (eksport w ujęciu ilościowym poniżej 1%) należy zaliczyć takie kraje jak: Holandia, Słowacja, Estonia, Dania, Francja, Irlandia, Bułgaria, Włochy, Hiszpania, Wielka Brytania, Norwegia, Portugalia, Węgry, Algieria, Chorwacja, Mongolia, Grecja, Gruzja, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Mołdawia, Indie, Czarnogórę, Kirgistan, Belgię, Jordanię, Słowenię oraz Irak.

Dla porównania w 2013 r. pierwszą pozycję w polskim eksporcie jabłek zajmowała Rosja, z dostawami wynoszącymi 676,3 tys. ton o wartości 255,8 mln EUR. Wynik za 2014 r. jest już sporo gorszy, gdyż przedstawia sprzedaż zrealizowaną w okresie przed zastosowaniem embarga – 400,8 tys. ton (142,5 mln EUR).

Dynamicznie rośnie eksport polskich borówek czarnych. W 2015 r. sprzedaż zagraniczna tej grupy owoców (kod 081040) osiągnęła w ujęciu wartościowym 64,4 mln EUR, co dało drugą pozycję w polskim eksporcie owoców świeżych w ujęciu wartościowym. Oznacza to aż 31% wzrost wartości w ujęciu rok do roku. W 2015 roku w strukturze geograficznej eksportu borówek (wartościowo) największe udziały przypadają następującym krajom: Wielka Brytania (38,3%), Niemcy (21,2%), Holandia (15,1%), Norwegia (8%), Dania (3,3%), Włochy (3,1%), Irlandia (2%), Szwecja (1,7%) i Szwajcaria (1,7%). Poza tym do grona odbiorców tych owoców o mniejszym znaczeniu należy zaliczyć takie kraje jak: Francja, Czechy, Słowacja, Chorwacja, Austria, Łotwa, Finlandia, Białoruś, Singapur, Korea Południowa, Litwa, Malezja, Węgry, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Bułgaria, Japonia, Belgia, Cypr i Hiszpania.

Dobre wyniki w sprzedaży zagranicznej odnotowano w 2015 r. w przypadku malin deserowych. Eksport tych owoców w postaci świeżej był co prawda w ujęciu ilościowym nieco niższy niż rok wcześniej (spadek o 1,8% do 17,9 tys. ton), jednak wartość ich wywozu wzrosła o blisko 50% do 39 mln EUR.

Eksport ważniejszych owoców świeżych i mrożonych z Polski w latach 2013-2015

	EKSPORT (mln EUR)				EKSPORT (tys. ton)			
	2013	2014	2015	%zmiana*	2013	2014	2015	%zmiana*
OWOCE ŚWIEŻE								
Jabłka	446,6	351,6	286,1	-19	1230,4	1096,1	888,8	-19
Borówki czarne, żurawiny	34,7	49,1	64,4	31	9,1	11,8	14,2	20
<i>Borówki brusznice lub borówki czerwone (owoce z gatunku Vaccinium vitis-idaea)</i>	12,1	14,2	17,1	20	2,4	2,9	3,1	7
<i>Owoce z gatunku Vaccinium myrtillus</i>	3,3	7,5	13,8	83	0,8	1,5	3,2	116
<i>Owoce z gatunków Vaccinium macrocarpon i Vaccinium corymbosum</i>	12,3	17,3	23,2	34	2,8	4,2	4,5	7
<i>Pozostałe borówki</i>	7,0	10,1	10,4	3	3,1	3,2	3,4	5
Maliny i jeżyny	24,0	26,8	40,1	50	16,3	18,6	18,1	-2
Maliny	23,9	26,2	39,3	50	16,2	18,2	17,9	-2
<i>Jeżyny</i>	0,1	0,6	0,9	42	0,0	0,4	0,3	-28
Truskawki i poziomki	19,3	19,4	16,1	-17	14,3	19,4	16,4	-16
Gruszki	27,0	18,3	14,4	-21	42,0	37,0	27,2	-27
Wiśnie	10,2	5,8	7,6	30	11,4	8,3	12,5	50
Czereśnie	11,8	4,6	4,4	-5	10,1	4,0	5,1	29
Śliwki, owoce tarniny	5,6	6,2	4,3	-29	8,4	12,5	6,6	-47
Porzeczki i agrest	3,7	3,5	2,7	-22	6,4	5,3	4,2	-20
<i>Porzeczki czarne</i>	2,7	1,5	1,5	-4	5,5	3,3	2,8	-15
<i>Porzeczki czerwone</i>	0,2	0,4	0,4	-12	0,2	0,6	0,5	-26
<i>Pozostałe porzeczki i agrest</i>	0,8	1,5	0,8	-44	0,7	1,3	0,9	-31
Owoce świeże pozostałe	2,2	1,6	1,3	-18	1,8	2,2	1,6	-28
OWOCE MROŻONE								
Truskawki mrożone	106,9	102,3	130,4	27	76,0	83,7	114,5	37
Maliny mrożone	101,2	118,6	122,4	3	63,9	60,6	57,1	-6
Porzeczki czarne mrożone	21,0	18,0	14,6	-18	26,6	28,5	29,8	4
Porzeczki czerwone mrożone	13,9	12,5	13,9	11	16,1	15,0	16,2	9
Jeżyny i morwy mrożone	1,9	2,2	2,1	-6	1,4	1,4	1,2	-11

* % zmiana - rok 2015 r. w porównaniu do 2014 r.

Maliny były jednymi z owoców, które ucierpiały w skutek suszy, zwłaszcza te na zbiór jesienny. Według danych GUS (dane ostateczne), w zeszłym roku zebrano tylko 80 tys. ton tych owoców, w porównaniu do 126 tys. ton rok wcześniej. W strukturze geograficznej eksportu malin deserowych największe udziały miały następujący odbiorcy: Niemcy (58,3%), Belgia (21,7%), Holandia (7,5%), Austria (6,4%), Hiszpania (2,2%) i Francja (1,9%). Do mniej znaczących importerów należy zaliczyć takie kraje jak: Włochy, Łotwa, Białoruś, Litwa, Dania, Ukraina, Kazachstan, Węgry, Czechy, Norwegia i Szwecja.

Ubiegły rok przyniósł zmniejszenie eksportu truskawek świeżych. W ujęciu ilościowym spadek ten wyniósł 16,6% do 16,1 tys. ton, a wartościowym – o 15,5% do 16,4 mln EUR. Według GUS, zeszłoroczne zbiory truskawek w Polsce wyniosły ok. 200 tys. ton (203 tys. ton rok wcześniej). Letnia susza nie spowodowała więc strat w zbiorach tego gatunku. W strukturze geograficznej wywozu truskawek największe udziały przypadają następującym krajom: Białorusi (32,4%), Litwie (12,2%), Łotwie (12%), Belgii (11,7%), Austrii (4,7%), Danii (4,6%), Czechom (4,6%), Irlandii (4%), Niemcom (4%), Holandii (3%) i Norwegii (1,3%). Do odbiorców o mniejszym znaczeniu należy zaliczyć takie kraje jak: Finlandię, Estonię, Portugalię, Rumunię, Szwecję, Kazachstan, Węgry, Cypr, Francję, Włochy, Ukrainę, Mołdawię oraz Wielką Brytanię.

Kolejnym gatunkiem owoców, w przypadku którego odnotowano spadek sprzedaży zagranicznej były gruszki – w ujęciu wartościowym o 21% do 14,4 mln EUR, a ilościowym – o 26,5% do 27,2 tys. ton. Według ostatecznych danych GUS, w zeszłym roku zebrano 70 tys. ton tych owoców, wobec 74 tys. ton rok wcześniej. W strukturze geograficznej eksportu gruszek największe znaczenie odgrywały takie kraje jak: Białoruś (31,7%), Łotwa (16,7%), Litwa (11,2%), Kazachstan (7,6%), Czechy (6,7%), Dania (6,6%), Niemcy (5%), Ukraina (3,6%), Cypr (3,3%), Finlandia (1,5%) i Rumunia (1,3%). Mniejsze ilości gruszek trafiły do takich odbiorców jak: Estonia, Włochy, Irlandia, Szwecja, Wielka Brytania, Portugalia, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Mongolia, Węgry, Hiszpania, Słowacja, Kosowa, Austria, Serbia i Grecja.

Natomiast wzrost eksportu w ujęciu rok do roku wystąpił w przypadku wiśni deserowych. Wartość sprzedaży zagranicznej tych owoców zwiększyła się o 30,4% do 7,6 mln EUR, a wolumen – o blisko 50% do 12,5 tys. ton. Według GUS, zeszłoroczne zbiory wiśni były w Polsce wysokie – 177 tys. ton, tj. o 1 tys. ton więcej niż rok wcześniej.

W strukturze geograficznej eksportu świeżych wiśni do grona największych odbiorców należy zaliczyć takie kraje jak: Niemcy (44,6%), Białoruś (25,3%), Łotwę (9,8%), Belgię (4,5%), Litwę (4,3%), Czechy (4,1%), Węgry (3,1%) i Austrię (1,4%). Do importerów o mniejszym znaczeniu należy zaliczyć takie kraje jak: Irlandia, Cyp, Holandia, Serbia, Kazachstan oraz Dania.

W przypadku czereśni deserowych odnotowano co prawda zwiększenie wolumenu sprzedaży zagranicznej – o 28,8% do 5,1 tys. ton, spadła jednak wartość wywozu – o 4,8% do 4,4 mln EUR. Według GUS, w zeszłym roku zbiory tych owoców w Polsce wyniosły 49 tys. ton, tj. o 1 tys. ton więcej niż przed rokiem.

W strukturze geograficznej eksportu czereśni największe ilości zostały sprzedane do następujących krajów: Białorusi (48,5%), Litwy (16,8%), Niemiec (12,3%), Łotwy (8,4%), Czech (5,8%), Kazachstanu (2,2%), Holandii (2,1%) i Cypru (1,4%). Mniejsze ilości czereśni trafiły do takich krajów jak: Irlandia, Wielka Brytania, Rosja, Serbia, Grecja, Estonia, Portugalia, Ukraina oraz Zjednoczone Emiraty Arabskie.

Znacznie gorsze wyniki w porównaniu z 2014 r. odnotowano w eksporcie śliwek. W ujęciu wartościowym sprzedaż zagraniczna tych owoców zmniejszyła się o 29,3% r/r do 4,3 mln EUR, a ilościowym o 46,8% do 6,6 tys. ton. Według grudniowych szacunków GUS, zeszłoroczne zbiory śliwek wyniosły 90 tys. ton, tj. o 26 tys. ton mniej w porównaniu z poprzednim rokiem.

W strukturze geograficznej wywozu tych owoców największe znaczenie odgrywały takie kraje jak: Niemcy (35,3%), Białoruś (9,9%), Litwa (8,8%), Estonia (8,3%), Ukraina (8,2%), Finlandia (7,6%), Czechy (5,2%), Łotwa (5,2%), Belgia (3,6%), Holandia (1,7%), Szwecja (1,7%), Kazachstan (1,2%), Wielka Brytania (1,2%) i Słowacja (1,1%). Mniejsze ilości trafiły do takich odbiorców jak: Cypr, Hiszpania, Włochy i Irlandia.

Spadek eksportu w ujęciu rok do roku wystąpił również w przypadku porzeczek i agrestu w postaci świeżej. Wywóz tych owoców wartościowo zmniejszył się o 22,4% do 2,7 mln EUR, a ilościowo o 20,3% do 4,2 tys. ton. Według GUS, zbiory porzeczek w Polsce w 2015 r. wyniosły 160 tys. ton, wobec 163 tys. ton w 2014 r.

W strukturze geograficznej eksportu porzeczek i agrestu największe znaczenie odgrywali następujący odbiorcy: Niemcy (74,9%), Austria (8,5%), Belgia (5,1%), Holandia (3,6%), Białoruś (2%), Mołdawia (1,5%) oraz Słowacja (1%). Mniejsze ilości tych owoców w postaci świeżej trafiły do takich krajów jak: Czechy, Węgry, Wielka Brytania, Litwa, Łotwa, Estonia, Szwecja, Ukraina, Grecja, Kazachstan i Dania.

1.3 Eksport przetworów owocowych

W 2015 roku eksport przetworów owocowych z Polski zwiększył się w ujęciu wartościowym o 3,2% do 1 125,8 mln EUR, a ilościowym o 7,7% do 937,5 tys. ton. Saldo wymiany handlowej tej grupy produktów zmniejszyło się przy tym z 581,1 mln EUR do 466,7 mln EUR, co oznacza, iż tempo wzrostu importu było szybsze niż eksportu. Największe wpływy ze sprzedaży zagranicznej w grupie przetworzonych owoców generowane są z eksportu mrozonek i soków. Wartość wywozu soków owocowych, których gros stanowi zagęszczony sok jabłkowy wyniosła łącznie 482,1 mln EUR i była o 2,1% mniejsza niż przed rokiem. Natomiast eksport mrożonych owoców wygenerował wpływy sięgające 446,1 mln EUR, tj. o 7,8% więcej niż w poprzednim roku.

Eksport przetworów owocowych z Polski w latach 2013 - 2015

Wyszczególnienie	Eksport w mln EUR				Eksport w tys. ton			
	2013	2014	2015	%zmiana*	2013	2014	2015	%zmiana*
Soki owocowe	590,9	492,4	482,1	-2,1	433,7	448,4	473,7	5,6
<i>w tym: skoncentrowany sok jabłkowy</i>	363,0	275,9	265,0	-4,0	263,5	261,9	289,7	10,6
Mrożone owoce:	416,4	413,7	446,1	7,8	310,2	322,7	363,9	12,8
<i>Pozostałe owoce mrożone</i>	154,7	144,5	146,5	1,4	115,1	120,2	132,8	10,5
<i>Truskawki i poziomki mrożone</i>	113,4	110,3	138,0	25,1	80,6	90,4	120,9	33,8
<i>w tym: maliny i jeżyny mrożone</i>	148,4	159,0	161,6	1,7	114,4	112,1	110,1	-1,7
Konserwowane owoce i przetwory z orzechów	103,8	110,6	120,4	8,9	55,4	59,6	61,1	2,5
Dżemy, galaretki, marmolady, powidła, przeciera owocowe	51,5	55,4	55,6	0,4	30,5	33,4	31,4	-6,0
Susze owocowe	15,8	18,6	21,6	15,9	6,6	6,3	7,3	14,9
Owoce zakonserwowane tymczasowo	0,60	0,06	0,02	-67,95	0,65	0,04	0,01	-84,36
Razem owoce przetworzone	1291,8	1179,6	1234,2	4,6	946,9	988,2	1098,7	11,2

*procentowa zmiana 2015 r. do 2014 r.

Polskim hitem eksportowym jest zagęszczony sok jabłkowy. W ubiegłym roku wartość sprzedaży zagranicznej tego produktu wyniosła 265 mln EUR, tj. o 4% mniej niż przed rokiem. Zwiększył się jednak wolumen wywozu – o 10,6% do 289,7 tys. ton. W strukturze geograficznej eksportu koncentratu jabłkowego największe udziały miały następujące kraje: Niemcy (49,5%), Wielka Brytania (10%), USA (8,6%), Holandia (6,3%), Rosja (5,2%), Austria (5,1%), Francja (2,2%), Kanada (2%), Szwecja (1,7%), Dania (1,7%), Irlandia (1,2%) oraz Norwegia (1,1%). Ponadto mniejsze znaczenie (udziały poniżej 1%) przypadają następującym odbiorcom: Belgia, Węgry, Finlandia, Czechy, Estonia, Słowenia, Łotwa i Grecja, Litwa, Serbia i Włochy.

Bardzo dobre wyniki sprzedaży zagranicznej odnotowano w przypadku mrożonych truskawek – w ujęciu wartościowym wzrost o 27,5% do 130,4 mln EUR, a ilościowym – o 36,8% do 114,5 tys. ton. W strukturze geograficznej największe udziały miały następujące kraje: Niemcy (41%), Belgia (10,4%), Holandia (9,2%), Francja (7,2%), Dania (4%), Wielka Brytania (3,8%), Szwecja (3,7%), Norwegia (3,4%), Białoruś (2,7%), Austria (2,3%), Finlandia (2,1%), Włochy (1,5%), Stany Zjednoczone (1,3%), Czechy (1,1%) oraz Chiny (1%). Mniejsze ilości zamrożonych truskawek trafiały do takich krajów jak: Szwajcaria, Serbia, Węgry, Łotwa, Hiszpania, Litwa, Estonia, Japonia, Kanada, Słowenia, Grecja, Portugalia, Izrael, Słowacja, Rumunia, Brazylia i Kazachstan.

Dobrze sprzedawały się również mrożone maliny – wzrost eksportu r/r o 3,2% do 122,4 mln EUR pomimo spadku wolumenu eksportu o 5,8% do 57,1 tys. ton. największe ilości tych owoców w postaci mrozonek trafiły do takich odbiorców jak: Niemcy (36,2%), Belgia (14,2%), Holandia (7,6%), Francja (6,5%), Wielka Brytania (6%), Szwecja (5,2%), Białoruś (4,1%), Dania (3,3%), Norwegia (2,4%), Finlandia (1,9%), Cypr (1,8%), Austria (1,7%), Włochy (1,7%), Czechy (1,6%) i Szwajcaria (1,2%). Poza tym mniejsze ilości mrożonych malin wysyłaliśmy do: Kanady, Węgier, Irlandii, Estonii, Serbii, Hiszpanii, Australii, Portugalii, Litwy, Łotwy, Brazylii, Stanów Zjednoczonych, Izraela, Arabii Saudyjskiej, Chorwacji, Nowej Zelandii, Kazachstanu i Rumunii.

Natomiast mniejsze niż przed rokiem były wpływy z eksportu mrożonych porzeczek czarnych – o 18,5% do 14,6 mln EUR, pomimo wzrostu wolumenu sprzedaży o 4,4% do 29,8 tys. ton.

W strukturze geograficznej eksportu mrożonych porzeczek czarnych największe udziały miały następujące kraje: Niemcy (30,9%), Białoruś (27,1%), Belgia (9,6%), Holandia (7,6%), Wielka Brytania (4,5%), Francja (2,8%), Austria (2,4%), Włochy (2,4%), Serbia (2,2%), Dania (1,5%). Poza tym do grona importerów z udziałami poniżej 1% należą takie kraje jak: Izrael, Ukraina, Szwecja, Kanada, Węgry, Łotwa, Chiny, Kazachstan, Litwa, Czechy, USA, Finlandia, Mongolia, Argentyna, Bośnia i Hercegowina, Hiszpania, Chile, Rumunia, RPA, Estonia, Grecja, Brazylia, Chorwacja, Mołdawia, Japonia, Bułgaria oraz Cypr.

Lepiej w porównaniu z 2014 r. sprzedawały się mrożone porzeczki czerwone – wzrost eksportu w ujęciu ilościowym o 8,6% do 16,2 tys. ton i wartościowym – o 11% do 13,9 mln EUR. W strukturze geograficznej eksportu mrożonych porzeczek czerwonych największe udziały przypadły następującym odbiorcom: Niemcom (44,1%), Belgii (11,9%), Włochom (6,2%), Holandii (5,9%), Wielkiej Brytanii (5,1%), Francji (5%), Serbii (3,9%), Białorusi (3,4%), Szwecji (2,6%), Austrii (1,7%), Szwajcarii (1,2%), Węgrom (1,1%), Australii (1%). Poza tym niewielkie ilości tych mrozonek trafiły do takich krajów jak: Dania, Litwa, Izrael, Bośnia i Hercegowina, Czechy, Hiszpania, Cypr, Norwegia, Chiny, Grecja, Finlandia, Korea Południowa, Chile, Kanada, Łotwa, Irlandia, Argentyna, USA, Bułgaria i Estonia.

1.4 Import owoców świeżych

W 2015 r. import świeżych owoców do Polski wyniósł 1,218 mld EUR w ujęciu wartościowym i 1,434 mln ton w ujęciu ilościowym, tj. o odpowiednio 6,8% i 1,2% więcej w porównaniu do 2014 roku. Największy udział w imporcie (ilościowo) miały banany i platany – 32,8%. Sprowadzono 470,7 tys. ton tych owoców o wartości 332,9 mln EUR. Wartość zakupów wzrosła o 6,4%, wolumen zaś zmniejszył się nieznacznie – o 1,1%. Na drugiej pozycji w imporcie znalazły się owoce cytrusowe stanowiące 26,3% wolumenu zakupów wszystkich owoców deserowych. Import cytrusów zwiększył się zarówno ilościowo, jak i wartościowo, o odpowiednio 14,5% i 11,6%. Na trzeciej pozycji biorąc pod uwagę wartość zakupów znalazły się winogrona w postaci świeżej lub suszonej. W przypadku tych owoców odnotowano spadek importu – o 4,2% w ujęciu wartościowym do 123, 2 tys. ton i o 9,4% wartościowo do 157,6 tys. ton.

Import owoców świeżych do Polski w latach 2013 - 2015

Wyszczególnienie	Import owoców świeżych w mln EUR				Import owoców świeżych w tys. ton			
	2013	2014	2015	% zmiana*	2013	2014	2015	% zmiana*
Owoce cytrusowe	323,6	312,9	332,9	6	489,8	475,9	470,7	-1
Banany i platany	186,3	219,2	244,6	12	299,7	329,7	377,3	14
Melony (w tym arbuzy), papaje	38,2	41,2	47,7	16	120,0	131,9	136,2	3
Owoce pestkowe (morele, brzoskwiwie, śliwki, czereśnie, wiśnie)	95,5	103,1	99,4	-4	112,6	144,5	128,2	-11
Winogrona (świeże lub suszone)	166,9	164,5	157,6	-4	146,0	136,0	123,2	-9
Owoce pozostałe	82,1	81,4	89,0	9	72,0	65,3	71,0	9
Jablka i gruszki	42,2	46,4	45,0	-3	68,2	71,9	65,9	-8
Daktyle, figi, ananasy , guawa, mango, smaczelina (świeże lub suszone)	32,5	41,8	56,3	35	30,3	34,9	38,2	9
Orzechy kokosowe , brazylijskie, nerkowca, świeże lub suszone	22,3	37,7	45,3	20	10,0	13,8	11,9	-14
Orzechy pozostałe	71,0	91,6	99,8	9	12,4	13,3	11,4	-14
Razem pozycje od 0801 do 0810	1060,7	1139,8	1217,8	7	1361,1	1417,2	1434,0	1

* - zmiana procentowa 2015 r. do 2014 r.

W strukturze geograficznej importu cytrusów największe udziały miały następujące kraje: Hiszpania (54,6%), Niemcy (9,2%), Turcja (8%), Włochy (5,1%), RPA (4,7%), Grecja (4,2%), Argentyna (3,2%), Portugalia (2,3%), Maroko (1,5%), Chiny (1,4%) i Egipt (1,3%). Mniejsze ilości cytrusów sprowadziliśmy z takich krajów jak Holandia (reeksport), Zimbabwe, Meksyk, Brazylia, Peru, Arabia Saudyjska, Chile, Urugwaj, USA, Cypr, Słowenia i Węgry.

W ubiegłym roku do najważniejszych dostawców bananów i platanów należy zaliczyć takie kraje jak: Ekwador (58,6%), Kolumbię (16,8%), Kostarykę (10%), Panamę (3,5%), Kamerun (3,9%), Meksyk (1,1%), Niemcy (1,9% - reeksport). Poza tym do krajów o mniejszym znaczeniu należą: Wybrzeże Kości Słoniowej, Brazylia, Francja, Gwatemala, Dominikana, Peru, Surinam czy Ghana.

Winogrona (świeże lub suszone) sprawdzaliśmy przede wszystkim z takich krajów jak: Włochy (46%), Chile (8,3%), Niemcy (8%), Turcja (6,7%), Peru (5,7%), RPA (5,3%), Hiszpania (3,5%), Grecja (3,4%), Iran (2,4%), Holandia (reeksport – 2,3%), Indie (1,9%), Portugalia (1,2%). Poza tym mniejsze udziały (poniżej 1%) miały takie kraje jak: Uzbekistan, Chiny, Namibia, Czechy, Łotwa, Wielka Brytania, Egipt, Brazylia, Argentyna, Macedonia, USA, Litwa, Francja, Arabia Saudyjska, Bułgaria, Izrael czy Mołdawia.

Wśród owoców pestkowych w imporcie do Polski największe znaczenie odgrywają brzoskwinie. W zeszłym roku sprowadziliśmy 110 tys. ton tych owoców o wartości 78,6 mln EUR, w porównaniu do odpowiednio 123,2 tys. ton i 79,9 mln EUR w poprzednim roku. W strukturze geograficznej importu brzoskwiń największe udziały miały następujące kraje: Hiszpania (63%), Włochy (16,6%), Grecja (8,7%), Niemcy (8,4%) i Portugalia (2,7%).

Znaczącą pozycję w przywozie owoców świeżych do polski stanowią arbuzy. W 2015 r. zakupiliśmy 121,5 tys. ton tych owoców o wartości 35,4 mln EUR. Do grona największych dostawców arbuźów należą takie kraje jak: Włochy (27%), Węgry (21,3%), Hiszpania (14%), Grecja (11%), Ukraina (9,2%), Niemcy (3,9%), Turcja (2,7%), Macedonia (2,4%), Kostaryka (1,8%), Brazylia (1,4%), Rumunia (1,3%) i Panama (1,2%).

Z owoców szypułkowych sprowadzamy przede wszystkim jabłka i gruszki. W 2015 r. import gruszek wyniósł 39,5 tys. ton o wartości 29,3 mln EUR (w 2014 r. było to odpowiednio 51 tys. ton i 33,5 mln EUR), a jabłek – 26,4 tys. ton o wartości 15,6 mln EUR (rok wcześniej 20,8 tys. ton i 12,9 mln EUR). W strukturze geograficznej importu gruszek największą rolę odgrywają następujące kraje: Holandia (51,5%), Belgia (14,5%), Hiszpania (10,6%), Portugalia (9%), Włochy (4,3%), RPA (2,9%), Chile (2%), Argentyna (1,9%), Francja (1,4%) oraz Niemcy (1,3%). W imporcie jabłek największe znaczenie mają tacy dostawcy jak: Włochy (37%), Holandia (16,4%), Niemcy (15%), Litwa (14,5%), Belgia (3,4%), Portugalia (3,2%), Brazylia (2,2%), Słowacja (1,7%) i Francja (1,4%).

1.5 Import przetworów owocowych

W zeszłym roku odnotowano wzrost importu przetworzonych owoców do Polski. W ujęciu wartościowym przywóz zwiększył się z 509,7 mln EUR do 659,07 mln EUR, a w ujęciu ilościowym z 355,2 tys. ton do 379,2 tys. ton. W imporcie owoców przetworzonych do Polski najważniejszymi pozycjami są konserwy owocowe oraz soki owocowe. W ubiegłym roku wartość importu soków wyniosła 183,8 mln EUR, tj. o 14,7% więcej niż przed rokiem, a konserwowanych owoców 296,3 mln EUR, tj. o 19% więcej niż w 2014 roku.

Import przetworów owocowych z Polski w latach 2013 - 2015

Wyszczególnienie	Import w mln EUR				Import w tys. ton			
	2013	2014	2015	%zmiana*	2013	2014	2015	%zmiana*
Soki owocowe	181,7	160,2	183,8	15	182,3	176,7	181,0	2
Mrożone owoce	72,9	70,3	98,4	40	44,2	42,1	55,4	32
Konserwowane owoce i przetwory z orzechów	199,6	214,0	296,3	38	110,4	111,1	113,5	2
Dżemy, galaretki, marmolady, powidła, przeciery owocowe	15,0	15,1	17,9	19	7,8	9,0	10,5	17
Susze owocowe	40,9	46,3	58,3	26	17,1	14,3	16,9	18
Owoce zakonserwowane tymczasowo	0,49	0,50	0,35	-29	0,25	0,21	0,16	-26

*procentowa zmiana 2015 r. do 2014 r.

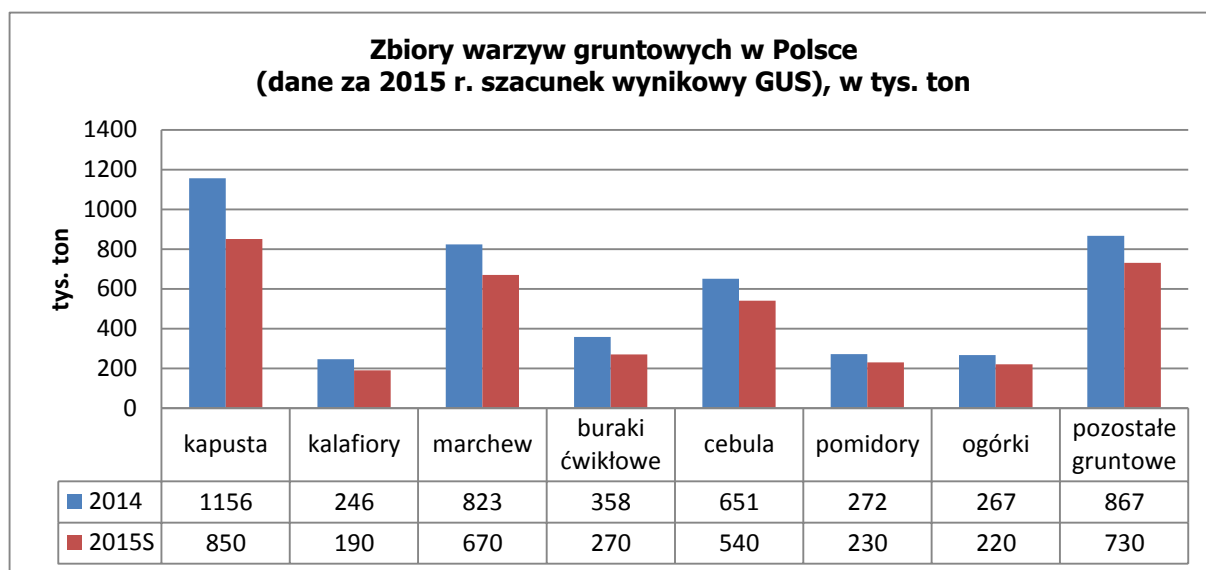
2. WARZYWA

2.1 Produkcja warzyw w Polsce w 2015 r.

Według wynikowego szacunku GUS, ubiegłoroczne zbiory warzyw gruntowych w Polsce wyniosły ok. 3,7 mln ton, tj. o około 20% mniej w porównaniu z produkcją z poprzedniego roku. Na słabe wyniki wpłynęło przede wszystkim gorsze plonowanie, gdyż areał upraw warzyw gruntowych był zbliżony do tego z poprzedniego roku.

Niskie plony były spowodowane przez niekorzystne warunki odnotowywane nie tylko latem (dotkliwa susza), ale w całym okresie wegetacji. Już wiosną pojawiły się utrudnienia w zasiewach i w konsekwencji wschody roślin były opóźnione.

Letnia susza miała niekorzystny wpływ zwłaszcza na uprawy warzyw kapustnych oraz korzeniowych. Ubiegłoroczne zbiory kapusty szacuje się na ok. 850 tys. ton, kalafiorów na ok. 190 tys. ton, marchwi na ok. 670 tys. ton, buraków – ok. 270 tys. ton. Produkcję cebuli oceniono na 540 tys. ton, pomidorów na ok. 230 tys. ton, a ogórków na 220 tys. ton. Zbiory pozostałych warzyw łącznie zostały oszacowane na około 730 tys. ton, co oznacza znacznie gorszy wynik w porównaniu z poprzednim rokiem.

2.2 Eksport świeżych warzyw

W 2015 r. eksport warzyw świeżych z Polski w ujęciu wartościowym osiągnął 587,7 mln EUR, tj. o 2,4% mniej w porównaniu z wynikiem z poprzedniego roku. Spadek eksportu był jeszcze bardziej widoczny w ujęciu ilościowym – o 9,4% r/r do 679,3 tys. ton.

Eksport warzyw i grzybów świeżych (bez ziemniaków) z Polski w latach 2013 - 2015

Wyszczególnienie	Eksport warzyw świeżych w mln EUR				Eksport warzyw świeżych w tys. ton			
	2013	2014	2015	% zmiana*	2013	2014	2015	% zmiana*
Warzywa pozostałe	365,1	376,0	374,5	0	241,8	254,6	252,4	-1
<i>Pieczarki</i>	290,9	300,9	307,9	2	195,4	207,6	207,1	0
<i>Papryka</i>	18,4	14,6	13,7	-7	19,4	17,2	14,5	-16
Kapusta i warzywa kapustne	58,4	62,5	49,7	-21	165,7	182,4	135,9	-25
<i>Kapusta biała i czerwona</i>	10,9	13,9	14,0	1	52,5	75,3	64,0	-15
<i>Kalafior i brokuły</i>	14,9	17,4	15,1	-13	25,7	30,7	26,6	-13
Cebula i inne cebulowe	41,0	47,9	46,5	-3	114,7	126,3	121,1	-4
<i>Cebula</i>	38,0	43,7	42,4	-3	111,2	117,7	113,3	-4
Pomidory	85,2	75,3	76,1	1	106,9	99,3	96,0	-3
Marchew i inne warzywa korzenne	19,5	19,1	19,5	2	64,5	65,6	50,4	-23
<i>Marchew</i>	9,4	9,8	9,9	1	35,7	42,3	29,2	-31
Salata i cykorja	7,9	9,5	9,7	2	6,3	8,4	8,8	4
Ogórki i korniszony	9,6	7,8	6,6	-15	9,8	10,1	7,9	-22
<i>Ogórki</i>	9,6	7,8	6,6	-16	9,8	10,1	7,9	-22
Warzywa strączkowe luskane lub niełuskane	4,1	4,0	5,2	29	3,3	3,2	6,7	112
Razem warzywa świeże	590,9	602,1	587,7	-2	713,1	750,0	679,3	-9

* - zmiana procentowa 2015 r. do 2014 r.

W eksporcie warzyw i grzybów świeżych największe wpływy generuje sprzedaż zagraniczna pieczarek (które według taryfy celnej są podpozycją pozostałych warzyw świeżych, z botanicznego punktu widzenia do warzyw się jednak nie zaliczają). W 2015 r. do grona najważniejszych odbiorców tych grzybów należały takie kraje jak: Niemcy (23,4%), Wielka Brytania (14,5%), Francja (10,2%), Litwa (6,4%), Łotwa (5,9%), Białoruś (5,6%), Czechy (4,8%), Włochy (4,1%), Szwecję (3,6%) i Grecję (3,6%). Poza tym polskie pieczarki importowały w mniejszych ilościach takie kraje jak: Dania, Holandia, Belgia, Austria, Norwegia, Bułgaria, Cypr, Rumunia, Estonia, Kazachstan, Słowacja i Irlandia.

Cebula należy do jednych z ważniejszych warzyw w polskim eksporcie. W zeszłym roku wywóz cebuli osiągnął 113 tys. ton o wartości 42,3 mln EUR. W strukturze geograficznej eksportu polskiej cebuli największe udziały miały następujące kraje: Wielka Brytania (27,2%), Holandia (20,8%), Bułgaria (7,4%), Belgia (7%), Niemcy (5,9%), Białoruś (5,4%), Rumunia (4,8%), Czechy (4,4%), Francja (2,8%), Słowacja (2,8%), Litwa (2,5%), Włochy (1,8%), Węgry (1,8%) oraz Mołdawia (1,1%). Mniejsze znaczenie wśród odbiorców odgrywały takie kraje jak: Ukraina, Estonia, Łotwa, Serbia, Bośnia i Hercegowina, Austria, Chorwacja, Grecja, Norwegia oraz Cypr.

W 2015 r. pomidory świeże z Polski trafiały przede wszystkim na rynki takich krajów jak: Białoruś (26,6%), Hiszpania (10,7%), Wielka Brytania (9%), Czechy (8,1%), Niemcy (5,9%), Litwa (5,3%), Francja (4,5%), Włochy (4,1%), Ukraina (3,6%), Łotwa (3%), Holandia (2,9%), Bułgaria (2,8%), Finlandia, Portugalia, Słowacja, Rumunia, Estonia, Dania i Szwecja.

W ubiegłym roku eksport ogórków świeżych z Polski osiągnął 7,9 tys. ton o wartości 6,6 mln EUR. Polskie ogórki trafiały przede wszystkim na rynki takich krajów jak: Niemcy (20,3%), Litwa (17%), Czechy (14,7%), Łotwa (12,5%), Wielka Brytania (10,6%), Białoruś (9,7%), Ukraina (2,7%), Węgry (2,6%), Słowacja (2,4%), Kazachstan (1,9%), Portugalia (1,3%) oraz Irlandia (1%).

W strukturze geograficznej eksportu kapusty białej i czerwonej w zeszłym roku największe znaczenie odgrywały następujące kraje: Białoruś (39,7%), Czechy (16,8%), Słowacja (14,5%), Rumunia (4,9%), Serbia (4,3%), Niemcy (3,2%), Łotwa (2,7%), Litwa (2,6%) i Wielka Brytania (1,6%).

W zeszłorocznym eksporcie kalafiorów i brokułów największe udziały przypadły następującym krajom: Czechom (37%), Słowacji (14,3%), Węgrom (9,6%), Niemcom (6,9%), Wielkiej Brytanii (6%), Litwie (4,2%), Rumunii (4,1%), Włochom (3,9%), Łotwie (3,7%), Białorusi oraz Ukrainie.

W eksporcie papryki największe ilości trafiały na rynki następujących odbiorców: Łotwa (20,6%), Czechy (11%), Litwa (8,9%), Białoruś (8,8%), Niemcy (8,7%), Ukraina (8,2%), Słowacja (5,4%), Francja (4,3%), Wielka Brytania (4%), Estonia (4%) i Włochy (3%).

W strukturze geograficznej eksportu marchwi z Polski w ubiegłym roku największe udziały przypadły następującym krajom: Słowacji (24,3%), Rumunii (16,5%), Czechom (15,7%), Białorusi (5,9%), Litwie (5,8%), Niemcom (5,7%), Wielkiej Brytanii (5,3%), Węgrom (3,4%), Mołdawii (3%), Ukrainie (2,9%), Bułgarii (2,7%), Włochom (2%), Łotwie, Słowenii, Serbii, Holandii, Chorwacji i Estonii.

2.3 Eksport przetworów warzywnych

W 2015 r. eksport przetworzonych warzyw i grzybów z Polski w ujęciu wartościowym osiągnął 764 mln EUR, wobec 705,2 mln EUR rok wcześniej. Wzrost sprzedaży zagranicznej odnotowano również w ujęciu ilościowym z 852,5 tys. ton do 917,4 tys. ton. Saldo wymiany handlowej tą grupą produktów zwiększyło się z 370,3 mln EUR w 2014 r. do 414,6 mln EUR w 2015 r.

Najważniejszą pozycją w polskim eksporcie przetworów z warzyw i owoców są mrożonki. W 2015 r. wpływy ze sprzedaży zagranicznej tej grupy produktów wyniosły 251,1 mln EUR, tj. o 8,6% więcej niż przed rokiem. Ilościowo wywóz zwiększył się o 10,7% do 451 tys. ton. W strukturze geograficznej eksportu mrożonych warzyw największe udziały miały w ubiegłym roku następujące kraje: Niemcy (25,8%), Białoruś (11%), Wielka Brytania (10,4%), Francja (10%), Belgia (8,3%), Czechy (5%), Holandia (3,7%), USA (2,5%), Włochy (2%), Arabia Saudyjska (2%), Szwecja (2%), Finlandia (1,4%), Słowacja, Rumunia, Kanada, Dania, Austria, Litwa, Ukraina, Irlandia i Egipt.

Poza tym znaczne wpływy generuje sprzedaż zagraniczna mrożonych przetworów ziemniaczanych. W zeszłym roku wartość eksportu wyniosła 102,4 mln EUR, a wolumen 159 tys. ton. W zeszłym roku do grona największych odbiorców tej grupy produktów zaliczały się następujące kraje: Rosja (35,4%), Czechy

(8,3%), Węgry (6,7%), Ukraina (5,6%), Rumunia (5,5%), Słowacja (5,4%), Belgia (3,4%), Bułgaria (3,3%), Łotwa (2,8%), Kazachstan (2,7%), Serbia (2,4%), Białoruś (2,4%), Chorwacja, Litwa, Estonia, Holandia i

Eksport przetworów z warzyw i grzybów z Polski w latach 2013 - 2015

Wyszczególnienie	Eksport w mln EUR				Eksport w tys. ton			
	2013	2014	2015	%zmiana*	2013	2014	2015	%zmiana*
Warzywa mrożone	264,4	231,2	251,1	9	469,3	407,7	451,0	11
<i>groch</i>	15,52	14,38	23,99	67	22,18	20,22	36,38	80
<i>fasola</i>	14,41	11,77	10,07	-14	29,00	24,08	23,71	-2
<i>szpinak</i>	2,18	1,97	1,84	-7	3,65	3,42	3,66	7
<i>kukurydza cukrowa</i>	10,19	12,41	13,37	8	13,29	16,40	18,00	10
<i>pozostałe warzywa mrożone</i>	185,49	158,39	169,66	7	345,93	296,78	328,86	11
<i>mieszanki warzyw</i>	32,86	29,86	29,98	0	49,00	43,20	36,79	-15
Warzywa zakonserwowane								
tymczasowo	24,2	23,1	21,0	-9	22,3	22,4	20,8	-7
Warzywa suszone	52,7	62,1	73,4	18	28,5	29,3	36,9	26
Warzywa strączkowe suszone	12,1	15,7	20,1	28	9,7	14,4	22,5	56
Marynaty	44,1	44,9	50,8	13	48,0	47,6	51,4	8
<i>ogórki i korniszony</i>	18,01	19,67	21,75	11	22,56	23,55	24,26	3
Pomidory przetworzone	5,9	8,4	6,7	-20	5,1	7,6	6,0	-21
<i>pomidory całe lub w kawałkach</i>	1,36	1,90	1,89	-1	1,79	2,59	2,48	-4
<i>pomidory przetw. pozostałe</i>	4,50	6,53	4,83	-26	3,36	5,05	3,56	-30
Grzyby konserwowane	61,5	70,8	85,2	20	39,1	44,1	56,8	29
<i>pieczarki</i>	58,66	66,30	78,96	19	37,44	41,76	52,21	25
Pozostałe warzywa								
przetworzone i zamrożone	129,0	120,5	116,6	-3	197,3	182,5	176,1	-3
<i>ziemniaki</i>	115,55	106,72	102,36	-4	175,92	167,53	158,89	-5
<i>pozostałe warzywa i mieszanki</i>								
<i>warzywne</i>	13,49	13,75	14,19	3	21,33	14,95	17,23	15
Pozostałe warzywa								
przetworzone i niezamrożone	119,6	125,7	134,8	7	94,4	95,0	94,0	-1

*procentowa zmiana 2015 r. do 2014 r.

Niemcy.

2.4 Import świeżych warzyw

W 2015 r. wartość importu świeżych warzyw do Polski osiągnęła 487,2 mln EUR, tj. o 8% więcej niż rok wcześniej. Jednak w ujęciu ilościowym odnotowano 3,4% spadek zakupów do 523,7 tys. ton.

Import świeżych warzyw do Polski w latach 2013 - 2015

Wyszczególnienie	Import w mln EUR				Import w tys. ton			
	2013	2014	2015	%zmiana*	2013	2014	2015	%zmiana*
Pomidory	143,7	157,3	160,1	2	140,2	148,3	142,3	-4
Cebula, szalotka, czosnek	31,7	32,8	29,4	-10	87,4	117,3	84,6	-28
Kapusta i inne warzywa kapustne	25,7	30,4	32,0	5	31,1	47,2	48,9	3
Salata i cykorja	45,1	47,0	56,6	20	39,5	47,7	52,5	10
Marchew i warzywa korzeniowe	24,6	22,2	30,4	37	45,5	39,9	49,4	24
Ogórki i korniszony	40,9	36,0	39,6	10	45,9	47,2	54,1	14
Warzywa strączkowe	2,6	3,1	2,4	-22	3,8	3,7	4,3	16
Pozostałe warzywa	115,2	122,3	136,8	12	74,5	90,8	87,5	-4
Razem pozycje od 0702 do 0709	429,6	451,1	487,2	8	468,0	542,1	523,7	-3

Wśród warzyw świeżych sprowadzanych do Polski najczęściej i importujemy pomidorów. W 2015 r. zakupiliśmy 142 tys. ton tych warzyw o wartości 160 mln EUR. W strukturze geograficznej importu pomidorów największe udziały miały przy tym następujące kraje: Hiszpania (41,7%), Holandia (19,6%),

Maroko (13%), Niemcy (11,4%), Francja (3,2%), Włochy (2,7%), Turcja (2,2%), Belgia (1,6%), Ukraina (1,5%) oraz Portugalia (1,4%).

1.2 Import przetworów warzywnych

W 2015 r. wartość importu do Polski przetworzonych warzyw osiągnął 349,4 mln EUR (334,9 mln EUR rok wcześniej), przy jednoczesnym niewielkim spadku wolumenu zakupów – z 332,7 tys. ton do 328,9 tys. ton.

Najważniejszą pozycją w polskim imporcie przetworzonych warzyw i grzybów są pomidory. W ubiegłym roku wartość ich przywozu osiągnęła 84 mln EUR, tj. o 15% więcej niż rok wcześniej, a ilość wzrosła o blisko 20% do 96 tys. ton. Wśród największych dostawców znalazły się takie kraje jak: Włochy (24,3%), Chiny (21%), Hiszpania (16%), Portugalia (8,8%), Niemcy (8,4%), Ukraina (8,3%), Grecja (4,8%), Francja, Holandia, Węgry i Chorwacja.

Import przetworów z warzyw z Polski w latach 2013 - 2015

Wyszczególnienie	Import w mln EUR				Import w tys. ton			
	2013	2014	2015	%zmiana*	2013	2014	2015	%zmiana*
Warzywa mrożone	38,9	43,8	42,2	-4	47,7	52,4	52,3	0
Warzywa zakonserwowane tymczasowo	4,1	4,9	5,3	9	3,3	3,8	3,7	-1
Warzywa suszone	40,1	46,8	51,3	10	17,3	25,9	20,8	-20
Warzywa strączkowe suszone	17,2	21,0	15,2	-28	20,2	23,8	15,7	-34
Marynaty	14,9	16,5	18,9	15	14,3	15,3	16,4	8
ogórki i korniszony	4,91	6,16	7,72	25	5,49	6,75	7,84	16
Pomidory przetworzone	60,4	72,8	84,0	15	74,7	79,7	95,9	20
pomidory całe lub w kawałkach	12,50	14,60	17,07	17	16,17	17,80	23,80	34
pomidory przetw. pozostałe	47,94	58,21	66,94	15	58,58	61,87	72,06	16
Pozostałe warzywa przetworzone i zamrożone	35,6	45,9	39,7	-13	52,4	73,2	60,3	-18
ziemniaki	30,53	40,53	33,55	-17	48,37	68,88	55,96	-19
Pozostałe warzywa przetworzone i niezamrożone	69,1	70,1	71,5	2	55,3	52,1	55,4	6

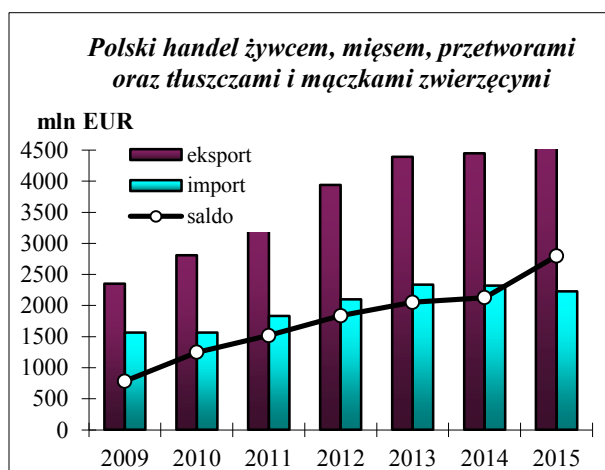
*procentowa zmiana 2015 r. do 2014 r.

MIĘSO CZERWONE

Wysoka produkcja żywca wieprzowego na rynku Wspólnoty oraz utrzymujące się embargo rosyjskie na unijną wieprzowinę determinowały kształtowanie się poziomu cen skupu świń na rynku polskim w 2015 r. Ceny bydła na rynku krajowym kształtowały się na nieco wyższym poziomie niż w 2014 r. Przywrócenie uboju rytualnego przyczyniło się do poprawy sytuacji w handlu polską wołowiną.

Zwyżka krajowej produkcji mięsa wieprzowego w połączeniu z utratą wschodniego rynku zbytu oraz zablokowaniem rynków azjatyckich, spowodowała dalsze obniżanie się cen skupu żywca. Pomimo zwiększenia się wywozu wieprzowiny z Polski (głównie do UE), znaczny wzrost importu przyczynił się do pogorszenia bilansu handlu tym gatunkiem mięsa, który od kilku lat jest stale ujemny.

W 2015 r. wzrosła (o 7,1%) wartość obrotów w polskim handlu żywcem, mięsem, przetworami mięsnymi oraz tłuszczami i mączkami zwierzęcymi w porównaniu z 2014 r. Dodatkowo saldo wymiany handlowej tymi towarami zwiększyło się o 668,8 mln EUR do 2 mld 796 mln EUR. Najważniejsze znaczenie w polskim handlu żywcem, mięsem, przetworami mięsnymi oraz tłuszczami i mączkami zwierzęcymi miało tradycyjnie mięso czerwone i podroby. Obroty tą grupą towarów osiągnęły wartość 3 mld 653 mln EUR, tj. były o 7,3% wyższe niż w 2014 r. Obroty handlowe przetworami mięsnymi ukształtowały się na poziomie ponad 1 mld EUR, tj. o 6% większym niż w 2014 r. Głównymi odbiorcami tych produktów z Polski były tradycyjnie kraje UE oraz Stany Zjednoczone.

Polski handel mięsem, żywcem, produktami mięsnymi i tłuszczami zwierzęcymi (mln EUR)

wyszczególnienie	2014			2015			zmiana %	
	eksport	import	saldo	eksport	import	saldo	eksport	import
mięso wołowe św. lub chl.	742,3	34,7	707,7	934,8	44,6	890,3	26	29
mięso wołowe mrożone	213,6	10,7	202,9	266,8	15,5	251,3	25	44
mięso wieprzowe św., chl. lub mroż.	704,5	1253,9	-549,5	697,0	1230,0	-533,1	-1	-2
mięso baranie i kozie św., chl. lub mroż.	3,8	6,8	-3,1	4,6	8,8	-4,2	22	28
mięso końskie	30,8	0,2	30,6	33,0	0,5	32,5	7	181
mięso i jadalne podroby z drobiu	1370,4	54,1	1316,3	1637,7	61,4	1576,3	20	13
jelita, pęcherze i żołądki zwierząt	93,1	135,5	-42,3	93,8	137,8	-44,0	1	2
podroby woł., wieprz., baranie lub kozie	92,3	12,3	80,0	89,5	14,1	75,5	-3	15
kielbasy i podobne produkty z mięsa	215,1	29,3	185,7	233,9	24,7	209,2	9	-16
pozostałe przetwory	481,9	65,1	416,7	547,6	64,1	483,4	14	-2
tłuszcz wieprzowy, drobiowy	10,7	4,9	5,8	10,4	5,8	4,6	-3	19
tłuszcze wołowe	9,5	1,4	8,1	9,0	0,9	8,1	-5	-33
zwierzęta żywe:								
konie	16,9	2,9	14,1	19,4	3,1	16,3	15	10
bydło	52,9	61,5	-8,6	51,7	64,8	-13,1	-2	6
trzoda chlewna	13,0	419,8	-406,8	6,7	312,5	-305,8	-48	-26
owce i kozy	3,1	0,0	3,1	2,7	0,0	2,7	-13	--
drób	69,4	143,6	-74,2	73,5	149,7	-76,2	6	4
inne zwierzęta	10,0	6,8	3,2	7,8	6,7	1,1	-22	-2
pozostałe nie wymienione towary	312,2	74,4	237,8	301,2	79,5	221,6	-4	7
Razem	4445,4	2317,8	2127,6	5021,1	2224,7	2796,4	13	-4

Źródło: CIHZ

Żywiec

W minionym roku obroty polskiego handlu żywymi zwierzętami (łącznie z żywcem drobiowym) obniżyły się prawie o 13% w porównaniu z 2014 r.

Wartość eksportu wyniosła 161,9 mln EUR i była o 2,1% mniejsza niż rok wcześniej. Wartość importu żywych zwierząt także się obniżyła, o 15,4% do blisko 537 mln EUR. Saldo wymiany handlowej tym towarem było ujemne, kształtując się na poziomie -375 mln EUR.

Eksport

W 2015 r. Polska wyeksportowała 138,7 tys. sztuk **żywca wołowego** o wartości 51,7 mln EUR, tj. o 2,3% mniejszej niż w 2014 r. Bydło eksportowaliśmy głównie do Włoch (28%, wartościowo), Grecji (14%), Holandii (12%), Chorwacji (11%), Hiszpanii (11%), a także do Bośni i Hercegowiny, Uzbekistanu, Niemiec, Libanu i na Węgry. Włochy kupowały przede wszystkim cielęta w wadze do 80 kg (około 48% wartości eksportu bydła ogółem do Włoch), a także zwierzęta w wadze przekraczającej 300 kg, Grecja natomiast sprowadzała głównie bydło w wadze ponad 300 kg. Do Hiszpanii i Holandii trafiały przede wszystkim cielęta, a do Chorwacji żywiec wołowy do uboju w wadze od 80 do 160 kg oraz w wadze od 160 do 300 kg. Bośnia i Hercegowina kupowała w Polsce cielęta oraz żywiec wołowy do uboju w wadze od 80 do 160 kg, natomiast Uzbekistan sprowadzał prawie wyłącznie jałówki czystorasowe. Do Niemiec eksportowano przede wszystkim żywiec w wadze przekraczającej 300 kg, a do Libanu bydło do uboju w wadze ponad 300 kg. Węgrzy nabywali w Polsce głównie bydło w wadze przekraczającej 300 kg oraz jałówki.

W 2015 r. Polska wyeksportowała do „starych” krajów UE ponad 109,5 tys. sztuk bydła, tj. o blisko 16% mniej niż przed rokiem. Wartość eksportu polskiego żywca wołowego do krajów „starej” UE obniżyła się o 6,3% do około 35 mln EUR. W omawianym okresie eksport żywca wołowego z Polski do nowych krajów Wspólnoty wyniósł 10,2 tys. sztuk, i był o 21,4% mniejszy niż przed rokiem. Spadek ten wynikał przede wszystkim z redukcji o 18% wywozu bydła do Chorwacji. Wartość eksportu bydła do nowych krajów Wspólnoty spadła o 5,4%, i wyniosła 6,2 mln EUR. Udział „starych” krajów UE w polskim eksporcie bydła ukształtował się na poziomie 68%, natomiast nowych członków Wspólnoty wyniósł 12%.

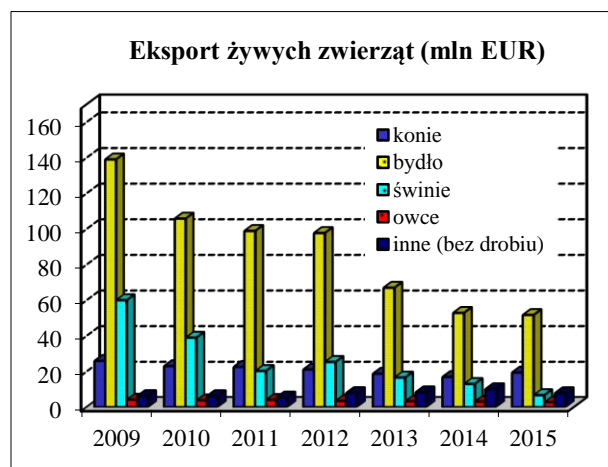
W omawianym okresie wyeksportowano z Polski także łącznie nieco ponad 2 tys. sztuk bydła do krajów WNP, przede wszystkim do Uzbekistanu. Spośród innych krajów żywiec wołowy z Polski trafiał również do Bośni i Hercegowiny (16,3 tys. sztuk) oraz do Libanu.

W 2015 r. Polska wyeksportowała ponad 14,6 tys. sztuk **koni** (wzrost o 13%) o wartości 8,9 mln EUR, tj. o 15% większej niż w 2014 r. Eksportowaliśmy przede wszystkim konie nierasowe rzeźne (87% wartości). Większość sprzedawanych koni (około 80% wartości eksportu) trafiała do Włoch. Konie z Polski eksportowano również do Francji (7% udział), Zjednoczonych Emiratów Arabskich (4%), Niemiec (2%), Rosji, Kirgistanu, Kazachstanu, na Ukrainę, do Belgii, Arabii Saudyjskiej i do Uzbekistanu.

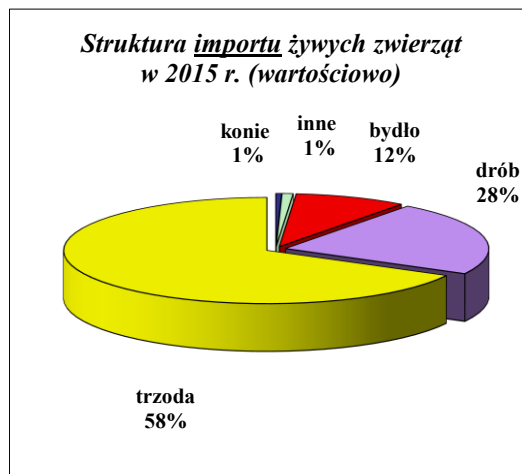
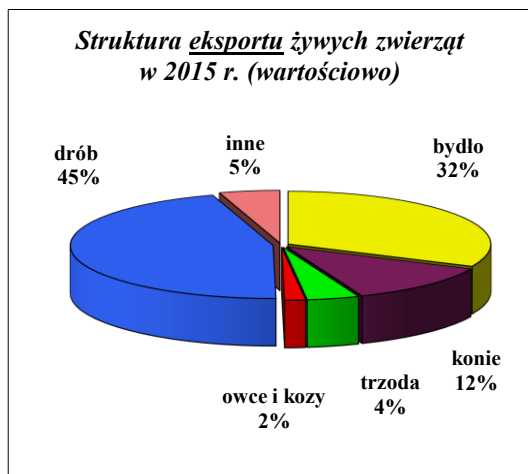
W omawianym okresie Polska wyeksportowała ponad 40,7 tys. sztuk **żywca wieprzowego** o wartości 6,7 mln EUR, tj. o 48,3% mniejszej niż w 2014 r. W minionym roku Polska eksportowała średnio 3,4 tys. sztuk świń miesięcznie. Trafiały one przede wszystkim do Czech (16,3 tys. sztuk, 40% udział w eksporcie), Niemiec (8,6 tys. sztuk, czyli 21% eksportu), Rumunii (7,1 tys. sztuk, 17% udział w eksporcie), Włoch (3,2 tys. sztuk, 8% udział w eksporcie), Holandii (2 tys. sztuk, 4,9% udział w eksporcie), na Węgry (1,6 tys. sztuk, 4% udział w eksporcie), Litwę (1,5 tys. sztuk, 4% udział w eksporcie), a także na Słowację i na Ukrainę.

W eksporcie **owiec** zanotowano blisko 13% spadek wartości sprzedaży, która wyniosła 2,7 mln EUR. Eksportowaliśmy prawie wyłącznie owce nierasowe do 1 roku życia (jagnięta). Trafiały one głównie do Włoch (48% wartości), Holandii (45% wartości), na Słowację i na Węgry.

W handlu **pozostałymi żywymi zwierzętami** istotną pozycję w eksporcie stanowiły zwierzęta dzikie (około 7,8 mln EUR), eksportowane głównie do Czech (2,3 mln EUR), na Litwę (1,8 mln EUR), do Belgii (1,1 mln EUR), Niemiec (812 tys. EUR), Holandii (506 tys. EUR), Francji (260 tys. EUR), Danii (188 tys. EUR), Stanów Zjednoczonych, Rumunii, Kanady, Słowacji i wielu innych krajów. Sprzedaż **drobiu** (73,5 mln EUR)

kierowana była głównie do Niemiec, na Ukrainę, do Rosji, na Białoruś, Litwę, do Egiptu, Indii, Pakistanu, Jordanii, Czech, Estonii, Turcji, Tajlandii i do Libanu.

Import

W 2015 r. w imporcie żywych zwierząt do Polski dominowała **trzoda chlewna** (58% wartości całego importu), której zakupiono za sumę 312,5 mln EUR. Drugą pozycję w imporcie zwierząt zajął drób (149,7 mln EUR, 28% importu zwierząt).

W omawianym okresie Polska sprowadziła prawie 5 mln 450 tys. sztuk **żywca wieprzowego** (głównie prosięta i warchlaki), tj. o 2% więcej niż w 2014 r. Import ten realizowano przede wszystkim z Danii (3 mln 920 tys. sztuk), Niemiec (720 tys. sztuk), Holandii (476 tys. sztuk), Litwy (203 tys. sztuk), Łotwy (65 tys. sztuk), Estonii (25 tys. sztuk) oraz ze Słowacji (23 tys. sztuk). Największy miesięczny import żywca wieprzowego do Polski odnotowano we wrześniu (513 tys. sztuk) oraz w kwietniu i marcu (odpowiednio 482 tys. sztuk oraz 473 tys. sztuk). Trzeba podkreślić, że utrzymujący się nadal wysoki import warchlaków oraz prosiąt do Polski wpływa negatywnie na liczbę krajowych gospodarstw, które produkują prosięta. Tym samym Polska przestaje być producentem zwierząt, zajmując się ich tuczem.

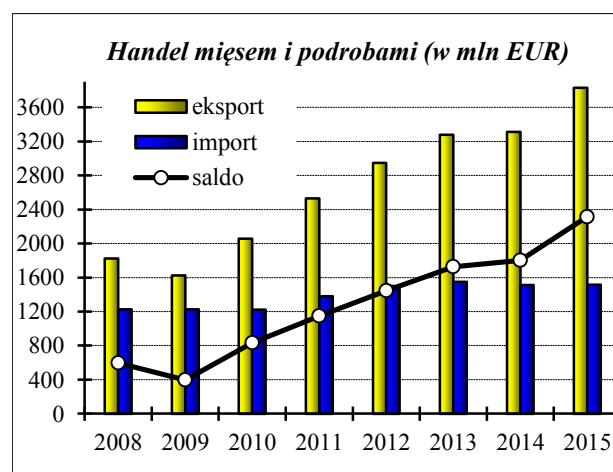
W 2015 r. wartość importu **bydła** do Polski zwiększyła się o 5,5% w porównaniu z 2014 r. i wyniosła 64,8 mln EUR. Ilość sprowadzanego żywca wołowego do Polski w tym okresie wzrosła o 14% do 127,6 tys. sztuk. Saldo wymiany w polskim handlu bydłem w minionym roku było ujemne, wynosząc -13,1 mln EUR. W omawianym czasie Polska kupowała przede wszystkim cielęta (32% udział w imporcie bydła), bydło w wadze od 80 kg do 160 kg (14% udział) oraz zwierzęta o masie ponad 300 kg do uboju (13% udział). Bydło trafiało do Polski głównie z Litwy (30,3 tys. sztuk), ze Słowacji (25,2 tys. sztuk), z Łotwy (14,6 tys. sztuk), Estonii (13,4 tys. sztuk), Niemiec (12,5 tys. sztuk), Włoch (12,4 tys. sztuk), a także z Danii (7,3 tys. sztuk), Holandii, Czech, Węgier i Rumunii.

W omawianym okresie Polska sprowadziła nieco ponad 3,3 tys. sztuk **koni** o wartości ponad 3,1 mln EUR. Najwięcej kosztował import koni nierasowych (około 2,5 mln EUR, 79,6% wartości importu koni). Koni nierasowe Polska sprowadzała przede wszystkim z Niemiec, Węgier, Holandii i z Francji, rasowe zaś głównie z Rosji, Niemiec i Ukrainy. W porównaniu z 2014 r. wartość importu koni skoczyła aż o 10%. Saldo w polskim handlu końmi pozostało dodatnie, jednakże zwiększyło się o 2,2 mln EUR do 16,3 mln EUR.

Wśród **pozostałych zwierząt** importowanych w 2015 r. liczącą się pozycję zajmowały zwierzęta dzikie (egzotyczne), których wartość importu wyniosła około 6,7 mln EUR, tj. była o 1,9% mniejsza niż w 2014 r.

Mięso czerwone i podroby

Saldo wymiany handlowej mięsem oraz podrobami (w tym mięsem drobiowym) w 2015 r., podobnie jak w 2014 r. było dodatnie i wyniosło 2 mld 315 mln EUR. W minionym roku Polska wyeksportowała łącznie 1 mln

790 tys. ton mięsa i podrobów (w tym mięsa drobiowego), tj. prawie o 14% więcej niż w 2014 r. W ujęciu wartościowym eksport ten zwiększył się o 518,4 mln EUR i ukształtował na poziomie 3 mld 833 mln EUR. W 2015 r. sprowadzono do Polski około 777 tys. ton mięsa i podrobów, tj. o 8,5% więcej niż w 2014 r. Wartość importu tych towarów zwiększyła się zaledwie o 5 mln EUR do 1 mld 519 mln EUR.

Handel wieprzowiną

W 2015 r. Polska **wyeksportowała** łącznie 404,5 tys. ton świeżej, chłodzonej lub mrożonej wieprzowiny za sumę blisko 697 mln EUR. W porównaniu z 2014 r., polski eksport wieprzowiny w ujęciu wartościowym obniżył się o 1,1%, natomiast ilościowym zwiększył się o 5,5%. Eksportowano przede wszystkim tusze i półtusze świeże, schłodzone lub mrożone. Cena jednostkowa eksportowanej wieprzowiny wyniosła 1,72 EUR/kg, wobec 1,84 EUR/kg w 2014 r. i 2,08 EUR/kg w 2013 r.

Największymi odbiorcami wieprzowiny z Polski w 2015 r. były: Włochy (61,0 tys. ton), Niemcy (47,2 tys. ton), Słowacja (38,4 tys. ton), Czechy (31,3 tys. ton), Stany Zjednoczone (24,2 tys. ton), Hongkong (23,3 tys. ton), Litwa (20,0 tys. ton), Węgry (17,7 tys. ton), Łotwa (16,7 tys. ton), Rumunia (14,3 tys. ton), Wielka Brytania (14,3 tys. ton), Hiszpania (13,2 tys. ton), Holandia (10,4 tys. ton), Estonia (8,6 tys. ton), Bułgaria (7,7 tys. ton), a ponadto Belgia, Irlandia, Dania, Chorwacja, Szwecja, Austria, Wietnam, Francja, Kanada i wiele innych krajów.

W omawianym okresie **kraje UE** sprowadziły z Polski łącznie 333,8 tys. ton świeżej, chłodzonej lub mrożonej wieprzowiny o wartości około 574 mln EUR. Eksport w ujęciu ilościowym wzrósł o 18,4%, natomiast wartościowym zwiększył się o 6,9%. Wzrost sprzedaży do Unii wynikał z przekierowania części eksportu wieprzowiny wysyłanej niegdyś do Rosji oraz krajów azjatyckich. Dostawy do „starych” krajów UE ukształtowały się na poziomie 173,5 tys. ton, a ich wartość wyniosła 271,6 mln EUR, natomiast wywóz polskiej wieprzowiny do nowych krajów Wspólnoty osiągnął pułap 160,3 tys. ton, o wartości 302,5 mln EUR. Udział nowych i „starych” krajów UE w polskim eksporcie wieprzowiny ukształtował się odpowiednio na poziomie 40% oraz 43%. Największymi odbiorcami polskiej nieprzetworzonej wieprzowiny wśród krajów „starej” UE były: Włochy, Niemcy, Wielka Brytania, Hiszpania, Holandia, Belgia, Irlandia, Dania, Szwecja, Austria i Francja, natomiast spośród nowych krajów Wspólnoty polską wieprzowinę najchętniej sprowadzały: Słowacja, Czechy, Litwa, Węgry, Łotwa, Rumunia, Estonia i Bułgaria.

W 2015 r. Polska wyeksportowała do **krajów kandydujących do UE** łącznie około 650 ton świeżej, chłodzonej lub mrożonej wieprzowiny, tj. prawie dwukrotnie więcej niż przed rokiem. Najwięcej mięsa wieprzowego z Polski wśród tych krajów sprowadziła Macedonia (ponad 547 ton). Niewielkie ilości polskiej wieprzowiny trafiały także do Czarnogóry.

W minionym roku Polska wyeksportowała do **krajów WNP** (Wspólnoty Niepodległych Państw) zaledwie 4,9 tys. ton świeżej, chłodzonej lub mrożonej wieprzowiny, tj. o 61% mniej niż przed rokiem. Udział tych krajów w eksporcie wieprzowiny ogółem z Polski ukształtował się na poziomie 1,2% (wobec 3,2% w 2014 r. oraz 23,8% w 2013 r.). Spadek wywozu w tym kierunku był konsekwencją pojawienia się epidemii afrykańskiego pomoru świń (ASF) w Polsce oraz na Litwie na początku 2014 r., co skłoniło Rosję (w dniu 29 stycznia 2014 r.) oraz inne kraje Unii Celnej do wprowadzenia embarga na całą unijną wieprzowinę. Podobny zakaz zastosowała także Ukraina, lecz obowiązywał on tylko do 28 maja 2014 r. W 2015 r. eksport polskiej wieprzowiny na Ukrainę obniżył się w stosunku do poziomu wywozu w 2014 r. o blisko 83%, a do Uzbekistanu i Kirgistanu zmniejszył się odpowiednio o 6% oraz 71%. Zanotowano za to prawie 3-krotny wzrost wywozu polskiej wieprzowiny do Turkmenistanu (2,1 tys. ton) oraz 30% wzrost eksportu tego gatunku mięsa do Mołdawii (1,2 tys. ton).

W odróżnieniu od Rosji, która wykorzystując pojawienie się ASF na Litwie i w Polsce zablokowała cały eksport mięsa wieprzowego ze Wspólnoty (od sierpnia 2014 r. Rosja wprowadziła dodatkowo zakaz importu towarów rolnych z Unii i innych krajów zachodnich, przedłużony o kolejny rok do 2016 r.), kraje azjatyckie wprowadziły embargo tylko na polską wieprzowinę, a nie unijną. Jeszcze w 2013 r., tj. przed wprowadzeniem embarga, udział polskiego eksportu wieprzowiny na wschód (Rosja, Białoruś, Kazachstan, Ukraina) w eksporcie ogółem tego gatunku mięsa kształtował się na poziomie ponad 20%. Zatem utrata tych rynków zbytu dla polskich eksporterów stała się znaczna, a perspektywy powrotu na nie w najbliższej perspektywie nadal pozostają zerowe.

Eksport wieprzowiny z Polski do niektórych krajów WNP

	eksport w tys. ton				udział % w eksporcie ogółem				
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	
Białoruś	66,2	42,5	2,3	0,0	18,0	9,6	0,6	0,0	
Rosja	16,5	35,8	1,8	0,0	4,5	8,0	0,5	0,0	
Ukraina	33,3	19,3	4,8	0,8	9,0	4,3	1,2	0,2	
Kazachstan	2,6	3,9	0,0	0,0	0,7	0,9	0,0	0,0	
razem	118,7	101,5	9,0	0,8	32,2	22,8	2,3	0,2	

Pojawienie się ASF w Polsce mocno ograniczyło, a w niektórych przypadkach zablokowało naszą sprzedaż wieprzowiny **do krajów azjatyckich**. W poprzednich latach polski eksport w tym kierunku znacznie się rozwinął, a partnerzy azjatyccy stali się ważnymi odbiorcami polskiej wieprzowiny. Tymczasem wszystkie państwa Unii Europejskiej, z wyjątkiem Polski i Litwy, nada mogą eksportować wieprzowinę do Chin, Korei czy Japonii. Unijni eksporterzy mięsa wysyłają tam głównie elementy mięsne mało popularne w Europie, takie jak boczek i podgardla, co pozwala im obniżyć ceny szlachetnych elementów mięsa dla klientów w Polsce. Nie należy liczyć się z szybkim uruchomieniem polskiego eksportu wieprzowiny do krajów azjatyckich. Przepisy Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) mówią, że wznowienie handlu może nastąpić nie wcześniej niż po roku od zwalczenia choroby, tymczasem w Polsce nadal odnotowuje się źródła epidemii tej choroby. Udział krajów azjatyckich (Hongkong, Korea Południowa, Japonia, Wietnam, Chiny, Singapur, Tajwan) w polskim eksporcie wieprzowiny w 2015 r. wyniósł tylko 6,5%, wobec 15,3% w 2014 r. oraz 22,3% w 2013 r. W omawianym okresie trafiło z Polski do tych krajów łącznie 26,3 tys. ton wieprzowiny, tj. o 55,2% mniej niż w 2014 r. Wartość handlu obniżyła się o 64,6% do blisko 26 mln EUR. Ze względu na epidemię afrykańskiego pomoru świń w naszym kraju, Chiny przestały pełnić rolę motoru napędowego polskiego eksportu mięsa wieprzowego do tej części świata. Rolę pośrednika „dystrybuującego” nasze mięso w Azji przejął *de facto* Hongkong, który nie wprowadził embarga na wieprzowinę z naszego kraju. Sprzedawane są tam partie mięsa, które wcześniej trafiały na inne azjatyckie rynki. Firmy z Hongkongu proponują jednak znacznie niższe ceny. W 2015 r. Polska wyeksportowała do tej prowincji Chin 23,3 tys. ton mięsa wieprzowego, tj. o blisko 45% mniej niż przed rokiem. Wartość sprzedaży polskiej wieprzowiny do Hongkongu obniżyła się prawie o 47% do 23,1 mln EUR. W omawianym okresie zanotowano natomiast trzyipółkrotny wzrost wywozu polskiej wieprzowiny do Wietnamu (2,9 tys. ton).

Eksport wieprzowiny z Polski do krajów azjatyckich

	eksport w tys. ton				udział % w eksporcie ogółem				
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	
Hongkong	11,8	11,8	42,2	23,3	3,2	2,6	11,0	5,8	
Chiny	15,2	51,7	9,5	0,1	4,1	11,6	2,5	0,0	
Japonia	25,9	24,8	4,3	0,0	7,0	5,6	1,1	0,0	
Korea Południowa	13,4	9,4	1,4	0,0	3,6	2,1	0,4	0,0	
Wietnam	0,1	0,2	0,8	2,9	0,0	0,1	0,2	0,7	
Singapur	0,5	0,8	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	
Tajwan	b.d.	0,5	0,4	0,0	--	0,1	0,1	0,0	
razem	67,0	99,2	58,8	26,3	18,2	22,3	15,3	6,5	

b.d. - brak danych

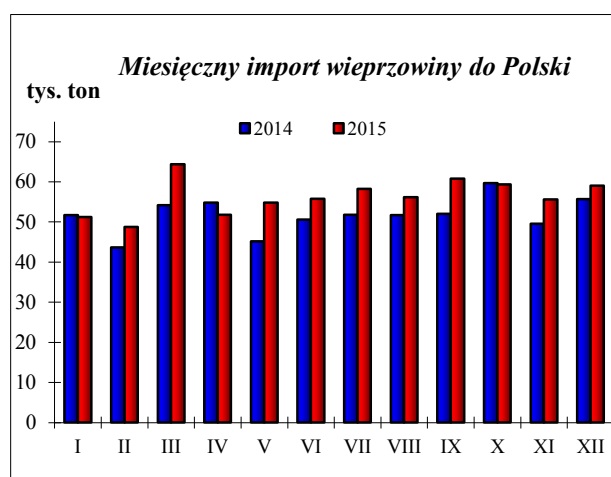
W 2015 r. wzrost eksportu wieprzowiny z Polski był napędzany przede wszystkim przez sprzedaż na rynku wspólnotowym. Równocześnie eksport mięsa wieprzowego na rynki pozaunijne obniżył się o 30,4 %. Tak znaczny spadek sprzedaży na rynki poza UE wynikał z utrzymania się ograniczeń w wywozie polskiego mięsa, które zostały wprowadzone przez niektóre kraje azjatyckie, jak również przez Rosję w związku z pojawieniem się w naszym kraju wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF) na początku 2014 r. Kluczowym odbiorcą nieprzetworzonej wieprzowiny z Polski stały się Włochy, które w minionym roku zakupiły 16,7% więcej mięsa wieprzowego z Polski niż przed rokiem. Wysoką dynamikę w sprzedaży (wzrost o 7,2%) odnotowano dla Niemiec, które są drugim co do wielkości odbiorcą mięsa wieprzowego z Polski. Dla porównania wywóz mięsa do Słowacji, trzeciego co do wielkości rynku sprzedaży wieprzowiny z Polski, obniżył się o 1,8%. Warto również zauważyć zwiększenie się zainteresowania polską wieprzowiną w Wielkiej Brytanii (wzrost sprzedaży aż o 69% do 14,3 tys. ton). Wysoką dynamikę wywozu na poziomie blisko 28% odnotowano również dla Stanów Zjednoczonych, które w 2015 r. zakupiły 24,2 tys. ton wieprzowiny z Polski, stając się tym samym głównym pozaunijnym rynkiem sprzedaży przed Hongkongiem.

W 2015 r. Polska **zaimportowała** łącznie 675,8 tys. ton świeżej, chłodzonej lub mrożonej wieprzowiny, tj. o 9% więcej niż w 2014 r. W ujęciu wartościowym import ten zmniejszył się o 1,9% do 1 mld 230 mln EUR. Sprowadzano głównie półtusze, mięso bez kości oraz elementy świeże, schłodzone lub mrożone: szynki,

łopatki oraz boczek. Półtusze przywożono z Belgii, Niemiec, Finlandii, Holandii oraz z Czech, natomiast mięso bez kości z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Holandii i z Danii. Elementy wieprzowe importowano z Danii, Niemiec, Belgii, Holandii, Hiszpanii, Francji, Węgier, Wielkiej Brytanii i z wielu innych krajów.

W 2015 r. Polska sprowadziła z Belgii, Niemiec i z Danii odpowiednio około 189 tys. ton, 164,1 tys. ton oraz 123,2 tys. ton mięsa wieprzowego, co stanowiło 28,0%, 24,3% oraz 18,2% całkowitego importu wieprzowiny do naszego kraju. Duże ilości wieprzowiny Polska zakupiła także w Holandii (83,2 tys. ton), Hiszpanii (48,3 tys. ton), Wielkiej Brytanii (28,9 tys. ton), we Francji (13,2 tys. ton), w Finlandii (6,1 tys. ton), Szwecji (około 6 tys. ton), we Włoszech (3,5 tys. ton), na Węgrzech (około 3 tys. ton), Słowacji (około 3 tys. ton) oraz na Litwie (1,2 tys. ton).

W 2015 r. Polska importowała średnio 56,3 tys. ton wieprzowiny miesięcznie, wobec 51,7 tys. ton w 2014 r. Import w podziale na kwartały 2015 r. kształtował się odpowiednio na poziomie: 54,8 tys. ton w I kwartale, 54,1 tys. ton w II kwartale oraz 58,4 tys. ton w III i około 58,0 tys. ton w IV kwartale minionego roku. W 2015 r. saldo wymiany handlowej mięsem wieprzowym było ujemne, wykazując deficyt w ujęciu wartościowym na poziomie 533,1 mln EUR, a ilościowym 271,3 tys. ton.

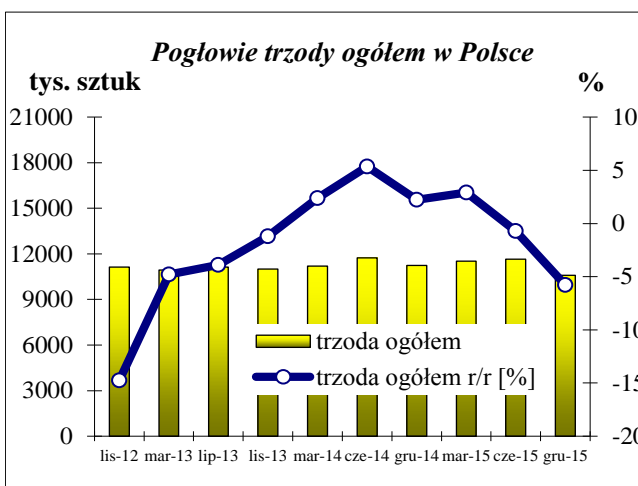

Polski handel wieprzowiną w tys. ton, w 2015 r.

Kraj	eksport	Kraj	import
Włochy	61,0	Belgia	189,0
Niemcy	47,2	Niemcy	164,1
Słowacja	38,4	Dania	123,2
Czechy	31,3	Holandia	83,2
USA	24,2	Hiszpania	48,3
Hongkong	23,3	Wielka Brytania	28,9
Litwa	20,0	Francja	13,2
Węgry	17,7	Finlandia	6,1
Łotwa	16,7	Szwecja	6,0
Rumunia	14,3	Włochy	3,5
inne	110,3	inne	10,2
ogółem	404,5	ogółem	675,8

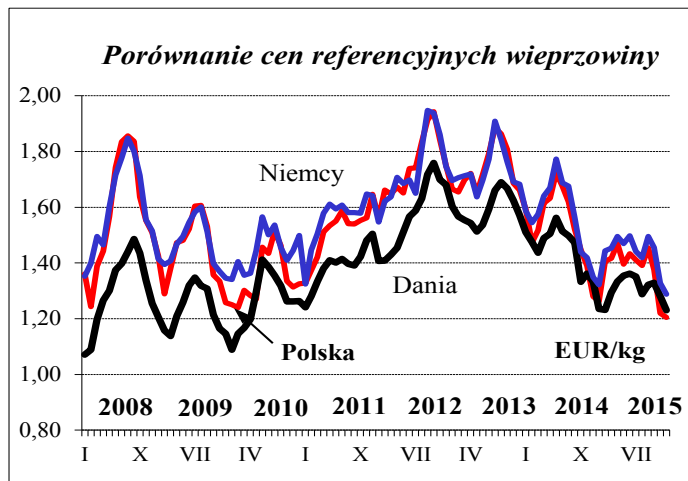
Sytuacja na rynku wieprzowiny w Polsce w 2015 r.

Stan pogłowia żywca wieprzowego w Polsce w czerwcu 2015 r. pokazał powrót do spadkowego trendu w chowie świń. W omawianym okresie liczyło ono (pogłowiu) 11,64 mln sztuk, co oznaczało spadek o 0,7% w relacji rocznej. Dla porównania w marcu 2015 r. obserwowano 2,9% wzrost w skali roku. W grudniu minionego roku spadek pogłowia tych zwierząt jeszcze się pogłębił (redukcja w skali roku o 6,0% do 10,59 mln sztuk). Zmniejszyła się liczebność pogłowia wszystkich grup struktury stada, najwięcej trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej o 14,8%, prosiąt o 9,1%, warchlaków o 5,7% i trzody chlewnej na rzeź (tuczników) o wadze 50 kg i więcej o 2,2%. Na podstawie powyższych danych można wnioskować, że jeśli w najbliższych miesiącach nie nastąpi istotny wzrost cen trzody, to w połowie 2016 r. należy się liczyć z kilkuprocentowym dalszym spadkiem pogłowia w stosunku do poziomu ubiegłorocznego. Skala tego spadku będzie zależała

od faktycznego wzrostu cen trzody oraz cen zbóż w najbliższych miesiącach. Zmniejszające się pogłowie świń w naszym kraju będzie rekompensowane dużym importem, przede wszystkim młodych świń o wadze do 50 kg. W ostatnich kilku latach import żywca wykazywał silne tendencje wzrostowe i wydaje się, że ta wzrostowa tendencja będzie się nadal utrzymywać.

W minionym roku utrzymywały się niekorzystne uwarunkowania produkcyjno-rynkowe w sektorze wieprzowiny. W I połowie 2015 r. przeciętna cena 1 kg żywca wieprzowego wynosiła w skupie 4,35 zł i była o 12,1% niższa od notowanej w analogicznym okresie 2014 r., a w obrotach targowiskowych wynosiła 4,48 zł wykazując 9,3% spadek stosunku do notowanej przed rokiem. Przeciętna cena zbóż podstawowych kształtowała się w omawianym okresie na poziomie 64,56 zł za 1 dt, tj. o 10,5% niższym od notowanej w analogicznym okresie 2014 r., a na targowiskach wynosiła 65,64 zł, za 1 dt i była o 16,5% niższa od rejestrowanej w I półroczu rok wcześniej. W czerwcu 2015 r. za 1 kg żywca wieprzowego płacono rolnikom 4,43 zł w skupie, a na targowiskach 4,52 zł, tj. odpowiednio o 16,7% i o 10,5% mniej niż w czerwcu 2014 r. Cena skupu zbóż podstawowych wynosiła w czerwcu 2015 r. 61,90 zł za 1 dt i była niższa o 13,4% od notowanej w czerwcu przed rokiem, a w obrotach targowiskowych kształtowała się na poziomie 63,30 zł za 1 dt, tj. o 18,8% niższym od rejestrowanej w czerwcu 2014 r. W 2015 r. opłacalność tuczu świń mierzona relacją ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do targowiskowej ceny żyta była na poziomie 7,9 w czerwcu i 7,6 we wrześniu, tj. nadal utrzymywała się poniżej poziomu przyjętego za opłacalny dla tuczu świń, tj. co najmniej 10–11. Warto przy tym podkreślić, że niskie ceny zbóż zapobiegły jeszcze bardziej drastycznemu spadkowi opłacalności chowu trzody chlewnej.

Biorąc pod uwagę stan pogłowia trzody chlewnej można oczekiwać, że produkcja żywca wieprzowego w Polsce w całym 2015 r. mogła być o 3% większa niż w 2014 r., i wyniosła prawdopodobnie 2380 tys. ton. Powyższe przewidywania potwierdza skup żywca wieprzowego. Według danych GUS w 2015 r. do skupu trafiło niecałe 1,9 mln ton żywca, tj. o blisko 7% więcej niż rok wcześniej.

W 2015 r. średnia cena referencyjna wieprzowiny dla całej Wspólnoty wyniosła 139,55 EUR/100 kg (waga poubojowa schłodzona, klasa E), tj. była o 10,9% niższa niż rok wcześniej. Cena referencyjna wieprzowiny w Polsce obniżyła się o 11,2% do średniego poziomu 136,90 EUR/100 kg. Dla porównania średnia cena referencyjna wieprzowiny na rynku duńskim i niemieckim kształtowała się w 2015 r. na średnim poziomie odpowiednio 130,10 EUR/100 kg oraz 142,51 EUR/100 kg.

Handel wołowiną

W 2015 r. łączny eksport wołowiny z Polski zwiększył się o 18,7% do 366,7 tys. ton w stosunku do 2014 r. Wartość tego handlu wzrosła o 25,7% do 1 mld 202 mln EUR. Eksport wołowiny, dzięki utrzymywaniu swojego dużego znaczenia, wpływa na zachowanie znacznej nadwyżki w bilansie handlowym towarami rolno-spożywczymi (5% udział wartościowo w całkowitym eksporcie).

W minionym roku Polska **wyeksportowała** 283,2 tys. ton **świeżej lub chłodzonej** wołowiny za sumę 934,8 mln EUR. W ujęciu ilościowym eksport ten zwiększył się o 19,4%, wartościowym zaś skoczył prawie o 26% w stosunku do 2014 r. Największymi odbiorcami polskiej świeżej lub chłodzonej wołowiny były: Włochy (75,7 tys. ton), Niemcy (53,0 tys. ton), Holandia (40,5 tys. ton), Hiszpania (19,6 tys. ton), Wielka Brytania (13,1 tys. ton), Bośnia i Hercegowina (11,8 tys. ton), Grecja (8,7 tys. ton), Francja (7,5 tys. ton), Dania (7,1 tys. ton), Czechy (6,8 tys. ton), Chorwacja (5,2 tys. ton), Słowacja (4,9 tys. ton), Portugalia (4,8 tys. ton), Szwecja (4,5 tys. ton), Austria (3,8 tys. ton), Irlandia (3,8 tys. ton), Kosowo, Macedonia, Słowenia oraz szereg innych krajów.

W omawianym okresie Polska dostarczyła do **krajów UE** łącznie 266,3 tys. ton świeżej lub chłodzonej wołowiny, w tym 243,6 tys. ton do „starych” krajów Wspólnoty oraz 22,7 tys. ton do nowych krajów Unii Europejskiej. Eksport do UE-15 zwiększył się o blisko 20%, natomiast handel z UE-12 (nowe kraje Unii bez Polski) wzrósł o 9,3%. W 2015 r. Polska nie eksportowała żadnych ilości świeżej lub chłodzonej wołowiny do

krajów WNP. Eksport do krajów kandydujących do Wspólnoty wyniósł natomiast nieco powyżej 2 tys. ton. Wśród krajów kandydackich świeżą lub chłodzoną wołowinę z Polski sprowadzała Macedonia (około 1,9 tys. ton) oraz Czarnogóra (około 120 ton). Dostawy do Turcji były na poziomie zaledwie 43 ton. Wśród pozostałych krajów najwięcej świeżej lub chłodzonej wołowiny z Polski trafiło do Bośni i Hercegowiny (11,8 tys. ton), Kosowa (2,1 tys. ton), Izraela (993 tony) oraz Japonii (22 tony).

W omawianym okresie Polska wyeksportowała także 83,5 tys. ton **mrożonej wołowiny** za sumę 266,8 mln EUR. Wartość eksportowanej mrożonej wołowiny wzrosła w stosunku do eksportu z 2014 r. o blisko 25%, ilość zaś zwiększyła się o 16,6%. Mrożoną wołowinę eksportowano głównie do Francji (14,0 tys. ton), Turcji (8,8 tys. ton), Niemiec (8,8 tys. ton), Szwecji (5,2 tys. ton), Holandii (5,0 tys. ton), Włoch (4,6 tys. ton), Uzbekistanu (4,2 tys. ton), Hongkongu (3,3 tys. ton), Bułgarii (2,9 tys. ton), Kazachstanu (2,9 tys. ton), Izraela (2,8 tys. ton), Hiszpanii (2,7 tys. ton), Grecji (2,5 tys. ton), Wielkiej Brytanii (1,8 tys. ton), Czech (1,4 tys. ton), Rumunii (1,3 tys. ton), Danii, Węgier, Turkmenistanu, Kosowa, a także do szeregu innych krajów. W 2015 r. Polska wyeksportowała do krajów UE łącznie 55,5 tys. ton mrożonej wołowiny, w tym 46,3 tys. ton do „starych” krajów UE oraz 9,2 tys. ton do nowych członków Wspólnoty.

W sierpniu 2014 r Rosja ogłosiła embargo na import niektórych towarów rolno-spożywczych pochodzących z państw UE, USA, Australii, Kanady i Norwegii. Był to odwet za sankcje wprowadzone na Rosję przez kraje zachodnie, których podstawą była aktywna rola Moskwy w konflikcie na wschodzie Ukrainy. Zakaz ten został przedłużony przez Rosjan do sierpnia 2016 r. Obejmuje on m.in. mięso wołowe (świeże, chłodzone lub mrożone), mięso wieprzowe (świeże, chłodzone lub mrożone), mięso drobiowe, kiełbasy i podobne wyroby, a także półprodukty do ich produkcji. W wyniku embargo, obok wieprzowiny, „uciekł” Polsce także rynek rosyjski dla eksportu mięsa wołowego. W przypadku wołowiny zakaz ten nie stanowił dużego problemu dla Polski, gdyż siłą napędową naszego eksportu są kraje Wspólnoty, dokąd trafia blisko 90% wywożonej wołowiny.

Porównanie eksportu wołowiny z Polski do Rosji oraz krajów UE

	eksport w tys. ton			udział % w eksporcie ogółem		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
kraje UE	261,4	274,7	321,8	90,2	88,9	87,7
Rosja	10,3	6,0	0,0	3,6	1,9	0,0
pozostałe kraje	18,2	28,2	45,0	6,3	9,1	12,3

W 2013 r. (w całym roku przed embargiem) na rynek rosyjski sprzedano łącznie 10,3 tys. ton nieprzetworzonego mięsa wołowego, co stanowiło niecałe 4% krajowego eksportu wołowiny. Udział Rosji w sprzedaży zagranicznej tego rodzaju mięsa był zatem niewielki, i w związku z tym nie stanowił problemu z przekierowaniem wołowiny z Polski na inne rynki zbytu. Ponadto analizując wpływ zakazu na krajowy rynek wołowiny, przez pryzmat oddziaływania na rynek unijny, gdzie trafia większa część polskiego eksportu tego gatunku mięsa (Rosja jest znaczącym importerem wołowiny z UE). Należy stwierdzić, że wpływ ten pozostał bez większych konsekwencji dla naszego handlu wołowiną. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w 2015 r. kraje UE wyeksportowały 600,2 tys. ton mięsa, produktów z wołowiny oraz żywca wołowego (w ekwiwalencie mięsa), tj. o 7,3% więcej niż w 2014 r. Eksport mięsa wołowego zwiększył się o około 1% do 209,3 tys. ton. Przypomnijmy, że w 2013 r. (w całym roku przed embargiem) na rynek rosyjski trafiło około 41 tys. ton unijnej wołowiny, co stanowiło ponad 25% eksportu mięsa. Biorąc jednak pod uwagę, że produkcja wołowiny w UE w całym 2013 r. wyniosła netto około 7,4 mln ton, udział eksportu do Rosji stanowił niecałe 0,6% unijnej produkcji wołowiny. Rosyjskie embargo zmusiło unijnych eksporterów do poszukiwania innych rynków zbytu oraz zwiększenia wysyłek na rynki już dostępne (Filipiny, Hongkong, Liban, Turcja), i nie wywarło znacznego wpływu zarówno na unijny, jak i polski rynek tego rodzaju mięsa.

Eksport wołowiny z Polski w tys. ton, w 2015 r.

Kraj	mrożona	Kraj	św. lub chl.
Francja	14,0	Włochy	75,7
Turcja	8,8	Niemcy	53,0
Niemcy	7,8	Holandia	40,5
Szwecja	5,2	Hiszpania	19,6
Holandia	5,0	Wielka Brytania	13,1
Włochy	4,6	Bośnia i Hercegowina	11,8
Uzbekistan	4,2	Grecja	8,7
Hongkong	3,3	Francja	7,5
Bułgaria	2,9	Dania	7,1
Kazachstan	2,9	Czechy	6,8
inne	24,9	inne	39,3
ogółem	83,5	ogółem	283,2

W 2015 r. na krajowym rynku wołowiny obserwowano dość znaczne tendencje wzrostowe w eksporcie. Rok wcześniej handel wołowiną był mizerny. Taka stagnacja była związana z niezbyt dużym zainteresowaniem polskim surowcem na rynkach zagranicznych. Wynikało to w dużej mierze z wprowadzonego zakazu uboju rytualnego. Został on zniesiony w grudniu 2014 r., co umożliwiło wznowienie uboju halal oraz koszernego, znajdując odzwierciedlenie we wzroście eksportu. Sprzedaż na rynkach zagranicznych w 2015 r. była napędzana przede wszystkim przez wzrost zamówień na mięso świeże lub schłodzone. Ponad 77% polskiego eksportu nieprzetworzonego mięsa wołowego stanowiło w minionym roku mięso świeże lub schłodzone. Warto zaznaczyć, że eksport napędzany był głównie przez zamówienia na mięso świeże i schłodzone pochodzące z rynku wspólnotowego, ale także, co ważne dla dywersyfikacji handlu, z krajów trzecich (głównie z Bośni i Hercegowiny oraz Izraela). W 2015 r. dynamika wzrostu sprzedaży do UE była na poziomie 18,9%, a na rynki trzecie zwiększyła się o 27,6%. Pod względem kierunków sprzedaży mięsa świeżego lub schłodzonego, najczęściej tego mięsa kierowane było do Włoch, Niemiec oraz Holandii. Te trzy kraje były odbiorcami około 60% polskiego eksportu świeżej lub schłodzonej wołowiny. Włochy, do których trafiło w 2015 r., 26,7% eksportu świeżej lub schłodzonej wołowiny, zwiększyły w ujęciu ilościowym zamówienia o 4,4% w skali roku. Niemcy drugi co do wielkości odbiorca polskiego surowca z 18,7% udziałem w sprzedaży mięsa świeżego lub schłodzonego, zwiększył import polskiego surowca aż o 35,1%. Istotne dla ogólnego wolumenu sprzedaży był również 29,2% wzrost eksportu do Holandii. Z drugiej strony w 2015 r. eksport do Hiszpanii, która do tej pory była również ważnym rynkiem zbytu polskiego surowca, obniżył się w skali roku o 5,4%. Z powyższych danych wynika jednoznacznie, że zapotrzebowanie na polski surowiec systematycznie rośnie.

W 2015 r. Polska zaimportowała 17,2 tys. ton świeżej lub chłodzonej wołowiny, głównie z Włoch (około 3 tys. ton), ze Słowacji (około 3 tys. ton), z Litwy (2,5 tys. ton), Niemiec (2,4 tys. ton), Irlandii (1,4 tys. ton), Czech (1,1 tys. ton), Wielkiej Brytanii (1,1 tys. ton) oraz około 5 tys. ton mrożonej wołowiny. Mrożoną wołowinę Polska sprowadzała przede wszystkim z Irlandii (778 ton), Wielkiej Brytanii (744 tony), Niemiec (684 tony), Włoch (667 ton), Czech (624 tony), a ponadto z Danii, Holandii, Francji, Litwy, Norwegii, Hiszpanii, Belgii, Łotwy, Serbii oraz z innych krajów.

Dzięki utrzymywaniu się niskiego importu wołowiny Polska posiada dużą nadwyżkę w handlu tym gatunkiem mięsa. W 2015 r. dodatnie saldo handlu nieprzetworzoną wołowiną (świeża, chłodzona i mrożona) wyniosło 1 mld 142 mln EUR. W omawianym okresie bilans handlu całym mięsem czerwonym i podrobami był dodatni, i wyniósł 738,4 mln EUR.

Sytuacja na rynku wołowiny w Polsce w 2015 r.

W grudniu 2015 r. pogłowie bydła w Polsce liczyło 5762,4 tys. sztuk, wskazując wzrost w skali roku o 1,8% (w porównaniu z liczebnością stada w czerwcu 2015 r. pogłowie tych zwierząt było o 198,3 tys. sztuk lub 3,3% mniejsze). Zwiększenie liczebności stada bydła ogółem w grudniu ub. r. wynikało ze wzrostu pogłowia cieląt o 11,5% i młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 6,0%).

Kontynuacja nadal wysokich cen żywca wołowego, podtrzymywała nastawienie rolników do dalszego rozwoju produkcji żywca rzeźnego. W 2015 r. przeciętna cena skupu bydła ogółem wynosiła średnio 6,10 zł/kg, co oznacza, że była o 1,9% wyższa niż rok wcześniej (5,96 zł/kg). W omawianym okresie średnia cena młodego bydła kształtowała się na poziomie 6,31 zł/kg, tj. była o 2,09% wyższa od średniej ceny (6,18 zł/kg) z 2014 r. W obrotach targowiskowych przeciętna cena bydła wynosiła 6,49 zł/kg, i była nieznacznie wyższa (o 0,5%) od średniej ceny sprzed roku.

W całym 2015 r. produkcja wołowiny w Polsce wyniosła prawdopodobnie 848 tys. ton, tj. była o około 5% większa niż w 2014 r. Wzrost produkcji wołowiny potwierdzają dane dotyczące skupu bydła. Według danych GUS w minionym roku skupiono łącznie 595 tys. ton żywca wołowego, tj. o 22,1% więcej niż rok wcześniej. W I połowie 2016 r. można oczekiwać redukcji ubojów bydła, i tym samym produkcja mięsa wołowego na naszym rynku będzie prawdopodobnie o 2% mniejsza niż w analogicznym okresie 2015 r.

W 2015 r. ceny bydła w krajach Unii Europejskiej kształtowały się na wyższym poziomie niż rok wcześniej. Według danych Komisji Europejskiej w minionym roku średnia cena bydła w UE (waga poubojowa schłodzona klasy R3) wynosiła średnio 377,10 EUR/100 kg, i była o 2,6% wyższa niż przed rokiem. Cena bydła na rynku polskim kształtowała się na poziomie 318,68 EUR/100 kg, co oznacza, że była o 15,5% niższa od średniej ceny dla całej Wspólnoty. Dla porównania średnia cena bydła we Francji i w Niemczech kształtowała się w 2015 r. odpowiednio na średnim poziomie 372,17 EUR/100 kg oraz 385,31 EUR/100 kg.

Według prognoz Komisji Europejskiej, w 2016 r. na rynku wspólnotowym pojawi się nadwyżka podaży wołowiny, ale będzie ona na tyle skromna, że ceny bydła nie powinny się obniżyć, a ich roczny przeciętny poziom powinien pozostać zbliżony do ubiegłorocznego.

Handel pozostałym mięsem

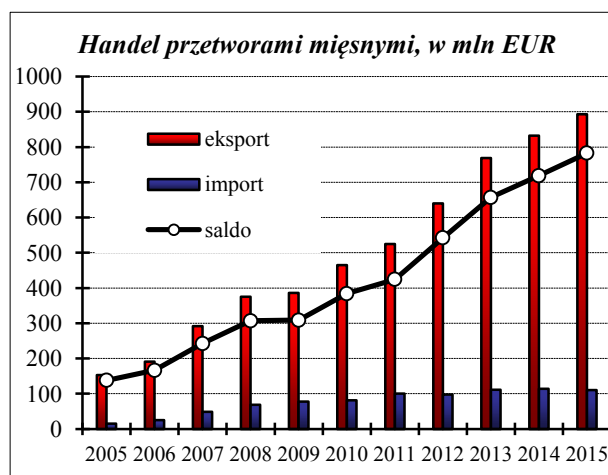
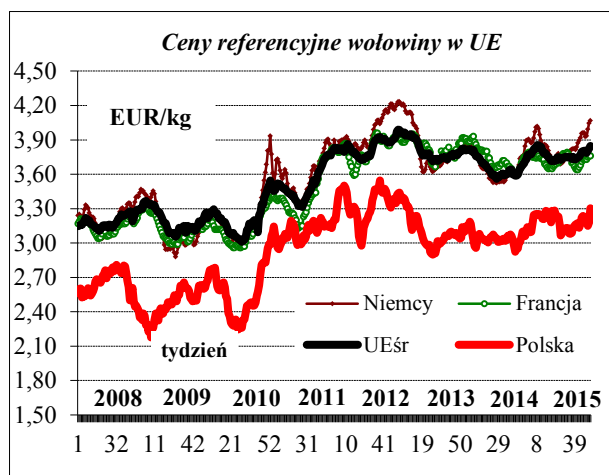
W 2015 r. **eksportowaliśmy** również duże ilości tłuszczów i mączek zwierzęcych (311,7 tys. ton) oraz mięsa drobiowego i podrobów drobiowych (839,4 tys. ton). W omawianym okresie Polska **zaimportowała** 34,6 tys. ton mięsa drobiowego i podrobów oraz 10,5 tys. ton podrobów wołowych, wieprzowych, baranich i kozich. W 2015 r. import podrobów do Polski zwiększył się o 2,2% w porównaniu z przywozem z 2014 r. Podroby, głównie wieprzowe, sprowadzaliśmy przede wszystkim z Niemiec, Holandii, Wielkiej Brytanii, Danii, Irlandii, Finlandii, Belgii, Austrii, Włoch, Litwy, Cypru, Hiszpanii, Szwecji, Francji, Estonii, Czech, Węgier oraz z Serbii.

Przetwory mięsne

W 2015 r. Polska wyeksportowała 300,1 tys. ton przetworów mięsnych, tj. o 7,1% więcej niż w 2014 r. W ujęciu wartościowym eksport przetworów mięsnych z Polski zwiększył się o 7,2% i wyniósł 893,3 mln EUR. Saldo wymiany handlowej tymi towarami pozostało dodatnie i wyniosło około 782,5 mln EUR, zwiększając się o ponad 64 mln EUR w stosunku do poziomu z 2014 r. Od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, utrzymuje się stała tendencja wzrostowa w eksporcie przetworów mięsnych z naszego kraju. Wzrasta także nieznacznie import tych towarów na nasz rynek.

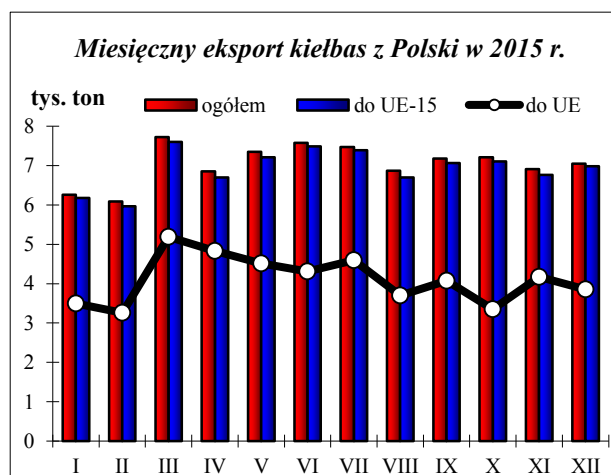
Eksport

W 2015 r. Polska wyeksportowała łącznie 84,5 tys. ton **kielbas i podobnych produktów z mięsa** (kod CN 1601) za sumę blisko 234 mln EUR. Największymi odbiorcami kielbas z Polski były: Wielka Brytania (około 24 tys. ton), Niemcy (10,1 tys. ton), Litwa (8,3 tys. ton), Dania (7,2 tys. ton), Słowacja (6,2 tys. ton), Węgry

(5,9 tys. ton), Czechy (3,9 tys. ton), Rumunia (3,6 tys. ton), Irlandia (3,3 tys. ton), Łotwa (2,4 tys. ton), Estonia (około 2 tys. ton), Francja (1,7 tys. ton), Bułgaria (1,4 tys. ton), Szwecja (około 1 tys. ton), a ponadto Holandia, Portugalia, Włochy, Belgia, Kosowo, Stany Zjednoczone i wiele innych krajów.

W omawianym okresie eksport kielbas z Polski zwiększył się o 9,2% w ujęciu ilościowym, natomiast wartościowym wzrósł o 8,8%. Wzrost ten wynikał przede wszystkim z większych dostaw kielbas do „starych” krajów Unii Europejskiej. W 2015 r. Polska wyeksportowała **do UE** ogółem 83,2 tys. ton kielbas, w tym 49,3 tys. ton do „starych” krajów Wspólnoty oraz 33,8 tys. ton do nowych członków UE. Eksport kielbas z Polski do krajów „starej” UE zwiększył się o 16,8%, natomiast do nowych członków Wspólnoty wzrósł o blisko 5%. Udział „starych” i nowych krajów UE w polskim eksporcie kielbas w 2015 r. ukształtował się na poziomie odpowiednio 58% oraz 40%.

W 2015 r. polski eksport kielbas **do krajów WNP** (Wspólnoty Niepodległych Państw) obniżył się aż o 76%, i wyniósł łącznie około 453 ton (w tym 203 tony do Azerbejdżanu, 106 ton do Mołdawii oraz 94 tony do Tadżykistanu). Udział tych krajów w całym polskim eksporcie kielbas w 2015 r. ukształtował się na skromnym 0,5% poziomie. Wstrzymanie eksportu kielbas do Rosji, wynikające z embarga wprowadzonego przez Moskwę w sierpniu 2014 r. (przedłużone do sierpnia 2016 r.), nie wywarło większego wpływu na polski handel tymi towarami. Został on bowiem przekierowany na inne rynki zbytu, przede wszystkim do krajów Wspólnoty, a także do Stanów Zjednoczonych (wzrost o 46%, do ponad 200 ton). W 2015 r. Polska eksportowała średnio miesięcznie nieco ponad 7 tys. ton kielbas. W omawianym okresie na rynek unijny trafiało średnio miesięcznie 6,9 tys. ton kielbas. Średni miesięczny eksport polskich kielbas do krajów „starej” UE kształtował się w 2015 r. na poziomie 4,1 tys. ton, a do nowych krajów Wspólnoty wynosił 2,8 tys. ton.

W 2015 r. Polska wyeksportowała również 179,8 tys. ton **pozostałych przetworów lub konserwowanego mięsa** (kod CN 1602) za sumę 547,6 mln EUR. Trafiły one przede wszystkim do Wielkiej Brytanii (45,5 tys. ton), Szwecji (15,6 tys. ton), Niemiec (13,4 tys. ton), Francji (12,9 tys. ton), Włoch (11,6 tys. ton), na Słowację (10,7 tys. ton), Węgry (10,5 tys. ton), do Danii (8,9 tys. ton), Stanów Zjednoczonych (8,7 tys. ton), Czech (6,5 tys. ton), na Litwę (5,1 tys. ton), do Finlandii (4,9 tys. ton), Rumunii (4,6 tys. ton), Irlandii (3,8 tys. ton), Hiszpanii (3,1 tys. ton), Estonii (2,1 tys. ton), a ponadto do szeregu innych krajów. W minionym roku do krajów UE trafiło łącznie 166,5 tys. ton tych towarów, w tym 122,9 tys. ton do „starych” członków Wspólnoty oraz 43,6 tys. ton do nowych krajów UE. Dostawy pozostałych przetworów mięsnych lub konserwowanego mięsa do nowych krajów UE zwiększyły się o niecały 1%, natomiast do „starych” krajów Wspólnoty wzrosły o ponad 20%. Udział „starych” krajów UE w całym polskim eksporcie tych towarów ukształtował się na poziomie 68,3%, natomiast nowych krajów Wspólnoty wyniósł 24,3%. Eksport do krajów NAFTA (Stany Zjednoczone i Kanada) oraz WNP ukształtował się odpowiednio na poziomie 8,8 tys. ton (wzrost o 3,2%) oraz 1,7 tys. ton (spadek o 57,1%).

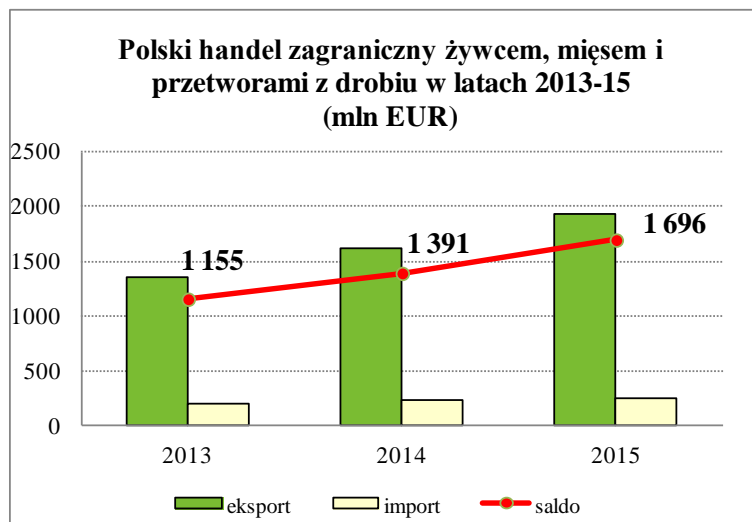
Import

W 2015 r. import przetworów mięsnych do Polski obniżył się o 4,7% w porównaniu z wywozem w 2014 r. do 26,2 tys. ton. Wartość importu tych towarów zmniejszyła się o 3,2% i ukształtowała się na poziomie około 111 mln EUR. W omawianym okresie Polska sprowadziła 5,8 tys. ton **kielbas i podobnych produktów z mięsa** (kod CN 1601) oraz 17,3 tys. ton **pozostałego przetworzonego lub konserwowanego mięsa** (kod CN 1602). Kielbasy importowano przede wszystkim z Niemiec (2,8 tys. ton), a ponadto z Włoch (791 ton), Czech (766 ton), Francji (312 ton), Hiszpanii, Węgier, Słowacji, Belgii, Irlandii, Holandii, Austrii, Litwy oraz z wielu innych krajów. Pozostałe przetwory lub konserwowane mięso sprowadzano głównie z Niemiec (około 8 tys. ton), jak również z Austrii (3,6 tys. ton), Węgier (1,6 tys. ton), Czech (1,5 tys. ton), Belgii, Francji, Holandii, Słowacji, Szwecji, Irlandii, Włoch, Litwy, Danii, Hiszpanii oraz z wielu innych kierunków.

DRÓB I JAJA

DRÓB

W 2015 r. dodatnie saldo obrotów w polskim handlu zagranicznym żywcem, mięsem, podrobami i

przetworami drobiu wyniosło ok. 1,7 mld EUR i w porównaniu z 2014 r. zwiększyło się o 22%. Poprawa bilansu handlowego jest zasługą kolejnego wysokiego tempa wzrostu eksportu drobiu. Głównym partnerem handlowym Polski w sektorze drobiu były tradycyjnie państwa członkowskie UE. Polskie mięso kurcząt brojlerów utrzymało konkurencyjność cenową, jako najtańsze w całej UE, stanowiąc w 2015 r. 68% średniej unijnej. Produkcja mięsa drobiu w Polsce w 2015 r. wyniosła ok. 2,5 mln ton i była o 10% wyższa niż w 2014 r. Udział eksportu w bilansowej produkcji mięsa drobiowego sukcesywnie wzrasta i wynosi obecnie ponad jedną trzecią, co świadczy o dużym

uzależnieniu rozwoju drobiarstwa w Polsce od eksportu.

Polski handel zagraniczny żywcem, mięsem i przetworami drobiowymi w latach 2013-2015

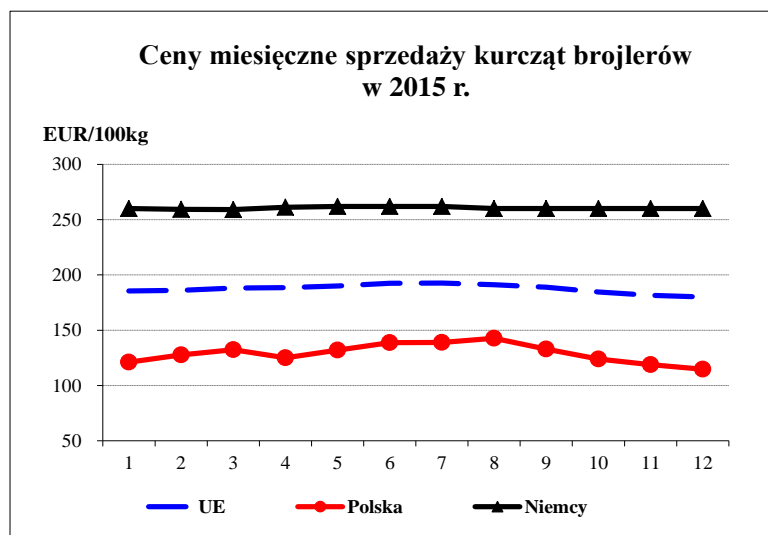
Wyszczególnienie	2013	2014	2015	% zmiana	2013	2014	2015	% zmiana
	Eksport (mln EUR)			2015/14	Eksport (tys. ton)			2015/14
Drób żywy	73,03	69,42	73,49	6%	22,67	24,50	25,13	3%
Mięso i podroby z drobiu	1117,29	1370,43	1637,67	20%	587,41	714,26	839,43	18%
Przetwory drobiowe	154,45	176,78	220,77	25%	58,57	65,43	80,51	23%
Tłuszcz z drobiu	1,76	2,19	3,80	73%	2,77	3,46	5,95	72%
Ogółem	1346,52	1618,81	1935,73	20%	671,41	807,66	951,02	18%
	Import (mln EUR)				Import (tys. ton)			
Drób żywy	109,64	143,60	149,69	4%	71,16	90,24	100,22	11%
Mięso i podroby z drobiu	44,38	54,13	61,35	13%	39,92	37,53	34,63	-8%
Przetwory drobiowe	35,17	29,06	27,65	-5%	10,04	8,03	7,59	-5%
Tłuszcz z drobiu	2,34	0,82	1,17	44%	2,86	1,30	2,32	79%
Ogółem	191,53	227,61	239,87	5%	123,98	137,09	144,76	6%
	Saldo (mln EUR)				Saldo (tys. ton)			
Drób żywy	-36,62	-74,18	-76,20	3%	-48,49	-65,74	-75,09	14%
Mięso i podroby z drobiu	1072,91	1316,30	1576,32	20%	547,49	676,73	804,80	19%
Przetwory drobiowe	119,28	147,71	193,12	31%	48,53	57,41	72,93	27%
Tłuszcz z drobiu	-0,59	1,37	2,63	91%	-0,10	2,17	3,63	68%
Ogółem	1154,99	1391,20	1695,86	22%	547,43	670,56	806,27	20%

Sytuacja na rynku drobiu w Polsce i UE w 2015 r.

Według szacunków IERiGŻ z września ub. r., w 2015 r. produkcja mięsa drobiu w Polsce miała wynieść 2,48 mln ton wpc (wagi poubojowej ciepłej), co oznaczałoby 10% wzrost w skali roku. Dane GUS ze stycznia br. wskazują na 10% wzrost produkcji przemysłowej mięsa drobiu do 2,159 mln ton. W 2014 r. produkcja zwiększyła się r/r o 12% do 2,26 mln ton wpc. W 2015 r. opłacalność produkcji kurcząt brojlerów pogorszyła się ze względu na spadek cen skupu żywca. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej (ZSRIR), w 2015 r. średnie ceny skupu kurcząt rzeźnych w Polsce wyniosły 3,48 zł/kg i były o 5,2% niższe niż w 2014 r. i najniższe od 5 lat. Na redukcję notowań wpływały duża podaż kurcząt z produkcji krajowej oraz spadek cen na rynku unijnym. W tym samym czasie średnie ceny mieszanek pełnoporcjowych dla drobiu obniżyły się w mniejszym stopniu – o 2,5% w skali roku do 1265 zł/t, a zatem relacje cen żywca do cen pasz pogorszyły się. Spadek kosztów energii i wysoki eksport były jednak czynnikami stymulującymi produkcję. Średnia cena skupu indyków w 2015 r. wyniosła 5,83 zł/kg i była o 0,3% wyższa niż rok wcześniej.

GUS szacował na 2015 r. wzrost bilansowego spożycia drobiu na jednego mieszkańca Polski o 2,8% w skali roku do 29 kg. Wzrost konsumpcji nastąpił dzięki zwiększeniu produkcji, spadkowi cen detalicznych mięsa drobiowego i utrzymującej się konkurencyjności wobec mięsa czerwonego.

W 2016 r. przewiduje się utrzymanie wzrostu produkcji drobiu w Polsce, stymulowanego rosnącym popytem zagranicznym oraz stosunkowo niskimi cenami pasz. Spożycie drobiu wzrośnie prawdopodobnie w mniejszym stopniu niż rok wcześniej, ze względu na wzrost cen detalicznych.

Produkcję drobiu zwiększa również Unia Europejska. Według danych Komisji Europejskiej z marca br., w 2015 r. produkcja mięsa drobiu w UE wzrosła w skali roku o 3,7% do ok. 13,8 mln ton. Ekspansji produkcji sprzyjały relatywnie niskie ceny pasz, dzięki kolejnym korzystnym zbiorom na świecie. Już drugi rok z rzędu największym unijnym producentem drobiu była Polska (przed Francją, Wielką Brytanią i Niemcami), z najwyższym wzrostem poziomu wytwarzania. W Niemczech natomiast produkcja obniżyła się o ok. 2%. Na 2016 r. przewidywana jest już niższa dynamika wzrostu unijnej produkcji drobiu – o 1,7% do 14 mln ton. Przeciętne spożycie drobiu

na jednego mieszkańca UE w 2015 r. wyniosło 26 kg i było o ok. 4% wyższe od poziomu z 2014 r. W 2016 r. konsumpcja drobiu w UE wzrośnie prawdopodobnie o 1,3% do 26,4 kg.

W 2015 r. ceny reprezentatywne drobiu w UE (ceny sprzedaży kurcząt brojlerów 65%) sięgnęły 187 EUR/100 kg i były o 2,1% niższe niż w 2014 r. Kurczęta na rynku unijnym potaniały z uwagi na niższe ceny pasz i poprawę opłacalności produkcji. W Polsce średnia cena zbytu wynosiła 128,1 EUR/100 kg i w skali roku obniżyła się o 6%. Polskie mięso kurcząt było ponownie najtańsze w całym ugrupowaniu (68% średniej unijnej), a jednocześnie o ponad połowę tańsze niż w Niemczech (260,4 EUR/100 kg). Relatywnie niski poziom cen w naszym kraju wpływał na konkurencyjność polskiej oferty handlowej i przyczynił się do wzrostu eksportu. W 2015 r. unijny wywóz mięsa drobiu ustabilizował się na poziomie ok. 1,35 mln ton (+0,1% wobec 2014 r.). Pomimo 6% wzrostu wysyłek w pierwszym kwartale, w dalszej części roku sytuacja pogorszyła się. Z uwagi na ogniska ptasiej grypy we Francji, wielu partnerów handlowych wprowadziło restrykcje importowe. W 2016 r. wysyłki drobiu z UE zwiększą się prawdopodobnie tylko o 0,5% do 1,36 mln ton z uwagi na spodziewany wzrost konkurencyjności dostawców amerykańskich i brazylijskich na rynkach zagranicznych.

Ekспорт

W 2015 r. z Polski wyeksportowano 951 tys. ton **żywca, mięsa i przetworów drobiowych** w wadze produktu – o 18% więcej niż w 2014 r. Wartość wysyłek zwiększyła się o 20% do 1935,7 mln EUR.

Mięso i podroby drobiowe

Wolumen wywozu **mięsa i podrobów z drobiu** wzrósł w ciągu roku o 18% do 839,4 tys. ton w wadze produktu, a jego wartość była wyższa o 20% i wyniosła 1,638 mld EUR. Mięso i podroby miały 85% udział w całkowitej wartości i 88% w wolumenie eksportu sektora drobiu. Udział mięsa i podrobów z drobiu w całkowitej wartości eksportu polskich produktów rolno-spożywczych wzrósł do 7 % wobec 6,3% przed rokiem. Średnia wartość jednostkowa w wywozie mięsa drobiowego wzrosła w skali roku o 1,6% do 2,04 EUR/kg. W strukturze towarowej wywozu mięsa drobiu z Polski dominowało mięso kurcząt (75% wolumenu i 62% wartości), a kolejne pozycje zajęły mięso indyków (21% i 31%), gęsi (3% i 4%) oraz kaczek (po 2%). W porównaniu z 2014 r. wolumen wysyłek polskiego mięsa kurcząt zwiększył się o 17% do 631,7 tys. ton, a wartość była 16% wyższa i wyniosła 1020,8 mln EUR. Wzrosła również znacząco sprzedaż mięsa z indyków (+ 21% do 172,6 tys. ton i +29% do 514,4 mln EUR) oraz gęsi (+14% do 21,1 tys. ton i +19% do 73,3 mln EUR). Wolumen wywozu mięsa kaczek zwiększył się tylko o 1% do 13,9 tys. ton, natomiast jego wartość zmalała o 5% do ok. 29 mln EUR.

W strukturze wartości eksportu mięsa drobiowego przeważały produkty świeże i schłodzone (59%), podczas

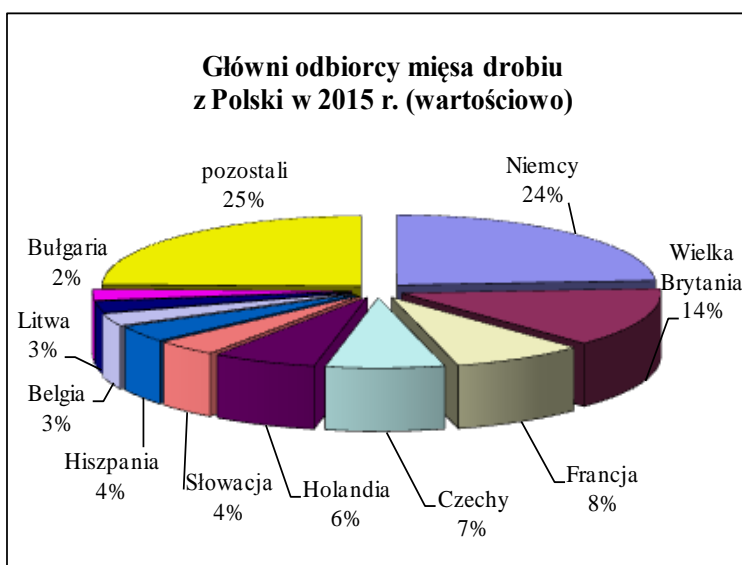
gdzie w wolumenie wysyłek nieco większy udział miały produkty mrożone (52%). Eksport mięsa świeżego wzrósł o 18% do 404,2 tys. ton i o 19% do 971,6 mln EUR. Wywóz mrożonych produktów zwiększył się o 17% do 435,2 tys. ton i o 20% do 665,9 mln EUR. W strukturze wartościowej eksportu największy udział miały świeże elementy indyków bez kości (18% wartości eksportu mięsa drobiu ogółem), świeże elementy kurcząt bez kości (16%) oraz mrożone elementy kurcząt bez kości (13%). Wysyłki mięsa drobiu ogółem z Polski były realizowane po cenach nieco wyższych wobec roku poprzedniego – średnia wartość jednostkowa wywozu wzrosła o 2% do 1,95 EUR/kg. Największy wzrost miał miejsce w

przypadku mięsa indyczego (+7% do ok. 3 EUR/kg). Drożej sprzedawano również gęsinę (+5% do 3,48 EUR/kg). Obniżyły się natomiast średnie wartości jednostkowe w eksporcie mięsa kurcząt (-1% do 1,62 EUR/kg) i kaczek (-6% do 2,08 EUR/kg).

Głównym odbiorcą polskiego mięsa drobiowego w 2015 r. były tradycyjnie państwa **Unii Europejskiej**, gdzie trafiło 79% wolumenu i 90% wartości wysyłek. Wobec 2014 r. UE zwiększyła wolumen zakupów mięsa drobiu w Polsce o 16% do 666,67 tys. ton, przy wartości o 19% wyższej – 1,471 mld EUR. Na wzrost sprzedaży do UE wpływała utrzymująca się konkurencyjność cenowa polskiego drobiu.

Niemcy – nasz największy partner handlowy – zakupiły 141,9 tys. ton mięsa drobiu z Polski – o 14% więcej niż przed rokiem, o wartości o 14% wyższej – 392,4 mln EUR. W strukturze wywozu największy udział miało mięso z indyka (16% w wolumenie, 50% w wartości). Wielkość wysyłek wzrosła o 13% do 62,5 tys. ton, co przy 1% wyższej cenie jednostkowej do 3,15 EUR/kg, dało wartość wyższą o 14% – 197,1 mln EUR. Nasi zachodni sąsiedzi pozostali głównym odbiorcą polskiego mięsa indyczego, wysyłki w tym kierunku stanowiły 36% wolumenu i 38% wartości całkowitego eksportu tego gatunku mięsa z Polski. W porównaniu z 2014 r. zwiększył się również wolumen dostaw mięsa kurcząt do Niemiec (+21% do 57,5 tys. ton), co przy 2% spadku średniej ceny jednostkowej do 2,16 EUR/kg, dało wartość eksportu o 19% wyższą niż przed rokiem (124,3 mln EUR). Niemcy były drugim odbiorcą mięsa kurcząt z Polski. Wzrosła również o 5% wielkość dostaw gęsiny na rynek niemiecki do 14,6 tys. ton, co przy wzroście ceny jednostkowej o 7% do 3,91 EUR/kg dało wartość o 13% wyższą (5,7 mln EUR). Niemcy były największym rynkiem zbytu dla polskiej gęsiny (69% wolumenu i 78% wartości całkowitego wywozu). Był to także największy odbiorca mięsa kaczek z Polski, z ok. 50% udziałem w całości wysyłek tego gatunku mięsa. W 2015 r. wielkość wywozu wzrosła o 6% do ok. 7 tys. ton, cena jednostkowa obniżyła się o 8% do 2,12 EUR/kg, a wartość wywozu była o 2% niższa i wyniosła 1,5 mln EUR.

Drugim rynkiem zbytu dla polskiego mięsa drobiu w 2015 r. była tradycyjnie **Wielka Brytania**, która sprowadziła 73,3 tys. ton, o 21% więcej o wartości 223,6 mln EUR, o 22% wyższej w skali roku. W strukturze dostaw mięsa drobiu na ten rynek dominowały produkty z kurcząt (80% wolumenu, 74% wartości importu mięsa drobiu z Polski). Brytyjczycy byli największym odbiorcą mięsa kurcząt z Polski, sprowadzając go o 20% więcej (ok. 59 tys. ton) niż w 2014 r. o wartości o 19% wyższej (165 mln EUR). Średnia

jednostkowa wartość wywozu mięsa kurcząt na rynek brytyjski była o 1% niższa niż przed rokiem (2,81 EUR/kg). Wypiarze zakupili w 2015 r. znacznie więcej polskiego mięsa z indyków (+30% do 13,9 tys. ton), a wartość sprzedaży była o 38% wyższa niż w 2014 r. – 56,4 mln EUR. Średnia cena jednostkowa wywozu wzrosła o 6% do 4,1 EUR/kg. Wielka Brytania była w ubiegłym roku drugim rynkiem zbytu dla polskiego mięsa indyczego.

Trzecim odbiorcą polskiego mięsa drobiu była **Francja**, z wielkością zakupów 57,8 tys. ton – o 33% więcej i o wartości o 24% wyższej – 135,2 mln EUR. W wywozie dominowało mięso z kurcząt (81% wolumenu, 79% wartości), którego Francuzi sprowadzili z Polski o 33% więcej (46,7 tys. ton) o wartości o 25% wyższej – 106,7 mln EUR, przy spadku średniej wartości jednostkowej o 6% do 2,28 EUR/kg. Wzrosły również dostawy polskiego mięsa z indyków do Francji (+29% do 6,7 tys. ton i +15% do 19,6 mln EUR), jednak wartość jednostkowa eksportu obniżyła się o 11% do 2,92 EUR/kg. Francja była trzecim rynkiem zbytu dla gęsiny z Polski (+66% ilościowo do 2,6 tys. ton, +83% wartościowo do 5,9 mln EUR). Wartość jednostkowa wywozu mięsa gęsiego wzrosła o 10% do 2,28 EUR/kg. Francuzi byli także drugimi odbiorcami polskiego mięsa z kaczek, przy wzroście wolumenu dostaw o 6% do 1,7 tys. ton i spadku wartości o 11% do 2,9 mln EUR, przy wartości jednostkowej o 16% niższej (1,72 EUR/kg).

Kolejnym, czwartym rynkiem zbytu były **Czechy**, z wielkością zakupów 67,2 tys. ton (+5%) o wartości 121,3 mln EUR – o 8% wyższej. Mięsa z kurcząt, które dominowało w wywozie (82% wolumenu, 73% wartości), Czesi sprowadzili o 6% więcej (55 tys. ton) o wartości o 4% wyższej – 88,1 mln EUR, przy średniej wartości jednostkowej o 1% niższej niż przed rokiem – 1,6 EUR/kg. Zwiększyła się sprzedaż polskiego mięsa z indyków do Czech (+7% do 10,3 tys. ton), przy znacznym wzroście średniej wartości jednostkowej (+15% do 2,83 EUR/kg), a co za tym idzie ogólnej wartości wywozu (+22% do 30,4 mln EUR). Jest to efekt wzrostu zakupów droższych elementów – np. świeżych piersi indyczych i kawałków bez kości.

Wzrosła również wartość dostaw mięsa drobiu do innych ważniejszych odbiorców z UE m.in. do Holandii (+6% do 106,8 mln EUR), na Słowację (+28% do 62,9 mln EUR), do Hiszpanii (+98% do 62,3 mln EUR), Belgii (+23% do 46,9 mln EUR) i na Litwę (+30% do 41,9 mln EUR). Niższe były wpływy z eksportu m.in. na Węgry (-11% do 28,2 mln EUR). Godnym odnotowania jest znaczny wzrost eksportu mięsa z indyków do Hiszpanii (+71% ilościowo do 15,7 tys. ton i +110% wartościowo do 54,3 mln EUR). Hiszpania stała się tym samym trzecim (po Niemczech i Wielkiej Brytanii) odbiorcą mięsa indyczego z Polski.

W 2015 r. Polska była trzecim eksporterem drobiu na rynki krajów trzecich ze wszystkich państw UE-28 – po Francji i Holandii, wyprzedzając Belgię, Hiszpanię, Wielką Brytanię i Niemcy. Łącznie do tych krajów wysłaliśmy 172,8 tys. ton mięsa drobiu o wartości 166,7 mln EUR. Największym wartościowo rynkiem zbytu z grona krajów trzecich był **Hongkong**. Wielkość eksportu była o 6% niższa niż rok wcześniej i wyniosła 27 tys. ton, a jego wartość wzrosła o 12% do 36,3 mln EUR. W asortymencie dominowały tańsze, mrożone elementy mięsa drobiu, głównie bardzo popularne wśród tamtejszych konsumentów skrzydła, nogi i łapki kurcząt oraz gęsi. Hongkong był w tym czasie drugim (po Niemczech) odbiorcą mięsa gęsi z Polski. Wielkość dostaw wzrosła o 68% do 2,8 tys. ton, przy wartości wyższej o 59% – 9,2 mln EUR. Kolejnym ważnym odbiorcą polskiego drobiu spoza państw UE był **Benin**, gdzie wielkość dostaw spadła jednak w ciągu roku o 24% do 23,5 tys. ton, przy 20% spadku wartości do 30,2 mln EUR. W strukturze towarowej wysyłek największy udział miały mrożone połówki lub ćwiartki z kurcząt oraz mrożone skrzydła indyków i kurcząt.

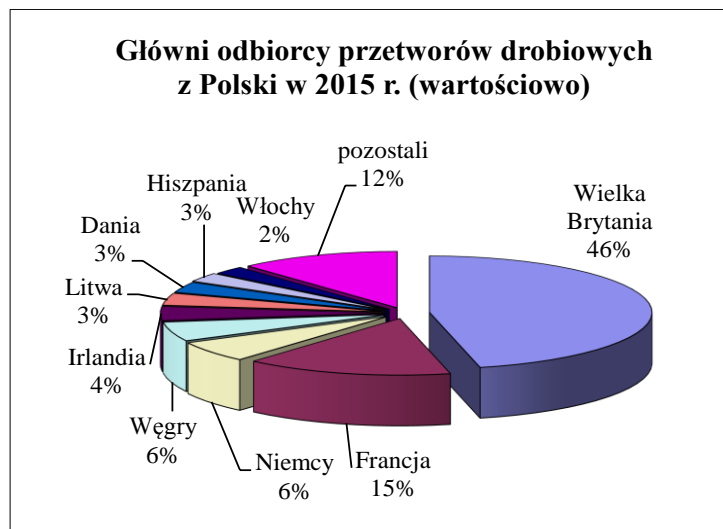
Wzrosły również znacznie wysyłki polskiego drobiu do Chin (wartościowo +162% do 25,2 mln EUR i ilościowo +109% do 13,5 tys. ton), Kongo (po +54%), Liberii (odpowiednio +66% i +45%), Gabonu (+98% i +109%), Macedonii (+36% i +44%), Ghany (+116% i +77%) i Wietnamu (+423% i +166%). **Chiny**, podobnie jak Hongkong, kupowały najchętniej na polskim rynku tańsze elementy – mrożone skrzydła i nogi kurcząt, gęsi, indyków i kaczek. W dostawach do Kongo dominowały natomiast całe mrożone kurczęta. Afrykańskie i azjatyckie rynki zbytu mają coraz większe znaczenie dla polskich i unijnych eksporterów drobiu, jednak rośnie tam konkurencja, głównie ze strony dostawców brazylijskich i amerykańskich.

W 2015 r. wielkość sprzedaży polskiego mięsa drobiu do **Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP)** wzrosła o 35% do ok. 48 tys. ton, jednak przy spadku wartości o 9% do ok. 19 mln EUR. W wywozie na te rynki przeważały tańsze, mrożone produkty – głównie elementy bez kości, podroby oraz połówki lub ćwiartki z kurcząt i indyków. Kraje WNP miały jednak tylko 1% udział w wartości i 6% w wolumenie eksportu polskiego mięsa drobiu za granicę. Wzrosły głównie wysyłki na Ukrainę (+24% wartościowo do 12,4 mln EUR i +66% ilościowo do 36,4 tys. ton), natomiast na Białoruś ilościowo wzrosły o 1%, a wartościowo obniżyły się o 40%. Rosja nie sprowadzała w 2015 r. mięsa drobiu z Polski ze względu na embargo importowe na żywność z UE, USA i innych krajów, wprowadzone w sierpniu 2014 r. Z uwagi na znikomy

udział Rosji w polskim wywozie mięsa drobiu (0,8% wartości w 2013 r.), można uznać, że embargo nie wpłynęło negatywnie na wyniki polskiego eksportu mięsa drobiu.

Przetwory drobiowe

Eksport **przetworów drobiowych** z Polski 2015 r. stanowił 8% wolumenu i 11% ogólnej wartości sprzedaży sektora drobiu. Wielkość wywozu wyniosła ok. 80 tys. ton w wadze produktu i była o 23% wyższa niż rok wcześniej. Wartość sprzedaży wzrosła o 25% do 220,8 mln EUR. Średnia wartość jednostkowa wywozu polskich przetworów drobiowych zwiększyła się w skali roku o 1% do 2,74 EUR/kg. W strukturze towarowej

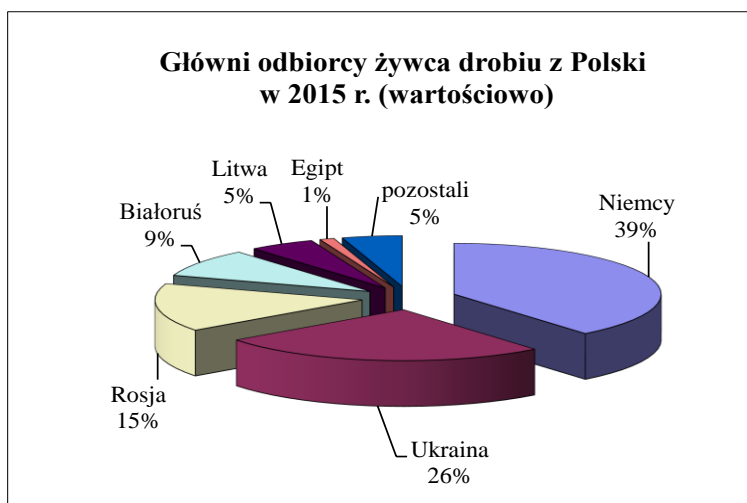
ok. % wywozu stanowiły produkty z kurcząt – ok. 61 tys. ton (wzrost o 41% w skali roku) za 179,2 mln EUR (+38%). Produkty z indyka miały ok. % udział – 14 tys. ton (spadek o 14% wobec 2014 r.) za 30,3 mln EUR (-16%). Pozostała ilość to przetwory z mięsa gęsi i kaczek – 5,4 tys. ton za 11,2 mln EUR. Polskie przetwory drobiowe ulokowano prawie wyłącznie na rynkach państw UE (98% ilości i 99% wartości eksportu). Najwięcej przetworów, połowę całkowitej wartości wywozu z Polski, sprowadziła Wielka Brytania – 34,2 tys. ton (+45%), za sumę o 36% wyższą niż rok wcześniej – 102,3 mln EUR. W strukturze sprzedaży na ten rynek dominowały produkty z kurcząt – 32,1 tys. ton (+53% w skali roku) za 96,7 mln EUR

(+46%). Do Francji sprzedaliśmy 10,9 tys. ton przetworów (+30%) o wartości 33,2 mln EUR (+29%), głównie produktów z kurcząt (za 30 mln EUR). Do Niemiec wysłano 4,3 tys. ton (-14%) za 13,2 mln EUR (-18%), z czego 5,8 mln EUR stanowiły produkty z kurcząt, 4,5 mln EUR produkty z indyka i 2,8 mln EUR z gęsi i kaczek. Niemcy były największym odbiorcą polskich przetworów z gęsi i kaczek. Na Węgry wyeksportowano łącznie 7,9 tys. ton przetworów (-3%) za 12,1 mln EUR (+5%). Węgry były głównym rynkiem zbytu dla polskich produktów z indyka. Największym pod względem wartości pozaukrajnym odbiorcą polskich przetworów drobiowych była Rosja, która zakupiła 117 ton (-71%) za 491 tys. EUR (-65%). Był to jednak śladowy udział (0,4%) w ogólnej wartości eksportu polskich przetworów drobiowych ogółem. Azerbejdżan, który był największym odbiorcą przetworów z grona krajów trzecich pod względem wolumenu, zmniejszył zakupy o ponad połowę (239 ton produktów z gęsi i kaczek za 371 tys. EUR).

Żywiec drobiowy

Eksport **żywca drobiu** z Polski od kilku lat ma tendencję rosnącą, w 2015 r. jego wolumen wzrósł w skali roku o 15% do 89,5 mln szt., w tym piskląt o 14% do 85,4 mln szt. Z uwagi na spadek wagi sprzedawanego

żywca, tonaż wywozu wzrósł jednak tylko o 3% do 25,1 tys. ton. Wartość wysyłek była o 6% wyższa w skali roku i wyniosła 73,5 mln EUR. Udział piskląt w wolumenie wywozu (w sztukach) wyniósł 95%, a w wartości – 60%. Średnia wartość jednostkowa wywozu piskląt nie zmieniła się ciągu roku i wyniosła 0,52 EUR/szt., a dorosłych ptaków obniżyła się o 43% do 7,2 EUR/szt. Biorąc pod uwagę ugrupowania, naszym najważniejszym rynkiem zbytu były tradycyjnie kraje należące do Wspólnoty Niepodległych Państw – WNP, które miały 50% udział w wartości (36,8 mln EUR) i 83% w wolumenie wysyłek żywca drobiu z Polski (74,7 mln. szt.). W strukturze

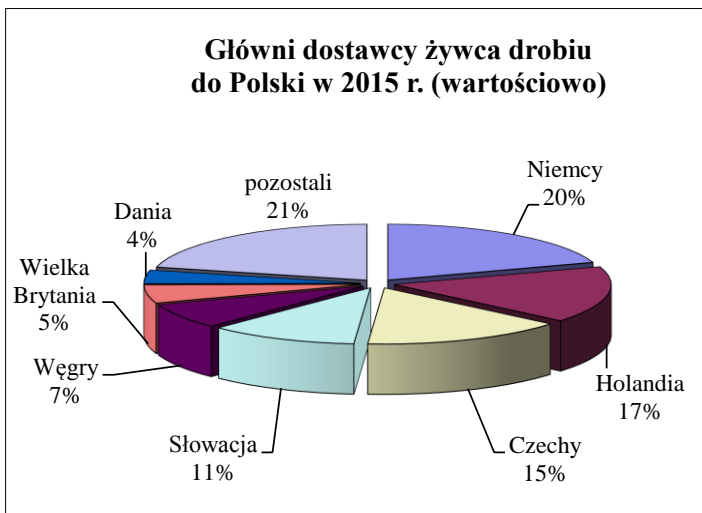
sprzedaży na te rynki przeważały piskląta kurcząt i indyków, które trafiały głównie na Ukrainę, do Rosji i na Białoruś. Wielkość wywozu polskich piskląt w ciągu roku wzrosła – na Ukrainę o 1% do 53 mln szt., do Rosji

o 137% do 6 mln szt. i na Białoruś o 46% do 15,6 mln szt. Wartość sprzedaży była również wyższa w skali roku – na Ukrainę o 7% do 18,9 mln EUR, do Rosji o 4% do 11,2 mln EUR i na Białoruś o 49% do 6,6 mln EUR. Państwa członkowskie UE miały 16% udział w wolumenie wysyłek żywca i 45% w jego wartości. W ciągu roku wolumen dostaw do UE wzrósł o 31% do 14,1 mln szt., a jego wartość spadła o 4% do 33,3 mln EUR. Wśród pojedynczych krajów, największym wartościowo odbiorcą żywego drobiu z Polski pozostają od trzech lat Niemcy. Do naszych zachodnich sąsiadów eksportowaliśmy głównie indyki i kurczęta rzeźne, a w mniejszym stopniu również pisklęta (głównie indyjskie). Wolumen sprzedaży żywego drobiu z Polski na rynek niemiecki wzrósł w skali roku o 5% do 4,6 mln szt., natomiast jej wartość była o 7% niższa i sięgnęła 28,7 mln EUR. W ubiegłym roku pojawili się nowi odbiorcy polskich piskląt kurzych – Indie, Tajlandia, Azerbejdżan i Sri Lanka, zwiększył się także wywóz do Egiptu.

Import

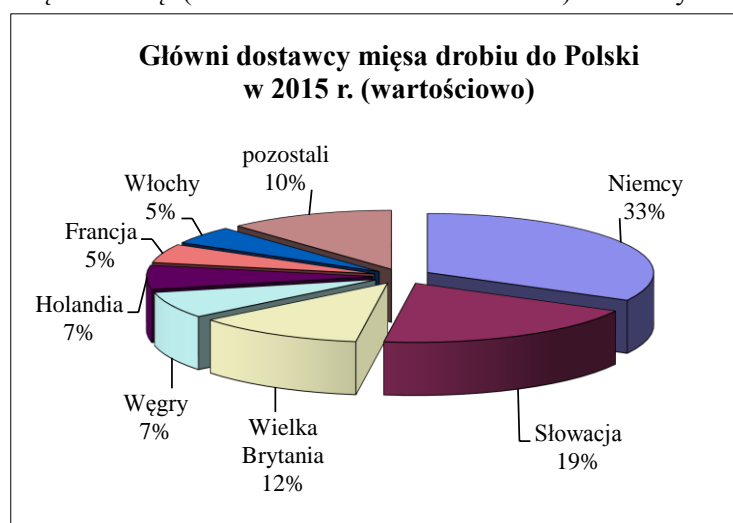
W 2015 r. wolumen importu mięsa, żywca i przetworów z drobiu do Polski wzrósł w skali roku o 6% do 144,8 tys. ton w wadze produktu, a jego wartość wzrosła o 5% do 239,9 mln EUR.

Żywy drób miał największy udział (62%) w wydatkach importowych sektora drobiu ogółem. Wolumen dostaw żywca do Polski wyniósł 98,4 mln szt. i w ciągu roku wzrósł o 7%, tonaż zwiększył się o 11% do ok. 100,1 tys. ton, a wartość wzrosła o 4% do 149,7 mln EUR. Cały import żywego drobiu do Polski pochodził z państw członkowskich UE. Żywiec o najwyższej wartości sprowadziliśmy z Niemiec (-4% do 21,9 mln szt.; -9% do 33 mln EUR), Holandii (+29% do 15,1 mln szt.; +17% do 29 mln EUR), Czech (-8% do 20,8 mln szt.; -7% do 22,9 mln EUR) i Słowacji (+16% do 10,8 mln szt.; +12% do 21,8 mln EUR).

W strukturze towarowej wolumenu importu dominowały pisklęta kurze jednodniowe i kurczęta rzeźne (odpowiednio 40% i 30% udział). W wartości zakupów największy udział miały kurczęta rzeźne, pisklęta kurze i pisklęta indyjskie (odpowiednio 34%, 23% i 19%). Wartość przywozu drobiu rzeźnego w skali roku prawie nie zmieniła się (+0,2% do 79,9 mln EUR). Wydatki na zakup piskląt wzrosły natomiast o 9% do 69,8 mln EUR. W porównaniu z 2014 r. średnia wartość jednostkowa importowanego żywca drobiu nieznacznie spadła o 6% do 1,49 EUR/szt.

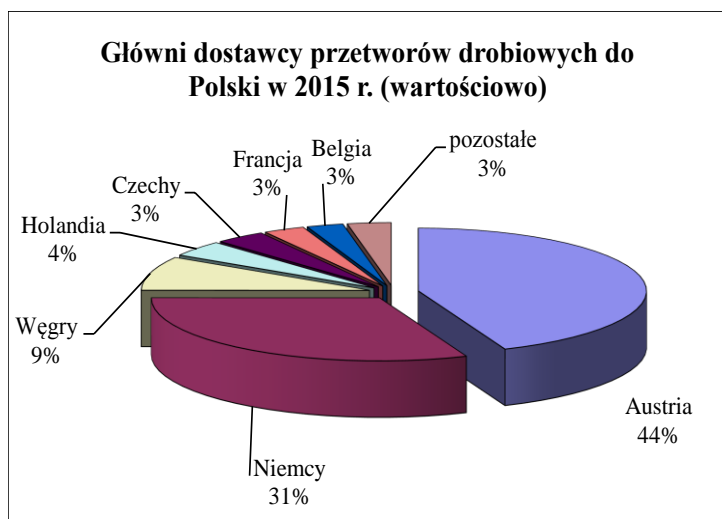
W 2015 r. **mięso drobiu** stanowiło 24% wolumenu i 28% wartości polskiego importu sektora drobiowego ogółem. Wielkość zakupów spadła w ciągu roku o 8% do 34,6 tys. ton w wadze produktu, a wartość była o 13% wyższa, sięgając 61,4 mln EUR. W strukturze towarowej przywozu mięsa drobiu do Polski dominowało mięso kurcząt (67% wolumenu i 72% wartości) oraz indyków (odpowiednio 30% i 23%). Mięso gęsi i kaczek miało po 1% udziału w zakupach. W porównaniu z 2014 r. import mięsa kurcząt zwiększył się ilościowo o 9% do 23,3 tys. ton i o 41% wartościowo do 43,9 mln EUR. Zakupy mięsa z indyków zmalały o 31% do 10,4 tys. ton i o 25% do 14,4 mln EUR. Niższy był również przywóz gęsiny i mięsa kaczego. Średnia wartość jednostkowa w imporcie mięsa drobiowego wzrosła w skali roku o 23% do 1,77 EUR/kg. Mięso drobiowe w imporcie było średnio o 9% tańsze niż w eksporcie, co wynika z różnic w strukturze towarowej. W zakupach największy udział miały tańsze, mrożone elementy do dalszego przetworstwa, głównie z kurcząt i indyków.

największy udział miały mrożone elementy kurcząt bez kości (jedna trzecia dostaw), mrożone piersi kurcząt

(21%), świeże lub schłodzone elementy kurcząt bez kości (9%) oraz mrożone kawałki indyków bez kości (9%). W skali roku najbardziej wzrósł przywóz mrożonych elementów kurcząt (+28% do 13,3 tys. ton; +80% do 35,6 mln EUR). Głównymi rynkami zaopatrzenia w mięso drobiu były tradycyjnie państwa członkowskie UE, które miały 98% udział w przywozie. Największym dostawcą były Niemcy, wolumen importu z tego kraju wzrósł w skali roku o 12% do 14,1 tys. ton, przy wartości o 16% wyższej – 20,1 mln EUR. Kolejnym dostawcą pod względem wartości była Słowacja, dostawy z tego kierunku wzrosły ośmiokrotnie do 3,9 tys. ton za 11,9 mln EUR. Wielka Brytania natomiast obniżyła wolumen wywozu mięsa drobiowego do Polski o połowę do 3,4 tys. ton, a jego wartość spadła o 31% do 7,4 mln EUR. Kolejnymi rynkami zakupów mięsa drobiowego do Polski były Węgry (-29% do 4,6 tys. ton; -21% do 4,4 mln EUR), do Holandia (-7% do ok. 2 tys. ton; -17% do ok. 4 mln EUR) i Francja (-33% do 1,3 tys. ton; -19% do 3,1 mln EUR). Z grona największych dostawców najniższe ceny w imporcie miały miejsce w przypadku mięsa drobiu z Węgier (0,95 EUR/kg, +11% w skali roku), a najwyższe – ze Słowacji (ok. 3 EUR/kg, -7%). Ceny w imporcie z Niemiec wzrosły o 3% do 1,42 EUR/kg, a z Wielkiej Brytanii zmalały o 38% do 2,16 EUR/kg. Wśród krajów trzecich jedynymi dostawcami mięsa drobiu do Polski były Ukraina – 153 tony za 382 tys. EUR (w ramach kontyngentu bezcłowego dla UE) i Brazylia – 25 ton za 54,7 tys. EUR.

Import przetworów drobiowych obniżył się w 2015 r. o 5% do 7,6 tys. ton w wadze produktu i o 5% do 27,7 mln EUR. Przeciętna wartość jednostkowa w zakupach przetworów drobiowych do Polski spadła w ciągu roku o 1% do 3,62 EUR/kg. W asortymencie dominowały produkty z kurcząt (87% ilości i 91% wartości

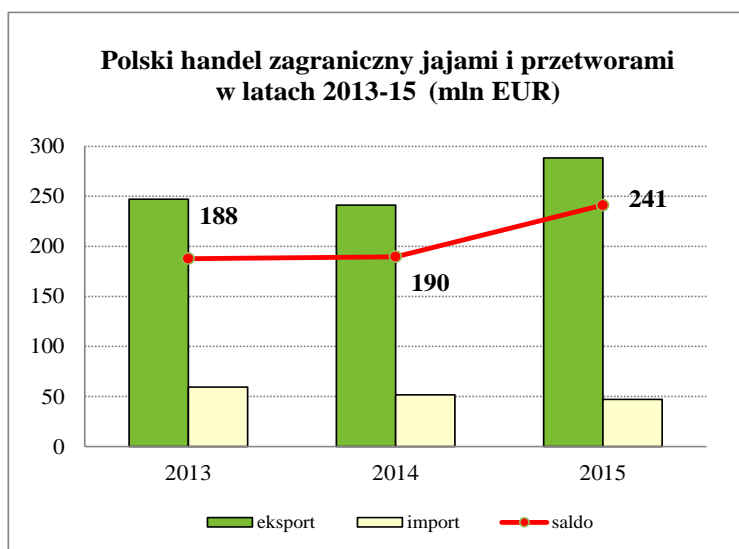
przywozu). Sprowadzono ich o 6% mniej (6,6 tys. ton) o wartości o 4% niższej niż rok wcześniej (ok. 25 mln EUR). Przywóz przetworów z indyka również obniżył się w ciągu roku (-52% do 108 ton i -39% o 541 tys. EUR).

Pozostałych przetworów zaimportowano o 11% więcej (870 ton) o wartości o 10% wyższej (1,9 mln EUR). Prawie całość (ok. 99%) przetworów drobiowych sprowadzanych do Polski pochodziła z UE. Największy udział (31%) przypadł Austrii, która dostarczyła 3,6 tys. ton (+2%) o wartości 12 mln EUR (+1%). Przywóz z Niemiec obniżył się znacznie w ciągu roku (-28% do 1,9 tys. ton i -21% do 8,6 mln EUR), a z Węgier wzrósł (+5% do 662

ton i + 8% do 2,4 mln EUR). Spośród państw trzecich przetwory do Polski dostarczały jedynie Chiny (+167% do 37 ton; +243% do 222 tys. EUR) i Tajlandia (+75% do 19 ton; +129% do 97 tys. EUR) – jednak przywóz z tych krajów stanowił jedynie 0,5% i 0,3% wartości polskiego importu przetworów z drobiu.

JAJA

W sektorze jaj i przetworów jajecznych w 2015 r. nastąpiła znaczna poprawa dodatniego salda handlowego – o 27% do ok. 240 mln EUR. W ciągu roku wpływy ze sprzedaży wzrosły o 19%, przy 8% spadku wydatków na import. W 2015 r. produkcja jaj spożywczych w Polsce wzrosła o ok. 1,2%. Systematycznie zwiększa się udział eksportu w polskiej produkcji jaj spożywczych, wynosi on obecnie ponad 43%. Jest to nadal główny czynnik pobudzający rozwój sektora jaj, ponieważ krajowe spożycie rośnie w nieznacznym stopniu. Głównymi partnerami handlowymi Polski w handlu jajami i przetworami jajecznymi pozostają tradycyjnie państwa członkowskie Unii Europejskiej.

Polski handel zagraniczny jajami drobiu i przetworami z jaj w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	% zmiana	2013	2014	2015	% zmiana
	Eksport (mln EUR)				2015/14	Eksport (tys. ton)		
Jaja drobiu w skorupkach	215,99	213,14	257,11	21%	221,55	207,37	233,85	13%
Jaja ptasie bez skorupki i żółtka jaj, spożywcze	29,92	27,76	30,41	10%	19,96	19,49	20,51	5%
Ogółem	245,91	240,90	287,53	19%	241,50	226,86	254,36	12%
Import (mln EUR)					Import (tys. ton)			
Jaja drobiu w skorupkach	44,00	40,56	36,91	-9%	20,57	23,26	17,15	-26%
Jaja ptasie bez skorupki i żółtka jaj, spożywcze	14,55	10,50	10,14	-3%	6,69	5,22	4,83	-8%
Ogółem	58,55	51,05	47,04	-8%	27,26	28,48	21,97	-23%
Saldo (mln EUR)					Saldo (tys. ton)			
Jaja drobiu w skorupkach	171,99	172,58	220,21	28%	200,98	184,10	216,70	18%
Jaja ptasie bez skorupki i żółtka jaj, spożywcze	15,37	17,26	20,27	17%	13,27	14,27	15,69	10%
Ogółem	187,36	189,84	240,48	27%	214,25	198,37	232,39	17%

Sytuacja na rynku jaj w Polsce i UE w 2014 r. i 2015 r.

Wstępne dane GUS z września 2015 r. wskazują, że w 2014 r. produkcja jaj spożywczych w Polsce wyniosła 504 tys. ton i była o 0,2% niższa od uzyskanej w 2013 r. We wrześniu ub.r. IERiGŻ szacował, że w 2015 r. produkcja jaj spożywczych wzrosła o 1,2% do 510 tys. ton. Według danych ZSRIR w 2015 r. średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w zakładach pakowania w Polsce wzrosły o 8% w skali roku do 33,64 zł/100 szt. Podrożały jaja wszystkich kategorii wagowych, a najbardziej klasy S (+20%). Jednocześnie miał miejsce wzrost cen skupu jaj spożywczych w zakładach przetwórczych – o 18% wobec 2014 r. do 4081 zł/t. Tendencje zwykowej sprzyjały ożywienie w handlu oraz wzrost cen na rynku unijnym.

Według danych Komisji Europejskiej z marca br., w 2015 r. produkcja brutto jaj w UE wyniosła 7,6 mln ton i była o 3% wyższa niż w 2014 r. Spożycie jaj konsumpcyjnych wyniosło 12,5 kg na przeciętnego mieszkańca UE i było o 1,4% wyższe niż w 2014 r. Wywóz jaj i przetworów (w ekwiwalencie jaj) z UE do krajów trzecich w 2015 r. wzrósł w skali roku o 22% do 282,9 tys. ton, w tym jaj spożywczych o ponad połowę do 130,8 tys. ton.

W 2015 r. średnia unijna cena sprzedaży jaj klasy L i M wyniosła 129 EUR/100 kg i była o 1% wyższa niż w 2014 r. W Polsce jaja podrożały w tym czasie o 7,6% do 134,5 EUR/100 kg. Ceny polskich jaj były o 4% wyższe niż średnia unijna i o 13% wyższe niż w Niemczech. Jaja w UE znacznie podrożały zwłaszcza w czerwcu i lipcu 2015 r., w ślad za

rosnącym popytem eksportowym (m.in. ze strony USA dotkniętych ptasią grypą). Pod koniec roku notowania nieznacznie obniżyły się.

Eksport

W 2015 r. wolumen eksportu jaj drobiu i przetworów jajecznych z Polski wzrósł o 12% do ok. 254 tys. ton, osiągając wartość o 19% wyższą niż rok wcześniej – 287,5 mln EUR. Zasadnicza część wpływów przypadła na **jaja drobiu w skorupkach**, stanowiąc 92% wolumenu i 89% wartości wywozu. Wielkość sprzedaży tych produktów wzrosła w ciągu roku o 13% do 233,9 tys. ton, a jej wartość była o 21% wyższa i wyniosła 257,1 mln EUR. Wolumen w sztukach wzrósł o 6% do 103 mln szt. W strukturze eksportu jaj w skorupkach dominowały jaja spożywcze, które stanowiły 97% wolumenu i 89% wartości sprzedaży

rosnącym popytem eksportowym (m.in. ze strony USA dotkniętych ptasią grypą). Pod koniec roku notowania nieznacznie obniżyły się.

W 2015 r. średnia unijna cena sprzedaży jaj klasy L i M wyniosła 129 EUR/100 kg i była o 1% wyższa niż w 2014 r. W Polsce jaja podrożały w tym czasie o 7,6% do 134,5 EUR/100 kg. Ceny polskich jaj były o 4% wyższe niż średnia unijna i o 13% wyższe niż w Niemczech. Jaja w UE znacznie podrożały zwłaszcza w czerwcu i lipcu 2015 r., w ślad za

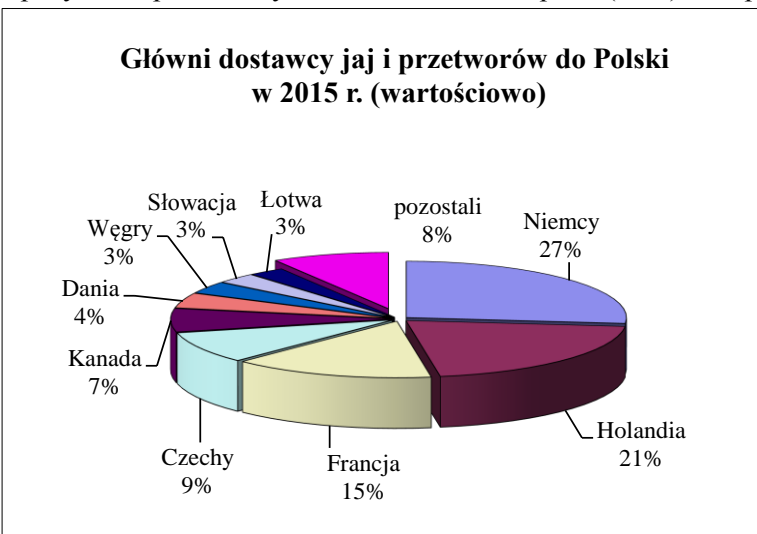
(głównie świeże jaja kurze) – 227 tys. ton (3,7 mln szt.) za 229 mln EUR. Pozostała część to jaja wylęgowe (głównie kurze) – 6,8 tys. ton (99,3 mln szt.) za 28,3 mln EUR. Średnia wartość jednostkowa eksportu jaj spożywczych sięgnęła 100,8 EUR/100 kg i była o 8% wyższa niż przed rokiem. Jaja wylęgowe sprzedawano średnio o 1% taniej niż w 2014 r. – 414,4 EUR/100 kg.

W 2015 r. wolumen wywozu **przetworów z jaj** wzrósł o 5% do 20,5 tys. ton, a jego wartość była o 10% wyższa i wyniosła 30,4 mln EUR, przy średniej wartości jednostkowej 148,3 EUR/100 kg – o 4% wyższej niż rok wcześniej.

Polskie jaja i przetwory trafiły tradycyjnie głównie na rynki państw członkowskich Unii Europejskiej (73% wolumenu, 97% tonażu i 96% wartości sprzedaży do wszystkich zagranicznych odbiorców). Liderem wśród największych odbiorców jaj z Polski pozostały Niemcy, wyprzedzając Holandię. Niemcy zakupili o 45% więcej jaj i przetworów niż przed rokiem – 59,5 tys. ton, o wartości o 45% wyższej – 74,9 mln EUR. Holendrzy zmniejszyli natomiast wolumen zakupów o 12% do 48,9 tys. ton za sumę zbliżoną do tej z 2014 r. – ok. 51 mln EUR. Trzecim rynkiem zbytu dla jaj i przetworów z Polski były Włochy, które zakupiły na polskim rynku ok. 36 tys. ton jaj i przetworów, o 18% mniej niż rok wcześniej i o wartości o 13% niższej (34,3 mln EUR). Kolejnymi unijnymi odbiorcami produktów polskiego sektora jaj były Czechy (wzrost wartości dostaw o 27% do 25,3 mln EUR), Rumunia (+70% do 12,1 mln EUR), Węgry (+26% do 11,3 mln EUR) i Litwa (+52% do 9,3 mln EUR). Głównymi rynkami zbytu jaj wylęgowych z Polski były Niemcy, Ukraina, Holandia, Białoruś, Węgry i Rosja. Największymi odbiorcami polskich przetworów jajecznych były Niemcy, Czechy, Szwecja, Wielka Brytania i Słowacja, a z grona krajów trzecich – Serbia.

Import

W 2015 r. do Polski zaimportowano ok. 22 tys. ton jaj drobiu i przetworów jajecznych o wartości 47 mln EUR – o 23% mniej za sumę o 8% niższą wobec 2014 r. W strukturze towarowej przywozu dominowały **jaja w skorupkach** (78%). W wartości importu tych produktów większy udział miały jaja wylęgowe (62%), a jaja spożywcze przeważały w wolumenie zakupów (75%). W porównaniu z 2014 r. wolumen zakupów jaj

wylęgowych wzrósł o 13% do 4,4 tys. ton, a wartość była o 5% wyższa i wyniosła 22,9 mln EUR. Wolumen przywozu jaj spożywczych zmalał w tym czasie o 34% do 12,8 tys. ton, a wydatki na ich zakup spadły o jedną czwartą do 14 mln EUR. Średnia wartość jednostkowa w imporcie jaj spożywczych w 2015 r. wyniosła 109,6 EUR/100 kg i była o 14% wyższa niż rok wcześniej. Jaja wylęgowe zakupiono średnio za 525,3 EUR/100 kg – o 7% mniej niż przed rokiem. Wielkość przywozu **przetworów z jaj** była o 8% niższa w porównaniu z 2014 r. (4,8 tys. ton), a jego wartość spadła o 3% do 10,1 mln EUR. Średnia wartość jednostkowa zakupu

przetworów z jaj była o 19% wyższa w skali roku i wynosiła przeciętnie 214 EUR/100 kg.

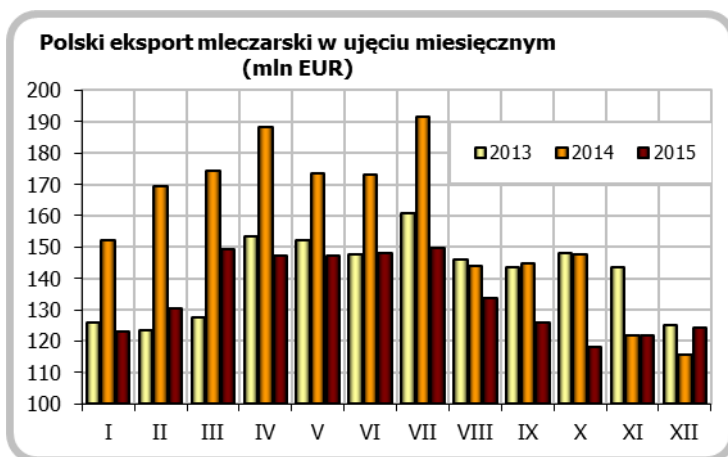
Jaja i przetwory sprowadzono, podobnie jak w latach poprzednich, głównie z państw Unii Europejskiej (95% wolumenu, 99% tonażu i 93% wartości przywozu). Ponad jedna trzecia ilości i ponad jedna czwarta wartości importu tych produktów pochodziła z Niemiec. Wolumen dostaw obniżył się jednak w skali roku o 15% do 7,7 tys. ton, a wartość spadła o 2% do 12,6 mln EUR. Niemcy odzyskały tym samym, utraconą w 2014 r. na korzyść Holandii, dotychczasową pozycję lidera w dostawach jaj do Polski. Wolumen przywozu holenderskich jaj i przetworów obniżył się natomiast o 47% do 5,7 tys. ton, a jego wartość była o 27% niższa i wyniosła 9,8 mln EUR. Kolejnymi ważnymi rynkami zaopatrzenia w jaja i przetwory były Francja, Czechy, Kanada i Dania. Z Kanady sprowadzaliśmy wyłącznie jaja wylęgowe (indyce lub gęsie), a wartość zakupów była o 12% wyższa niż rok wcześniej – 3,1 mln EUR.

ARTYKUŁY MLECZARSKIE: WIĘKSZA ILOŚĆ, MNIEJSZA WARTOŚĆ

Praktycznie w całym 2015 roku obserwowano kontynuacja niekorzystnej koniunktury na rynku mleczarskim. Osłabiony popyt z Chin, Bliskiego Wschodu i krajów Afryki Północnej, wysoka podaż przetworów mleczarskich w skali światowej i rosyjskie embargo przyczyniły się do tego, że ceny artykułów mleczarskich dynamicznie spadały i osiągały poziomy od kilkunastu (w przypadku masła) do nawet 40%(OMP i PMP) niższe niż w 2014 r. W 2015 roku przełożyło się to na pierwszy od 2009 roku spadek wartości polskiego eksportu mleczarskiego. Jedynie w listopadzie i grudniu wartość wywozu była minimalnie wyższa niż w analogicznym czasie ubiegłego, rekordowego roku. W pozostałych miesiącach wartość eksportu mleczarskiego była znacznie niższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku, a w drugim, trzecim i czwartym kwartale 2015 r. wartość eksportu mleczarskiego była nawet niższa niż w takim samym przedziale czasowym 2013 roku. W pierwszej połowie 2015 roku nastąpił 18% spadek wartości eksportu w skali roku, natomiast w drugiej połowie odnotowano niższą dynamikę spadku względem wyników z 2014 roku (-10,6%). Spadki te nastąpiły głównie na skutek wspomnianych wyżej, znacznie niższych cen artykułów mleczarskich, niż przed rokiem. Pomimo wprowadzonego przez Rosję zakazu importu artykułów spożywczych, w tym mleczarskich m.in. z krajów UE, wolumen wywozu towarów z tej kategorii poza granice Polski był wyższy niż w 2014 roku.

Nasilające się w 2015 roku spadki cen przetworów mlecznych obserwowane były nie tylko w skali Polski, czy UE, ale także w skali całego świata. W pierwszym kwartale omawianego okresu na unijnym rynku mleczarskim (głównym kierunkiem wywozu nabiału z Polski), a także na rynkach międzynarodowych ceny skupu mleka zniżkowały i utrzymywały się na poziomie o kilkanaście punktów procentowych niższym niż w 2014 roku. Notowania cen podstawowych produktów mleczarskich spadały w tym okresie. Średnio w 2015 r. polskie artykuły mleczarskie sprzedawano za granicę po znacznie niższych cenach niż przed rokiem, o czym świadczy 9% wzrost wolumenu wywozu przy 15% niższe wartości.

Łącznie w całym 2015 roku ze sprzedaży nabiału uzyskano niespełna 1,62 mld EUR, czyli o 15% mniej niż w 2014 r. Import mleczarski zmniejszył się w tym czasie o 2% do 746,3 mln EUR. Na skutek mniej dynamicznej zniżki importu niż eksportu po raz pierwszy od 2010 roku odnotowano spadek wciąż dodatniego salda wymiany – z 1,14 mld EUR do 872,9 mln EUR. Analizując polski handel zagraniczny w ujęciu ilościowym zauważalna jest jednak poprawa i zachowanie tendencji z lat ubiegłych, pomimo nałożonego przez Rosję embargo. Ilości artykułów mleczarskich wysłanych z Polski w

ubiegłym roku osiągnęły poziom 1,3 mln ton, czyli o 9% wyższy niż w 2014 r. W przypadku importu odnotowano natomiast 0,55% zniżkę do 530,1 tys. ton.

W 2015 roku najważniejszą pozycją wywozu tradycyjnie pozostały sery i twarogi, których wartość eksportu spadła o 11% do 593,2 mln EUR. Stało się tak głównie na skutek niższych cen, gdyż pomimo rosyjskiego embargo ilości wysłanych z Polski serów w tym okresie wzrosły (o 6,8%). Zamiast do Rosji, która jeszcze w I połowie 2014 roku była głównym odbiorcą polskich serów (eksport na poziomie 55,7 mln EUR) większe ilości tych artykułów zaczęto wywozić do krajów, gdzie wcześniej eksport był minimalny: m.in. do Armenii (14,9 mln EUR), Austrii (1,6 mln EUR). Na skutek dynamiki spadku wartości niższej niż dynamika zniżki ogółu eksportu mleczarskiego ich rola w eksporcie nabiału i ich wartościowy udział w całym wywozie

przetworów mlecznych wzrósł względem poziomu sprzed roku (do 36,6%). Na drugim miejscu pod względem wartości wywozu pozostało mleko w proszku, głównie odtłuszczone (OMP), z którego eksportu, przy ponad 10,4% niższej tonażu, uzyskano przychody o 36% niższe niż rok wcześniej. Dynamiczne niżki odnotowano zarówno w przypadku proszku odtłuszczonego (-37% do 214,6 mln EUR), jak i pełnotłustego (-44% do 46,1 mln EUR).

Ilość wysłanego za granicę płynnego mleka i śmietany była o 32,9% większa niż w 2014 roku (512,3 tys. ton), a o 4% zmniejszyły się wpływy z tego tytułu (do 257,1 mln EUR). Wartość eksportu jogurtów, kefirów itp. wyrobów spadła o ok. 16% do 111 mln EUR (wolumen zmniejszył się o 8,2% do 91,8 tys. ton). Spadek odnotowała także wartość sprzedaży serwatki (-11% do 172,8 mln EUR), ilości również były nieco niższe od tych 2014 roku (238,1 tys. ton; -7,2%). Inną sytuację odnotowano w eksporcie masła – jego tonaż zwiększył się o 14,4% do 40,8 tys. ton, a wartość (119,5 mln EUR) była o 2% niższa niż w 2014 roku. W większych niż przed rokiem ilościach wywożone były także lody śmietankowe. Zwyżka wolumenu osiągnęła +13,8% (do 47,2 tys. ton). Wartość eksportu tych produktów w 2015r. była natomiast o 11% wyższa niż w 2014 roku (86,5 mln EUR).

W 2015 roku ujemne tempo wzrostu wartości eksportu mleczarskiego (-15%) było znacznie niższe niż dynamika łącznego wywozu rolno-spożywczego (+7,7%), przez co po raz pierwszy od 2009 roku zmniejszyła się rola nabiału w łącznym wywozie spożywczym (udział 6,9% wobec 8,7% w 2014 roku).

Struktura towarowa eksportu produktów mleczarskich z Polski w latach 2014 i 2015

Kod PCN	Produkt/ grupa produktów	2014		2015		2014=100	Saldo 2014	tys. ton	
		udział %	mln EUR	udział %	mln EUR			2014	2015
0406	Sery i twarogi	662,9	35,0%	593,2	36,6%	89	332,8	207,5	221,5
0402	Mleko w proszku	437,7	23,1%	279,2	17,2%	64	40,9	157,7	141,3
0401	Mleko i śmietana, płynne	268,9	14,2%	257,1	15,9%	96	171,7	385,5	512,3
0403	Jogurty, desery itp.	132,2	7,0%	111,0	6,9%	84	59,4	110,2	101,2
0404	Serwatka	194,4	10,3%	172,8	10,7%	89	141,8	256,6	238,1
0405	Masło	121,9	6,4%	119,5	7,4%	98	71,5	35,7	40,8
2105	Lody śmietankowe	77,9	4,1%	86,5	5,3%	111	54,9	41,5	47,2
	Ogółem	1 896,0	100%	1 619,2	100%	85	872,9	1194,6	1302,3

Podobnie jak w przypadku wywozu, najważniejszym składnikiem przywozu artykułów mleczarskich pozostały sery, których sprowadzono o niespełna 14,8% więcej ilościowo, a ich wartość była o 6% większa niż przed rokiem (260,4 mln EUR), pomimo mało dynamicznej zwyżki, na skutek spadku wartości pozostałych importowanych przetworów mlecznych, udział serów w imporcie mleczarskim wzrósł o 2,4% do 34,9%. Na drugim miejscu ze znacznym spadkiem wolumenu, o 12,7% i o 6% wyższej wartości niż przed rokiem (238,3 mln EUR) pozostało mleko w proszku. Pozostałe artykuły tak jak w poprzednich latach miały mniejsze znaczenie dla polskiego importu przetworów mlecznych. Należy jednak zwrócić uwagę na utrzymujący się wyraźny wzrost popytu na jogurty, desery itp. W ubiegłym roku do naszego kraju przywieziono o 13,3% więcej tych produktów – 38,8 tys. ton wartości o zaledwie 3% niższej niż przed rokiem (51,6 mln EUR).

Struktura towarowa importu produktów mleczarskich z Polski w latach 2014 i 2015

Kod PCN	Produkt/ grupa produktów	2014		2015		2014=100	tys. ton	
		udział %	mln EUR	udział %	mln EUR		2014	2015
0406	Sery i twarogi	246,5	32,4%	260,4	34,9%	106	65,6	75,3
0402	Mleko w proszku	223,9	29,5%	238,3	31,9%	106	118,5	103,4
0401	Mleko i śmietana, płynne	89,7	11,8%	85,4	11,4%	95	191,2	209,5
0405	Masło	59,8	7,9%	48,0	6,4%	80	14,9	13,6
0403	Jogurty, desery itp.	53,0	7,0%	51,6	6,9%	97	34,2	38,8
0404	Serwatka	55,7	7,3%	30,9	4,1%	56	91,6	72,0
2105	Lody śmietankowe	31,1	4,1%	31,6	4,2%	102	16,9	17,4
	Ogółem	759,6	100%	746,3	100%	98	533,0	530,1

Struktura geograficzna handlu

W strukturze geograficznej nie zaszły większe zmiany, poza spadkiem znaczenia Rosji jako odbiorcy polskiego nabiału. W 2015 r. głównie ze względu na wprowadzenie przez Rosję zakazu importu produktów rolno-spożywczych, wartość eksportu mleczarskiego z naszego kraju do największego państwa na świecie, osiągając poziom 1 mln EUR zmniejszyła się o 98,9% w skali roku. Warto dodać, że przed wprowadzeniem embargo notowany był rozkwit eksportu do tego państwa. Jeszcze w 2012 roku obserwowano 63% wzrost do wartości 83,2 mln EUR, a 2013 rok był nasileniem wzrostowej tendencji i 71% wyższą do 142 mln EUR. Tym samym Rosja, która była głównym importerem polskich serów w 2013 r. i

Główni odbiorcy produktów mleczarskich z Polski

KRAJ	2014		2015		2014=100
	mln EUR	udział %	mln EUR	udział %	
Niemcy	342,9	18%	305,8	18,9%	89
Czechy	140,8	7%	128,6	7,9%	91
Holandia	107,3	6%	97,1	6,0%	91
Wielka Brytania	78,3	4%	86,3	5,3%	110
Włochy	117,3	6%	84,8	5,2%	72
Słowacja	66,9	4%	62,9	3,9%	94
Rumunia	49,4	3%	62,7	3,9%	127
Węgry	59,9	3%	57,3	3,5%	96
Algieria	138,1	7%	51,9	3,2%	38
Litwa	42,6	2%	42,7	2,6%	100
Chiny	46,4	2%	41,9	2,6%	90
Bułgaria	37,5	2%	39,2	2,4%	105
Dania	26,8	1%	34,8	2,1%	130
Wietnam	12,8	1%	32,3	2,0%	253
Francja	34,7	2%	29,5	1,8%	85
Arabia Saudyjska	25,6	1%	25,3	1,6%	99
Łotwa	26,4	1%	21,6	1,3%	82
Białoruś	23,3	1%	21,3	1,3%	91
Pozostałe	519,2	27%	393,1	24,3%	
Ogółem	1896,0	100%	1619,2	100%	85

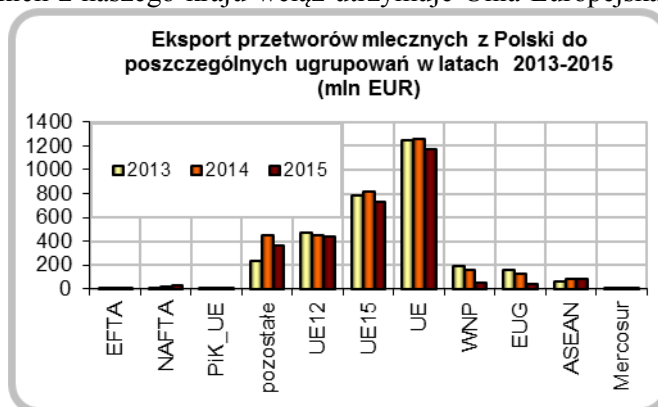
stała się trzecim rynkiem dla eksportowanych z Polski artykułów mleczarskich, w 2014 r. spadła na 5 pozycję, a w 2015 roku jest nieliczącym się rynkiem dla polskich przetworów mlecznych.

Czołową rolę wśród odbiorców produktów mleczarskich z naszego kraju wciąż utrzymuje Unia Europejska, na którą w 2015 roku przypadło 72,2% wywozu (1,17 mld EUR – o 7,3% mniej niż 2014 roku). Wywóz do państw dawnej Piętnastki zmniejszył się w tym okresie o 10,4% do 727,5 mln EUR natomiast w kierunku nowych państw członkowskich (NPCz) odnotowano 1,7% zniżkę do 441,8 mln EUR, pomimo której ich udział w wartości wywozu wzrósł z 23,7% do 27,3%. Na skutek zakazu importowego Rosji, a także zmniejszonego popytu z Ukrainy na polskie produkty mleczarskie wyraźnie zmniejszyła się wartość eksportu do państw WNP – do 50,2 mln EUR (-67,5%); ich udział spadł z 8,2% do 3,1%.

Odnotowano także 69% zniżkę sprzedaży do krajów Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej (Rosja, Białoruś, Kazachstan, Armenia, Kirgistan) do 40,8 mln EUR. W tym przypadku zniżki z tytułu rosyjskiego embargo nie był w stanie zrekompenzować nawet niemal siedemnastoipółkrotny wzrost wartości wywozu do Armenii.

O 3% spadła wartość wywozu do państw Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej - ASEAN (Filipiny, Indonezja, Malezja, Singapur, Tajlandia, Brunei, Wietnam, Laos, Birma i Kambodża). Wciąż jednak była ona relatywnie niewielka i wynosiła 84,2 mln EUR (5,2% ogólnej wartości wywozu artykułów mleczarskich z Polski). Jeszcze mniejsze znaczenie odgrywiają państwa Mercosur (Argentyna, Paragwaj, Urugwaj, Brazylia, Wenezuela) – zaledwie 176,8 tys. EUR.

Najważniejsi importerzy polskich produktów mleczarskich na ogół notowali zniżki wartości zakupów. Główny odbiorca art. mleczarskich z Polski, jakim są Niemcy, sprowadzał w ujęciu wartościowym o 11% mniej produktów tej kategorii niż w 2014 r. (za 305,8 mln EUR), drugi odbiorca – Czechy odnotował 9% zniżkę do 128,6 mln EUR. Trzecia pod tym względem była Holandia. Warto zwrócić uwagę na zajmującą przed rokiem tą pozycję Algierię. Na skutek znacznego zmniejszenia eksportu odtłuszczonego mleka w proszku w tym kierunku, wartość wywozu przetworów mlecznych spadła niemal trzykrotnie do 51,9 mln EUR. Inni główni odbiorcy nie notowali większych zmian wartości importu mleczarskiego z Polski, wyjątkiem jest wspomniana już, odgrywająca jeszcze w 2014 roku duże znaczenie Rosja (-98,9% do 1 mln EUR). Na uwagę zasługuje też fakt dwuipółkrotnej wyższości wartości wywozu do Wietnamu (do 32,3 mln EUR). W pozostałych państwach było stabilniej: (Wielka Brytania +10%, Włochy -28%, Słowacja -6%).

Sprzedaż do Rumunii była o 27% większa niż rok wcześniej, a do Danii o 30%. Tym samym nieznacznie wzrosła rola, jaką te kierunki odgrywają w eksporcie mleczarskim z Polski.

Unia Europejska w dalszym ciągu pozostaje niemal wyłącznym dostawcą nabiału do Polski (udział 99,8%); na państwa Piętnastki przypadło 84,3% (629,06 mln EUR), a na NPCz – dokładnie 15,5% wartości importu (115,8 mln EUR); wartość przywozu z państw dawnej piętnastki była o 0,3% mniejsza niż w 2014 roku. W dalszym ciągu praktycznie nie odnotowano importu z krajów WNP, EUG, ASEAN i Mercosur, a przywóz z państw kandydujących do UE był znikomy.

Główni dostawcy produktów mleczarskich do Polski

KRAJ	2014		2015		2014=100
	mln EUR	udział %	mln EUR	udział %	
Niemcy	321,7	42%	263,7	35,3%	82
Irlandia	74,9	10%	103,5	13,9%	138
Holandia	68,3	9%	88,4	11,8%	129
Litwa	59,8	8%	47,8	6,4%	80
Francja	48,7	6%	43,2	5,8%	89
Włochy	40,8	5%	42,5	5,7%	104
Czechy	37,8	5%	41,9	5,6%	111
Dania	26,3	3%	28,8	3,9%	110
Austria	17,1	2%	17,5	2,3%	102
Belgia	9,9	1%	13,0	1,7%	131
Węgry	10,4	1%	11,5	1,5%	110
Wielka Brytania	8,9	1%	11,4	1,5%	129
Pozostałe	35,1	5%	32,9	4,4%	
Ogółem	759,6	100%	746,3	100%	98

Niemcy pomimo 18% zniżki wartości eksportu artykułów mleczarskich do Polski, pozostały dominującym dostawcą tych towarów do naszego kraju. Ich rola znacznie spadła wskutek 38% zwyżki wartości importowanych przez Polskę art. mleczarskich z Irlandii, która pozostała drugim dostawcą nabiału do Polski; Warto zwrócić uwagę również na 29% wzrost importu przetworów mlecznych z Holandii, kraj ten zaczyna odgrywać coraz bardziej znaczącą rolę w strukturze przywozu tych towarów do Polski ze względu na wysoką wartość importu (88,4 mln EUR). W 2015 roku czwartym dostawcą nabiału na rynek Polski pozostała Litwa, skąd sprowadzono o 20% mniej (wartościowo)

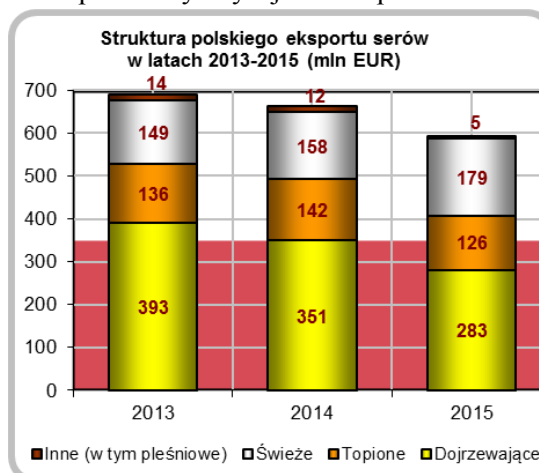
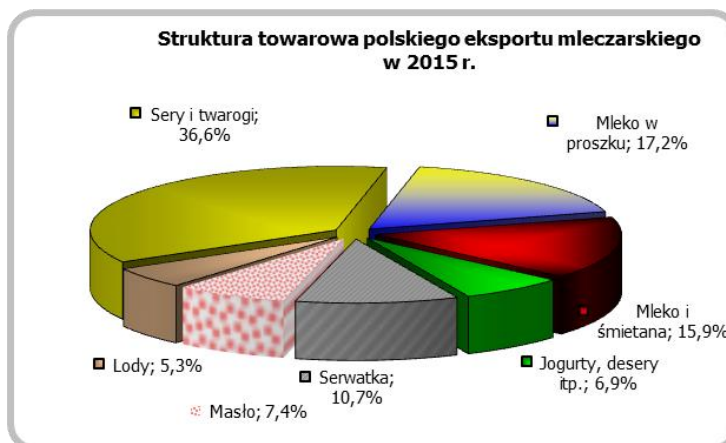
artykułów mleczarskich niż w 2014 roku. Spoza UE pewne ilości przetworów mlecznych sprowadzono z Szwajcarii (549 tys. EUR), Serbii (297,9 tys. EUR), Białorusi (95,4 tys. EUR) i z Norwegii (84,6 tys. EUR).

EKSPORT – STRUKTURA TOWAROWA

Sery i twarogi

Pomimo wprowadzonego przez Rosję zakazu importu artykułów mleczarskich m.in. z krajów UE, dokąd w 2014 roku trafiło ok. 10% ogółu wysyłanych z Polski serów, w 2015 roku odnotowano 6,8% zwyżkę ilości wywozu. Nastąpił natomiast 11% spadek wartości artykułów z omawianej podgrupy. Sery wciąż pozostają jednak najważniejszą pozycją polskiego eksportu mleczarskiego, z ponad 36,6% udziałem w jego łącznej wartości. W analizowanym okresie wysłano 221,5 tys. ton tych przetworów, a wskutek spadających w całym analizowanym okresie cen odnotowano wspomniany wyżej 11% spadek wartości eksportu, która osiągnęła poziom 593,2 mln EUR.

Najważniejszym rodzajem eksportowanych serów są sery dojrzewające, oznaczone zbiorczo kodem PCN 0406 90. Ich wywóz stanowił ponad 48% wartości (ponad 282,6 mln EUR) i 43% wolumenu (czyli 95 tys. ton) wszystkich serów, jakie w ubiegłym roku trafiły z Polski za granicę. Oznaczało to 19% spadek wartości, przy 2% zniżce ilości względem poprzedniego roku. Drugą istotną kategorię stanowią wciąż sery świeże i twarogi. W wywozie z 2015 roku odnotowano 13% wzrost wartości (do 178,6 mln EUR, jest to 30% udział w eksporcie serów ogółem), zaś wolumen sprzedaży wzrósł o 32% względem 2014 roku do 81,4 tys. ton. Słabsze wyniki ilościowe odnotowano w wywozie serów topionych (przez lata zajmowały one drugą pozycję pod względem wartości eksportowanych serów, wyjątkowy był rok 2011, kiedy to spadły na trzecią pozycję, podobnie było w 2013 r.

i 2014 r.): wolumen zmniejszył się o 4% do 43,9 tys. ton, a wartość spadła o 11% do 126,5 mln EUR, co stanowiło ok. 21% wartości eksportu serów ogółem. Z tytułu wywozu 1,2 tys. ton pozostałych typów serów (z przerostami błękitnej pleśni oraz tartych lub proszkowanych) uzyskano łącznie 5,5 mln EUR.

Od lat najważniejszymi odbiorcami serów i twarogów z Polski były państwa UE, jednak w 2013 roku na skutek wzrostu popytu na polskie artykuły mleczarskie z Rosji, to ten kraj stał się głównym odbiorcą serów z Polski. Utrzymywał on funkcję lidera jeszcze w pierwszej połowie 2014 roku, ale na skutek wprowadzonego w sierpniu 2014 r. embargo, Rosja w 2014 r. spadła na drugie miejsce pod względem ilości wysyłanych w tym kierunku serów. Zakaz importowy przyczynił się do tego, że w 2015 r. do Rosji wysłano tylko minimalne ilości wyrobów serowych, które nie objęte były embargiem (o wartości 582,4 tys. EUR, wobec 67,6 mln EUR sprzed roku).

W związku z takim stanem rzeczy wzrosło znaczenie Unii Europejskiej jako odbiorcy serów z Polski (77% ogółu wywozu serów trafiło w ubiegłym roku do krajów UE – w ujęciu wartościowym było to 455,9 mln EUR, czyli o 1,35% mniej niż w 2014 roku). Spadło natomiast znaczenie Wspólnoty Państw niepodległych z 13,9% w 2014 roku do 4,5%. Wywóz do Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej zwiększył się wartościowo o 1% do 8,6 mln EUR. Dynamiczne spadki wartości wywozu serów do Rosji, i Białorusi zrekompensował ponadprzeciętny wzrost wywozu serów do Armenii (14,9 mln EUR wobec 0,7 mln EUR z 2014 r.).

Poza przypadkiem Rosji w 2015 roku nastąpiły niewielkie zmiany wśród głównych kierunków eksportu serów z Polski. Pomimo niespełna 1,7% spadku ilości (do 25,9 tys. ton i 13,5% niższe wartości do 70,7 mln EUR głównym odbiorcą serów z Polski tak jak w całym 2014 roku pozostały Czechy. O 3,3% zwiększyła się wartość sprzedaży do Niemiec – obecnie drugiego odbiorcy polskich serów. W analizowanym okresie wysłano tam 31,1 tys. ton serów i twarogów, (+41,1% w skali roku) za 68,8 mln EUR. Zniżkę odnotowano w wartości sprzedaży serów do Włoch, które zajmują trzecie miejsce w strukturze odbiorców polskich serów (wolumen zmienił się -6,8% do 16,8 tys. ton, w ujęciu wartościowym odnotowano natomiast 17,1% zniżkę do 52,1 mln EUR). 0,9% wzrost odnotowano w przypadku czwartego pod względem wartości odbiorcy serów z Polski jakim jest Wielka Brytania (do 38,6 mln EUR).

Mleko w proszku

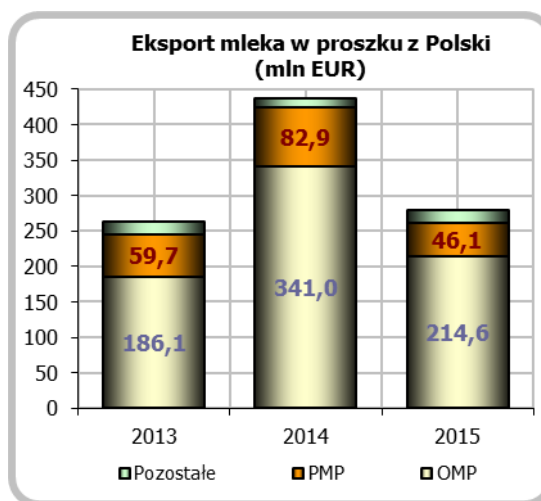
Ogółem w 2015 roku za granicę sprzedano 141,3 tys. ton mleka w proszku za 279,2 mln EUR. Oznaczało to 36% zniżkę wartości, przy 10,4 spadku wolumenu.

Oznaczone kodem PCN 0402 10, OMP pozostało najważniejszym artykułem w omawianym segmencie z 77% udziałem w wolumenie i wartości wywozu; spadła rola pełnotłustego mleka w proszku (PMP) do poziomu odpowiednio 15% i 17%.

Odtłuszczone mleko w proszku

W ubiegłym roku eksport OMP zmniejszył się ilościowo w skali roku o 8% do 108,3 tys. ton, a jego wartość spadła o 37% do 214,6 mln EUR. Zniżka ta jest bardzo zbliżona do spadku średniej ceny polskiego OMP w tym okresie (-32,2%).

W analizowanym przedziale czasowym najważniejszym miejscem przeznaczenia dla polskiego odtłuszczonego mleka w proszku, podobnie jak w 2014 roku pozostała Algieria, dokąd eksportowano ponad 22,6% wysyłanego z Polski OMP. Kraj ten zachował pozycję lidera pomimo znacznego ograniczenia importu polskiego OMP w skali roku (-63%). W tym kierunku wywieziono 24,3 tys. ton OMP o łącznej wartości 48,6 mln EUR. Kryzys i zmagania z suszą w ubiegłym roku doprowadziły do tego, że w całym 2014 roku nastąpiła dziesięciokrotna zwyżka eksportu OMP w tym kierunku. W 2015 r. popyt na OMP w Algierii nie był już tak stymulowany i nastąpiło ograniczenie importu. Siłą rzeczy eksport w pozostałych kierunkach miał większe niż przed rokiem znaczenie. Wartość eksportu do całej Unii Europejskiej wynosiła 74,3 mln EUR co stanowiło 34,6% ogółu wysyłanego z Polski OMP w 2015 roku (wobec 28,4% sprzed roku). Drugim krajem pod względem wartości sprowadzanego z Polski odtłuszczonego mleka w proszku była Holandia dokąd wysłano 11,5 tys. ton

(+55%) OMP za 21,3mln EUR (+5%). O 165% zwiększyła się wartość wywozu do Wietnamu (do 18,9 mln EUR i 8,2 tys. ton; +215%). Warto zwrócić uwagę na Meksyk dokąd w ubiegłych latach nie wysyłano żadnych ilości OMP. Kraj ten stał się nowym rynkiem dla OMP z Polski i w 2015 roku wysłano tam 7,7 tys. ton tego proszku za 16,7 mln EUR, tym samym kraj ten stał się czwartym odbiorcą OMP z Polski.. Pozostałe istotne rynki to Bułgaria, Włochy i Niemcy. Do Bułgarii wyeksportowano o 21% więcej OMP niż w 2014 r. za łączną kwotę niespełna 12,3 mln EUR (-20%). W przypadku Włoch odnotowano 11% spadek ilości do 5,63 tys. ton i 41% zniżkę wartości do 10,4 mln EUR. Podobne zmiany odnotowano w przypadku Niemiec (spadek wolumenu o 21% do niespełna 5,1 tys. ton przy 44% zniżce wartości do 8,2 mln EUR).

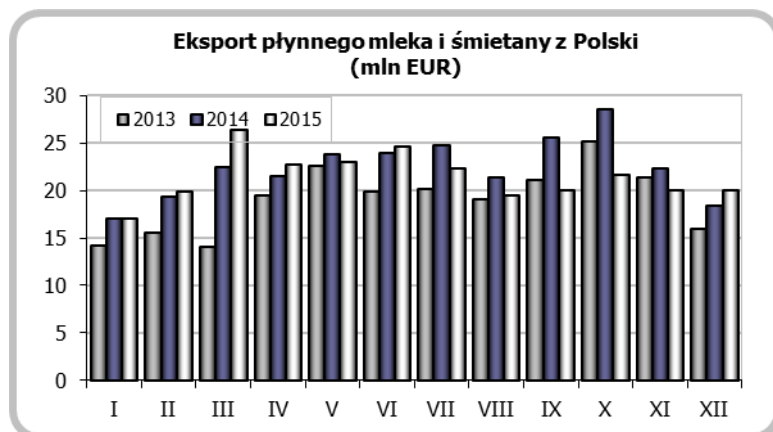
Na uwagę zasługuje także fakt znacznej zwyżki ilości i wartości eksportu polskiego OMP do Bangladeszu. Odnotowano tutaj czterdziestokrotną zwyżkę wolumenu do 0,9 tys. ton przy dwudziestopięciokrotnym wzroście wartości do 1,6 mln EUR.

Średnia wartość jednostkowa tony eksportowanego chudego mleka w proszku wyniosła w 2015 r. 1981 EUR i była o 31% niższa od wartości sprzed roku. Eksportu w niektórych najważniejszych kierunkach trzeba było jednak dokonywać jeszcze taniej – np. do Niemiec sprzedawano OMP po 1612 EUR/t, do Bułgarii po 1736 EUR/t. Wyższe ceny można było uzyskać w eksporcie do głównego odbiorcy polskiego OMP: Algierii (1996EUR/t). Pod tym względem bardzo opłacalna była sprzedaż do Chin (po 2984 EUR/t).

Pełnotłuste mleko w proszku

Wolumen wywozu PMP zmniejszył się w 2015 roku o 21% do 21,7 tys. ton, a jego wartość spadła o 44% do 46,1 mln EUR. Ze sprzedaży na najważniejszy rynek niemiecki uzyskano wpływy (16 mln EUR) o 33,3% niższe niż w 2014 r. (przy 0,2% wzroście wolumenu do 7,5 tys. ton). Bardzo dynamiczną zniżkę wartości odnotowano w eksporcie do drugiego w 2015 r. kraju pod względem wartości sprowadzanego z Polski PMP – na Kubę, był on o 34,5% mniejszy (8,9 mln EUR tys. ton). W ujęciu ilościowym odnotowano tutaj natomiast 2,3% zwyżkę do 3,9 tys. ton. Dynamiczne zwyżki odnotowano natomiast w przypadku trzeciego odbiorcy jakim są Włochy. Wywóz w tym kierunku wzrósł ponad trzykrotnie do 1,4 tys. ton a jego wartość osiągnęła poziom 3 mln EUR (+111,6%). Zniżce uległ natomiast eksport polskiego PMP do Holandii. W 2015 r. wysłano tam 1 tonę tego proszku (o 2/3 mniej w skali roku) o wartości 2,4 mln EUR (-74,6%), tym samym kraj ten spadł z trzeciego przed rokiem na czwarte miejsce pod względem wartości i ilości sprowadzanego PMP z Polski. Większe niż przed rokiem ilości PMP wysyłano do Chorwacji (0,5 tys. ton za 1,3 mln EUR), mniejsze do Rumunii (1 tys. ton za 1,6 mln EUR). (Kraje te objęły kolejno szóste i piąte miejsce pod względem ilości i wartości importowanego z Polski PMP. Pewne ilości PMP zaczęto eksportować także do Danii (0,5 tys. ton za 1,1 mln EUR) i do Pakistanu (0,2 tys. ton za 0,5 mln EUR). PMP wysyłano też do Izraela i Kolumbii (po 1 mln EUR), Egiptu (0,8 mln EUR), Białorusi i Nigerii (po 1 mln EUR), Wielkiej Brytanii i Grecji, Hiszpanii (0,5 mln EUR), Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Azerbejdżanu i na Węgry (po 0,3 mln EUR).

Płynne mleko i śmietana

W eksporcie płynnego mleka i śmietany, podobnie jak w przypadku serów, odnotowano wzrost wolumenu i zniżkę wartości wywozu – odpowiednio +32,9% do 512,31 tys. ton oraz -4% do poziomu 257,1 mln EUR. Co ciekawe w pierwszej połowie 2015 roku notowano 5% wzrost wartości eksportu artykułów z tej kategorii i jedynie w maju była ona niższa niż w 2014 r. Jednak w drugiej połowie 2015 roku jedynie w grudniu wartość eksportu płynnego mleka i śmietany za granicę była większa niż w poprzednim roku.

Tradycyjnie płynne mleko i śmietanę wysyłano niemal wyłącznie do państw członkowskich UE.

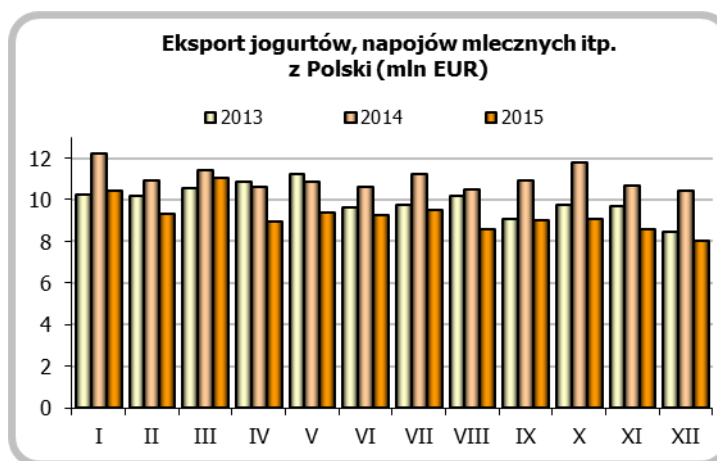
Dominującym kierunkiem wywozu pozostały Niemcy, dokąd wysłano 305,8 tys. ton mleka i śmietany (+31,1%) za 144,8 mln EUR – o 11,2% mniej niż w 2014 r. Niemal 56,3% omawianego typu produktów eksportowanych z Polski trafiało do zachodniego partnera, inne kierunki miały więc drugorzędne znaczenie. Na drugim miejscu znalazła się Białoruś. Wysłano tam ponad dwukrotnie więcej płynnego mleka i śmietany

niż przed rokiem (55 tys. ton) za 16,9 mln EUR (+27,8%). Eksport w tym kierunku nastąpił na skutek wprowadzonego przez Rosję embargo, eksporterzy zamiast wysyłać towary bezpośrednio do Rosji, wywozili je przez Białoruś. Na trzecim miejscu znalazła się Wielka Brytania, dokąd wywieziono o 74,5% więcej płynnego mleka i śmietany niż przed rokiem (18,3 tys. ton) za 12,8 mln EUR (+45,7%). Na czwartym miejscu z niespełna 50% wyższą ilości sprowadzanego z Polski płynnego mleka i śmietany znalazły się Czechy (14 tys. ton za 10,7 mln EUR; +25,5%). Na piątym miejscu znalazła się Rumunia dokąd wywieziono 18,1 tys. ton mleka i śmietany za 8,2 mln EUR. Na większą uwagę zasługuje niemal dwukrotna wyższa wartości eksportu do Chin (7,6 mln EUR przy 14 tys. ton). Znaczące ilości płynnego mleka i śmietany zaczęto wywozić do Republiki Południowej Afryki, do której wywóz artykułów mleczarskich z omawianej podgrupy w ubiegłych latach praktycznie nie istniał. Wyeksportowano tam 15,9 tys. ton artykułów z omawianej podgrupy za 7,5 mln EUR.

Zniżki odnotowano w przypadku Litwy, Włoch i Węgier. Eksport płynnego mleka i śmietany w tych kierunkach w skali roku zmniejszył się wartościowo kolejno o 7,7%, 39,8% i 31,9% (do 7,3 mln EUR, 7,1 mln EUR i 5 mln EUR). Mniej znaczący partnerzy to Bułgaria (3,8 mln EUR), Słowacja (3,4 mln EUR), Francja (3,3 mln EUR), Bułgaria (1,7 mln EUR), Holandia (3 mln EUR), Irlandia (1,8 mln EUR), Łotwa (1,7 mln EUR), Serbia i Chorwacja (po 1,2 mln EUR).

Jogurty, kefir, desery mleczne itp.

Wywóz jogurtów, kefirów, napojów mlecznych itp. wyrobów osiągnął w ubiegłym roku poziom 101,2 tys. ton i był on niższy od eksportu z 2014 r. o 8,2%. Natomiast w ujęciu wartościowym odnotowano 16% niższą do 111 mln EUR. W przypadku wywozu samych jogurtów nastąpił ponad 12,2% spadek wartości eksportu do 58,2 mln EUR, natomiast w wywozie pozostałych artykułów objętych kodem PCN 0403 nastąpiła niemal 20% zniżka wartości wywozu. W związku z takim stanem rzeczy rola jogurtów w całej podgrupie w ujęciu wartościowym zwiększyła się, a ich udział wzrósł z 50,1% w 2014 roku do 52,4% w roku ubiegłym. Jak widać na wykresie, w każdym miesiącu eksport był mniejszy od wyniku z 2014 roku i tylko w styczniu i marcu przewyższał wywóz z 2013 roku.

Do państw członkowskich UE trafiło niemal 96,2% jogurtów, napojów mlecznych i deserów wysłanych w ubiegłym roku za granicę. Najważniejszą odbiorcą produktów z tej podgrupy była Wielka Brytania – przy 35% wzroście ilości (do 31,3 tys. ton) zaobserwowano tu 32% wyższą wartość (do 15,7 mln EUR). Dało to Wielkiej Brytanii 14% udział w wartości danego wywozu z Polski. Na Węgry trafiły produkty z omawianej grupy za 12,88 mln EUR o 5% mniej niż przed rokiem, w związku z czym kraj ten stał się drugim odbiorcą jogurtów, napojów mlecznych, deserów itp. z Polski. Natomiast wartość eksportu do Czech w 2015 roku była o 20% niższa niż w rok wcześniej i wynosiła 10,05 mln EUR. O 4% większa była wartość wywozu do Rumunii (8,8 mln EUR), a w przypadku Finlandii odnotowano 24% niższą (do 8,31 mln EUR). O 2% spadła wartość wywozu do Niemiec (do 7,54 mln EUR). Włochy, które były jeszcze w 2014 roku głównym odbiorcą jogurtów, kefirów, deserów mlecznych itp. Zmniejszyły znacząco import tych artykułów z Polski. Wartość spadła o 69% do 4,44 mln EUR.

Poza UE niewielkie ilości jogurtów i napojów mlecznych z Polski trafiały ponadto do Turcji, gdzie odnotowano 74% niższą wartość eksportu (478 tys. EUR). Nieco mniej dynamicznie spadła wartość wywozu na Filipiny, z 3,84 mln EUR do 1,26 mln EUR (-67%).

Serwatka

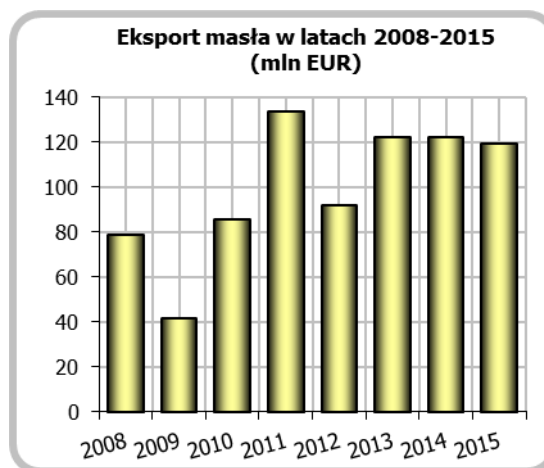
Eksport serwatki z Polski, podobnie jak w przypadku jogurtów i kefirów, odnotował ujemną dynamikę wzrostu wartości. Z wynikiem ponad 238,1 tys. ton ilościowo wywóz był o 7,2% mniejszy niż w 2014 roku, a uzyskana za to kwota niespełna 172,8 mln EUR była o 11% mniejsza od tej z okresu porównawczego. Serwatka trafia na bardzo liczne rynki poza Wspólnotą, przede wszystkim do krajów południowo-wschodniej Azji, zatem struktura geograficzna eksportu jest rozdrobniona.

W ubiegłym roku na Jednolity Rynek trafiło ok. 43% wartości serwatki wysłanej z Polski. Istotnymi odbiorcami tego towaru pozostały kraje rozwijające się, przede wszystkim azjatyckie, a także północnoafrykańskie. Zmniejszył się eksport do WNP (-83,5%); głównie na skutek rosyjskiego embargo.

W ubiegłym roku głównym odbiorcą polskiej serwatki stały się Chiny. Wolumen sprzedaży w tym kierunku był o 74% wyższy niż przed rokiem i osiągnął poziom 30,95 tys. ton, natomiast wartość wzrosła o 46% do 25,97 mln EUR. Na drugie miejsce spadła Holandia. Odnotowano tutaj 26% spadek ilości (32,84 tys. ton) przy 38% niższej wartości do 23,62 mln EUR). Analizując sprzedaż na Jednolity Rynek trzeba dodać, że eksport do Niemiec zmniejszył się ilościowo o 25% do 68,7 tys. ton, a wartościowo spadł o 34% nie przekraczając 19 mln EUR. Tym samym Niemcy spadły na pozycję trzeciego odbiorcy polskiej serwatki. Mniejsze ilości serwatki sprzedawano także do Indonezji (17,8 mln EUR), Wietnamu (12,91 mln EUR), Malezji (11,25 mln EUR), Tajlandii (4,58 mln EUR), Pakistanu (3,98 mln EUR), Włoch (3,57 mln EUR).

Masło

W latach 2010-2011 wywóz masła z Polski przeżywał rozkwit. W 2012 roku m.in. na skutek relatywnie wyższych cen polskiego tłuszczu odnotowano odwrócenie tego trendu. 2013 rok przyniósł kolejne wyższe ceny masła, jednak wzrost ten w Polsce był mniej dynamiczny niż średnio w UE i u głównych producentów we Wspólnocie, w związku z czym polskie masło znów było konkurencyjne cenowo. Przełożyło się to na wzrost eksportu tego tłuszczu. W 2014 roku na skutek niższych cen światowych było tu stabilnie, a kontynuacja niżkowego trendu cen w 2015 roku przyczyniła się do tego, że pomimo 14,4% wyższej wolumenu wywozu do 40,8 tys. ton odnotowano tutaj 2% spadek wartości eksportu (do 119,5 mln EUR). Zwiększyła się jednak istotność tego tłuszczu dla wywozu mleczarskiego (z 6,4% do 7,4% udziału w strukturze wywozu mleczarskiego z Polski).

Produkt ten jest wysyłany przede wszystkim (93,2%) do państw UE, głównie na rynki Piętnastki.

Głównym odbiorcą masła z Polski w 2015 roku były Czechy które sprowadziły go o 2,6% mniej niż rok przed rokiem – 6,22 tys. ton, płacąc kwotę niższą o 13% (18,74 mln EUR). Na drugim miejscu pod względem wartości importowanego z Polski masła znalazły się Niemcy (16,91 mln EUR; +1%). Słowacja zwiększyła przywóz tego tłuszczu. Ilościowo odnotowano tu 26,5% niżkę do 4,96 tys. ton, a wartość wzrosła o 11% do 15,12 mln EUR. Ilościowo o 80,7% zwiększył się eksport do Holandii (do 4,75 tys. ton) w ujęciu wartościowym odnotowano natomiast 47% wyższą do 13,5 mln EUR. W ubiegłym roku odnotowano spadki eksportu masła do Francji (-36% do 6,47 mln EUR) i Wielkiej Brytanii (-9% do 5,1 mln EUR).

Lody śmietankowe

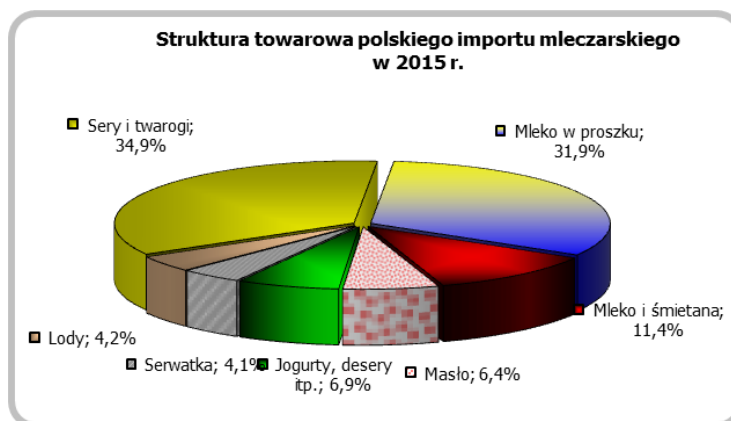
Lody należą do najmniej istotnych elementów handlu mleczarskiego. W 2015 roku doszło do niemal 14% ilościowego i 5,3% wartościowego wzrostu wywozu. Za granicę wysłano 47,2 tys. ton lodów za 86,5 mln EUR. Produkty z omawianej grupy w ubiegłych latach wysyłane były w 3 głównych kierunkach: do Niemiec, Czech i na Węgry. W 2013 roku przez ograniczenie wywozu na Węgry, kraj ten wypadł z trójki głównych odbiorców lodów z Polski. Taka struktura utrzymała się również w ubiegłym roku.

Głównym odbiorcą lodów z Polski w analizowanym okresie były Niemcy, które sprowadziły ich o 1,2% więcej niż rok wcześniej – 9,49 tys. ton, płacąc kwotę niższą o 6,1% (18,23 mln EUR). Na drugim miejscu pod względem wartości importowanych z Polski lodów znalazły się Czechy (13,69 mln EUR; +27,5%). Rumunia, zwiększyła przywóz jeszcze bardziej dynamicznie. Ilościowo odnotowano tu 40% wyższą do 5,11 tys. ton, a wartość wzrosła o 37,7% do 9,07 mln EUR. Ilościowo o 30,9% zwiększył się eksport na Węgry (do 4 tys. ton) w ujęciu wartościowym odnotowano natomiast 21,4% wyższą do 5,92 mln EUR. W ubiegłym roku odnotowano spadek eksportu do Wielkiej Brytanii. Sprzedano tam 3,61 tys. ton tego towaru (-30,4%) za 7,21 mln EUR, (-11,2%). Kraje, do których w 2015 r. trafiały większe partie lodów z Polski, to ponadto Litwa (5,61 mln EUR), Francja (4,41 mln EUR), Hiszpania (2,57 mln EUR), Szwecja (2,29 mln EUR), Austria (2,21 mln EUR), Włochy, Dania, Holandia (ponad 2,1 mln EUR).

IMPORT – STRUKTURA TOWAROWA

Sery i twarogi

Sery i twarogi są najważniejszą grupą towarową nabiału również w przywozie do Polski. W 2015 roku sprowadzono 75,3 tys. ton tych produktów za 260,4 mln EUR, co oznaczało niemal 14,8% wzrost wolumenu przy 6% wyższe wartości. Odnotowano spadek znaczenia najistotniejszego segmentu - serów długo dojrzewających (kod PCN 0406 90) – ich ilość wzrosła o 16% do 44,9 tys. ton, a wartość zwiększyła się o 4% do niespełna 161,7 mln EUR, tym samym ich

wartościowy udział w imporcie serów do Polski spadł z 63% do 62%. Wzrosła natomiast rola twarogów i serów świeżych (z 29% udziału w ujęciu wartościowym do 30%), gdzie zaobserwowano 14% wyższą ilość przywozu (25,9 tys. ton) i 9% wzrost wartości do 76,9 mln EUR. Import pozostałych rodzajów serów był niezbyt istotny. Spadł jedynie przywóz serów topionych i przetworzonych, do 1,7 tys. ton i 5,96 mln EUR. W przypadku serów z przerostami błękitnej pleśni odnotowano wyższą importu do 1,98 tys. ton i 11,3 mln EUR.

Głównym dostawcą serów i twarogów do Polski pozostały Niemcy – wartość zakupów z tego kraju wyniosła 114,5 mln EUR (-2,6%), co stanowiło 44% kwot wydanych na import serów w ubiegłym roku. O 17,3% w ujęciu ilościowym wzrósł import z Włoch (do 5,3 tys. ton), jego wartość przekroczyła 26,3 mln EUR, i była o 17,7% wyższa niż w 2014 roku. Kraj ten pozostał drugim pod względem wartości dostawcą serów do Polski. O 18,6% (do 23,2 mln EUR) wzrosła wartość przywozu z Holandii. W przypadku Danii odnotowano mniej dynamiczną wyżkę (+7,4% do 22,3 mln EUR). Wyższa niż przed rokiem była również wartość importu serów z Francji (22,3 mln EUR; +6,5%). Warto również zwrócić uwagę na dynamiczny wzrost wartości importu od siódmego w 2015 r. pod względem wartości partnera – Wielkiej Brytanii. W omawianym okresie sprowadzono stamtąd sery o wartości o 73% większej niż w 2014 roku (7,7 mln EUR). Z krajów UE pochodziło praktycznie 100% wielkości i wartości przywozu serów.

Mleko w proszku

W 2015 roku mleko w proszku wciąż było drugim pod względem wartości importu produktem mlecznym sprowadzanym do Polski, a wartość tego przywozu wzrosła o 6% w stosunku do wartości z 2014 roku i wynosiła 238,3 mln EUR. W ubiegłym roku sprowadzono ogółem 103,4 tys. ton mleka proszku (za które uznaje się artykuł o kodzie PCN 0402), o 12,7% mniej niż rok wcześniej. Ok. 24% ilości i 22% wartości stanowiło OMP (24,9 tys. ton za 53,3 mln EUR), co oznaczało o 9% większą niż przed rokiem wielkość wolumenu przy 20% spadku wartości przywozu. Na import 7,7 tys. ton pełnotłustego mleka w proszku przypadło 20,8 mln EUR – co stanowiło 9% kwot wydanych na przywóz mleka w proszku ogółem. Pewną rolę odgrywał import pozostałych rodzajów „niezagęszczonego mleka i śmietany”, jak określa się wyroby oznaczone kodem PCN 0402 29, w tym np. odżywek dla niemowląt (2,3 tys. ton za 8,3 mln EUR).

Dominującym dostawcą mleka w proszku na rynek polski została Irlandia, skąd w 2015 roku sprowadzono 40,7 tys. ton tych wyrobów za 96,8 mln EUR, co oznaczało wzrost wolumenu o ok. 40,7% przy ponad 47% wyższe wartości. Dużo mniejsze niż przed rokiem były dostawy z Niemiec – drugiego pod względem eksportu mleka w proszku na polski rynek państwa (41,03 tys. ton; -41,3% za 61,3 mln EUR; -34,5%). Znacząco wzrósł natomiast import z Holandii: 14,3 tys. ton to ponad dwuipółkrotnie więcej niż w 2014 r. Wartość importu mleka w proszku z tego kierunku była również ponad dwuipółkrotnie wyższa niż przed rokiem i osiągnęła poziom 45,9 mln EUR. Większe ilości mleka w proszku trafiały do Polski ponadto z Włoch (11,8 mln EUR), Francji (7,9 mln EUR), Danii (3,4 mln EUR). Zniżki odnotowano w przypadku Austrii (3,15 mln EUR), Belgii (w mln EUR), Litwy (914 tys. EUR) i Łotwy (673 tys. EUR).

Płynne mleko i śmietana

Import płynnego mleka i śmietany osiągnął w ubiegłym roku wartość 85,4 mln EUR (-5%), choć ich wolumen zwiększył się o 9,6% do 209,5 tys. ton. Taki stan rzeczy jest konsekwencją wspomnianych już wielokrotnie niższych cen artykułów mleczarskich.

Na spadku wartości importu płynnego mleka i śmietany zaważył fakt znacznej niższej wartości przywozu z Litwy (przy 4% spadku ilości do 107 tys. ton nastąpiła tu 13% niższa wartość do 39 mln EUR), kraj ten wciąż pozostaje jednak dla Polski pierwszym pod względem wielkości dostaw płynnego mleka i śmietany krajem i pierwszym w ujęciu wartościowym. 46% sprowadzanego do Polski płynnego mleka i śmietany w 2015 roku pochodziło właśnie z Litwy. O 27% wartościowo zmniejszył się przywóz z Niemiec (do 17,4 mln EUR), w ujęciu ilościowym odnotowano tu 49% spadek (do 18,6 tys. ton). O ok. 45% w ujęciu ilościowym zwiększył się przywóz z Czech (do 42 tys. ton), wartość tego importu wzrosła o 22% (do 13,3 mln EUR). Zaś przy czteroipółkrotnym wzroście ilości do 24,2 tys. ton, niemal dwukrotnie wzrosła wartość importu mleka i śmietany z Łotwy (do 6,3 mln EUR).

Masło

Polska importuje pewne ilości masła, w segmencie tym, podobnie jak w przypadku mleka w proszku doszło do spadku wartości i wolumenu. W 2015 roku sprowadzono 13,6 tys. ton tego tłuszczu (-9,9%) za 48 mln EUR, co oznaczało 20% niższą wartość. Dostawcami były niemal wyłącznie państwa UE, a struktura najważniejszych dostawców nie uległa większym zmianom. Na pierwszym miejscu z 9% niższą wartością przywozu (przy 9% wzroście ilości) pozostali Niemcy. Z tego kraju w analizowanym okresie dostarczono do Polski 5,4 tys. ton masła za 17,6 mln EUR. Import z Holandii zmniejszył się o 19% do 3,07 tys. ton, a jego wartość spadła o 28% do 11,17 mln EUR. Trzecim dość istotnym dostawcą tak jak przed rokiem pozostała Francja, z której w analizowanym okresie do Polski sprowadzono o 10% mniej masła niż przed rokiem (1,2 tys. ton) o łącznej wartości o 20% niższej niż w ubiegłym roku (5,1 mln EUR). O 9% zmniejszył się przywóz z Irlandii, do 625 ton i 3,04 mln EUR (-6%). Na polskim rynku znalazły się też pewne ilości masła z Austrii (za 2,54 mln EUR; -27%), Danii (2,03 mln EUR, +3%) oraz Belgii (1,7 mln EUR; -25%), Wielkiej Brytanii (1,66 mln EUR; -32%), Finlandii (1,53 mln EUR; +67%) i kilku innych państw członkowskich UE.

Serwatka

W imporcie serwatki – niemal wyłącznie z Unii Europejskiej - odnotowano najbardziej dynamiczny spadek wartości wśród artykułów mleczarskich - o 44% do 30,9 mln EUR w połączeniu z niespełną 22% spadkiem wolumenu (do 72 tys. ton). Pod względem wartości przywozu głównym dostawcą pozostały Niemcy – 4,5 tys. ton (-72,2%) za 6,89 mln EUR (-64%). Znaczne ilości serwatki zaczęto sprowadzać z Belgii: 8 tys. ton, za 5,68 mln EUR. W ubiegłych latach import z tego kierunku był znikomy, a w 2015 roku kraj ten stał się drugim pod względem wartości dostawcą serwatki do Polski.. Równie dynamicznie jak w Niemczech zmalał import z Holandii, skąd w 2015 roku sprowadzono serwatkę o łącznej wartości 5,22 mln EUR (o 61% mniej niż w analogicznym okresie 2014 r.). Pewne, ilości serwatki kupowano ponadto m.in. we Francji (3,1 mln EUR), na Litwie (2,8 mln EUR) i w Łotwie (937 tys. EUR), a także we Włoszech (941 tys. EUR) i Austrii (777 tys. EUR).

Jogurty, kefir, desery mleczne itp.

Przywóz produktów z omawianej grupy tak jak w poprzednich latach pochodził w praktyce wyłącznie z innych państw UE i jego wartość była o 3% niższa niż w 2014 roku. W ubiegłym roku sprowadzono 38,8 tys. ton (+13,3% w skali roku) jogurtów, napojów mlecznych itp. za 51,6 mln EUR. Tak jak w przypadku eksportu, wzrósł tutaj udział jogurtów (kod PCN 0403 10) w całej podgrupie. W 2014 roku r. stanowiły one 53,4%, wartości, natomiast w 2015 r. było to 58,7%.

Z 11,9% dynamiką wzrostu ilości i 3,7% spadkiem wartości przywozu dominującym źródłem zakupów (62%) pozostały Niemcy, skąd sprowadzono 25,4 tys. ton jogurtów i deserów mlecznych za 31,8 mln EUR. O 49,4% zwiększył się import z Austrii – za 7,6 tys. ton produktów z analizowanej grupy zapłacono 8,4 mln EUR (+39,2%). Przywóz z Czech zwiększył się (o 4,2%) do 3,49 tys. ton, a jego wartość wzrosła do 7,38 mln EUR (+7,6%). Większe partie jogurtów i deserów mlecznych sprowadzono jeszcze z Francji (1,44 tys. ton za 2,7 mln EUR).

Lody śmietankowe

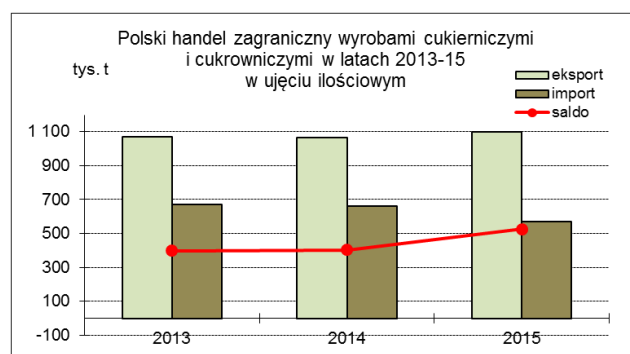
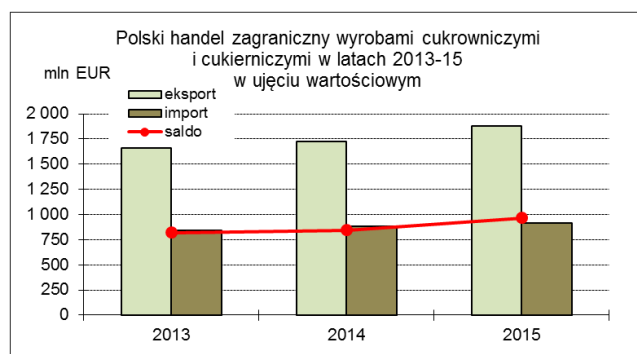
Import lodów śmietankowych zwiększył się w 2015 roku ilościowo o 2,9% (do 17,4 tys. ton), a w ujęciu wartościowym odnotowano 2% wyższą wartość do 31,6 mln EUR. Najwięcej lodów do Polski sprowadzono z Niemiec – 8,25 tys. ton (-3%) za 14,2 mln EUR, co oznaczało 5% spadek wartości wobec 2014 r. Mniejszy niż przed rokiem był wolumen importu z Węgier (4,28 tys. ton; -6%), a jego wartość była o 12% niższa niż rok wcześniej (7,27 mln EUR). Niewielkie ilości lodów kupowano z kilku innych krajów UE (Włoch, Francji, Wielkiej Brytanii, Czech, Belgii, Holandii, Litwy).

CUKIER, PRODUKTY CUKROWNICZE I WYROBY CUKIERNICZE – DODATNIE SALDO OBROTÓW POPRAWIŁO SIĘ ZA SPRAWĄ OGRANICZENIA IMPROTU CUKRU I INTENSYFIKACJI SPRZEDAŻY SŁODYCZY

Rok 2015 przyniósł wyraźną poprawę wyników handlu zagranicznego cukrem, wyrobami cukrowniczymi i cukierniczymi. W strukturze towarowej wzrosło znaczenie słodyczy, zwłaszcza czekoladek, spadło zaś cukru. Oplacalność eksportu wzrosła, import podrożał jednak dużo mocniej. Dlatego też różnica w cenach wywozu i przywozu zmniejszyła się, ale w eksporcie dalej uzyskiwano wyższe ceny.

W obrotach polskiego handlu zagranicznego cukrem¹⁰, pozostałymi cukrami¹¹, melasą¹² i wyrobami cukierniczymi¹³ w 2015 roku odnotowano dodatnie saldo pod względem wartościowym i ilościowym. Nadwyżka eksportu nad importem wyniosła 965,3 mln EUR w porównaniu do 841,8 mln EUR w 2014 roku i 818,3 mln EUR dwa lata wcześniej. Dodatnie saldo w 2015 roku wzrosło rok do roku o 14,7% (+123,5 mln EUR), wobec wyników z 2013 roku było o 18% wyższe. Wyższe saldo wartościowo to przede wszystkim skutek blisko trzykrotnie wyższej dynamiki wzrostu wywozu niż przywozu. Zadecydowały o tym w dużej mierze szybko drożące słodycze i taniejące cukier oraz syropy. W ujęciu ilościowym saldo wzrosło jeszcze dynamiczniej, o 30,4% (+122,5 tys. ton) do niespełna 526 tys. ton wobec 403,4 tys. ton rok wcześniej i 398,7 tys. ton w 2013 roku. Silnej obniżce zakupów cukru i syropów towarzyszył silny wzrost wywozu czekoladek.

Łącznie w 2015 roku wyeksportowano 1096,6 tys. ton produktów objętych ww. grupą towarową, za które otrzymano 1876,3 mln EUR (w 2014 roku 1065,2 tys. ton o wartości 1721,1 mln EUR), sprowadzono zaś 570,6 tys. ton o wartości 910,9 mln EUR (w 2014 roku 661,8 tys. ton i 879,3 mln EUR). Wartość eksportu wzrosła o 9%, a importu o 3,6%. Wolumen eksportu towarów omawianych w niniejszym rozdziale był wyższy o 3%, a importu spadł o 13,8%.

W strukturze towarowej eksportu wyrobów cukrowniczych i cukierniczych wyraźnie spadł udział cukru (o 4,2 pp. do 39,7%), wzrósł zaś syropów (o 2 pp. do 7,8%) i czekoladek (o 2,3 pp. do 26,9%).

W imporcie wzrósł zaś udział czekoladek (o 6,5 pp. do 27,1%) i melasy (o 2,2 pp. do 5,8%), spadł natomiast mocno cukru (o 10,3 pp. do 21,4%).

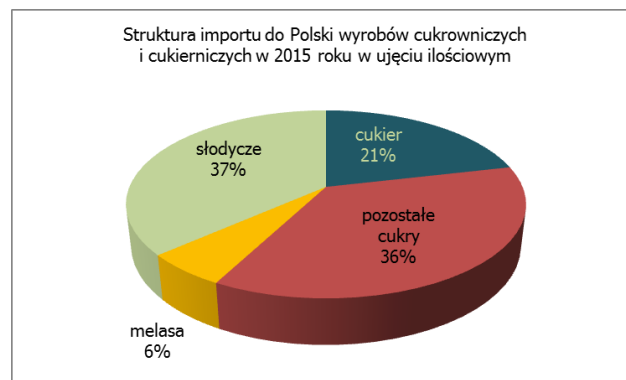
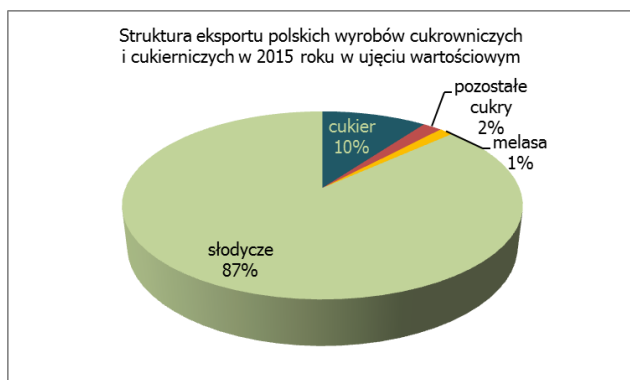
Najwartościowszą pozycją zarówno w eksporcie jak i imporcie po raz kolejny były właśnie słodycze (86,7% udział w wartości eksportu i 81,7% w imporcie), a wśród nich wyroby cukiernicze z kakao (70,4% udział w wartości eksportu i 63,5% importu). W 2015 roku słodycze zyskały na znaczeniu w polskim handlu zagranicznym wyrobami cukrowniczymi i cukierniczymi, zwłaszcza w przypadku importu.

¹⁰ kod CN 1701

¹¹ kod CN 1702

¹² kod CN 1703

¹³ kody CN 1704 i 1806

W 2015 roku 73,1% wywozu produktów sektora cukrowniczego i cukierniczego trafiło do UE, gdzie sprzedano 801,3 tys. ton za 1393 mln € (74,2% udział wartościowo). Eksport był stabilny, odnotowując kosmetyczną obniżkę o 300 ton, ale mimo tego jego wartość wzrosła o 12,7%. W ujęciu rocznym udział krajów unijnych zmniejszył się zauważalnie, bo o 2,2 pp. ilościowo, ale wartościowo wzrósł równie mocno, o 2,4 pp. Spadło znaczenie wysyłki do WNP, zwłaszcza do Rosji i na Ukrainę (ale także do Kazachstanu czy Kirgistanu), wzrosło do USA. Udział krajów trzecich zmniejszył się wartościowo przy jednoczesnym wzroście ilościowo, na co wpływ miała podwyżka wolumenu wywozu przy spadku wartości sprzedaży.

W pierwszej dziesiątce krajów, które w 2015 roku były największymi rynkami zbytu dla polskich wyrobów cukrowniczych i cukierniczych, znalazły się 3 kraje spoza UE (2 wartościowo). Najwięcej ilościowo sprzedano do Niemiec (20% udział), gdzie trafiły głównie cukier i słodycze. W pierwszej trójce znalazły się Wielka Brytania (14%) i Czechy (7%). Brytyjczycy kupowali przede wszystkim czekoladki i melasę, a Czesi syropy, słodycze i cukier. Na kolejnych miejscach uplasowały się Izrael (cukier), USA (melasa), Litwa (cukier i syropy cukrowe), Holandia (czekoladki), Rosja (cukier i słodycze), Węgry (cukier i słodycze) oraz Łotwa (cukier i syropy). Z top10 wypadły Słowacja i Kazachstan, a tuż 10 najlepszych znalazła się Szwecja (wzrost zakupów o 1/3 – głównie cukier i melasa). Pod względem wartości wywozu na pierwszym miejscu z 18% udziałem też były Niemcy, a tuż za nimi Wielka Brytania. Udział krajów z pierwszej dziesiątki stanowił 70% wywozu ogółem (65% wartościowo). Pod względem wartości w dziesiątce największych odbiorców znalazły się Rosja (5. miejsce) i USA (8. miejsce). Z zestawienia wypadły Chiny (obniżka wartości sprzedaży słodyczy o 58%) i Arabia Saudyjska (wysyłka słodyczy i cukru rosła, ale za sprawą efektu bazy inne rynki zyskiwały większy udział). Amerykanom musiała przypaść do gustu polska melasa, bo kupili jej dwukrotnie więcej, płacąc o 85% drożej.

Cukier stanowił 39% wywozu produktów z grupy wyrobów cukrowniczych i cukierniczych w 2015 roku. Na drugim miejscu z 19% udziałem uplasowała się melasa buraczana. W pierwszej dziesiątce znalazły się także słodycze i syrop cukrowy. Pierwsze 10 najwartościowszych produktów stanowiło 81% wywozu omawianej grupy ilościowo i 77% wartościowo.

W 2015 roku import wyrobów cukrowniczych i cukierniczych uległ silnemu ograniczeniu pod względem wolumenu przy jednoczesnym wzroście wartości. Dominująca pozycja państw unijnych umocniła się jako głównych dostawców. Zakupy w UE stanowiły 80,6% przywozu, wynosząc 459,7 tys. ton o wartości 832,3 mln €. Import ogółem spadł o 13,8% pod względem wolumenu, a wartościowo zwiększył się o 3,6%. Natomiast zakupy z UE obniżyły się ilościowo o 9,9%, a wartościowo wzrosły o 6,1%. Udział krajów unijnych zwiększył się o 3,5 pp. (a wartościowo o 2,2 pp.). Zmniejszyło się przede wszystkim znaczenie

krajów trzecich bez WNP, głównie za sprawą ustania zakupów cukru z Sudanu. Warto zwrócić uwagę na podwoje importu z Ukrainy.

W pierwszej dziesiątce krajów, które w 2015 roku były największymi dostawcami do Polski wyrobów cukrowniczych i cukierniczych, znalazło się siedem krajów unijnych (aż 9 wartościowo). Największym dostawcą z 21% udziałem były Niemcy, skąd kupowano przede wszystkim słodczyce i syropy cukrowe. Zakupy z Niemiec spadły jednak o 23% w relacji rocznej. Po kosmetycznym wzroście drugie miejsce utrzymała Słowacja (13% udział), skąd importowano przede wszystkim syropy cukrowe (w tym izoglukozę). Mimo 16% spadku na trzecim miejscu pozostała Francja, skąd sprowadzono również głównie syropy. Na kolejnych miejscach uplasowały się Belgia (syropy i słodczyce), Czechy (cukier i słodczyce), Ukraina (melasa), Holandia (słodczyce i syropy), Węgry (syropy), Zimbabwe (cukier) i Mozambik (cukier). W ujęciu wartościowym na pierwszym miejscu z udziałem w wysokości 38% były Niemcy, na kolejnych Włochy (8%) i Holandia (7%), a z krajów trzecich 10. było Wybrzeże Kości Słoniowej, największy na świecie producent ziarna kakao. Włosi sprzedawali do Polski czekoladki, a z Afryki Zachodniej sprowadzono produkty o wysokiej zawartości kakao.

Największy udział w imporcie wyrobów cukrowniczych i cukierniczych w 2015 roku przypadł syropom glukozowym (25%, w tym 10% izoglukozie), na drugim miejscu znalazł się cukier (18%, w tym 9% surowy do rafinacji, a na trzecim nadziewane czekoladki (6%). Do pierwszej dziesiątki najchętniej kupowanych trafiły także inne słodczyce i syropy oraz melasa. Te 10 produktów dominujących w strukturze towarowej importu stanowiło 68% importu ilościowo i 62% wartościowo.

Handel zagraniczny produktami przemysłu cukrowniczego i cukierniczego w 2015 roku

Opis	Wartość w mln EUR					Ilość w tys. ton						
	Cukier	Poz. cukry	Melasa	Wyroby cukiernicze bez kakao	Wyroby cukiernicze czekolad.	Razem	Cukier	Poz. cukry	Melasa	Wyroby cukiernicze bez kakao	Wyroby cukiernicze czekolad.	Razem
Eksport	189,6	34,4	25,6	304,8	1 321,8	1 876,3	435,4	85,7	206,3	74,0	295,2	1 096,6
Import	56,0	108,1	2,8	165,4	578,6	911,0	122,0	207,5	32,9	53,4	154,8	570,7
Saldo	133,6	-73,8	22,8	139,5	743,2	965,3	313,4	-121,8	173,4	20,6	140,4	526,0

Opracowanie własne

Znaczenie handlu wyrobami cukierniczymi i cukrowniczymi w handlu artykułami rolno-spożywczymi ogółem nie uległo istotnym zmianom, z wyjątkiem importu w ujęciu ilościowym, gdzie odnotowano wyraźny spadek, i tak niewielkiego, udziału. To oczywiście skutek silnego ograniczenia importu cukru i w mniejszym stopniu syropów. W 2015 roku udział eksportu grupy towarów obejmującej cukier w stanie naturalnym, produkty przemysłu cukrowniczego i cukierniczego w eksporcie towarów rolno-spożywczych wyniósł 8,0% (7,9% w 2014 roku) pod względem wartości i 4,9% ilościowo (5,1% w rok wcześniej). W przypadku importu udział ten stanowił 5,7% wartości (5,8% w poprzednim roku) i 2,3% ilości (3,1% w 2014 roku).

Ekspert produktów przemysłu cukrowniczego i cukierniczego w latach 2013-2015

Opis	Wartość w mln EUR					Ilość w tys. ton				
	2013	2014	2015	% zmiana	Udział 15=100	2013	2014	2015	% zmiana	Udział 15=100
1701 Cukier	307,2	219,3	189,6	-13,5	10,1%	507,9	467,8	435,4	-6,9	39,7%
1702 Inne cukry	29,4	27,6	34,4	24,4	1,8%	56,8	62,1	85,7	38,0	7,8%
1703 Melasa	23,8	26,1	25,6	-2,0	1,4%	185,8	200,3	206,3	3,0	18,8%
1704 Wyroby cuk. bez kakao	230,2	276,0	304,8	10,5	16,2%	61,5	71,4	74,0	3,6	6,7%
1806 Wyroby cuk. z kakao	1 067,0	1 172,1	1 321,8	12,8	70,4%	258,6	263,5	295,2	12,0	26,9%
Razem	1657,5	1 721,1	1 876,3	9,0	100,0%	1 070,6	1065,2	1096,6	3,0	100,0%

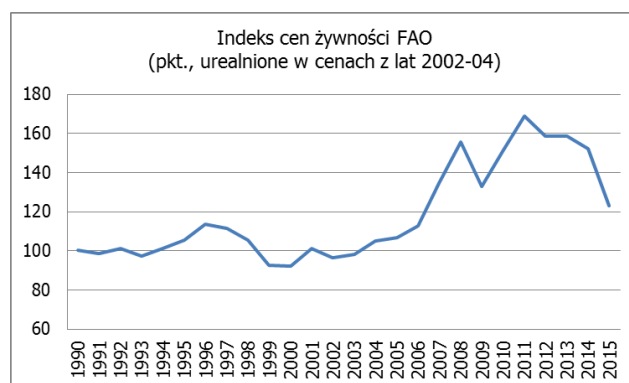
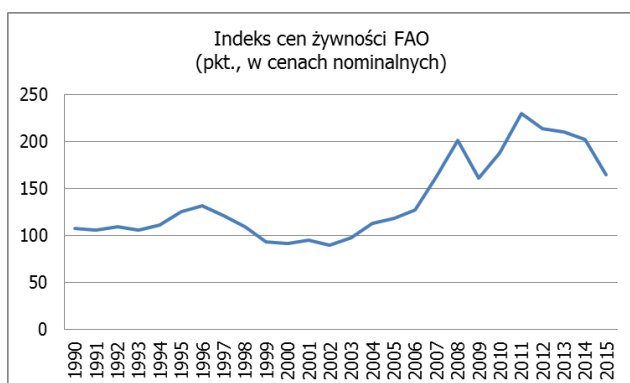
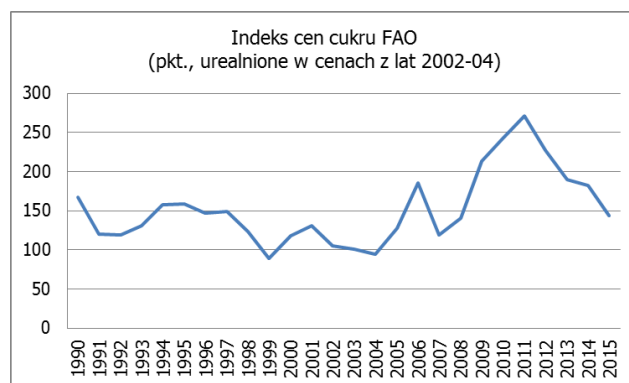
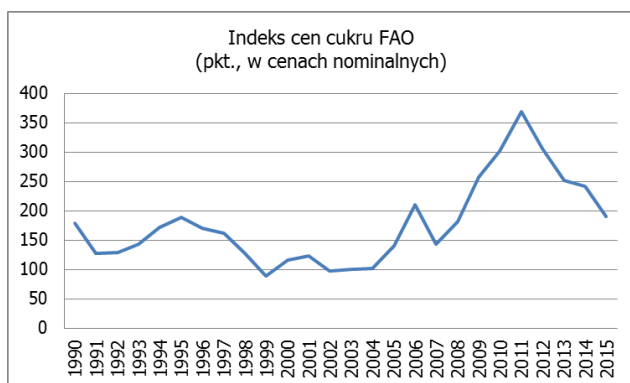
Opracowanie własne

Import produktów przemysłu cukrowniczego i cukierniczego w latach 2013-2015

Opis	Wartość w mln EUR					Ilość w tys. ton				
	2013	2014	2015	% zmiana	Udział 15=100	2013	2014	2015	% zmiana	Udział 15=100
1701 Cukier	117,5	112,2	56,0	-50,1	6,1%	197,0	209,5	122,0	-41,8	21,4%
1702 Inne cukry	143,8	119,4	108,1	-9,4	11,9%	261,6	240,5	207,5	-13,7	36,4%
1703 Melasa	4,1	2,9	2,8	-2,6	0,3%	39,9	24,1	32,9	36,5	5,8%
1704 Wyroby cuk. bez kakao	139,9	157,6	165,4	5,0	18,2%	46,0	51,4	53,4	4,0	9,4%
1806 Wyroby cuk. z kakao	433,9	487,3	578,6	18,7	63,5%	127,3	136,3	154,8	13,6	27,1%
Razem	839,2	879,3	911,0	3,6	100,0%	671,9	661,8	570,7	-13,8	100,0%

Opracowanie własne

W 2015 roku indeks cen żywności FAO stracił 19%, a żywność była najtańsza od pięciu lat. Indeks cen cukru obniżył się jeszcze dynamiczniej, o 21%, a cukier był najtańszy od sześciu lat. Notowania ropy i benzyny obniżyły się do poziomów obserwowanych na przełomie 2008 i 2009 roku. Duża globalna podaż zbóż, w tym pszenicy, oraz roślin oleistych, rosnąca produkcja mięsa i mleka na świecie wpływały deprecjonująco na ceny żywności. W sezonie 2014/15 spadły zarówno zbiory, jak i przemiał kakao, a światowy bilans był nieco na plusie, choć wcześniej oczekiwano deficytu. W kolejnym oczekiwany jest relatywnie spory niedobór ziarna. Można przyjąć, że w 2015 roku złotówka straciło wobec dolara amerykańskiego i funta szterlinga, a wobec euro zyskiwała w pierwszej połowie roku, by stracić w drugiej. Obserwowana była silna deprecjacja rubla i hrywny.

W takiej sytuacji polski handel zagraniczny rolno-spożywczy zanotował dobre wyniki. Dynamika wzrostu wartości eksportu była nieco wyższa w relacji rocznej, jednocześnie ilościowo wywóz rósł znacznie wolniej niż rok wcześniej. Poprawiło to opłacalność eksportu, ale dwa lata wcześniej osiągnano korzystniejsze ceny. W przypadku importu odnotowana niższą dynamikę wzrostu wartości w relacji rocznej przy silnej wyższe tempa zakupów wolumenowo. Efektem był znaczny spadek wartości przywozu. Dodatkowo saldo wartościowo powiększyło się dynamicznie, ale ilościowo odnotowano prawie siedmiokrotny wzrost deficytu.

Na tle wyników handlu rolno-spożywczego wyniki handlu artykułami cukrowniczymi i cukierniczymi oraz słodyczami jako takimi wypadają dobrze. Dynamika wzrostu wartości eksportu była wyższa niż ogółem, ilościowo niższa. Import rósł nieco dynamicznie wartościowo, ilościowo dynamika była ujemna. Zarówno pod względem wartości, jak i ilości odnotowano dodatnie saldo obrotów wyrobami cukierniczymi i

cukrowniczymi, które wzrosło w relacji rocznej o 15% wartościowo i 30% ilościowo. Dobrze radziły sobie także same słodycze. Saldo było dodatnie, rosnąc o 9% ilościowo i 10% wartościowo. Eksport rósł dynamiczniej niż artykułów rolno-spożywczych, tempo wzrostu wartości importu było wyższe, a ilości niższe.

Przyczyn dobrych wyników polskiego handlu zagranicznego artykułami rolno-spożywczymi, w tym cukrowniczymi i cukierniczymi oraz piekarniczymi należy upatrywać we wspomnianych wyżej niższych cenach ropy, co przekłada się między innymi na niższe koszty produkcji i transportu, tańszych surowcach (drożało jednak kakao), a także lepszych wynikach światowej gospodarki, zwłaszcza w UE, które jest głównym odbiorcą polskiej żywności. Według Międzynarodowego Funduszu Walutowego wzrost PKB strefy euro poprawił się wyraźnie z 0,9 do 1,5% w 2015 roku. W Niemczech i Wielkiej Brytanii (dwóch największych odbiorców) wprawdzie nieco obniżył się w relacji rocznej, ale dalej był wyraźnie dodatni (odpowiednio 1,5 i 2,2%). Natomiast deprecjacja złotego wspierała eksport, ograniczając import.

CUKIER¹⁴

Kwota produkcyjna na cukier dla Polski wynosi nieco ponad 1,4 mln ton rocznie, czyli mniej o około 150-200 tys. ton od konsumpcji. Produkcja cukru w sezonie 2014/15 wyniosła 2,031 mln ton (w tym 47,7 tys. ton przeniesienia z poprzedniego sezonu). W sezonie 2015/16 wytworzono fizycznie zaledwie 1,423 tys. ton, ale należy do tego doliczyć 321,7 tys. ton przeniesionych z poprzedniego sezonu. Produkcja cukru w UE w sezonie 2014/15 wyniosła fizycznie 19,513 mln ton, a po zrewidowaniu jej o przeniesienia 17,411 mln ton. Kwota produkcyjna dla całej UE wynosi 13,53 mln ton. Na skutek niekorzystnych warunków pogodowych sezon 2015/16 charakteryzował się dużą redukcją produkcji cukru w UE. Na rynku były jednak nadwyżki z poprzedniego, bardzo dobrego produkcyjnie sezonu.

W sezonie 2014/15 sprowadzono do UE na preferencyjnych zasadach nieco ponad 2,4 mln ton, w tym 2,1 mln ton dzięki porozumieniom EPA/EBA. Import ogółem był mniejszy w relacji rocznej o 10%, głównie na skutek 3% spadku zakupów EPA/EBA i 85% redukcji importu w koncesji CXL (z Brazylii i innych krajów trzecich). W sezonie 2015/16 na koniec marca 2016 roku import EPA/EBA jest niższy o 23% w relacji rocznej, ale CXL prawie trzykrotnie wyższy, ale jego udział w strukturze towarowej jest znacznie niższy. Na mocy innych umów w 2014 roku kalendarzowych trafiło do UE także około 240 tys. ton cukru, a w 2015 roku około 220 tys. ton.

Przy stabilnych eksportach (w ramach WTO przysługuje UE limit 1,4 mln ton rocznie) i spożyciu oznacza to pogorszenie sytuacji podażowej w UE. Dlatego też średnie ceny cukru w UE w 2015 roku przestały spadać i ustabilizowały się przez większość roku w granicach do 420 euro za tonę, a pod jego koniec zaczęły nieznacznie rosnąć. W Polsce cukier taniał w pierwszej połowie 2015 roku, w drugiej podrożał.

Z końcem grudnia 2015 roku cukier surowy na nowojorskiej giełdzie był notowany po 335,9 USD/t, co oznacza wzrost w relacji rocznej o 5%. Natomiast notowania cukru białego na londyńskiej giełdzie zyskały przez cały rok 7,9%, wzrastając na koniec roku do 422,2 USD/t. Cukier w relacji rocznej zyskał po raz pierwszy od pięciu lat. Powodem podwyżek, który obserwowano przede wszystkim w ostatnich miesiącach roku, są prognozy deficytu na globalnym rynku cukru w trwającym sezonie 2015/16 i następnym.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w pierwszych trzech kwartałach 2015 roku spożycie cukru w kraju wyniosło 1,1 kilograma na osobę miesięcznie, co oznacza spadek o 9,1% w relacji rocznej, a wobec całego 2014 roku obniżkę o 7,6%. Zużycie cukru, dżemów, lodów i słodyczy, w tym czekolady w pierwszych trzech kwartałach 2015 roku było zaś niższe w relacji rocznej o 3,6%, a wobec całego 2014 roku o 1,1%. Spożycie czekolady i wyrobów cukierniczych było w pierwszych trzech kwartałach 2016 roku wyższe w relacji rocznej o 5,7%, ale niższe o 2,6% od wyniku za cały 2014 rok. Dane GUS pokazują, że spożycie indywidualne cukru jako takiego (stołowego) silnie spadło.

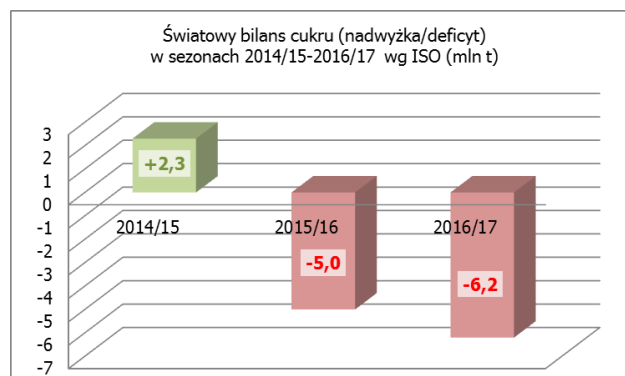
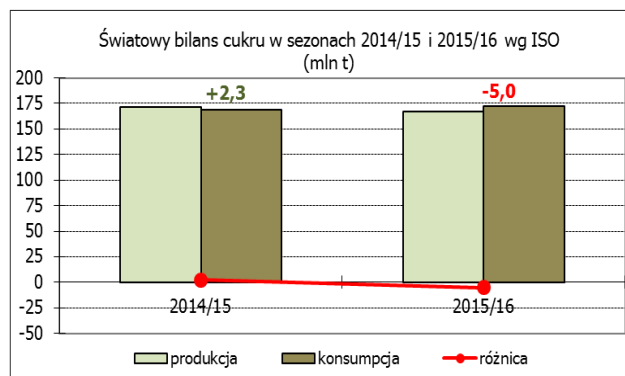
ISO oszacowało globalną produkcję cukru w sezonie 2015/16 na 166,8 mln ton wobec 171,2 mln ton sezon wcześniej. Oznacza to spadek o 2,6% w skali roku. Natomiast światowe spożycie cukru ma wzrosnąć o 1,8% do 171,9 mln ton wobec 168,9 mln ton zużytych w sezonie 2014/15. Deficyt wyniesie zatem 5 mln ton wobec 2,3 mln ton nadwyżki sezon wcześniej. ISO oczekuje, że w sezonie 2016/17 globalny deficyt cukru wyniesie 6,2 mln ton.

ISO zauważa, że tempo wzrostu produkcji w sezonie 2015/16 będzie o 0,26 punktu procentowego niższe od średniej pięcioletniej, która wynosi 2,01%. Mniejszy popyt na cukier ma być skutkiem niskich cen ropy i

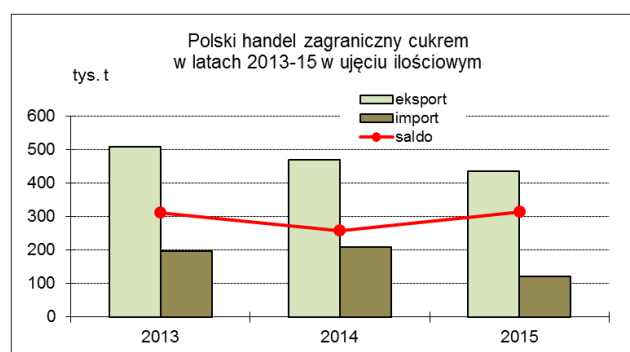
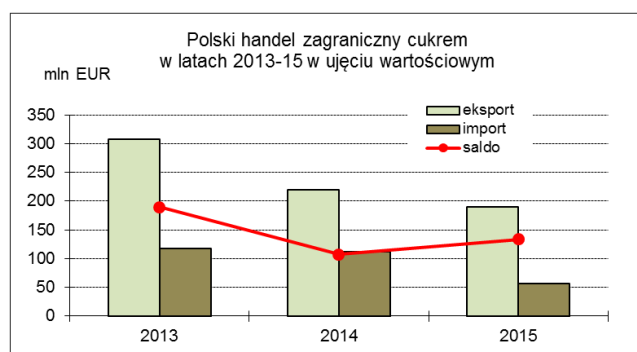
¹⁴ *Produkty oznaczone w taryfie celnej kodem CN 1701*

słabszych wyników makroekonomicznych w krajach rozwijających się.

Obok kursu wymiany walut powyższe czynniki miały decydujący wpływ na polski handel zagraniczny cukrem.

Ze względu na zbliżające się zniesienie kwotowania produkcji cukru w UE trudno obecnie wyrokować o wynikach polskiego handlu zagranicznego w 2016 roku. Dużą niewiadomą pozostaje także ryzyko kursowe. Światowy bilans cukru wróży dobre ceny i silny popyt. Trudniej będzie jednak o import. Z kolei produkcja w UE i w Polsce powinna być wyraźnie wyższa, co poprawi możliwości eksportowe, ale zaostrzy konkurencję. Zakładając stabilizację spożycia cukru w kraju na poziomie wyższym niż w 2015 roku, na co wpływ może mieć program 500+, można oczekiwać poprawy wyników w eksporcie (nadwyżki i tak muszą zostać sprzedane zagranicę) oraz większego przywozu. Saldo pozostanie dodatnie.

W 2015 roku w obrotach handlu zagranicznego polskim cukrem odnotowano dodatnie saldo pod względem wolumenu i wartości. Nadwyżka eksportu nad importem mocno zwiększyła się. Bilans wymiany handlowej wyniósł +133,6 mln EUR i +313,4 tys. ton. Rok wcześniej odnotowano znacznie niższe saldo dodatnie (+107,1 mln EUR i +258,4 tys. ton), dwa lata wcześniej zaś jeszcze wyższe wartościowo (+189,7 mln EUR), ale niższe ilościowo (+310,9 tys. ton), co ma związek ze zmianami cen cukru. W relacji rocznej saldo wzrosło w 2015 roku o 24,8% wartościowo i 21,3% ilościowo.

Eksport

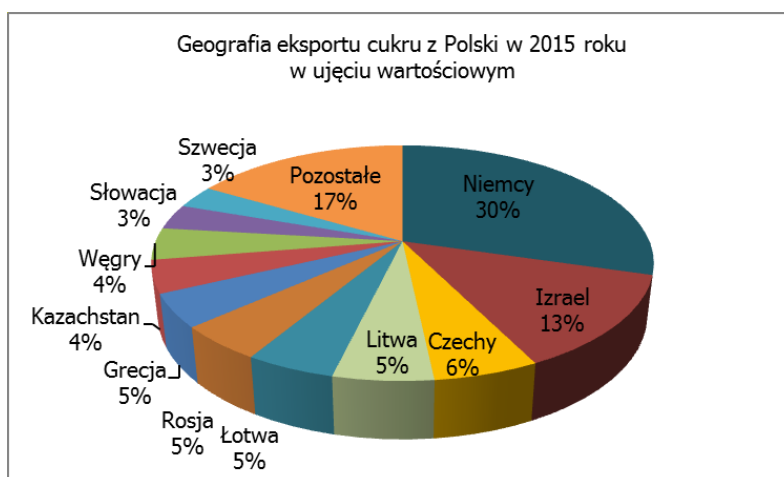
Rok 2015 przyniósł dalszy spadek eksportu cukru z Polski, ale tempo spadku wyraźnie osłabło. Wywóz zmniejszył się w relacji rocznej o 6,9% do 435,4 tys. ton (rok wcześniej dynamika spadku wyniosła 32,4%), a jego wartość spadła dynamiczniej, o 13,5% do 189,6 mln € (rok wcześniej dynamika wyniosła -29,7%). Średnia wartość eksportu zmniejszyła się o 7,1%. Spadł udział krajów unijnych w wywozie, wzrósł krajów trzecich. Po czterech latach przecen w roku 2015 notowania cukru na giełdach wykazywały tendencję wzrostową. W ciągu 2015 roku cukier surowy na nowojorskiej giełdzie zyskał 5%, a biały na londyńskiej 8%. W UE potaniał zaś o 2%, ale końcówka roku przyniosła podwyżki. Produkcja cukru w UE była niższa, a globalny bilans cukru w sezonie 2015/16 ma być deficytowy. Przyczyn ograniczenia wywozu należy upatrywać w mniejszej produkcji w kraju i relatywnie niskich cenach na światowych rynkach.

W omawianym okresie głównym odbiorcą polskiego cukru były kraje unijne, gdzie trafiło 64,5% udziału wolumenowo, a pod względem wartości sprzedaż do UE stanowiła 69,9% udział. W relacji rocznej znaczenie UE zmniejszyło się odpowiednio o 3,6 punktu procentowego i 7,1 pp. Wywóz do WNP spadł o prawie 10%, przy czym eksport do Rosji był wyższy, a do pozostałych krajów niższy. Znaczenie WNP w strukturze geograficznej handlu cukrem nie uległo istotnym zmianom. Mocno na znaczeniu zyskały pozostałe kraje

trzecie, a wywóz do nich stanowił 21,9% wolumenu (+4 pp. r/r) i 19,1% wartości (+6,1 pp r/r). Możliwe było to przede wszystkim za sprawą intensyfikacji eksportu do Izraela.

Od lat największym odbiorcą polskiego cukru są Niemcy. W 2015 roku wywóz do tego kraju wzrósł o 11,2% do 124 tys. ton, co stanowiło 28,5% eksportu cukru ogółem. Jego wartość zmniejszyła się jednak dynamicznie, o 12,7% do 56 mln € (29,5% udział). Do Niemiec cukier sprzedawano średnio po 452 €/t, czyli o 4,2% taniej niż wyniosła średnia dla UE, ale o 3,8% więcej niż średnia wartość wywozu ogółem. Średnia wartość wywozu cukru do Niemiec pogorszyła się o 21% w relacji rocznej. Na kolejnych miejscach znalazł się Izrael (wzrost o 58,8% do 66,4 tys. ton za 24,7 mln € (+73,9%) i Rosja (więcej o 25,4% do 25,2 tys. ton). Izraelczycy kupowali cukier średnio po 373 €/t, a Rosjanie po 362 €/t. Wywóz do Kazachstanu spadł o 1/3, na Litwę o 44%, na Węgry o połowę, na Słowację o 63%. Wysyłka do Grecji podwoiła się, a do Szwecji była wyższa o 93%. Do pierwszej 10 największych rynków zbytu dla polskiego cukru trafiło 80,5% ilości wywozu.

W 2015 roku pogorszyła się opłacalność eksportu cukru. Jego średnia wartość wyniosła ~435 EUR/t i była niższa o 7,1% od wyników z poprzedniego roku, kiedy za jedną tonę wyeksportowanego cukru polscy eksporterzy otrzymali średnio 469 EUR. Tradycyjnie najbardziej opłacalny był wywóz do krajów członkowskich – średnia wartość eksportu do UE wyniosła ~472 EUR/t (mniej o 11% r/r). W przypadku eksportu do WNP średnie ceny wzrosły w relacji rocznej o 5,8% do ~351 EUR/t, a do innych krajów trzecich o 10,7% do ~381 EUR/t.

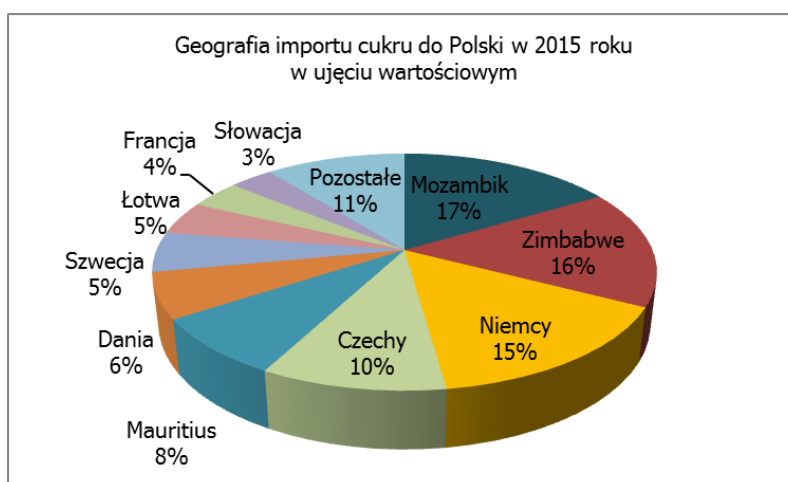

W strukturze towarowej eksportu cukru, podobnie jak w poprzednich latach, dominował cukier buraczany biały, inny niż zawierający dodatki aromatyzujące i barwiące (kod CN 1701 99 10), na który przypadło 87,5% wartości i 91,1% wolumenu eksportu cukru ogółem.

W 2015 roku wolumen eksportu towarów oznaczonych kodem CN 1701 stanowił 39,7% ilości (przed rokiem 43,9%) i 10,1% wartości (12,7% rok wcześniej) eksportu grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyroby cukiernicze. W eksporcie artykułów rolno-spożywczych ogółem cukier stanowił 2,0% ilościowo (2,2% w 2014 roku) i 0,8% jego wartości (1,0% rok wcześniej).

Import

Import cukru do Polski w 2015 roku wzrósł uległ bardzo silnej redukcji, która była intensywniejsza wartościowo niż ilościowo. Polscy importerzy zakupili o 41,8% mniej cukru i przywóz spadł do zaledwie 122 tys. ton wobec 209,5 tys. ton sprowadzonych w 2014 roku i 197 tys. ton dwa lata wcześniej. Pod względem wartości import zmniejszył się zaś jeszcze dynamiczniej, o 50,1% do niespełna 56 mln EUR ze 112,2 mln EUR rok wcześniej (w 2013 roku za cukier zapłacono zaś 117,5 mln EUR). W 2015 roku zakupiono najmniej cukru od 2007 roku, czyli od okresu kiedy jeszcze polski sektor cukrowniczy był samowystarczalny, ponieważ kwota produkcyjna była wyższa od krajowego zużycia.

W 2015 roku na znaczenia zyskały kraje unijne, straciły zaś trzecie. Od unijnych partnerów pochodziło 52,5% zakupionego cukru (więcej o 8,5 pp. r/r). Zakupy z UE spadły w relacji rocznej aż o 30,4%, ale ogółem import był niższy o 42%.

W 2015 roku największymi dostawcami cukru na polski rynek były Zimbabwe i Mozambik, z których kupiono po 25 tys. ton, czyli 41% sprowadzonego cukru ogółem. Zakupy z tych krajów były stabilne ilościowo, a wartościowo zmniejszyły się o odpowiednio 19,9 i 16%. Po 6,5krotnym wzroście wolumenu do 14 tys. ton na 3. miejscu znalazły się Czechy, a tuż za nimi po 58,2% spadku do 13,9 tys. ton Niemcy. Wśród krajów trzecich istotnym dostawcą był jeszcze Mauritius. Import cukru z Ukrainy podwoił się, ale był nieistotny z punktu widzenia struktury przywozu.

Zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2015/1550 przywóz cukru z Zimbabwe, Mozambiku i Mauritiusa jest beczelowy. Sprowadzono z nich cukier trzcinowy do rafinacji. Handel w ramach UE jest beczelowy. Unijni partnerzy sprzedawali do Polski przede wszystkim cukier biały.

W 2015 roku średnia wartość celna importu spadła o 14,3% do ~459 EUR/t. Z krajów unijnych cukier sprowadzono po średnio ~494 EUR/t (-7,9%). Wartość celna importu z krajów trzecich (bez WNP) wyniosła ~421 EUR/t i była o 21,5% niższa. Cukier trzcinowy do rafinacji kupowano średnio po 365 €/t wobec 514 €/t rok wcześniej.

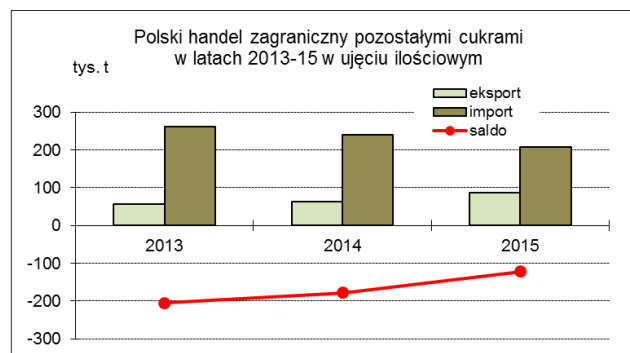
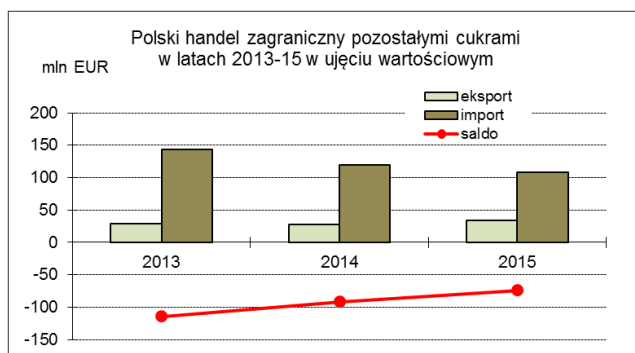
W 2015 roku w strukturze towarowej polskiego importu zaszły duże zmiany. Dominowały cukier trzcinowy do rafinacji (CN 1701 14 10) i cukier buraczany biały, inny niż zawierający dodatki aromatyzujące i barwiące (kod CN 1701 99 10, przy czym ten pierwszy mocno stracił na znaczeniu, a drugi zyskał. Zakupy cukru surowego spadły o połowę (kupowano go po średnio 365 €/t), a białego o 4,5% (płacono za niego średnio 465 €/t, o 5,7% mniej r/r).

Udział cukru w imporcie grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyrobów cukierniczych wyniósł 21,4% ilości (31,7% przed rokiem) i 6,1% wartości (12,8% w 2014 roku). W 2015 roku import cukru wyniósł 0,4% wartości (0,7% przed rokiem) importu towarów rolno-spożywczych ogółem i 0,5% jego ilości (1,0% rok wcześniej).

POZOSTAŁE CUKRY¹⁵

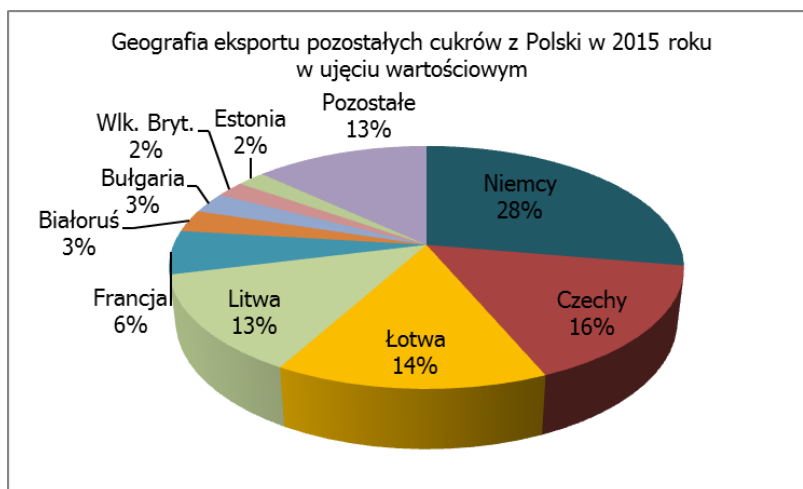
Handel zagraniczny towarami o kodzie CN 1702 obejmuje pozostałe cukry łącznie z chemicznie czystymi laktozą, maltozą, glukozą i fruktozą, w postaci stałej, oraz syropy cukrowe nie zawierające dodatku środków aromatyzujących lub barwiących, sztuczny miód, zmieszany lub nie, z miodem naturalnym i karmel. W tej grupie towarów znalazły się też izoglukoza i syropy inulinowe.

¹⁵ Produkty oznaczone w taryfie celnej kodem CN 1702

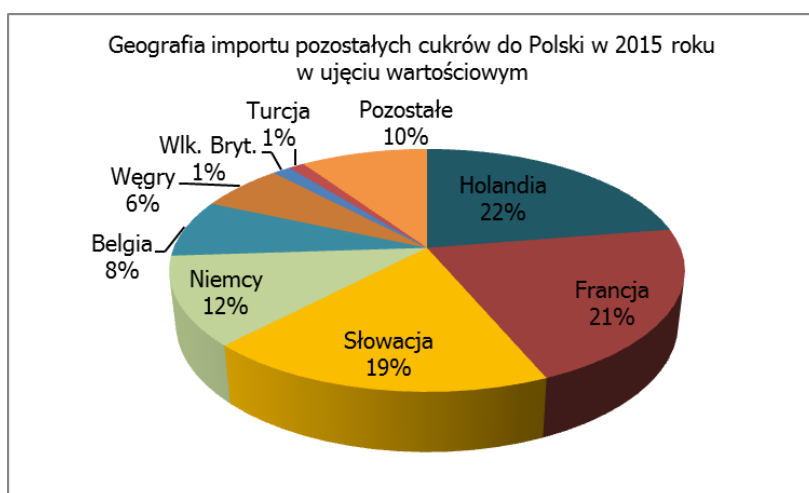
Obroty w tej grupie towarowej charakteryzują się wyraźną przewagą importu nad eksportem. W 2015 roku niekorzystny bilans handlu zmniejszył się jednak wyraźnie zarówno wartościowo, jak i ilościowo. Było to możliwe za sprawą silnego wzrostu eksportu połączonego z dużym spadkiem importu. Obniżka ujemnego salda obserwowana jest trzeci rok w rzędu. W 2015 roku wartość eksportu wzrosła dynamicznie, o 24,4% do 34,4 mln EUR, a jego ilość zwiększyła się jeszcze silniej, o 38% do 85,7 tys. ton. W tym samym okresie import spadł o 9,4% do 108,1 mln EUR (wobec 119,4 mln EUR wcześniej) i o 13,7% do 207,5 tys. ton (wobec 240,5 tys. ton wcześniej). Ujemne saldo zmniejszyło się o 19,6% do -73,8 mln EUR i o 31,7% do -121,8 tys. ton. W 2015 roku pogorszyła się jednak opłacalność wywozu, a jego średnia wartość była o 9,9% niższa w relacji rocznej. Import był za to droższy o średnio 5%.

Do głównych odbiorców pozostałych cukrów należą kraje unijne, gdzie trafiło 96,8% eksportu ilościowo i 94,2% wartościowo. W 2015 roku największym rynkiem zbytu dla pozostałych cukrów z Polski stały się Czechy po trzyipółkrotnym wzroście wysyłki. Do tego południowego sąsiada trafiło 30,6% wywozu ogółem. Po blisko dwukrotnym wzroście eksportu na drugim miejscu znalazły się Niemcy, gdzie sprzedano 21,7% syropów. Natomiast na trzecie miejsce spadła Litwa (13,2% udział) za sprawą redukcji zakupów o 28,9%. Rok wcześniej ten kraj był głównym rynkiem zbytu dla polskich syropów.

W strukturze towarowej eksportu największy udział uzyskały towary o kodzie CN 1702 90 95 (36,9% udział) i CN 1702 30 90 (29,1% udział). Sprzedaż pierwszego produktu wzrosła czterokrotnie, drugiego spadła o 11%.

Głównymi dostawcami na polski rynek pozostałych cukrów są kraje unijne, z których zakupy stanowiły 97% ilościowo i 95,2% wartościowo omawianych w tym rozdziale towarów. Mimo spadku wolumenu przywozu o 3,5% ponownie największym dostawcą była Słowacja, skąd zakupiono 64,7 tys. ton, co stanowiło 31,2% importu ogółem. Dzięki wzrostowi ilości importu o 9,6% do 46,5 tys. ton drugie miejsce wskoczyła Francja (22,4% udział), a na trzecie miejsca za sprawą redukcji przywozu o 41,3% do 25,1 tys. ton spadły Niemcy (12,4% udział). Dużymi dostawcami były także Węgry i Belgia oraz Holandia. Ciekawostką jest zakup 2,3 tys. ton za niecałe 600 tys. € syropu z Anguilly, terytorium zależnego Wielkiej Brytanii, które znajduje się na Karaibach.

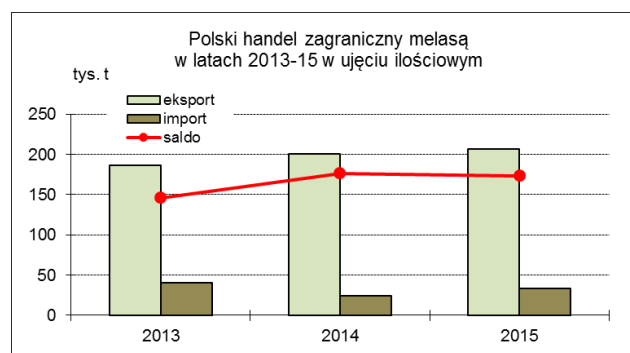
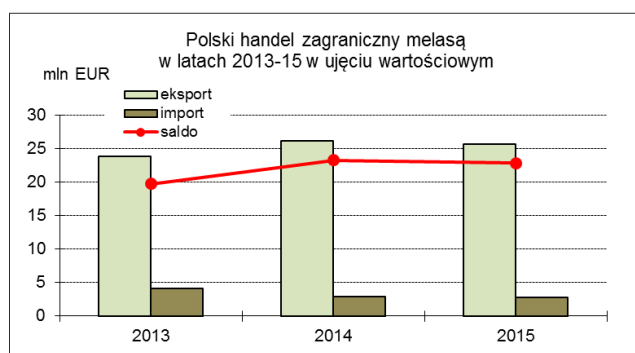

W strukturze importu dominowały dwa produkty. Tradycyjnie już najczęściej kupowanym towarem tej grupy produktów była pozostała glukoza i syrop glukozowy o zawartości fruktozy w stanie suchym poniżej 20% (CN 1702 30 90), której sprowadzono 84,7 tys. ton za 38,9 mln EUR. Stanowiło to odpowiednio 40,8% i 36% w strukturze towarowej zakupów pozostałych cukrów ogółem. Przywóz tego towaru zmniejszył się w relacji rocznej o 20,2% wolumenowo i o 15,1% wartościowo. Polscy importerzy kupowali także większe ilości izoglukozy o kodzie CN 1702 40 10 (59,4 tys. ton – 28,7% udział, za 15,8 mln €, 14,6% udział), której przywóz zmniejszył się o 16,2% ilościowo i 32,4% wartościowo.

W 2015 roku wolumen eksportu towarów oznaczonych kodem CN 1702 stanowił 7,8% ilości (przed rokiem 9,3%) i 1,8% wartości (1,6% rok wcześniej) eksportu grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyroby cukiernicze. W eksporcie artykułów rolno-spożywczych ogółem pozostałe cukry stanowiły 0,4% ilościowo (0,3% w 2014 roku) i 0,1% jego wartości (też 0,1% rok wcześniej).

Udział pozostałych cukrów w imporcie grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyroby cukiernicze w analizowanym okresie wyniósł 36,4% pod względem ilości (36,3% przed rokiem) i 11,9% wartości (13,6% w 2014 roku). Import pozostałych cukrów stanowił natomiast 0,8% udział (1,1% przed rokiem) w imporcie artykułów rolno-spożywczych ogółem pod względem ilości i 0,7% jego wartości (0,8% rok wcześniej).

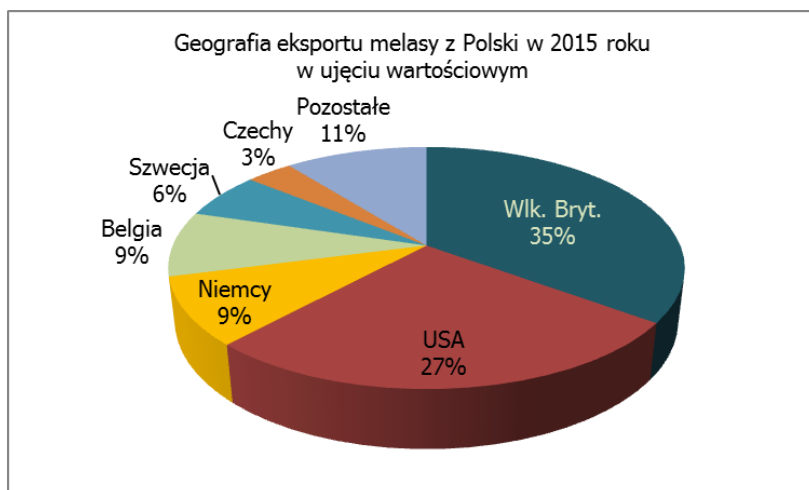
MELASA¹⁶

Utrzymujące się od lat dodatnie saldo w handlu zagranicznym melasą w Polsce nieznacznie zmniejszyło się w 2015 roku zarówno wartościowo, jak i ilościowo. Ze względu na efekt bazy pozostało jednak wysokie. Ilościowo odnotowano spadek salda o 1,6% do 173,4 tys. ton, a wartościowo o 1,9% do 22,8 mln €. Melasa jest produktem ubocznym przy produkcji cukru białego i rafinacji cukru surowego. Dynamiczny wzrost importu można tłumaczyć mniejszą produkcją w kraju i niższym importem cukru surowego. Średnia wartość wywozu zmniejszyła się o 4,9% w skali roku, a importu aż o 28,7%. Nic dziwnego, że przywóz szybko rósł, a eksport tylko w niewielkim stopniu.

W 2015 roku wysłano na zagraniczne rynki 206,3 tys. ton melasy o wartości 25,6 mln EUR, co oznacza wzrost ilości o 3% przy 2% spadku wartości. Przedmiotem eksportu była wyłącznie melasa buraczana.

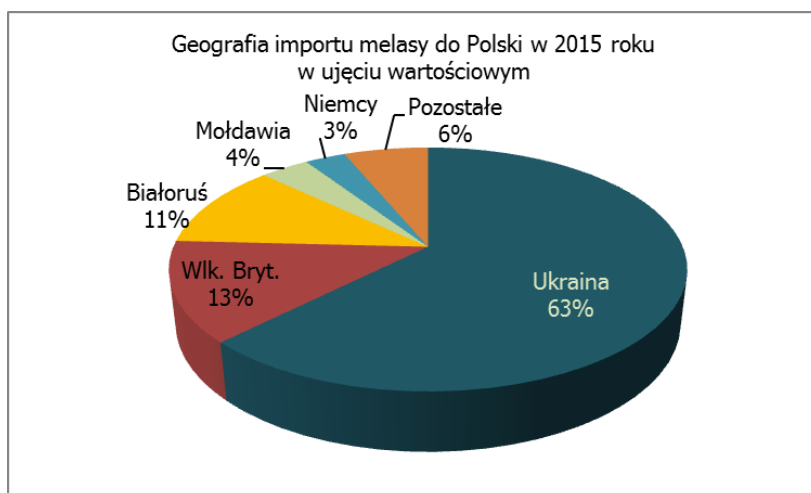
¹⁶ Produkt oznaczony w taryfie celnej kodem CN 1703

W analizowanym okresie głównymi odbiorcami melasy z Polski pozostały kraje unijne, gdzie trafiło 71,6% eksportu pod względem wolumenu i 71,7% wartościowo, ale struktura geograficzna polskiego eksportu zmieniła się mocno. Na znaczeniu straciła wysyłka do UE (mniej o 14,7 pp.), wzrosła krajów trzecich. Głównym odbiorcą polskiej melasy w 2015 roku była Wielka Brytania (33,1% udział). Wywóz do tego państwa spadł o 16,4% do 68,2 tys. ton. Na drugim miejscu po dwukrotnym wzroście zakupów znalazło się USA (56 tys. ton, 27,1% udział), a dalej Niemcy (podwojenie do 20,9 tys. ton, 10,1% udział). Dużymi odbiorcami były też Belgia, Szwecja i Czechy. Załamał się eksport do Holandii (-77,8% r/r), która rok wcześniej była czołowym odbiorcą.

W 2015 roku eksport melasy stanowił 1,4% wartości (1,5% przed rokiem) i 18,8% ilości (też 18,8% rok wcześniej) eksportu grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyrobów cukierniczych. Udział melasy w eksporcie artykułów rolno-spożywczych ogółem wyniósł w analizowanym okresie 0,1% (też 0,1% przed rokiem) pod względem wartości i 0,9% (1,0% w 2014 roku) ilości.

Import melasy do Polski w omawianym okresie bardzo dynamicznie wzrósł, o 36,5% do 32,9 tys. ton (wobec 24,1 tys. ton w 2014 roku), ale jego wartość obniżyła się o 2,6% do 2,8 mln EUR. Mimo silnej intensyfikacji przywozu pozostał on jednak poniżej poziomu z 2013 roku. Melasa buraczana stanowiła 96,5% zakupów. Z WNP sprowadzono 95,3% melasy, a pozostałą część z UE.

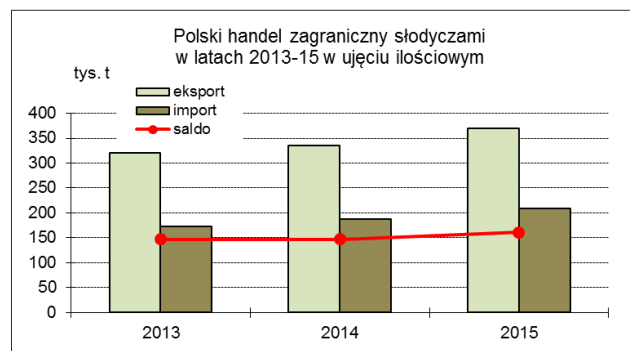
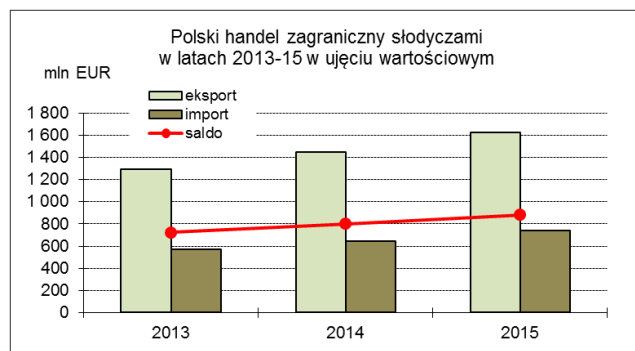

Największym dostawcą melasy na polski rynek od lat pozostaje Ukraina. W 2015 roku import z tego kraju wzrósł aż o 86,6% do 24,3 tys. ton, a jego wartość było o 48,2% wyższa, wynosząc 1,8 mln €. Przywóz z Ukrainy stanowił 73,8% przywozu pod względem wolumenu. Rok wcześniej zakupy z tego kierunku załamały, a w 2015 roku odbudowały się wyraźnie poniżej poziomu z 2013 roku. Za sprawą wzrostu o 69,4% do 5,7 tys. ton na drugim miejscu znalazła się Białoruś, a na trzeci po 65,2% spadku do 1,4 tys. ton trafiła Mołdawia. Udział tych krajów wyniósł odpowiednio 17,4 i 4,2% w strukturze towarowej importu melasy ogółem.

Udział melasy w imporcie towarów przemysłu cukrowniczego i cukierniczego wyniósł w 2015 roku 5,8% ilościowo (3,6% rok wcześniej) i 0,3% wartościowo (też 0,3% rok wcześniej). Udział melasy w imporcie

artykułów rolno-spożywczych ogółem był minimalny i wyniósł w analizowanym okresie 0,02% (też 0,02% przed rokiem) pod względem wartości i 0,1% (także 0,1% rok wcześniej) ilości.

SŁODYCZE¹⁷

Słodycze (wyroby cukiernicze zawierające kakao i bez jego dodatku – CN 1806 i 1704) były najwartościowszą pozycją w zarówno w eksporcie jak i imporcie wyrobów cukrowniczych i cukierniczych. W 2015 roku ich eksport wzrósł wyraźnie, o 10,2% do 369,2 tys. ton, a wartość jeszcze dynamiczniej, o 12,3% do 1626,7 mln €. W tym samym czasie import wzrósł o 10,9% do 208,3 tys. ton. Wartość sprowadzanych słodyczy zwiększyła się o 15,4%, przekraczając 744 mln €. Mimo większej dynamiki wzrostu importu niż eksportu (co było bardziej widoczne w ujęciu wartościowym) dodatnie saldo obrotów zwiększyło w relacji rocznej, na co wpływ miał efekt bazy. Dodatkowo saldo obrotów handlowych wyniosło 882,7 € (+9,9%) i 160,9 tys. ton (+9,3%). Średnia wartość eksportu wzrosła w 2015 roku o 1,9%, a importu zwiększyła się szybciej, bo o 4%.

Pod względem wolumenu 74,3% importu słodyczy stanowiły wyroby czekoladowe, wartościowo ich udział był wyższy o 3,5 pp. Natomiast w przypadku eksportu słodyczy wyroby czekoladowe stanowiły 80% jego ilości i 81,3% wartości.

Do UE trafiło 78,5% eksportu słodyczy w ujęciu ilościowym i 74,4% wartościowo. Udział krajów UE zwiększył się w relacji rocznej o 4,1 pp. Ważnymi rynkami zbytu były także kraje trzecie (19,2% wywozu), w tym WNP (4,1%) i NAFTA (3,3%). W 2015 roku głównym odbiorcą polskich słodyczy pozostała Wielka Brytania, gdzie trafiło 22,9% wywozu. Brytyjczycy kupili o 21,4% więcej słodyczy z Polski. Na drugim miejscu były Niemcy (14,4% udział), a na trzecim Holandia (6,8%). Wśród krajów trzecich na dwóch ostatnich pozycjach w pierwszej dziesiątce znalazły się Rosja (2,6%) i Arabia Saudyjska (2,3%). Holendrzy kupili dwa razy więcej towarów, Rosjanie o ¼ mniej. Wywóz do pierwszej 10 stanowił 68,8% eksportu ogółem ilościowo i 66,4% wartości.

Podobnie jak w poprzednich latach, tak i w 2015 roku słodycze kupowano przede wszystkim w UE, skąd sprowadzono 92,7% tych produktów. Udział UE zmniejszył się jednak w relacji rocznej o 2,8 pp., a na znaczeniu zyskały kraje trzecie, zwłaszcza Wybrzeże Kości Słoniowej i Ukraina oraz Rosja. Głównym dostawcą były niezmiennie Niemcy, gdzie kupiono 38,5% sprowadzonych słodyczy. Większe ilości kupowano także w Belgii i Włoszech (po 8%). W pierwszej dziesiątce znalazły się tylko jeden kraj spoza UE i było nim wspomniane Wybrzeże Kości Słoniowej (trzyipółkrotny wzrost zakupów), które jest największym na świecie producentem ziarna kakao. Z pierwszej dziesiątki sprowadzono 85,3% słodyczy (wartościowo ten udział był wyższy o 0,9 pp.).

W analizowanym okresie wolumen eksportu towarów oznaczonych kodem CN 1704 i 1806 stanowił 33,7% ilości (przed rokiem 31,4%) i 86,7% wartości (przed rokiem 84,1%) eksportu grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyroby cukiernicze. W eksporcie artykułów rolno-spożywczych ogółem słodycze stanowiły 1,7% ilościowo (1,6% w 2014 roku) i 6,9% jego wartości (6,6% w poprzednim roku).

Udział słodyczy w imporcie grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyroby cukiernicze w analizowanym okresie wyniósł 36,5% pod względem ilości (28,4% przed rokiem) i 81,7% wartości (73,3% w 2014 roku). Import słodyczy stanowił natomiast 0,8% udział (0,9% przed rokiem) w imporcie artykułów rolno-spożywczych ogółem pod względem ilości i 4,7% jego wartości (4,3% przed rokiem).

¹⁷ Produkty oznaczone w taryfie celnej kodem CN 1704 i 1806

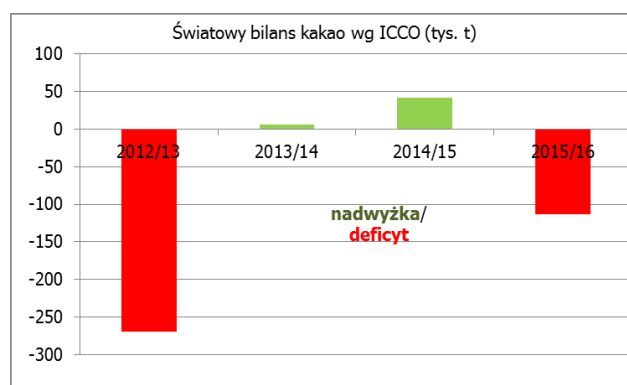
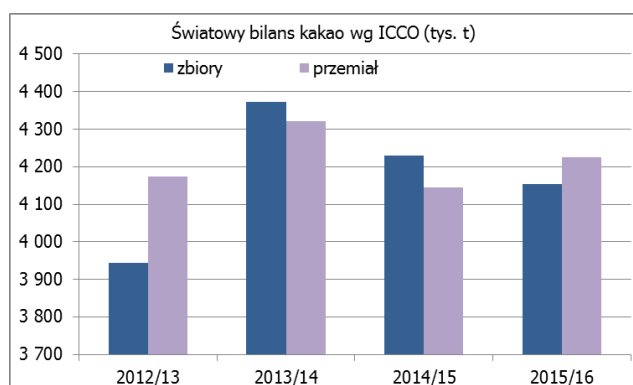
Wzrost udziału słodczy w eksporcie wyrobów cukrowniczych i cukierniczych to obok intensyfikacji wywozu tych produktów przede wszystkim skutek spadku eksportu cukru. W przypadku importu zaś obok wzrostu przywozu słodczy ogółem istotną rolę odegrały spadki zakupów silne cukru i syropów.

Na tle wyników w handlu wyrobami cukrowniczymi i cukierniczy słodczy radziły się znacznie lepiej od całej grupy. Ich eksport rósł znacznie dynamicznie zarówno wartościowo (+12,3% wobec +9%), jak i ilościowo (+10,2% wobec 3%). Natomiast w imporcie odnotowano wysoką dynamikę dodatnią wolumenu (+10,9%) wobec silnego spadku całej grupy (-13,8%), a wartościowo zakupy słodczy wzrosły o 15,4% wobec 3,6% wzrostu całej grupy.

W pierwszym kwartale 2016 roku przemiał ziarna w Europie zmniejszył się w relacji rocznej o 0,2%, w całym 2015 roku odnotowano zaś wzrost o 1,7%. Dane za 2015 rok są lepsze, niż początkowo zakładano. Wyniki z pierwszego kwartału 2016 roku nie powinny budzić dużych obaw o popyt na ziarno i produkty zawierające go.

Międzynarodowa Organizacja Kakao (ICCO) prognozuje, że sezon 2015/16 na globalnym rynku kakao zamknie się deficytem rzędu 113 tys. ton. Jednocześnie podano, że sezon 2014/15 zamknął się ostatecznie nadwyżką 42 tys. ton, choć wcześniej oczekiwano niewielkiego deficytu. ICCO prognozuje, że zbiory ziarna spadną w relacji rocznej o 1,8% do 4,154 mln ton, a przemiał wzrośnie o 1,9% do 4,225 mln ton. Sezon wcześniej odnotowano spadki o odpowiednio 3,2 i 4,1%. Zapasy skurczą się zaś o 7% do 1,494 mln ton i będą stanowić 35,4% przemiału (o 3,4 pp. mniej w relacji rocznej). Od lat nie notowano tak niskiego udziału.

Głównym powodem mniejszych zbiorów jest ich spadek o 6% na Wybrzeżu Kości Słoniowej, które jest największym na świecie producentem kakao.

Zbiory kakao na świecie (mln t)					
kraj	2013/14	2014/15	2015/16	% zmiana	udział
WKS*	1 746	1 796	1 690	-5,9	40,7%
Ghana	897	740	840	13,5	20,2%
Indonezja	375	325	300	-7,7	7,2%
Kamerun	211	232	230	-0,9	5,5%
Ekwador	234	250	230	-8,0	5,5%
Brazylia	228	230	210	-8,7	5,1%
Nigeria	248	195	200	2,6	4,8%
pozostałe	433	462	454	-1,7	10,9%
świat	4 372	4 230	4 154	-1,8	100,0%

* Wybrzeże Kości Słoniowej

Opracowanie własne na podst. ICCO

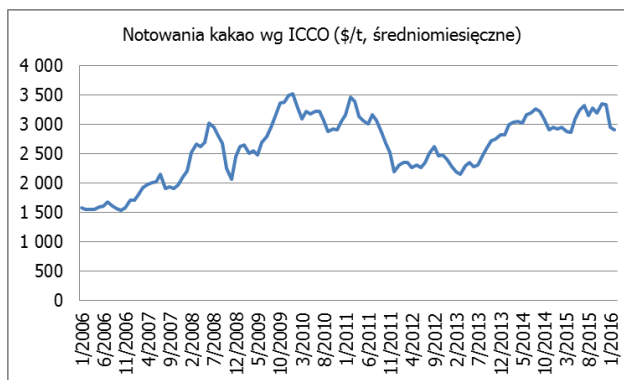
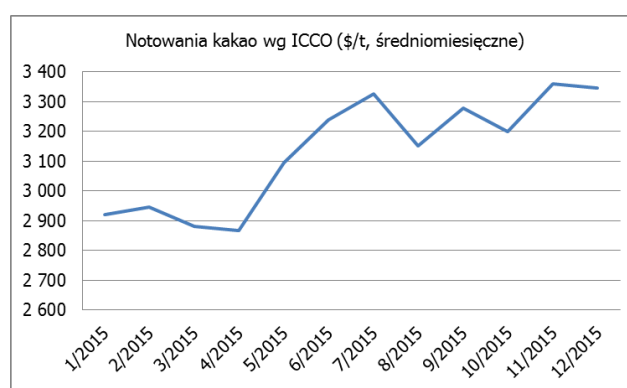
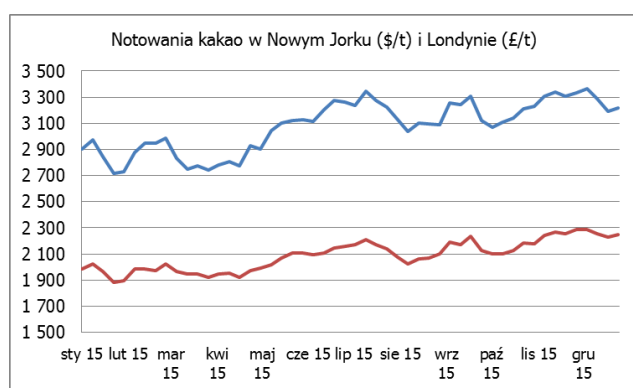
Przemiał kakao na świecie (mln t)					
kraj	2013/14	2014/15	2015/16	% zmiana	udział
WKS*	519	559	575	2,9	13,6%
Holandia	530	508	510	0,4	12,1%
Niemcy	412	415	430	3,6	10,2%
USA	446	398	395	-0,8	9,3%
Indonezja	340	335	370	10,4	8,8%
Ghana	234	234	235	0,4	5,6%
Brazylia	240	224	230	2,7	5,4%
pozostałe	1 601	1 473	1 480	0,5	35,0%
świat	4 322	4 146	4 225	1,9	100,0%
na miejscu^	2 923	1 865	1 910	2,4	45,2%

* Wybrzeże Kości Słoniowej

^ w kraju zbiorów

Opracowanie własne na podst. ICCO

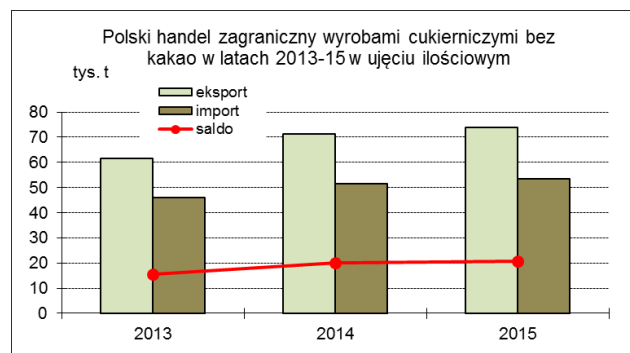
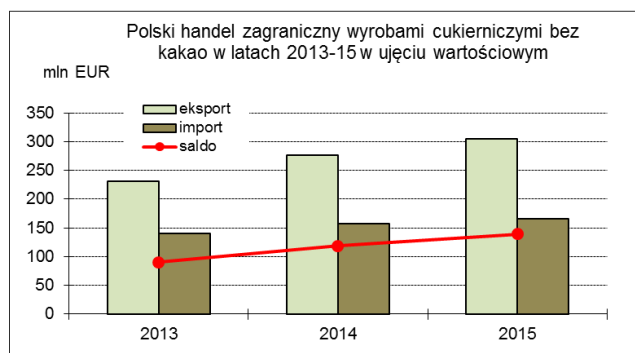
W 2015 roku średniomiesięczne notowania kakao wg ICCO wzrosły w relacji rocznej o 13,1% do 2916,4 USD/t. Notowania kakao na nowojorskiej giełdzie towarowej wzrosły w ciągu 2015 roku (koniec grudnia do końca grudnia) o 11% do 3215 USD/t, a na londyńskiej o 15% do 2246 GBP/t. Notowania były najwyższe od 4-5 lat.

WYROBY CUKIERNICZE BEZ ZAWARTOŚCI KAKAO¹⁸

Wyroby cukiernicze bez zawartości kakao to: guma do żucia, ekstrakt z lukrecji, biała czekolada, pastylki, w tym także od bólu gardła, wyroby cukiernicze pokryte cukrem, wyroby żelowe i galaretki, cukierki z masy gotowanej, również nadziewane, cukierki toffi, karmelki, wyroby cukiernicze w postaci tabletek prasowanych i inne nie wymienione wyżej.

¹⁸ Produkty oznaczone w taryfie celnej kodem CN 1704

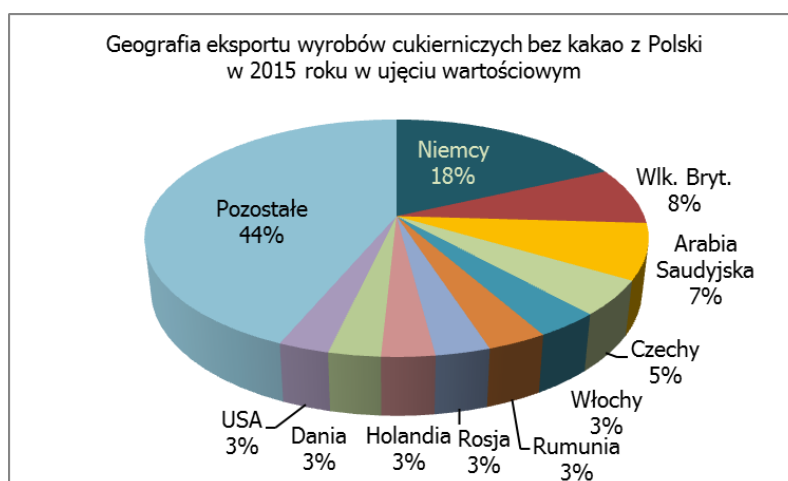

Wolumen eksportu wyrobów cukierniczych bez kakao w 2015 roku zwiększył się o 3,6% do prawie 74 tys. ton. Wartość wyeksportowanych towarów wzrosła dynamiczniej, bo o 10,5% do 304,8 mln EUR (276 mln EUR w 2014 roku). W tym samym czasie sprowadzono do Polski 53,4 tys. ton tych wyrobów (wzrost o 4% z 51,4 tys. ton) za 165,4 mln EUR, czyli więcej o 5% w stosunku do 157,6 mln EUR w 2014 roku. W efekcie dodatnie saldo obrotów wzrosło o 17,8% do 139,5 mln EUR (wobec 118,4 mln EUR wcześniej). Pod względem wolumenu odnotowano nadwyżkę w wysokości 20,6 tys. ton, a saldo zwiększyło o 2,8% z 20 tys. ton. Dużo dynamiczniejszy wzrost wartości eksportu niż importu pozwolił na wypracowanie dużo większej niż rok wcześniej nadwyżki. Zbliżone tempo przywozu i wywozu pod względem ich wolumenu sprawiło, że wypracowana w poprzednich latach przewaga po stronie eksportu zaowocowała poprawą dodatniego salda obrotów.

W 2015 roku poprawiła się opłacalność eksportu, a średnia wartość wywozu wzrosła w relacji rocznej o 6,6%. Droższy był też import, ale jego dynamika wzrostu była znacznie niższa niż eksportu i wyniosła 1%. W 2015 roku tempo wzrostu eksportu było ponad dwukrotnie wyższe niż rok wcześniej, a importu zwiększyło się zaledwie o 0,2 pp.

Najważniejszymi rynkami zbytu dla polskich wyrobów cukierniczych bez zawartości kakao pozostały kraje unijne, gdzie trafiło 66,1% eksportu (64,1% wartościowo). Wysyłka do UE zyskała na znaczeniu, a udział wzrósł o 1,6 pp. rok do roku (przy obniżce wartościowo o 0,7 pp.). Zmniejszyło się znaczenie WNP, ale pozostałych krajów trzecich wzrosło. Powodem takiej sytuacji były intensyfikacja wywozu do Arabii Saudyjskiej i Zjednoczonych Emiratów Arabskich (+23% r/r) i ograniczenie do Rosji (-10,4% r/r). Do WNP trafiło 7,1% eksportu, do pozostałych krajów trzecich 24,8%, w tym do NAFTA 4% (Kanada i USA).

Głównymi odbiorcami polskich słodczy bez kakao w 2015 roku były Niemcy, na które przypadło 21,4% udziału w ujęciu ilościowym. Wysyłka do Niemiec wzrosła o 1,4%. Ze znacznie mniejszym udziałem na kolejnych miejscach znalazły się: Wielka Brytania (+80,8% r/r) i Arabia Saudyjska (+2%). Udział tych państw wyniósł odpowiednio 7,5 i 7,1% w strukturze geograficznej wywozu.

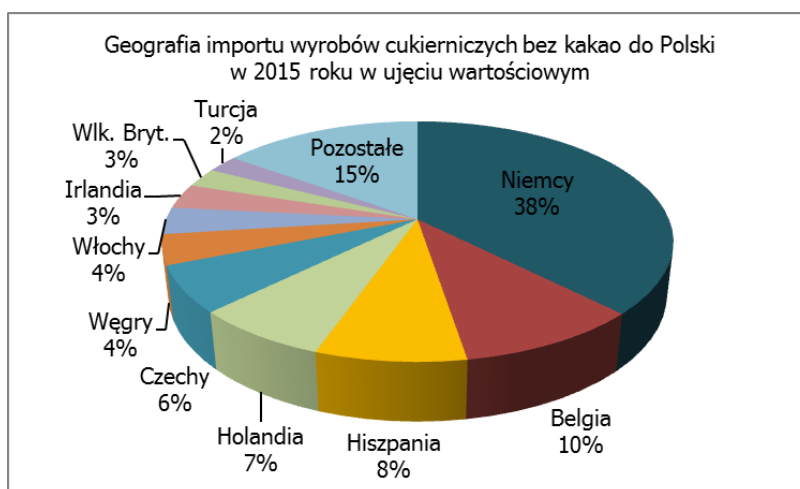

W 2015 roku głównym towarem eksportowym były towary oznaczone kodem CN 1704 90 99 (32,4% udział). Na drugim miejscu znalazły się cukierki toffi i karmelki (kod CN 1704 90 75) z 25,3% udziałem. Zagranicę sprzedawano także duże ilości cukierków z masy gotowanej, nawet nadziewanych (CN 1704 90 71 – 14,6% udział).

W analizowanym okresie eksport wyrobów cukierniczych bez zawartości kakao stanowił 6,7% pod względem ilości i 16,2% pod względem wartości eksportu grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyrobów cukierniczych. W 2014 roku udział ten wyniósł odpowiednio 6,7% i 16,0%. Natomiast eksport wyrobów cukierniczych bez zawartości kakao stanowił w 2015 roku 1,3% (też 1,3% rok wcześniej) pod względem wartości eksportu artykułów rolno-spożywczych ogółem i 0,3% jego ilości (też 0,3% w poprzednim roku).

Do głównych dostawców na polski rynek wyrobów o kodzie CN 1704 należą kraje unijne, skąd sprowadzono 89% tych produktów (wartościowo 90,7%). W przeciwieństwie do zmian w strukturze geograficznej eksportu, w imporcie zmalało znaczenie UE (o 1,9 pp. ilościowo i 0,6 pp. wartościowo), wzrosło zaś WNP, głównie za sprawą ośmiokrotnie wyższych zakupów z Ukrainy (4,4% udział).

Podobnie jak w poprzednich latach, tak i w 2015 roku wyroby cukiernicze bez kakao sprowadzано przede wszystkim z Niemiec – 17,4 tys. ton o wartości 62 mln EUR, co stanowiło 32,6% udziału ilościowo. Wolumen importu z tego kraju wzrósł o 5,3%, a wartość o 13,1%. Dużymi dostawcami były też Belgia (11,9% udział), Czechy (9,3% udział) i Holandia (8,5% udział).

W imporcie towarów tej grupy 26,7% stanowiły pozostałe wyroby żelowe i galaretki, włącznie z pastami owocowymi, w postaci wyrobów cukierniczych (CN 1704 90 65). Chętnie kupowano także wyroby pokryte cukrem (kod CN 1704 90 61 – 13,4% udział), toffi, karmelki i podobne cukierki (CN 1704 90 75) i CN 1704 90 30 (oba po 12,2% udziału) oraz cukierki z masy gotowanej, nawet nadziewane (CN 1704 90 71 – 11,1% udział).

W 2015 roku import wyrobów cukierniczych bez zawartości kakao stanowił 1,0% (też 1,0% udział w 2014 roku) udział pod względem wartości i 0,2% (też 0,2% przed rokiem) ilości importu artykułów rolno-spożywczych ogółem. Udział w imporcie grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyrobów cukierniczych w analizowanym okresie stanowił 9,4% (7,8% rok wcześniej) ilości i 18,2% udział (17,9% w 2014 roku) wartości importu tej grupy.

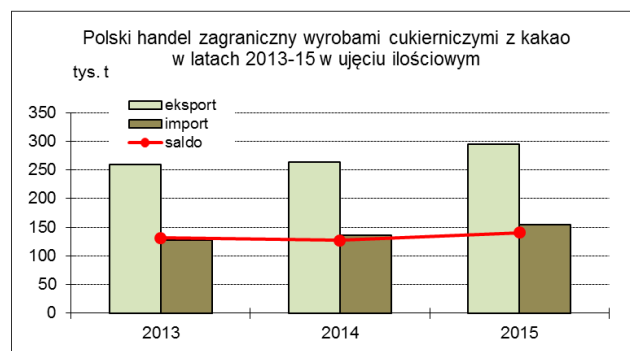
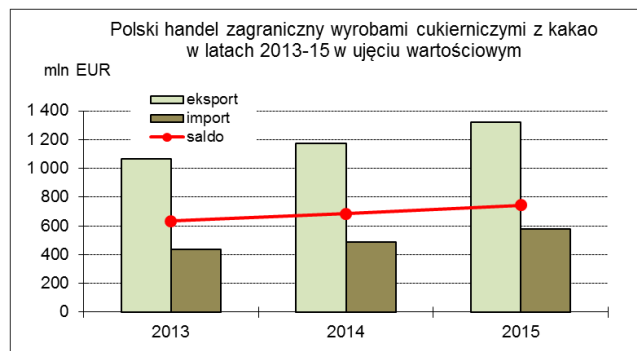
WYROBY CZEKOLADOWE¹⁹

Podobnie jak poprzednich latach, wśród grup towarów analizowanych w niniejszym rozdziale, wyroby czekoladowe (wyroby cukiernicze z zawartością kakao) były najbardziej wartościową pozycją w polskim eksporcie i imporcie wyrobów przemysłu cukrowniczego i cukierniczego. W 2015 roku obroty polskiego handlu zagranicznego tymi wyrobami zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 743,2 mln EUR, które wzrosło w relacji rocznej o 8,5% z 684,8 mln EUR w 2014 roku (633,1 mln EUR w 2013 roku). Pod względem wolumenu dodatnie saldo zwiększyło się jeszcze dynamiczniej, o 10,3% do 140,4 tys. ton (wobec 127,2 tys. ton rok wcześniej i 131,3 tys. ton w 2013 roku). Po spadku, jaki odnotowano w przypadku wolumenu w 2014 roku, dodatnie saldo odbudowało się wyraźnie powyżej poziomu z 2013 roku. Przyczyną tego jest ponowny wzrost zainteresowania polskimi czekoladkami w Wielkiej Brytanii.

W 2015 roku wyeksportowano 295,2 tys. ton ww. wyrobów, uzyskując za nie 1321,8 mln EUR (w 2014 roku 263,5 tys. za 1172,1 mln EUR). Wolumen eksportu był wyższy o 12%, a jego wartość zmniejszyła się o

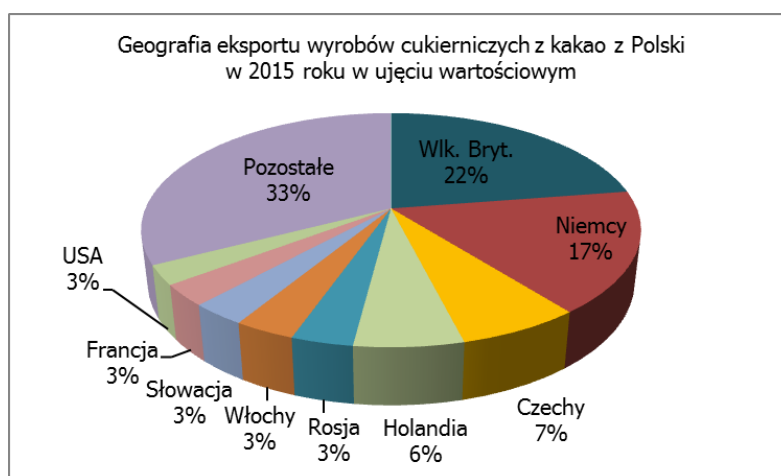
¹⁹ Produkty oznaczone w taryfie celnej kodem CN 1806

12,8%. W tym samym czasie wolumen importu wzrósł o 13,6% do 154,8 tys. ton, a jego wartość była wyższa o 18,7%, wzrastając do 578,6 mln EUR (136,3 tys. ton za 487,3 mln EUR w 2014 roku).

Dynamika wzrostu eksportu była niższa niż importu, ale wysoka przewaga wywozu nad przywozem pozwoliła na zwiększenie dodatniego salda. W 2015 roku średnia wartość eksportu wzrosła w relacji rocznej o 0,7%, a importu była wyższa o 4,5%. Rok wcześniej sprzedaż zagraniczna czekoladek drożała średnio o 7,8%, a zakupy o 4,9%. W kontekście silnego spadku dynamiki wzrostu wartości wywozu można mówić o pogorszeniu się opłacalności wywozu w 2015 roku.

Głównym odbiorcą polskich czekoladek były kraje unijne, a w 2015 roku ich udział w strukturze towarowej zwiększył się wyraźnie, o 4,5 pp. do 81,6% (+5,1 pp. do 76,7% wartościowo). Na znaczeniu stracił wywóz do WNP i do innych krajów trzecich. Najwięcej polskich wyrobów cukierniczych zawierających kakao trafiło ponownie do Wielkiej Brytanii – 79,2 tys. ton, za które otrzymano 298,1 mln EUR. Dało to 26,8% udziału w eksporcie pod względem ilości. Tym samym też wywóz na Wyspy odbudował się po obniżce w 2015 roku i był wyższy niż w 2014 roku. Wysyłka do Wielkiej Brytanii wzrosła w relacji rocznej silnie, o 18,6% ilościowo, przy 24,3% wzroście wartości. Znaczącymi rynkami zbytu były także Niemcy (12,7% udział), Holandia (podwojenie eksportu, 7,9% udział) i Czechy (7% udział). Eksport do Rosji spadł o 31,5% r/r. Do Zjednoczonych Emiratów Arabskich o 45,5%, do Chin o 58,1%, a na Ukrainę o 32,5%.

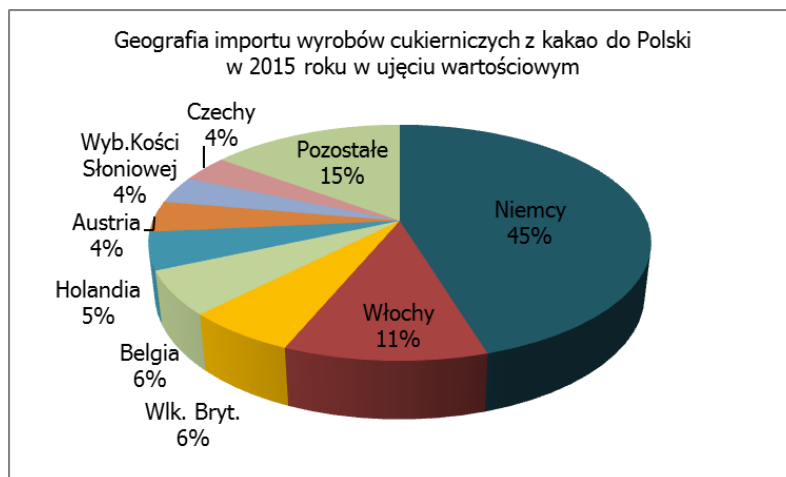
W strukturze towarowej eksportu utrzymała się przewaga pozostałych czekoladek nadziewanych (CN 1806 90 31), które stanowiły 21,5% wysyłki ilościowo i 26,2% wartościowo. Istotną rolę odgrywały również wyroby do smarowania zawierające kakao (CN 1806 90 60) z 14,1% udziałem, wyroby czekoladowe w blokach, tabliczkach lub batonach (kod CN 1806 31 00), które miały 11,2% udział, oraz produkty o kodzie CN 1806 32 90 (pozostałe nadziewane wyroby czekoladowe) z 10,2% udziałem.

W 2015 roku eksport wyrobów czekoladowych stanowił 70,4% (68,1% rok wcześniej) wartości i 26,9% (24,7% w 2014 roku) ilości eksportu grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyroby cukiernicze. Udział w eksporcie artykułów rolno-spożywczych ogółem wyniósł zaś 1,3% ilości (1,5% rok wcześniej) i 5,6% (5,4% rok wcześniej) wartości.

Wyroby cukiernicze zawierające kakao sprowadzono w 2015 roku głównie z krajów unijnych, skąd pochodziło 93,9% sprowadzonych towarów o kodzie CN 1806 (94,6% wartościowo). Znaczenie UE zmniejszyło się w relacji rocznej o 3,3 pp. (3 pp. wartościowo). Na znaczeniu zyskały kraje trzecie. Zakupy z Wybrzeża Kości Słoniowej, które jest największym na świecie producentem kakao, wzrosły trzypięćkrotnie do

6,4 tys. ton (za 21,6 mln €, czyli blisko czteroipółkrotnie więcej r/r), co stanowiło 4,2% udziału w strukturze geograficznej przywozu (3,7% wartościowo). Dynamicznie wzrosły też zakupy z Rosji i Ukrainy, ale pozostały nieistotne.

Głównym dostawcą wyrobów czekoladowych na polski rynek są od lat Niemcy, z których w 2015 roku sprowadzono 62,8 tys. ton za 262 mln EUR. Przywóz wzrósł o 0,9% ilościowo, a wartościowo o 9,1%. Import z Niemiec stanowił 40,5% sprowadzanych do Polski słodczy zawierających kakao. Znacznie mniejszymi dostawcami wyrobów czekoladowych na polski rynek były także: Włochy (9,5% udział), Wielka Brytania (7,7%), Holandia (6,8%) i Belgia (6,6%).

Strukturę towarową polskiego importu wyrobów cukierniczych zawierających kakao zdominowały pozostałe przetwory spożywcze z kakao w blokach, tabliczkach lub batonach, nadszawane (CN 1806 31 00), których przywóz stanowił 21,3% udział (22,3% wartościowo). Istotnymi produktami były pozostałe przetwory w blokach, tabliczkach lub batonach, o masie większej niż 2 kg, lub w płynie, paście, proszku, granulkach lub w innej postaci, w pojemnikach lub w bezpośrednich opakowaniach, o zawartości przekraczającej 2 kg, zawierające 31 % masy lub więcej masła kakaowego lub zawierające 31 % masy lub więcej masła kakaowego i tłuszczu mleka łącznie (CN 1806 20 10), których przywóz stanowił 13,3% udział (11% wartościowo), oraz towary oznaczone kodem CN 1806 20 95 (pozostałe przetwory spożywcze zawierające kakao w blokach, tabliczkach lub batonach, o masie większej niż 2 kg, lub w płynie, paście, proszku, granulkach lub w innej postaci, w pojemnikach lub w bezpośrednich opakowaniach, o zawartości przekraczającej 2 kg), których import stanowił 12,6% przywozu (10,4% wartościowo). Za nimi z 10,6% udziałem (9,8% wartościowo) były produkty o kodzie CN 1806 32 90 (pozostałe, nadszawane wyroby czekoladowe).

W 2015 roku import wyrobów czekoladowych stanowił 3,7% (3,2% w 2014 roku) wartości i 0,6% (też 0,6% rok wcześniej) ilości importu artykułów rolno-spożywczych ogółem. Udział w imporcie grupy towarów obejmujących cukier, produkty przemysłu cukrowniczego i wyroby cukiernicze wyniósł 63,5% (55,4% rok wcześniej) w ujęciu wartościowym i 27,1% (20,6% rok wcześniej) pod względem wolumenu.

Szczegółowy opis kodów CN:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=pl&Expand=true&SimDate=20151231.

UŻYWKI – DYNAMICZNY WZROST EKSPORTU I IMPORTU

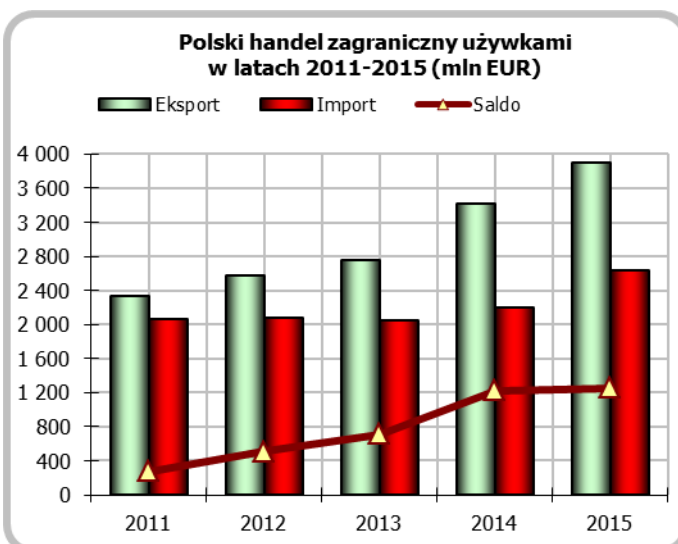
Znaczenie używek²⁰ w polskim handlu rolno-spożywczym wciąż rośnie. W 2015 roku wartość wywozu omawianej grupy towarów w nieco większym stopniu niż przed rokiem przewyższała przywóz (o 2,5%). Wysokiej dynamice wzrostu eksportu towarzyszyła jeszcze większa zwyżka importu, co przełożyło się na spowolnienie dynamiki wzrostu dodatniego salda wymiany handlowej tymi produktami.

W ubiegłym roku wysłano za granicę używki za niemal 3,9 mld EUR, co oznaczało 14% zwyżkę względem 2014 r. Dynamika wzrostu była zatem wyższa niż ogólnie dla eksportu spożywczego (+7,7%), a przez to udział wartości wywozu używek w łącznym eksporcie rolnym wzrósł w omawianym czasie z 15,6% do 16,5%. Sprzedaż za granicę towarów z omawianej grupy już prawie dwuipółkrotnie przewyższała wywóz artykułów mleczarskich, który od momentu akcesji do UE uznawany był za jedno z kół zamachowych handlu.

Import używek był w ubiegłym roku prawie o 21% większy niż rok wcześniej i wyniósł 2,64 mld EUR. Przy 4,7% dynamice wzrostu całego importu rolnego oznaczało to relatywny wzrost znaczenia używek w przywozie spożywczym (z 14,5% do 16,7%).

Struktura towarowa handlu

W ostatnich latach lat czynnikiem decydującym dla faktu, że Polska więcej używek eksportuje, niż sprowadza, jest rosnący z roku na rok wywóz tytoniu i produktów tytoniowych, w ogromnej większości – papierosów. Dokładnie 56,6% wpływów z wywozu używek pochodzi ze sprzedaży tych artykułów. Dynamika wzrostu tej podgrupy wynosiła +13%, w walucie europejskiej i bardzo zbliżona do tempa wzrostu eksportu ogółu używek (+14%).

Ekspart używek w mln EUR

Podgrupa używek	2014	udział %	2015	udział %	2014 = 100	Saldo 2015
Tytoń i wyroby tytoniowe	1947,6	57,0%	2207,2	56,6%	113	1491,3
Kawa, kakao, herbata i przyprawy	815,5	23,9%	939,8	24,1%	115	-301,7
Alkohole i napoje alkoholowe	349,2	10,2%	396,4	10,2%	114	-186,3
Wody i napoje bezalkoholowe	304,1	8,9%	354,5	9,1%	117	251,9
Razem używki	3416,3	100%	3897,9	100%	114	1255,1

Nieco większą zwyżkę eksportu (+15%) odnotowano natomiast w segmencie „kawa, herbata, ekstrakty, kakao, przyprawy”, z którego wywozu uzyskano w omawianym okresie 24,1% wpływów ze sprzedaży używek ogółem. W tej podgrupie największe znaczenie mają ekstrakty kawy i herbaty oraz ziarno kawy, mniejsze zaś – herbata oraz wyroby kakaowe i przyprawy (głównie pieprz).

Ponieważ zaś Polska w naturalny sposób, ze względów geograficznych, skazana jest na import tych towarów, saldo wymiany wciąż pozostaje zdecydowanie ujemne.

Stabilne pozostało znaczenie alkoholu w eksporcie używek. Odnotowano co prawda poprawę wywozu (14% zwyżka wartości), ale jej dynamika była niemal identyczna jak w przypadku ogółu używek, w związku z czym znaczenie alkoholu w eksporcie produktów z omawianej kategorii tak jak przed rokiem wynosiło 10,2%, a wskutek 13% zwyżki importu zmniejszyło się saldo handlowe, które wciąż osiągało ujemny wynik. Ekspart wód i napojów bezalkoholowych był o 17% wyższy niż w 2014 roku, a jego znaczenie w wywozie

²⁰ tytoń i wyroby tytoniowe - (kody PCN od 2401 do 2403), artykuły z grupy kawa, herbata oraz ich ekstrakty, kakao, przyprawy (kody PCN od 0901 do 0910, 1801-1805, 2101), alkohole, w tym wódki, wino i piwo - (kody PCN: od 2203 do 2208), wody mineralne i napoje bezalkoholowe - (kody PCN od 2201 do 2202)

używek ogółem wzrosło z 8,9% do 9,1%.

Import używek w mln EUR

Podgrupa używek	2014	udział %	2015	udział %	2014 = 100
Tytoń i wyroby tytoniowe	568,9	25,9%	716,0	27,1%	126
Kawa, kakao, herbata i przyprawy	1021,4	46,6%	1241,5	47,0%	122
Alkohole i napoje alkoholowe	517,1	23,6%	582,7	22,0%	113
Wody i napoje bezalkoholowe	85,2	3,9%	102,6	3,9%	120
Razem używki	2192,6	100,0%	2642,8	100,0%	121

W imporcie najważniejsze znaczenie mają niezmiennie produkty z grupy kawa, herbaty, ich ekstrakty, wyroby kakaowe i przyprawy. W ubiegłym roku przypadła na nie niemal połowa kwot wydanych na zakup wszystkich używek (47%). Tak jak w przypadku eksportu towarów z tej grupy, przywóz cechował się wzrostem względem wartości sprzed roku, tu jednak wyższa była bardziej dynamiczna (+22%). O 26% zwiększył się przywóz tytoniu i wyrobów tytoniowych, a wartość importu napojów alkoholowych była o 13% wyższa niż w 2014 roku. O około 20% zwiększyły się zakupy wód mineralnych i napojów bezalkoholowych, które mają jednak znikomy udział w wartości przywozu używek ogółem, zaledwie 3,9%.

Obroty używkami (rozumiane jako suma wartości wywozu i przywozu) były w 2015 roku o 17% wyższe niż rok wcześniej i osiągnęły 6,54 mld EUR. Handel tymi artykułami rósł w znacznie szybszym tempie niż rok wcześniej. Najważniejszymi partnerem pomimo 16% zniżki wartości eksportu pozostała Francja, ponadto wzrosło znaczenie Czech, Włoch i Holandii, a spadło Niemiec.

Struktura geograficzna handlu używkami

Eksport używek kierowany jest przede wszystkim (88,8% wartości) do państw Unii Europejskiej, w tym do dawnej Piętnastki w ubiegłym roku trafiło 60,6% całego wywozu używek wobec 61,6% przed rokiem. Wartościowo oznaczało to dla całej UE-27 wzrost o 16,3%, do 3,46 mld EUR. Jak widać jest to wyższe tempo wzrostu niż dla eksportu używek ogółem. Nieznacznie spadło natomiast znaczenie Wspólnoty Niepodległych Państw, dokąd w omawianym okresie wysłano 2,6% ogółu eksportowanych używek wobec 3% sprzed roku. Niskie znaczenie jako rynki zbytu wciąż mają ugrupowania ASEAN (wyeksportowano tam używki za 3,02 mln EUR, głównie ziarno kawy i ekstrakty) i Mercosur (1,22 mln EUR; ziarno kawy i tytoń nieprzetworzony). Nieco większym udziałem w strukturze odbiorców używek z Polski w 2015 roku charakteryzowały się Euroazjatycka Unia Gospodarcza (wyeksportowano w tym kierunku używki o wartości 53,9 mln EUR, głównie alkohole i tytoń nieprzetworzony do Rosji, czyli towary, które nie zostały objęte wprowadzonym przez Rosję w sierpniu 2014 r. zakazem importowym) i kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej (63,6 mln EUR, głównie do Turcji i Izraela).

Eksport używek z Polski w latach 2014-15 (mln EUR)

KRAJ	2014	udział %	2015	udział %	2014 = 100
Francja	679,4	19,9%	570,2	14,6%	84
Czechy	271,2	7,9%	410,9	10,5%	152
Niemcy	414,9	12,1%	388,3	10,0%	94
Włochy	259,5	7,6%	386,7	9,9%	149
Holandia	197,6	5,8%	320,1	8,2%	162
Wielka Brytania	135,3	4,0%	191,7	4,9%	142
Węgry	141,6	4,1%	153,8	3,9%	109
Austria	130,9	3,8%	136,6	3,5%	104
Słowacja	110,4	3,2%	125,6	3,2%	114
Belgia	94,5	2,8%	120,2	3,1%	127
Litwa	73,7	2,2%	91,1	2,3%	124
Rumunia	84,7	2,5%	89,7	2,3%	106
Hiszpania	62,8	1,8%	72,9	1,9%	116
Chorwacja	42,1	1,2%	59,8	1,5%	142
Stany Zjedn. Ameryki	45,5	1,3%	56,1	1,4%	123
Rosja	51,6	1,5%	46,0	1,2%	89
Bułgaria	32,6	1,0%	44,8	1,1%	137
Łotwa	41,1	1,2%	40,8	1,0%	99
Słowenia	32,7	1,0%	40,4	1,0%	123
Ukraina	38,5	1,1%	39,8	1,0%	103
Grecja	21,6	0,6%	39,6	1,0%	184
Pozostałe	454,1	13,3%	472,7	12,1%	104
Ogółem	3416,3	100%	3897,9	100%	114

Specyfiką handlu używkami, tak w eksporcie, jak i imporcie, jest dość rozdrobniona struktura geograficzna. Mimo to można wyodrębnić najważniejsze rynki dla używek z Polski. Jak już wyżej wspomniano pomimo spadku wywozu o 16% w skali roku, głównym odbiorcą używek z Polski pozostała Francja, a dzięki 52% wyższemu wywozu do Czech, kraj ten stał się drugim rynkiem dla używek z Polski. O 6% zmniejszył się eksport do Niemiec (od lat drugiego pod względem wartości odbiorcy używek z Polski). Eksport do Włoch wzrósł o 49%, a do Holandii o 62%. Nieco mniej dynamiczną zmianę odnotowano w przypadku Wielkiej Brytanii, dokąd eksportowano o 42% więcej używek niż w 2014 roku. Zwiększył się także wywóz do Węgier i Austrii (kolejno o 9% i 4%). Główni partnerzy w wymianie handlowej używkami, którzy zwiększyli import z Polski

to także Słowacja, Belgia, Litwa, Rumunia, Hiszpania, Chorwacja. Znaczenie pozostałych państw UE było mniejsze i nie przekraczało 2%.

Najważniejszymi kierunkami wywozu używek z Polski spoza państw Wspólnoty w 2015 roku pozostały wspomniane Rosja i USA.

W **importie** używek do Polski w dalszym ciągu głównymi partnerami pozostają również państwa Wspólnoty. W ubiegłym roku miały one 58,6% udział w wartości łącznego przywozu omawianych towarów (podobnie jak w 2014 r.), w tym na państwa dawnej Piętnastki przypadła niemal połowa całego importu używek (48,7%). W dalszym ciągu rosła rola państw rozwijających się, dostawców głównie surowców rolnych, takich jak kakao, ziarno kawy czy herbata i przyprawy. Nieco większe niż w eksporcie znaczenie odgrywają tutaj ugrupowania ASEAN i Mercosur. Wartość przywozu z Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej wyniosła 154,97 mln EUR, czyli niespełna 5,9% ogółu importu używek (głównie było to ziarno kawy i pieprz z Wietnamu). Import z Mercosur osiągnął wartość 174,95 mln EUR, a stanowiło go głównie ziarno kawy i nieprzetworzony tytoń z Brazylii.

Wśród dostawców używek do Polski najważniejszym partnerem wciąż pozostają Niemcy – w 2015 roku już prawie co czwarte

euro wydane na zakupy używek trafiło do naszych zachodnich sąsiadów, a sprowadzano przede wszystkim ekstrakty kawy i jej ziarno oraz spirytus. Drugim dostawcą tych towarów pozostała Brazylia, która wysłała do Polski w 2015 roku używki o wartości o 17% większej niż w 2014 r. były to przede wszystkim nieprzetworzony tytoń oraz ziarno kawy.

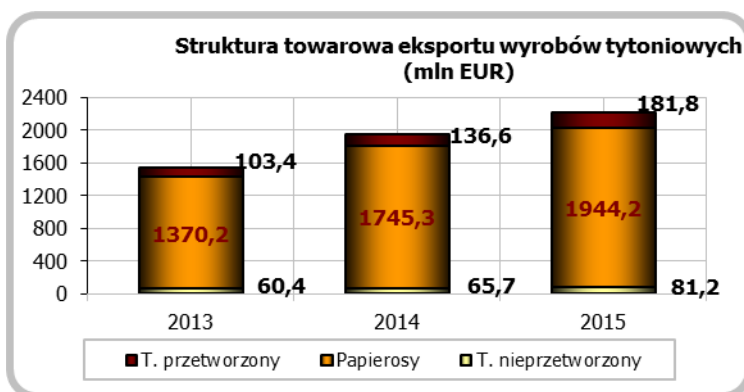
O 8% zwiększyła się wartość importu używek z Holandii (głównie kakao itp.), a z Wietnamu o 26% (kawa i pieprz). Nastąpił 33% wzrost przywozu z Wielkiej Brytanii (herbata, wysokoprocentowe alkohole), a wartość sprowadzanych używek z USA wzrosła o 23% względem poziomu z 2014 r. O 5% więcej sprowadzano używek z Wybrzeża Kości Słoniowej (kakao), a import z Włoch (gł. win, wermutów i tytoniu nieprzetworzonego) i Francji (głównie wina i tytoń przetworzony) był stabilny. o 21% zmniejszył się natomiast import z Wielkiej Brytanii (herbata, wysokoprocentowe alkohole). Zniżki odnotowano natomiast w przypadku Hiszpanii i Chin.

EKSPORT – struktura towarowa zdominowana przez wyroby tytoniowe

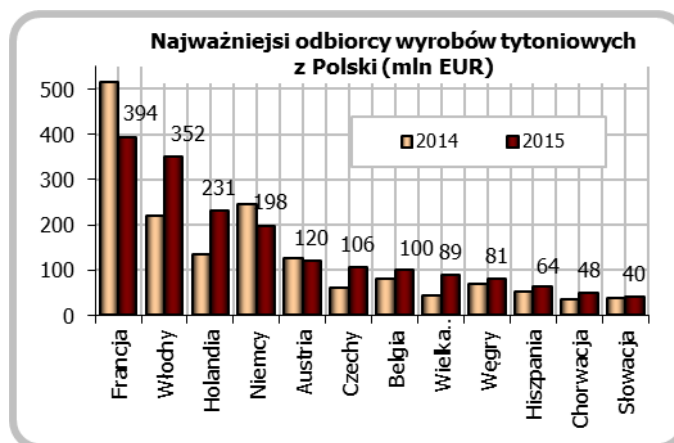
W 2015 roku dynamika wzrostu eksportu wyrobów tytoniowych była znacznie niższa niż rok wcześniej i osiągnęła 13%. W dalszym ciągu produkty z tej kategorii dominują w strukturze towarowej wywozu używek (56,6% wartości). Główną rolę odgrywał nadal wywóz papierosów (artykuł o kodzie PCN 2402), odnotowano tu 11,4% zwiększenie wartości. Eksport tytoniu nieprzetworzonego i przetworzonego zwiększył się odpowiednio o 23,7% i 33,1%.

Dostawcy używek do Polski w latach 2014-15 (mln EUR)

KRAJ	2014		2015		2014 = 100
	udział %	udział %	udział %	udział %	
Niemcy	495,0	22,6%	618,4	23,4%	125
Brazylia	141,3	6,4%	164,9	6,2%	117
Holandia	129,7	5,9%	140,0	5,3%	108
Wietnam	99,4	4,5%	125,4	4,7%	126
Wielka Brytania	92,4	4,2%	122,5	4,6%	133
Stany Zjedn. Ameryki	86,1	3,9%	105,9	4,0%	123
Wyb.Kości Słoniowej	101,7	4,6%	103,3	3,9%	102
Włochy	98,3	4,5%	98,2	3,7%	100
Francja	94,4	4,3%	93,2	3,5%	99
India	51,3	2,3%	67,9	2,6%	132
Czechy	43,1	2,0%	63,7	2,4%	148
Litwa	26,3	1,2%	61,5	2,3%	234
Węgry	44,1	2,0%	61,4	2,3%	139
Ekwador	52,2	2,4%	60,7	2,3%	116
Grecja	36,0	1,6%	54,5	2,1%	151
Hiszpania	51,0	2,3%	47,3	1,8%	93
Tanzania	27,1	1,2%	39,3	1,5%	145
Malawi	25,6	1,2%	37,0	1,4%	145
Mozambik	24,5	1,1%	34,1	1,3%	139
Chiny	48,7	2,2%	31,9	1,2%	65
Ghana	21,4	1,0%	30,0	1,1%	141
Pozostałe	403,1	18,4%	481,7	18,2%	
Ogółem	2192,6	100%	2642,8	100%	121

W 2015 roku wyroby tytoniowe trafiły głównie do Francji, Włoch i Holandii. W przypadku pierwszego kierunku zaobserwowano znaczną zniżkę wartości eksportu - o niemal 23,5%. Tym samym udział Francji w strukturze odbiorców tytoniu z Polski spadł z 26,4% do 17,8%. W pozostałych dwóch głównych kierunkach odnotowano dodatnią dynamikę wzrostu wartości wywozu: +59,2% w przypadku Włoch i +71,5% dla Holandii. Te trzy kraje miały łącznie ponad 44% udziału w wartości eksportu wyrobów tytoniowych. 19% zniżkę odnotowano w wywozie do Niemiec, w przypadku Austrii spadek był mniej dynamiczny (-4,4%). Silne wzrosty wartości eksportu wyrobów tytoniowych (ponad 70%) odnotowano jeszcze w kierunku Czech. Wzrósł także eksport do Belgii (o 25,3%), a do Wielkiej Brytanii odnotowano podwojenie wartości wywozu wyrobów tytoniowych. Więcej tytoniu wysłano do Węgier (+14,1%), Hiszpanii (+23%), Chorwacji (+39,1%). Uwagę zwraca ponad sześciokrotna zwyżka wartości eksportu tytoniu do Algierii (do niemal 16,4 mln EUR). Eksport do tuzina krajów przedstawionych na wykresie przyniósł 82,5% wpływów z wywozu produktów tytoniowych. Dane na wykresie przedstawiają wyniki z całego 2015 roku.

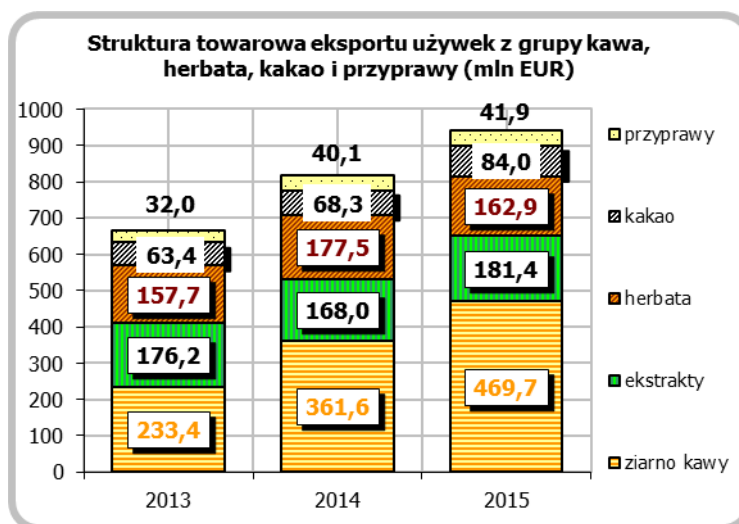

Kawa, herbata, ekstrakty kawy i herbaty, wyroby kakaowe, przyprawy

Eksport całej podgrupy przyniósł w ubiegłym roku 939,8 mln EUR, o 15% więcej niż rok wcześniej.

Standardowo najważniejszym pozostał wywóz, w praktyce reeksport, ziarna kawy (50% udział w wartości sprzedaży podgrupy) z niemal 30% wzrostem sprzedaży. W tym samym czasie eksport ekstraktów kawy i herbaty wzrósł o 8%, a wywóz artykułów kakaowych (między i proszku) – zwiększył się o 23%. Zniżkę odnotowano w przypadku eksportu herbaty (-7,3%), mało dynamicznie zwiększył natomiast wywóz przypraw, gł. pieprzu oraz tymianku i liści laurowych (+4,5%). Do państw Unii Europejskiej trafiło 85,5% łącznej wartości eksportu z tej podgrupy (wobec 84,4% przed rokiem) za 803,9 mln EUR, a udział krajów Wspólnoty Niepodległych Państw ponownie zmniejszył się nieznacznie w okresie porównawczym z 8,7% do 8,1% (co ciekawe wartość wywozu do tego ugrupowania zwiększyła się w omawianym okresie o 7,9% do 76,2 mln EUR wobec 70,6 mln EUR w 2014 roku).

Najważniejszym odbiorcą towarów z omawianej grupy pozostały Czechy. Eksport w tym kierunku zwiększył się w ujęciu wartościowym o 55,7% do 232 mln EUR (głównie za sprawą zwiększonej wartości wywozu kawy. W przypadku drugiego kraju pod względem wartości odbieranych z Polski towarów z omawianej podgrupy - Niemiec, odnotowano natomiast zaledwie 0,3% zwyżkę. W tym kierunku wysłano przede wszystkim ziarno kawy i ekstrakty. Wzrost eksportu zaobserwowano w przypadku trzeciego pod względem wartości odbiorcy produktów z omawianej grupy – Francji. W kierunku tym z Polski wysyłana jest głównie herbata i kawa oraz kakao. Eksport ziarna kawy zwiększył się o 16,6% do 5,2 mln EUR, wartości wywozu herbaty wzrosła o 10,5% do 33,9 mln EUR a w przypadku między kakaowej odnotowano prawie 36% zwyżkę do 34,9 mln EUR. Zapewniło to niemal 21% zwyżkę wartości ogółu eksportowanych w tym kierunku produktów z omawianej podgrupy (do 81,1 mln EUR). Nieco dynamiczniej rozwijał się eksport do Słowacji (+31,3% do 52,6 mln EUR). Zmniejszyła się natomiast wartość wywozu używek do Wielkiej Brytanii. Wartość eksportu w tym kierunku spadła o 8,5% do 42,1 mln EUR, głównie za sprawą niemal 50% zniżki eksportu herbaty (do 8,7 mln EUR) i ekstraktów (-4,5% do 16,3 mln EUR). Te dwie grupy produktów były głównymi towarami z kategorii używek, które były wywożone w tym kierunku. W przypadku Litwy odnotowano 43% zwyżkę do 37,6 mln EUR, a na Węgry

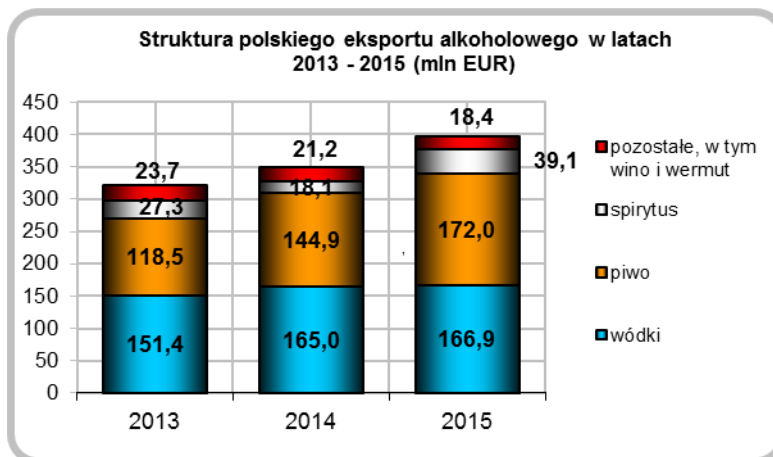
Wzrost eksportu w tym kierunku zwiększył się o 16,6% do 5,2 mln EUR, wartości wywozu herbaty wzrosła o 10,5% do 33,9 mln EUR a w przypadku między kakaowej odnotowano prawie 36% zwyżkę do 34,9 mln EUR. Zapewniło to niemal 21% zwyżkę wartości ogółu eksportowanych w tym kierunku produktów z omawianej podgrupy (do 81,1 mln EUR). Nieco dynamiczniej rozwijał się eksport do Słowacji (+31,3% do 52,6 mln EUR). Zmniejszyła się natomiast wartość wywozu używek do Wielkiej Brytanii. Wartość eksportu w tym kierunku spadła o 8,5% do 42,1 mln EUR, głównie za sprawą niemal 50% zniżki eksportu herbaty (do 8,7 mln EUR) i ekstraktów (-4,5% do 16,3 mln EUR). Te dwie grupy produktów były głównymi towarami z kategorii używek, które były wywożone w tym kierunku. W przypadku Litwy odnotowano 43% zwyżkę do 37,6 mln EUR, a na Węgry

eksport zmniejszył się o 8,1% do 37,5 mln EUR. Zwiększyła się sprzedaż do Rosji i na Ukrainę, w 2015 roku wysłano tam odpowiednio o 3,5% i 6,8% więcej produktów z grupy "kawa, herbata, ekstrakty kawy i herbaty, wyroby kakaowe, przyprawy" (łącznie za 33,8 mln EUR i 30,2 mln EUR). W przypadku Rosji zwyżka była związana głównie ze znacznym wzrostem eksportu ekstraktów (+38,6% do 12,4 mln EUR) i miazgi kakaowej (+29,4% do 7,08 mln EUR), na Ukrainę natomiast wysłano o 33% więcej kawy (za 14,6 mln EUR). O 26,6% mniejszy niż przed rokiem był wywóz na Łotwę (20,1 mln EUR). Wzrosła natomiast wartość wywozu do Szwecji, (+14,6% do 19,2 mln EUR), o 29,4% zwiększył się eksport do Belgii (do 16,3 mln EUR). Inni dość istotni unijni odbiorcy używek z omawianej podgrupy to Serbia (9,7 mln EUR), Dania (9,6 mln EUR), Włochy (9,4 mln EUR), Estonia (8,9 mln EUR), Chorwacja (8,8 mln EUR).

Napoje alkoholowe

W 2015 roku poza granice Polski wysyłano większe ilości alkoholu niż w 2014 r. Wyższa o 18,7% była wartość eksportowanego piwa, 1,1% wzrost odnotowano w przypadku alkoholi wysokoprocentowych typu wódka, whisky itp. Dwukrotnie wzrosła wartości eksportu spirytusu, natomiast wywóz pozostałych alkoholi (w tym win i wermutów) był niższy niż przed rokiem. Łączna wartość wywozu alkoholi zwiększyła się 14%, ich znaczenie w eksporcie używek pozostało na poziomie sprzed roku: 10,2%. Za granicę wysłano produkty za niespełna 396,4 mln EUR. Najważniejszymi rynkami zbytu dla polskiego alkoholu w dalszym ciągu pozostają rynek unijny i Ameryka Płn.

Eksport objął tradycyjnie przede wszystkim alkohole wysokoprocentowe (wódki itp. produkty) oznaczone kodem PCN 2208, choć ich sprzedaż wzrosła jedynie o 1,1% do 166,9 mln EUR. Ten segment miał w 2015 roku 42% udział w strukturze wartości podgrupy wobec 47% w 2014 r., co oznacza pewien spadek znaczenia. Nastąpił on m.in. na skutek dynamicznej zwyżki sprzedaży produktów z drugiego istotnego segmentu wywozu alkoholów - piwa (kod PCN 2203), którego sprzedaż wzrosła o 18,7% do 172 mln EUR, a udział w całej podgrupie wzrósł z 41% do 43%. Udział w strukturze wartości podgrupy wymienionego już wyżej alkoholu wysokoprocentowego skażonego (np. spirytusu) - oznaczonego kodem PCN 2207 zwiększył się z 10% do 18,4%, bowiem wartość sprzedaży wzrosła ponad dwukrotnie, do 39,1 mln EUR. Stało się tak dzięki 51% zwyżce eksportu spirytusu do Niemiec (do 14,8 mln EUR), 144% wzrostowi wywozu na Litwę (do 9,3 mln EUR) oraz wartym ponad 5 mln EUR eksportowi do Holandii, dokąd w 2014 roku wyeksportowano spirytus o wartości zaledwie 11 tys. EUR.

O 0,6% do 12,3 mln EUR zmniejszył się wywóz „pozostałych napojów fermentowanych” o kodzie PCN 2206 (do których zalicza się np. miód pitny), a jego rola wciąż pozostaje znikoma. To samo dotyczy, przynajmniej do tej pory, win (tu odnotowano 28,6% zniżkę do 7,9 mln EUR).

Utrzymała się zmiana struktury geograficznej wywozu alkoholi zaobserwowana już w 2013 roku. Stany Zjednoczone – przez lata najważniejszy odbiorca alkoholi z Polski, gł. wódek i piwa, w dalszym ciągu ustępuje miejsca państwom UE pomimo wzrostu wartości wysyłek alkoholi na rynek amerykański w obserwowanym okresie o 22,4% do 40,6 mln EUR. USA miały zatem mniejsze znaczenie niż Francja, Holandia i Niemcy zostały czwartym pod względem wartości odbiorcą artykułów alkoholowych z Polski. Eksport do innego kraju z Ameryki Północnej - Kanady wzrósł mniej dynamicznie, o 8,7% do 8,3 mln EUR.

Generalnie eksport do UE zwiększył się o 14,8% do 305,3 mln EUR, a udział państw członkowskich jako odbiorców alkoholu z Polski wzrósł z 76,2% do 77%. Sprzedaż (przede wszystkim mocnych trunków) do Francji (głównego odbiorcy alkoholów z Polski) zmniejszyła się o 1,9% do 79,7 mln EUR. O 46,6% wzrosła natomiast wartość eksportu do Holandii (do 50 mln EUR), która stała się drugim odbiorcą alkoholi wysyłanych z Polski. W tym kierunku przede wszystkim wysyłano więcej spirytusu, o czym już wspomniano. Wzrósł eksport alkoholi do Niemiec. Wartość wywozu głównego w 2015 roku wyrobu z grupy alkoholi do zachodniego sąsiada – spirytusu wzrosła o 50% do 14,8 mln EUR.

Relatywnie mniejsze było znaczenie innych państw Wspólnoty. Eksport (gł. piwa i wódek) do Wielkiej

Brytanii zwiększył się o 48,4% do 20,5 mln EUR. Do Czech sprzedano towary z omawianej podgrupy za 18,9 mln EUR (+42,6%, głównie piwo i wina), a na Węgry za 16 mln EUR -11,9% - głównie piwo. Eksport do Włoch zmniejszył się o 0,3% do 15,2 mln EUR, a w przypadku Litwy odnotowano 28,6 wzrost do 13,8 mln EUR. Eksport (głównie piwa) do Bułgarii zwiększył się o 66,6% do 9,4 mln EUR, a w przypadku Słowacji odnotowano 38,7% wyżkę wywozu alkoholi do 7 mln EUR.

Zmniejszyła się wywóz alkoholi na mniej znaczące rynki – wartość eksportu do Ukrainy była o 25,7% niższa niż przed rokiem (6 mln EUR), do Rumunii odnotowano 28,5% zniżki (do 5,9 mln EUR; piwo), a do Irlandii wysłano alkohole o wartości o 50,7% niższej niż w 2014 roku (5,5 mln EUR). 11,2% zniżkę odnotowano w przypadku eksportu towarów z omawianej podgrupy do Rosji (do 3,2 mln EUR). Zwiększył się natomiast wywóz do mniej znaczących odbiorców alkoholu z Polski: do Danii (+106,5% do 2,9 mln EUR), do Chile (+14,3% do 2,6 mln EUR), do Izraela (+70,1% do 2,3 mln EUR), na Łotwę (+141,5% do 2,2 mln EUR). Do składów celnych, z przeznaczeniem na zapasy i zaopatrzenie, skierowano artykuły alkoholowe za 13,8 mln EUR (+-6%).

Wody mineralne i napoje bezalkoholowe

Wartość eksportu wód i napojów wyniosła w analizowanym okresie 354,5 mln EUR i była o niemal 17% większa niż rok wcześniej. Struktura towarowa handlu tą podgrupą jest zdominowana przez napoje słodzone, gazowane i inne, na które przypada ok. 92,8% wartości obrotów. Sprzedaż przebiega głównie w obrębie Jednolitego Rynku (79,5% wartości) i odbywa się w wielu kierunkach.

W 2015 roku głównym odbiorcą napojów i wód z Polski pozostały Czechy z 13,8% wyżką wartości eksportowanych tam wód z Polski do 54,4 mln EUR. Z 23,6% wyżką na drugim miejscu pod tym względem znalazła się Wielka Brytania (39,9 mln EUR). Istotnym kierunkiem stały się Niemcy; sprzedano tam wody i napoje za 28,6 mln EUR (+28,6%). Wśród znaczących importerów wód mineralnych i napojów bezalkoholowych z Polski wyżki odnotowano jeszcze w przypadku Węgier (+64,3% do 19,7 mln EUR), Izraela (+8% do 18,6 mln EUR), Włoch (+54,2% do 10,2 mln EUR), USA, Bułgarii, Zjednoczonych Emiratów Arabskich i Holandii. W przypadku Słowacji odnotowano 7,4% spadek do 25,9 mln EUR, zmniejszył się również wywóz wód do Litwy (-4,9% do 18,5 mln EUR) i Francji (-3,4% do 15,8 mln EUR). Znaczne ilości wód mineralnych zaczęto wywozić do Austrii (za 11,7 mln EUR), przed rokiem eksport produktów tej kategorii w tym kierunku miał wartość zaledwie 1,3 mln EUR).

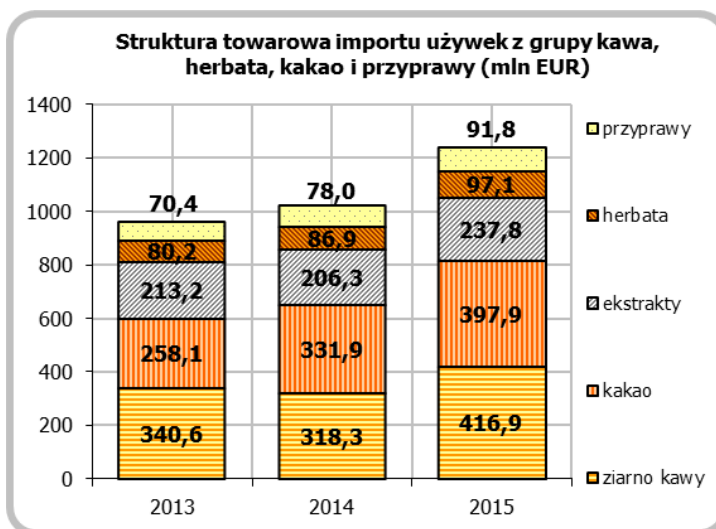
Poza Wspólnotę, oprócz Izraela, USA i ZEA pewne ilości wód mineralnych i napojów bezalkoholowych wysyłano także m.in. do Rosji (-5% do 3,6 mln EUR) i na Malediwy (gdzie wartość wywozu wód wzrosła o 58,2% do 3,5 mln EUR).

IMPORT – kawa, herbata, kakao i ekstrakty wciąż na czele struktury towarowej

W imporcie używek najważniejsze pozostały produkty z podgrupy „Kawa, herbata, kakao, przyprawy”, w którym to segmencie odnotowano 22% wyżkę wartości przywozu do 1,24 mld EUR. Na towary z omawianej podgrupy wydano w ubiegłym roku niespełna połowę (47%) kwot przeznaczonych na zakupy wszystkich używek.

Wartość przywozu ziarna kawy wzrosła o 31% głównie wskutek wyżki zakupów od głównych dostawców - Niemiec, skąd sprowadzono go o 64,3% więcej (za 183,97 mln EUR), oraz Wietnamu (o 24,3% do 82,4 mln EUR). Nieco mniejsze niż przed rokiem ilości ziarna kawy sprowadzono z Brazylii (za 44,95 mln EUR; -2,1%). Pewne ilości kawy sprowadzono także z Włoch (16,3 mln EUR; +10,5%), Ugandy (10,4 mln EUR; +37,5%), Czech (8,28 mln EUR), Holandii (6,95 mln EUR), Wielkiej Brytanii (5,61 mln EUR), Austrii (4,63 mln EUR).

Import ekstraktów kawy w ujęciu wartościowym wzrósł o 15,2% do poziomu

237,8 mln EUR. Głównym dostawcą tego typu produktów pozostały Niemcy z 12% zwyżką przywozu do 68,3 mln EUR). Na drugim miejscu podobnie jak przed rokiem znalazł się Ekwador (+5,9% do 49 mln EUR), dalsze miejsca dostawców ekstraktów do Polski zajmowały: Kolumbia (16,9 mln EUR, +79%), Brazylia (15,3 mln EUR, +161,5%), Francja (13,1 mln EUR, -29,8%), Hiszpania (10,6 mln EUR; -16,9%), a także Indie, Wietnam i Wielka Brytania (ponad 8 mln EUR).

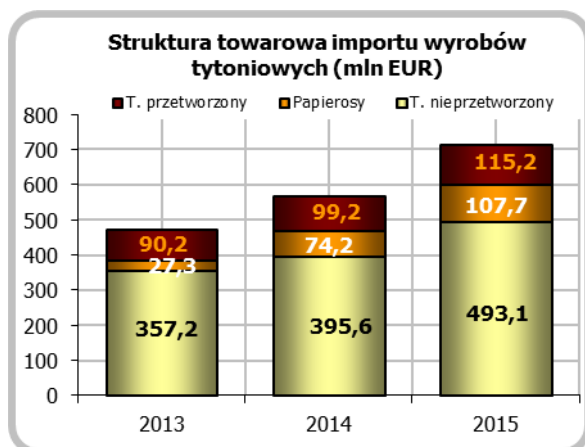
W przypadku wyrobów kakaowych odnotowano 20% zwyżkę do 397,9 mln EUR. Sprowadzano je przede wszystkim z Niemiec (107,1 mln EUR, +72,4%), Holandii (105,43 mln EUR, +11,8%), a także z Wybrzeża Kości Słoniowej (103,25 mln EUR, +1,7%), Ghany (30 mln EUR; +40,5%) i Francji (18,5 mln EUR, -22%). Import wyrobów kakaowych z pozostałych kierunków nie przekraczał wartości 10 mln EUR.

O 11,8% zwiększył się przywóz herbaty. Głównym dostawcą, z 71% zwyżką stała się Kenia (20,4 mln EUR), na drugi miejscu z 23% zwyżką wartości przywozu herbaty do Polski znalazły się Indie. Ubiegłoroczny lider, Sri Lanka, spadł na trzecie miejsce (12,9 mln EUR; +4%). Zmniejszono import herbaty z Chin (-15,4% do 8,8 mln EUR). Zwyżki odnotowano jeszcze w przypadku Indonezji (+11% do 6,6 mln EUR) i Zjednoczonych Emiratów Arabskich (+69% do 4,8 mln EUR). Spadek odnotowano w przypadku Niemiec (-66% do 4 mln EUR) i Wietnamu (-1% do 3,69 mln EUR).

O 17,7%, wzrósł import przypraw, które kupowano przede wszystkim w Wietnamie (30,7 mln EUR, +29%), a także w Indiach (11 mln EUR, +70%), Niemczech (9,3 mln EUR, -4,4%), Indonezji (6,6 mln EUR, +24,8%), Chinach (5,3 mln EUR, +8,6%), i Hiszpanii 4 mln EUR, -18%).

Z państw Wspólnoty pochodzi 52,8% importowanych do Polski używek z grupy "kawa, herbata, ekstrakty kawy i herbaty, wyroby kakaowe, przyprawy". Za zakupy w obrębie Jednolitego Rynku polscy handlowcy zapłacili w sumie 655 mln EUR, o 23,7% więcej niż rok wcześniej. Mimo, że w omawianej grupie produktów znaczną część stanowią surowce, na czele dostawców pozostało wysoko rozwinięte państwo UE – Niemcy (372,8 mln EUR), które reeksportuje do Polski sprowadzane przez siebie towary po ich przetworzeniu.

Wyroby tytoniowe

Wartość importu produktów tytoniowych wzrosła o 26% do 716 mln EUR, przy wzroście wolumenu o 19,3% (do 146,9 tys. ton, w tym na tytoń nieprzetworzony przypadało ponad 115,2 tys. ton). Jak pokazuje wykres, właśnie na ten ostatni typ tytoniu (kod PCN 2401) wydano zdecydowanie najwięcej, najmniej zaś – na przywóz papierosów (kod PCN 2402).

Na pierwszym miejscu wśród dostawców z 18,7% zwyżką wartości przywozu wyrobów tytoniowych uplasowały się Niemcy (127,4 mln EUR). Pomimo 16,6% zwyżki przywozu z Brazylii, ten kraj z Ameryki Południowej wciąż zajmuje miejsce pod względem wartości przywozu wyrobów tytoniowych do Polski Brazylia (101,3 mln

EUR). Z Grecji sprowadzono o 63,8% więcej tych wyrobów niż w 2014 r. (za 48,7 mln EUR). Wśród pozostałych znaczących dostawców tytoniu do Polski na ogół notowano dynamiczne zwyżki. Trzykrotny wzrost odnotowano w przywozie artykułów tytoniowych z Litwy. Przywóz z tego państwa zwiększył się do 46,9 mln EUR. Wzrósł także import z USA, o 31,5% do 44,8 mln EUR, i Tanzanii (o 44,6% do 36,8 mln). Ogółem na import tytoniu z państw spoza UE przypadło 53,2% łącznej wartości przywozu tytoniu wobec 54,8% rok wcześniej.

Inni istotni dostawcy wyrobów tytoniowych na polski rynek to Mozambik (33,7 mln EUR, +39,7%), Malawi (33,6 mln EUR, 38,8% zwyżką), Indie (32,8 mln EUR, +22,7%), Wielka Brytania (24,3 mln EUR, czterokrotna zwyżką w skali roku), Francja (17,2 mln EUR, +81,4%) oraz Rumunia, Włochy, Chiny, Turcja i Zimbabwe (ponad 10 mln EUR).

Napoje alkoholowe

W 2015 roku z o 13% wyższą niż w 2014 r. wartością wywozu, alkohole pozostały trzecią w kolejności podgrupą importowanych używek. Najważniejszą pozycją wciąż pozostają wina (kod PCN 2204) z 38% udziałem – wartość przywozu wzrosła o 5,1% do 219,9 mln EUR. Bardzo istotny jest również przywóz alkoholi wysokoprocentowych (whisky, brandy, wódek itp.) oznaczonych kodem PCN 2208, zakupy w tym

segmente zwiększyły się dosyć dynamicznie (+24,4% do 194 mln EUR). Natomiast w przypadku importu wysokoprocentowego alkoholu skażonego o kodzie 2207 (spirytus) odnotowano 10,4% wzrost wartości do 95,1 mln EUR. Załedwie o 2,6% wzrosła wartość przywozu piwa (kod 2203), jego udział w strukturze zakupów alkoholi zmniejszył się do 8%. O 2,4% zmniejszyła się wartość sprowadzanych wermutów (PCN 2205).

Struktura geograficzna importu alkoholi jest dość rozdrobniona, niemniej jednak 79,7% kwot wydano na produkty z państw Wspólnoty. Pomimo 14,2% zniżki wartości, najważniejszym dostawcą pozostały Niemcy – 94,9 mln EUR; sprowadzano stamtąd przede wszystkim spirytus oraz wina i mocne trunki. Import z Wielkiej Brytanii zwiększył się o 20,9% do 80,4 mln EUR (głównie whisky itp.), stabilniejsza była natomiast wartość przywozu alkoholu z Włoch, +1,2% do 59,8 mln EUR (wina i wermuty). Przywóz (głównie win) z Węgier był ponad dwukrotnie większy niż przed rokiem i osiągnął wartość 39,2 mln EUR. W przypadku importu z Francji odnotowano 2,3% wzrost do 38,3 mln EUR a składały się nań naturalnie wina i w pewnym stopniu alkohol le wysokoprocentowe typu brandy, koniaki itp. W przypadku Czech odnotowano 78,5% wzrost do 23,4 mln EUR (gł. piwa). Wartość przywozu z Hiszpanii spadła o 3% do 22,9 mln EUR (gł. wina), a import (głównie wódki) z Finlandii zwiększył się o 14,9% do wartości 19,4 mln EUR.

Większe ilości alkoholi w obrębie Wspólnoty importowano ponadto z Portugalii (15,6 mln EUR), Bułgarii (14,4 mln EUR), Irlandii (12,3 mln EUR), Holandii (10,1 mln EUR), Litwy (8,3 mln EUR), Szwecji (6,6 mln EUR), Słowacji (5,9 mln EUR), Grecji (5 mln EUR), Belgii (2,8 mln EUR).

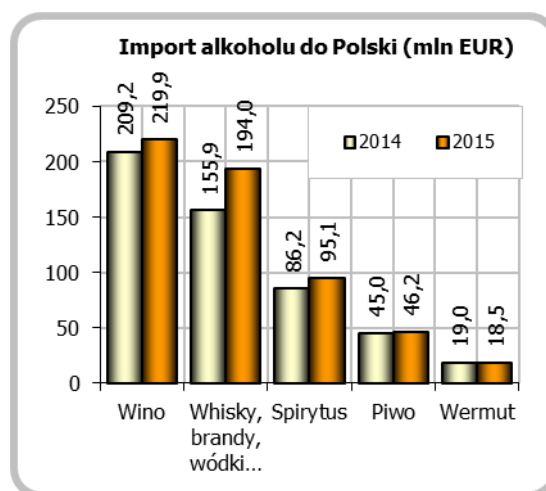
Spośród państw spoza UE najważniejszym dostawcą alkoholu (gł. wina i alkohole wysokoprocentowe) były Stany Zjednoczone – za zakupy zapłacono 59,4 mln EUR, o 19,4% więcej niż przed rokiem. Pewne partie tego typu wyrobów trafiały na polski rynek także z Chile (14,8 mln EUR, +13%), Ukrainy (12,2 mln EUR), Mołdawii, Australii, Gruzji, Meksyku, RPA, Argentyny i innych kierunków.

Wody mineralne i napoje bezalkoholowe

Wartość zakupionych w 2015 roku za granicą wód mineralnych i napojów bezalkoholowych – 102,6 mln EUR - była o 20% wyższa niż rok wcześniej. Produkty te są wciąż niezbyt istotnym elementem importu (załedwie 3,9% udział w strukturze importu używek), a sprowadza się je przede wszystkim (w 92,8%) z UE.

Na szczycie listy dostawców wód i napojów do Polski z ponad 25% udziałem w strukturze geograficznej znalazły się Czechy – zakupy z tego kierunku zwiększyły się o 68,5% do 25,7 mln EUR. Mniejszą dynamikę wzrostu odnotowano w przypadku drugiego czołowego w 2014 roku partnera - Niemiec (+16,3% do 23,3 mln EUR). Trzecim pod względem wartości sprowadzanych wód mineralnych i napojów bezalkoholowych krajem z 29% wzrostem wartości stała się Austria (21,1 mln EUR).

Znaczenie pozostałych kierunków było mniejsze. Przywóz z Węgier spadł o 14% do 7,1 mln EUR. Wzrósł natomiast import z Korei Południowej, o 36,7% do 3,7 mln EUR, zaś z Francji odnotowano 19,8% wzrost do 3,6 mln EUR. Ponad dwukrotnie zwiększył się przywóz wód i napojów z Belgii (3 mln EUR). Inni ważniejsi dostawcy to Holandia, Kanada, Włochy, Rumunia, USA, Wielka Brytania (po 1,0– 1,1 mln EUR).

Szczegółowe tablice:

- Handel z Unią Europejską – UE 28
- Handel z państwami UE – 15 starych państw członkowskich
- Handel z państwami UE – 13 nowych państw członkowskich
- Handel z krajami EFTA
- Handel z krajami Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP)
- Handel z Niemcami
- Handel z Rosją
- Handel z USA
- Handel ze wszystkimi krajami

Partner: **UE**

z wybranym partnerem handlowym

Dział/Produkty	Eksport (tys. EUR)			Import (tys. EUR)			Saldo (tys. EUR)			Eksport (tony)			Import (tony)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I. DZIAŁ ZWIERZĘCY															
A. Zwierzęta żywe (1-4)	130 802	118 930	108 821	608 902	633 178	535 927	-478 100	-514 247	-427 106	64 208	59 063	55 304	330 709	360 321	336 372
1 Konie	16 818	15 483	17 628	4 485	2 581	3 024	12 333	12 901	14 604	7 561	6 953	7 957	2 483	2 377	1 878
2 Bydło	56 304	43 918	41 222	48 129	61 457	64 840	8 175	-17 539	-23 619	21 813	17 547	15 993	23 032	30 282	32 949
3 Owce	3 208	3 094	2 698	3		3	3 205	3 094	2 696	1 417	1 334	1 080	3		1
4 Inne	54 472	56 435	47 273	556 285	569 139	468 060	-501 813	-512 704	-420 787	33 418	33 229	30 273	305 190	327 662	301 544
B. Produkty przetworzone (5-11)	4 559 538	4 963 957	5 417 544	2 333 276	2 377 170	2 370 506	2 226 262	2 586 787	3 047 038	2 268 879	2 595 364	2 859 160	1 243 297	1 322 885	1 385 680
5 Mięso czerwone i podroby	1 532 713	1 613 943	1 869 939	1 462 835	1 406 322	1 403 281	69 877	207 621	466 658	578 766	671 347	772 752	653 615	670 418	734 828
6 Mięso drobiowe i podroby	1 005 032	1 233 022	1 470 948	43 849	53 088	60 206	961 183	1 179 934	1 410 742	479 303	572 969	666 667	39 748	37 021	34 081
7 Przetwory mięsne	699 962	783 408	844 251	111 452	114 314	110 490	588 510	669 094	733 761	229 461	262 038	285 003	27 483	27 382	26 093
8 Tłuszcze i mączki zwierzęce	68 960	72 434	63 052	56 890	47 798	51 678	12 070	24 636	11 373	151 633	190 992	163 814	64 674	56 301	61 502
9 Mleko, śmietana i lody	682 628	689 669	602 094	379 303	452 438	437 125	303 326	237 232	164 969	659 876	716 411	758 675	383 553	451 932	440 362
10 Masło	108 102	109 370	111 391	58 676	57 654	47 918	49 426	51 716	63 474	29 215	32 490	38 300	13 378	14 364	13 522
11 Sery i twarogi	462 140	462 110	455 869	220 271	245 556	259 809	241 869	216 554	196 061	140 625	149 117	173 949	60 845	65 468	75 292
12 Różne produkty zwierzęce	348 032	360 323	396 185	111 712	107 636	99 845	236 321	252 687	296 340	398 781	421 746	485 772	122 511	136 387	111 139
C. Pozostałe (13-14)	1 250 543	1 364 859	1 412 237	452 412	506 262	507 117	798 130	858 597	905 120	266 230	260 563	277 536	174 254	191 692	182 520
13 Ryby i skorupiaki	897 983	1 005 572	1 025 317	356 095	410 264	405 968	541 888	595 308	619 348	160 018	149 731	159 768	139 329	150 710	140 245
14 Przetwory rybne	352 559	359 287	386 920	96 317	95 998	101 149	256 242	263 289	285 772	106 213	110 832	117 768	34 925	40 981	42 276
W sumie I (1-14)	6 288 915	6 808 080	7 334 787	3 506 303	3 624 246	3 513 395	2 782 613	3 183 825	3 821 392	2 998 098	3 336 736	3 677 771	1 870 770	2 011 285	2 015 711
II. DZIAŁ ROŚLINNY															
D. Surowce (15-20)	1 667 615	1 685 415	1 968 578	1 673 120	1 737 243	1 752 952	-5 505	-51 828	215 626	4 767 560	5 129 416	5 513 405	2 615 341	2 858 493	2 580 013
15 Zboże	640 928	616 599	593 355	275 991	278 773	233 541	364 937	337 825	359 814	3 157 620	3 377 708	3 327 366	951 392	1 055 034	835 946
16 Nasiona oleistych	312 653	304 902	395 721	101 456	94 624	129 659	211 197	210 278	266 062	732 997	835 094	996 735	145 568	112 677	201 723
17 Ziemiaki świeże	5 841	1 861	2 016	39 135	45 416	29 669	-33 294	-43 555	-27 653	30 654	7 466	7 770	104 225	202 751	143 161
18 Owce świeże	204 657	221 025	349 338	619 292	645 077	658 232	-414 634	-424 053	-308 894	361 446	394 759	575 463	845 002	863 294	820 291
19 Warzywa świeże	404 109	447 380	530 662	390 300	410 147	441 817	13 809	37 234	88 845	429 129	467 113	561 489	427 864	499 045	475 948
20 Kwiaty	99 427	93 648	97 486	246 946	263 205	260 033	-147 520	-169 558	-162 547	55 713	47 276	44 583	141 290	125 693	102 945
E. Produkty przetworzone (21-29)	5 105 468	5 276 101	5 865 758	3 171 069	3 350 983	3 486 415	1 934 399	1 925 117	2 379 342	5 023 684	5 357 447	5 690 249	3 203 558	3 353 692	3 332 359
21 Oleje i tłuszcze roślinne	508 418	537 865	556 054	611 307	652 388	618 253	-102 890	-114 523	-62 199	589 500	719 883	752 541	580 082	666 782	616 898
22 Produkty przemiału zbóż	117 246	117 356	114 967	78 007	86 001	85 582	39 239	31 355	29 385	400 833	428 329	445 797	222 288	245 323	229 171
23 Makuchy, komponenty paszowe i pasze	481 338	521 854	549 363	451 680	478 181	487 552	29 657	43 673	61 811	1 146 695	1 290 412	1 335 389	824 903	790 691	746 199
24 Skrobia, grysiaki, słód	112 617	150 453	217 407	312 475	312 829	350 360	-199 858	-162 375	-132 954	149 766	181 350	193 328	433 727	457 386	570 402
25 Cukier i melasa	299 172	217 400	183 201	179 397	164 979	135 130	119 774	52 421	48 071	584 271	552 338	511 598	320 922	330 895	266 697
26 Sosy, zupy, zagęszczacze	320 054	316 763	356 373	163 604	173 374	188 744	156 450	143 389	167 630	197 764	194 282	219 669	53 046	55 347	69 427
27 Wyroby cukiernicze	1 728 877	1 977 961	2 349 527	940 446	1 018 369	1 106 669	788 432	959 592	1 242 857	608 831	677 675	772 355	392 966	395 614	405 137
28 Przetwory z owoców	1 038 061	940 564	958 546	219 194	226 719	263 697	818 867	713 845	694 849	732 356	748 056	786 222	149 054	150 538	165 447
29 Przetwory z warzyw	499 686	495 883	580 320	214 959	238 142	250 429	284 727	257 742	329 891	613 668	565 122	673 350	226 569	261 115	262 981
30 Różne produkty roślinne	94 143	105 584	126 804	117 454	121 670	114 229	-23 310	-16 086	12 576	71 671	93 054	105 102	112 736	119 434	67 506
W sumie II (15-30)	6 867 227	7 067 099	7 961 140	4 961 643	5 209 895	5 353 596	1 905 583	1 857 204	2 607 544	9 862 915	10 579 916	11 308 756	5 931 634	6 331 619	5 979 879
Razem (I + II)	13 156 142	13 875 169	15 295 927	8 467 946	8 834 141	8 866 991	4 688 196	5 041 028	6 428 936	12 861 013	13 916 652	14 986 527	7 802 404	8 342 904	7 995 589
III. INNE PRODUKTY															
31 Kawa, kakao, herbata i przyprawy	527 622	688 316	803 944	458 766	529 482	655 033	68 856	158 834	148 910	109 665	143 784	148 062	115 166	122 359	149 143
32 Tytoni i wyroby	1 391 996	1 778 276	2 069 220	178 067	257 078	334 958	1 213 929	1 521 198	1 734 262	116 195	137 822	174 105	30 231	43 160	54 624
33 Alkohole i napoje alkoholowe	234 381	265 935	305 259	433 943	423 932	464 417	-199 562	-157 997	-159 158	338 184	345 908	408 067	283 618	313 939	324 420
34 Wody i napoje bezalkoholowe	187 075	242 340	281 942	73 376	74 927	93 470	113 699	167 412	188 472	443 219	512 075	591 205	5 262 444	5 530 465	9 424 095
35 Pozostałe produkty	481 952	558 770	560 520	332 340	368 019	391 373	149 612	190 751	169 147	130 654	143 172	144 029	92 885	106 158	116 162
W sumie III (31-35)	2 823 026	3 533 638	4 020 884	1 476 492	1 653 439	1 939 251	1 346 534	1 880 199	2 081 633	1 137 917	1 282 761	1 465 468	5 784 344	6 116 082	10 068 444
OGÓŁEM (I + II + III)	15 979 168	17 408 807	19 316 811	9 944 438	10 487 580	10 806 242	6 034 730	6 921 227	8 510 569	13 998 931	15 199 414	16 451 995	13 586 748	14 458 986	18 064 033

Źródło: FAPA na podstawie danych Min. Finansów

maj 2016

Analiza wybranych zagadnień i tendencji w polskiej produkcji i handlu zagranicznym
artykułami rolno-spożywczymi w 2015 r.

Partner: UE15	z wybranym partnerem handlowym															
	Dział/Produkty	Eksport (tys. EUR)			Import (tys. EUR)			Saldo (tys. EUR)			Eksport (tony)			Import (tony)		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I. DZIAŁ ZWIERZĘCY																
A. Zwierzęta żywe (1-4)	101 397	93 362	88 971	476 900	496 829	404 916	-375 502	-403 467	-315 945	47 428	47 281	46 832	233 153	255 287	225 801	
1 Konie	16 783	15 480	17 587	3 592	2 253	2 301	13 190	13 227	15 287	7 561	6 953	7 955	2 100	2 116	1 373	
2 Bydło	49 441	37 330	34 987	18 312	22 944	23 898	3 129	14 386	11 089	18 540	15 041	13 754	6 483	9 158	8 747	
3 Owce	3 152	2 699	2 512				3 152	2 699	2 512	1 390	1 167	1 007				
4 Inne	32 022	37 853	33 884	454 996	471 632	378 717	-422 974	-433 780	-344 833	19 938	24 121	24 116	224 570	244 014	215 681	
B. Produkty przetworzone (5-11)	3 240 103	3 560 916	3 975 273	2 136 537	2 186 431	2 179 635	1 103 566	1 374 485	1 795 638	1 531 551	1 762 163	1 984 840	982 680	1 055 583	1 095 401	
5 Mięso czerwone i podroby	1 146 125	1 193 174	1 433 258	1 427 477	1 371 605	1 368 188	-281 352	-178 431	65 070	411 492	474 144	555 829	636 460	652 684	716 421	
6 Mięso drobiowe i podroby	727 508	905 181	1 106 324	35 425	44 569	40 112	692 082	860 612	1 066 212	296 512	349 938	418 258	31 968	29 388	24 090	
7 Przetwory mięsne	545 802	613 057	669 792	98 057	99 396	95 526	447 744	513 660	574 266	158 270	184 008	205 375	23 403	22 709	21 290	
8 Tłuszcze i mączki zwierzęce	38 640	37 975	38 386	47 432	39 598	46 748	-8 792	-1 622	-8 362	91 301	114 815	109 962	50 184	43 002	51 748	
9 Mleko, śmietana i lody	481 197	507 224	425 180	270 652	353 224	348 686	210 545	154 000	76 494	487 265	545 885	582 750	172 147	234 357	199 921	
10 Masło	51 613	54 362	52 855	56 428	56 391	47 535	-4 816	-2 028	5 321	14 480	16 471	18 907	12 671	13 922	13 383	
11 Sery i twarogi	249 219	249 963	249 477	201 065	221 647	232 840	48 154	28 295	16 637	72 281	76 903	93 760	55 849	59 523	68 548	
12 Różne produkty zwierzęce	275 099	281 345	303 020	87 753	86 081	80 072	187 346	195 264	222 948	306 749	299 489	348 462	106 570	116 655	97 338	
C. Pozostałe (13-14)	1 171 848	1 276 657	1 311 955	428 263	478 192	482 271	743 585	798 465	829 684	233 614	225 733	239 771	162 251	178 019	171 486	
13 Ryby i skorupiaki	859 985	959 004	972 598	337 446	388 588	387 193	522 539	570 416	585 405	141 472	130 043	138 004	129 721	139 780	131 691	
14 Przetwory rybne	311 863	317 653	339 357	90 817	89 604	95 078	221 046	228 049	244 280	92 142	95 689	101 767	32 530	38 239	39 795	
W sumie I (1-14)	4 788 448	5 212 280	5 679 218	3 129 454	3 247 533	3 146 893	1 658 994	1 964 747	2 532 325	2 119 343	2 334 666	2 619 905	1 484 654	1 605 546	1 590 026	
II. DZIAŁ ROŚLINNY																
D. Surowce (15-20)	1 449 977	1 459 615	1 582 296	1 409 819	1 523 169	1 510 821	40 158	-63 554	71 475	4 253 049	4 601 781	4 736 713	1 693 672	2 040 852	1 744 720	
15 Zboże	601 851	587 782	566 327	127 845	148 981	110 307	474 007	438 801	456 020	3 014 931	3 256 592	3 229 582	254 336	389 673	223 991	
16 Nasiona oleistych	290 935	288 909	367 929	34 677	51 207	56 357	256 258	237 702	311 573	695 581	806 256	939 923	21 318	36 502	53 069	
17 Ziemiaki świeże	1 439	959	993	34 171	42 255	27 621	-32 732	-41 295	-26 627	4 311	2 944	3 231	91 078	193 001	138 274	
18 Owoce świeże	143 872	149 088	179 028	596 157	624 635	636 296	-452 285	-475 547	-457 268	236 452	223 694	205 002	784 627	823 165	778 846	
19 Warzywa świeże	324 767	352 471	384 006	373 859	396 446	423 456	-49 092	-43 975	-39 449	262 596	277 684	327 765	407 331	474 780	449 681	
20 Kwiaty	87 112	80 406	84 012	243 110	259 645	256 785	-155 998	-179 240	-172 773	39 178	34 611	31 210	134 983	123 730	100 860	
E. Produkty przetworzone (21-29)	3 672 570	3 754 884	4 248 170	2 541 219	2 708 991	2 830 880	1 131 351	1 045 892	1 417 290	3 550 248	3 701 024	4 051 487	2 249 260	2 391 723	2 307 872	
21 Oleje i tłuszcze roślinne	197 294	199 684	180 568	519 102	536 196	534 737	-321 808	-336 512	-354 169	235 114	273 113	252 947	476 854	514 161	511 799	
22 Produkty przemiału zbóż	94 434	85 558	85 232	58 627	67 506	66 083	35 807	18 051	19 148	340 142	340 471	354 560	118 757	137 197	137 874	
23 Makuchy, komponenty paszowe i pasze	343 105	371 264	427 480	360 376	376 049	378 411	-17 271	-4 785	49 069	864 251	973 989	1 083 308	632 163	603 024	549 010	
24 Skrobia, gryski, sól	80 664	116 976	174 938	217 657	226 877	235 344	-136 993	-109 900	-60 406	114 703	141 554	143 732	208 088	240 544	242 951	
25 Cukier i melasa	147 786	112 074	114 062	108 467	117 266	92 503	39 318	-5 191	21 560	329 070	307 671	338 207	172 887	209 587	144 615	
26 Sosy, zupy, zagęszczacze	253 011	249 471	288 604	138 200	146 590	160 305	114 811	102 881	128 299	154 693	149 993	176 101	41 180	41 925	51 629	
27 Wyroby cukiernicze	1 262 718	1 435 963	1 716 989	787 652	852 552	930 961	475 066	583 411	786 028	410 087	456 635	529 697	306 622	314 901	323 288	
28 Przetwory z owoców	942 049	839 956	854 104	170 738	188 918	221 511	771 311	651 038	632 594	648 404	651 947	681 454	103 578	110 249	123 643	
29 Przetwory z warzyw	351 509	343 937	406 192	180 399	197 038	211 026	171 110	146 899	195 166	453 785	405 650	491 481	189 132	220 136	223 064	
30 Różne produkty roślinne	70 715	80 894	100 134	103 643	108 741	107 551	-32 929	-27 847	-7 417	38 049	46 387	70 469	34 115	25 844	25 444	
W sumie II (15-30)	5 193 261	5 295 392	5 930 600	4 054 681	4 340 901	4 449 252	1 138 580	954 491	1 481 348	7 841 346	8 349 192	8 858 668	3 977 047	4 458 419	4 078 036	
Razem (I + II)	9 981 709	10 507 673	11 609 818	7 184 135	7 588 435	7 596 145	2 797 574	2 919 238	4 013 673	9 960 689	10 683 858	11 478 574	5 461 701	6 063 965	5 668 062	
III. INNE PRODUKTY																
31 Kawa, kakao, herbata i przyprawy	308 453	332 997	354 277	419 387	492 593	608 849	-110 933	-159 596	-254 572	61 199	70 852	67 790	106 170	114 035	139 889	
32 Tytoń i wyroby	1 132 146	1 479 745	1 655 759	144 394	189 614	251 390	987 753	1 290 131	1 404 368	85 179	106 696	133 244	24 860	31 314	39 670	
33 Alkohole i napoje alkoholowe	156 276	194 457	225 008	377 849	362 124	370 675	-221 574	-167 667	-145 667	170 577	194 323	252 125	212 824	231 061	198 215	
34 Wody i napoje bezalkoholowe	74 262	97 790	128 630	44 462	48 596	57 195	29 800	49 194	71 434	158 127	183 154	234 242	48 687	63 198	84 238	
35 Pozostałe produkty	302 367	363 806	379 528	302 154	331 755	351 807	213	32 051	27 721	72 329	82 418	88 191	81 893	94 755	105 083	
W sumie III (31-35)	1 973 504	2 468 795	2 743 201	1 288 245	1 424 681	1 639 916	685 259	1 044 113	1 103 284	547 410	637 444	775 591	474 433	534 363	567 096	
OGÓŁEM (I + II + III)	11 955 213	12 976 467	14 353 019	8 472 380	9 013 116	9 236 061	3 482 833	3 963 351	5 116 957	10 508 099	11 321 302	12 254 165	5 936 134	6 598 328	6 235 158	

Źródło: FAPA na podstawie danych Min. Finansów

maj 2016

Analiza wybranych zagadnień i tendencji w polskiej produkcji i handlu zagranicznym
artykułami rolno-spożywczymi w 2015 r.

Partner:	UE 13															
	Dział/Produkty	Eksport (tys. EUR)			Import (tys. EUR)			Saldo (tys. EUR)			Eksport (tony)			Import (tony)		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I. DZIAŁ ZWIERZĘCY																
A. Zwierzęta żywe (1-4)																
1 Konie																
2 Bydło																
3 Owce																
4 Inne																
B. Produkty przetworzone (5-11)																
5 Mięso czerwone i podroby																
6 Mięso drobiowe i podroby																
7 Przetwory mięsne																
8 Tłuszcze i mączki zwierzęce																
9 Mleko, śmietana i lody																
10 Masło																
11 Sery i twarogi																
12 Różne produkty zwierzęce																
C. Pozostałe (13-14)																
13 Ryby i skorupiaki																
14 Przetwory rybne																
W sumie I (1-14)																
II. DZIAŁ ROŚLINNY																
D. Surowce (15-20)																
15 Zboże																
16 Nasiona oleistych																
17 Ziemiaki świeże																
18 Owoce świeże																
19 Warzywa świeże																
20 Kwiaty																
E. Produkty przetworzone (21-29)																
21 Oleje i tłuszcze roślinne																
22 Produkty przemiału zbóż																
23 Makuchy, komponenty paszowe i pasze																
24 Skrobia, grysiki, słód																
25 Cukier i melasa																
26 Sosy, zupy, zagęszczacze																
27 Wyroby cukiernicze																
28 Przetwory z owoców																
29 Przetwory z warzyw																
30 Różne produkty roślinne																
W sumie II (15-30)																
Razem (I + II)																
III. INNE PRODUKTY																
31 Kawa, kakao, herbata i przyprawy																
32 Tytoń i wyroby																
33 Alkohole i napoje alkoholowe																
34 Wody i napoje bezalkoholowe																
35 Pozostałe produkty																
W sumie III (31-35)																
OGÓLEM (I + II + III)																

Źródło: FAPA na podstawie danych Min. Finansów

maj 2016

Analiza wybranych zagadnień i tendencji w polskiej produkcji i handlu zagranicznym
artykułami rolno-spożywczymi w 2015 r.

Partner: EFTA	z wybranym partnerem handlowym															
	Dział/Produkty	Eksport (tys. EUR)			Import (tys. EUR)			Saldo (tys. EUR)			Eksport (tony)			Import (tony)		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I. DZIAŁ ZWIERZĘCY																
A. Zwierzęta żywe (1-4)																
1 Konie	64	60	79	2	2	21	62	58	58	8	15	14	2	1	3	
2 Bydło	60	58	78	2	2	9	58	56	69	8	15	9	2	1	0	
3 Owce																
4 Inne	4	2	1	0	0	13	3	2	-11	0	0	5	0	0	3	
B. Produkty przetworzone (5-11)																
5 Mięso czerwone i podroby	2 361	3 808	4 475	3 494	4 983	4 059	-1 133	-1 175	417	667	927	1 003	1 111	1 622	958	
6 Mięso drobiowe i podroby	581	893	1 446	1	125	695	580	767	751	74	152	156	0	23	97	
7 Przetwory mięsne	623	1 316	1 694	29	50		594	1 266	1 694	159	331	415	18	14		
8 Tłuszcze i mączki zwierzęce	231	281	358	0	2	0	231	279	358	58	72	89	0	1	0	
9 Mleko, śmietana i lody	15	16	10	2 798	4 346	2 729	-2 783	-4 331	-2 720	7	6	5	1 029	1 540	694	
10 Masło	700	1 215	722	8	3	76	691	1 213	646	318	341	246	1	0	121	
11 Sery i twarogi	3	4	4				3	4	4	0	1	1				
12 Różne produkty zwierzęce	208	83	242	657	457	558	-449	-374	-316	51	25	91	64	44	47	
C. Pozostałe (13-14)																
13 Ryby i skorupiaki	19 198	21 633	20 869	624 506	689 753	672 449	-605 309	-668 120	-651 580	3 785	4 718	4 604	147 267	167 189	163 913	
14 Przetwory rybne	11 698	12 158	10 904	623 517	687 859	671 373	-611 819	-675 702	-660 470	1 203	1 321	1 107	146 822	166 355	163 295	
W sumie I (1-14)	7 499	9 475	9 965	989	1 894	1 076	6 510	7 582	8 889	2 583	3 397	3 498	445	834	618	
	26 819	29 361	29 563	628 382	695 010	676 751	-601 562	-665 649	-647 188	6 949	7 686	7 992	148 408	168 890	164 913	
II. DZIAŁ ROŚLINNY																
D. Surowce (15-20)																
15 Zboże	19 631	26 737	31 935	662	174	114	18 969	26 562	31 821	30 487	35 690	54 287	256	145	65	
16 Nasiona oleistych	4 288	5 665	8 973	421	0		3 867	5 665	8 973	19 297	24 486	40 847	109	0		
17 Ziemiaki świeże	755	12	78	27	74	6	728	-61	73	2 259	22	117	4	49	1	
18 Owoce świeże	1	1	1				1	1	1	1	1	1				
19 Warzywa świeże	4 982	9 795	10 324	68	73	64	4 914	9 722	10 260	3 808	5 474	6 573	70	87	44	
20 Kwiaty	7 934	9 423	10 413	16	3	4	7 918	9 420	10 409	4 532	4 887	5 903	36	2	11	
E. Produkty przetworzone (21-29)																
21 Oleje i tłuszcze roślinne	1 671	1 841	2 146	130	25	41	1 541	1 816	2 105	591	819	848	38	6	9	
22 Produkty przemiału zbóż	79 240	74 156	93 359	15 796	15 890	19 933	63 444	58 266	73 426	57 541	40 200	48 957	3 848	3 874	4 671	
23 Makuchy, komponenty paszowe i pasze	18 411	4 499	3 902	756	900	1 377	17 655	3 599	2 525	22 704	6 016	5 019	702	763	1 426	
24 Skrobia, gryski, sól	871	179	139	33	32	31	838	148	108	2 238	386	249	11	13	10	
25 Cukier i melasa	7 881	8 517	10 259	1 523	1 658	3 129	6 358	6 859	7 131	7 379	8 184	10 125	828	799	773	
26 Soseny, zupy, zagęszczacze	3 985	1 530	5 500	5 350	4 780	5 559	-1 365	-3 250	-60	2 817	801	3 974	1 023	933	1 055	
27 Wyroby cukiernicze	169	161	559	298	171	90	-129	-11	469	77	74	2 687	84	37	17	
28 Przetwory z owoców	3 077	3 566	6 222	2 504	2 982	3 797	573	584	2 426	857	833	1 172	299	316	408	
29 Przetwory z warzyw	17 657	26 835	37 491	4 739	5 202	5 724	12 918	21 633	31 767	5 641	6 598	7 450	811	986	935	
30 Różne produkty roślinne	21 455	22 722	23 065	54	68	89	21 401	22 654	22 976	11 503	12 710	13 881	5	6	16	
	5 735	6 147	6 221	540	97	137	5 195	6 050	6 084	4 324	4 598	4 400	84	21	32	
W sumie II (15-30)	1 383	2 182	2 777	152	221	159	1 231	1 961	2 618	412	987	1 937	7	5	6	
Razem (I + II)	100 254	103 075	128 070	16 610	16 285	20 206	83 644	86 790	107 865	88 440	76 876	105 181	4 112	4 023	4 742	
	127 074	132 436	157 633	644 992	711 295	696 957	-517 918	-578 859	-539 324	95 389	84 563	113 174	152 520	172 913	169 655	
III. INNE PRODUKTY																
31 Kawa, kakao, herbata i przyprawy	10 150	10 071	10 617	3 389	3 983	4 286	6 761	6 089	6 330	763	690	636	406	388	495	
32 Tytoń i wyroby	2 418	2 709	3 148	57	615	548	2 361	2 093	2 600	282	228	363	7	106	93	
33 Alkohole i napoje alkoholowe	556	850	1 319	80	529	279	476	321	1 040	314	228	551	13	281	98	
34 Wody i napoje bezalkoholowe	1 034	1 594	3 252	6	21	14	1 027	1 573	3 238	1 154	1 209	4 279	4	19	19	
35 Pozostałe produkty	15 821	16 800	15 537	12 454	12 969	11 345	3 367	3 831	4 192	2 258	2 524	2 691	1 417	1 187	950	
W sumie III (31-35)	29 978	32 024	33 873	15 986	18 117	16 473	13 992	13 908	17 401	4 771	4 878	8 521	1 847	1 981	1 656	
OGÓLEM (I + II + III)	157 052	164 460	191 506	660 978	729 412	713 429	-503 926	-564 951	-521 923	100 160	89 441	121 695	154 367	174 894	171 311	

Źródło: FAPA na podstawie danych Min. Finansów

maj 2016

Analiza wybranych zagadnień i tendencji w polskiej produkcji i handlu zagranicznym
artykułami rolno-spożywczymi w 2015 r.

Partner: WNP	z wybranym partnerem handlowym															
	Dział/Produkty	Eksport (tys. EUR)			Import (tys. EUR)			Saldo (tys. EUR)			Eksport (tony)			Import (tony)		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I. DZIAŁ ZWIERZĘCY																
A. Zwierzęta żywe (1-4)	46 104	39 377	42 291	804	809	779	45 300	38 568	41 512	4 682	4 278	4 282	472	404	403	
1 Konie	529	794	785	30	52	39	499	742	745	213	299	193	10	13	15	
2 Bydło	3 328	4 432	4 478				3 328	4 432	4 478	742	1 040	987				
3 Owce			2						2			1				
4 Inne	42 247	34 150	37 026	774	757	739	41 472	33 393	36 287	3 727	2 939	3 101	462	391	389	
B. Produkty przetworzone (5-11)	641 945	302 166	158 162	861	1 207	2 571	641 084	300 959	155 590	327 976	212 102	213 224	421	1 915	3 875	
5 Mięso czerwone i podroby	335 383	76 150	46 353	861	409	802	334 522	75 741	45 552	141 260	35 521	26 398	421	193	399	
6 Mięso drobiowe i podroby	22 850	20 922	18 950			382	22 850	20 922	18 568	32 243	35 418	47 824			153	
7 Przetwory mięsne	29 915	11 095	3 661				29 915	11 095	3 661	16 442	5 971	2 220				
8 Tłuszcze i mączki zwierzęce	64 751	39 459	38 975		798	1 247	64 751	38 661	37 728	77 447	60 459	67 848		1 723	3 055	
9 Mleko, śmietana i lody	42 637	53 397	22 572		0	141	42 637	53 396	22 431	21 873	47 958	59 236		0	267	
10 Masło	11 078	9 004	746				11 078	9 004	746	2 388	2 194	222				
11 Sery i twarogi	135 329	92 139	26 904				135 329	92 139	26 904	36 323	24 582	9 476				
12 Różne produkty zwierzęce	11 011	5 695	8 633	20 924	26 118	18 984	-9 914	-20 423	-10 351	12 588	3 493	4 440	9 303	15 453	13 171	
C. Pozostałe (13-14)	6 243	4 052	3 468	47 003	62 117	70 894	-40 760	-58 065	-67 426	2 979	2 310	2 347	14 862	16 826	18 339	
13 Ryby i skorupiaki	2 416	1 991	1 860	47 003	62 116	70 886	-44 587	-60 125	-69 026	2 091	1 810	1 792	14 862	16 826	18 336	
14 Przetwory rybne	3 827	2 061	1 608	0	1	9	3 827	2 060	1 599	887	499	555	0	0	3	
W sumie I (1-14)	705 303	351 289	212 554	69 593	90 250	93 229	635 710	261 039	119 325	348 225	222 183	224 292	25 057	34 599	35 788	
II. DZIAŁ ROŚLINNY																
D. Surowce (15-20)	732 530	558 386	260 076	121 125	107 952	126 458	611 405	450 434	133 618	1 483 506	1 315 360	642 698	373 642	381 614	436 220	
15 Zboże	1 371	1 931	2 696	22 531	26 827	33 248	-21 160	-24 897	-30 552	797	1 291	1 750	150 662	162 359	194 842	
16 Nasiona olejnych	4 168	2 286	5 197	90 992	74 494	76 821	-86 824	-72 208	-71 624	2 892	1 307	1 902	216 531	213 298	212 202	
17 Ziemiaki świeże	1 926	5 070	623				1 926	5 070	623	14 497	29 095	6 765				
18 Owce świeże	509 059	374 065	167 817	3 634	3 418	8 194	505 425	370 647	159 622	1 128 389	946 822	476 301	5 533	3 785	15 190	
19 Warzywa świeże	177 660	144 196	44 895	3 939	3 054	7 581	173 721	141 142	37 315	277 256	272 648	105 087	910	1 252	10 424	
20 Kwiaty	38 346	30 839	38 848	29	158	614	38 317	30 680	38 234	59 675	64 197	50 893	6	921	3 562	
E. Produkty przetworzone (21-29)	548 233	583 057	468 226	234 189	284 345	311 254	314 043	298 712	156 971	509 400	534 131	445 617	671 033	926 992	881 212	
21 Oleje i tłuszcze roślinne	4 750	5 253	6 439	54 876	51 779	55 994	-50 127	-46 526	-49 555	6 349	5 852	10 893	72 521	81 587	84 214	
22 Produkty przemiału zbóż	3 255	5 035	4 711	571	1 485	3 319	2 684	3 550	1 392	2 952	5 224	4 769	1 146	3 448	5 773	
23 Makuchy, komponenty paszowe i pasze	49 991	45 313	42 283	104 178	164 798	148 747	-54 187	-119 485	-106 464	47 063	38 012	32 267	462 426	703 968	605 348	
24 Skrobia, gryski, sól	26 758	39 301	31 101	983	3 707	5 107	25 776	35 594	25 994	24 323	31 086	30 576	2 730	23 133	50 851	
25 Cukier i melasa	20 510	22 816	22 368	6 447	2 923	2 631	14 063	19 893	19 737	50 566	66 341	61 479	41 018	22 533	32 575	
26 Sosy, zupy, zagęszczacze	43 451	42 330	34 421	121	445	694	43 330	41 885	33 727	14 257	15 051	12 687	154	520	878	
27 Wyroby cukiernicze	159 397	189 218	152 439	3 300	5 199	12 554	156 096	184 019	139 885	52 969	65 080	49 742	1 741	2 688	7 424	
28 Przetwory z owoców	84 570	80 011	63 287	60 375	44 235	69 753	24 195	35 776	-6 466	71 276	75 763	76 260	85 905	79 904	82 138	
29 Przetwory z warzyw	155 551	153 780	111 178	3 338	9 774	12 455	152 213	144 006	98 722	239 644	231 721	166 943	3 392	9 210	12 011	
30 Różne produkty roślinne	10 080	9 294	10 126	74 538	94 773	81 931	-64 458	-85 479	-71 805	3 505	3 510	3 593	809 892	1 173 236	925 125	
W sumie II (15-30)	1 290 842	1 150 738	738 428	429 852	487 070	519 644	860 990	663 667	218 784	1 996 411	1 853 001	1 091 908	1 854 567	2 481 842	2 242 556	
Razem (I + II)	1 996 145	1 502 027	950 982	499 445	577 321	612 872	1 496 700	924 706	338 110	2 344 636	2 075 184	1 316 199	1 879 625	2 516 440	2 278 345	
III. INNE PRODUKTY																
31 Kawa, kakao, herbata i przyprawy	81 441	70 622	76 185	1 621	2 259	4 505	79 820	68 363	71 680	24 208	18 506	18 098	2 866	2 171	3 248	
32 Tytoń i wyroby	13 353	13 987	9 131	1 544	2 824	2 122	11 810	11 163	7 009	4 638	3 814	2 206	367	767	398	
33 Alkohole i napoje alkoholowe	11 417	12 941	9 726	10 056	10 506	22 873	1 361	2 435	-13 147	7 921	8 577	5 979	8 697	8 431	27 812	
34 Wody i napoje bezalkoholowe	6 436	6 050	5 994	754	932	1 269	5 682	5 117	4 724	8 890	9 128	9 240	2 364	2 820	3 584	
35 Pozostałe produkty	179 585	194 964	180 992	30 186	36 265	39 566	149 398	158 700	141 426	58 325	60 753	55 838	10 992	11 403	11 079	
W sumie III (31-35)	292 231	298 565	282 028	44 160	52 786	70 335	248 071	245 778	211 694	103 982	100 778	91 361	25 287	25 591	46 122	
OGÓLEM (I + II + III)	2 288 376	1 800 591	1 233 010	543 605	630 107	683 207	1 744 771	1 170 484	549 803	2 448 618	2 175 962	1 407 560	1 904 912	2 542 032	2 324 467	

Źródło: FAPA na podstawie danych Min. Finansów

maj 2016

Analiza wybranych zagadnień i tendencji w polskiej produkcji i handlu zagranicznym
artykułami rolno-spożywczymi w 2015 r.

Partner: Niemcy	z wybranym partnerem handlowym															
	Dział/Produkty	Eksport (tys. EUR)			Import (tys. EUR)			Saldo (tys. EUR)			Eksport (tony)			Import (tony)		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I. DZIAŁ ZWIERZĘCY																
A. Zwierzęta żywe (1-4)	29 647	34 217	32 678	198 486	181 870	107 397	-168 839	-147 653	-74 718	18 952	22 492	23 274	110 367	102 482	62 561	
1 Konie	231	200	469	1 397	804	1 234	-1 166	-604	-765	46	43	51	943	681	809	
2 Bydło	1 057	1 966	1 314	8 764	10 468	8 614	-7 707	-8 503	-7 299	416	873	613	2 921	4 767	3 501	
3 Owce	149	43	16				149	43	16	64	15	4				
4 Inne	28 210	32 008	30 879	188 325	170 598	97 549	-160 115	-138 590	-66 670	18 426	21 562	22 606	106 502	97 034	58 251	
B. Produkty przetworzone (5-11)	954 272	1 033 425	1 097 092	878 492	861 004	771 784	75 780	172 421	325 309	593 973	704 979	806 140	387 338	411 603	365 924	
5 Mięso czerwone i podroby	241 256	250 874	293 159	505 890	449 480	417 565	-264 634	-198 606	-124 406	89 495	110 972	129 057	197 144	179 904	181 331	
6 Mięso drobiowe i podroby	293 302	343 718	392 369	10 582	17 299	20 124	282 720	326 419	372 245	109 675	124 185	141 860	12 520	12 577	14 140	
7 Przetwory mięsne	75 689	78 266	85 421	67 978	63 510	58 106	7 711	14 755	27 315	20 751	22 101	23 888	15 639	13 848	12 745	
8 Tłuszcze i mączki zwierzęce	18 095	17 639	20 307	8 509	9 031	12 256	9 586	8 607	8 051	51 896	62 327	65 818	12 779	11 500	16 627	
9 Mleko, śmietana i lody	232 150	259 673	220 172	164 059	184 594	131 584	68 092	75 079	88 588	293 519	358 200	408 209	113 181	153 542	97 807	
10 Masło	15 218	16 684	16 910	15 338	19 481	17 641	-119	-2 797	-730	4 233	5 148	6 205	3 551	4 997	5 436	
11 Sery i twarogi	78 562	66 573	68 754	106 136	117 609	114 509	-27 574	-51 036	-45 755	24 404	22 047	31 104	32 525	35 234	37 839	
12 Różne produkty zwierzęce	111 714	101 553	116 873	31 881	38 941	35 816	79 833	62 611	81 057	110 047	117 860	134 480	41 512	67 148	54 519	
C. Pozostałe (13-14)	775 990	822 476	850 434	132 769	115 812	106 122	643 221	706 664	744 312	125 893	126 987	133 733	51 436	43 983	37 506	
13 Ryby i skorupiaki	563 213	608 617	625 188	84 955	77 966	70 994	478 258	530 651	554 194	62 442	61 461	64 817	33 896	27 460	21 737	
14 Przetwory rybne	212 777	213 859	225 246	47 814	37 846	35 128	164 963	176 013	190 117	63 451	65 526	68 916	17 540	16 523	15 769	
W sumie I (1-14)	1 871 623	1 991 670	2 097 078	1 241 627	1 197 627	1 021 119	629 995	794 043	1 075 959	848 865	972 319	1 097 627	590 653	625 217	520 510	
II. DZIAŁ ROŚLINNY																
D. Surowce (15-20)	826 113	897 783	968 608	221 856	262 251	286 450	604 257	635 532	682 159	2 723 565	3 477 964	3 690 741	273 222	388 731	354 178	
15 Zboże	366 966	462 205	467 530	24 589	37 985	21 848	342 378	424 220	445 683	1 918 211	2 655 073	2 760 710	60 821	137 593	71 756	
16 Nasiona oleistych	254 148	219 252	284 106	13 196	18 147	18 617	240 952	201 105	265 489	606 593	612 112	734 283	6 417	9 214	17 682	
17 Ziemiaki świeże	173	138	189	8 734	11 369	9 737	-8 561	-11 231	-9 548	622	502	556	28 568	54 500	67 046	
18 Owoce świeże	54 374	59 658	70 831	79 349	93 656	124 635	-24 975	-33 998	-53 805	105 334	117 386	99 200	64 967	74 205	95 013	
19 Warzywa świeże	119 919	128 883	120 638	59 826	67 115	78 744	60 092	61 768	41 895	78 447	80 313	85 586	57 368	68 088	72 752	
20 Kwiaty	30 533	27 648	25 314	36 162	33 980	32 869	-5 629	-6 332	-7 554	14 358	12 577	10 407	55 080	45 132	29 928	
E. Produkty przetworzone (21-29)	1 498 772	1 506 750	1 661 326	1 196 042	1 268 191	1 348 170	302 730	238 559	313 156	1 593 718	1 760 496	1 848 421	1 131 824	1 236 617	1 226 380	
21 Oleje i tłuszcze roślinne	136 479	146 563	109 055	246 326	227 367	215 581	-109 847	-80 804	-106 526	170 080	213 374	164 763	259 518	267 101	258 594	
22 Produkty przemiału zbóż	63 257	52 329	47 940	28 996	40 423	36 325	34 261	11 906	11 615	239 254	241 783	229 386	62 841	86 943	85 060	
23 Makuchy, komponenty paszowe i pasze	101 023	121 615	156 599	189 477	206 703	235 261	-88 454	-85 088	-78 662	292 733	415 167	450 495	385 289	399 142	415 818	
24 Skrobia, gryszki, sól	34 009	50 983	95 003	94 819	110 672	118 979	-60 810	-59 689	-23 976	74 013	92 804	99 254	119 810	139 991	145 118	
25 Cukier i melasa	96 835	72 137	67 859	30 835	38 273	21 330	66 000	33 863	46 529	137 399	131 466	163 555	51 470	76 475	39 412	
26 Sosy, zupy, zagęszczacze	36 817	36 980	41 922	49 913	47 333	54 487	-13 096	-10 352	-12 565	24 725	24 026	27 302	14 508	12 805	15 713	
27 Wyroby cukiernicze	446 412	517 722	590 899	451 638	475 413	513 258	-5 226	42 309	77 641	141 137	159 311	177 435	169 385	169 314	168 478	
28 Przetwory z owoców	440 733	366 347	384 021	59 389	69 148	91 854	381 344	297 198	292 167	335 702	321 039	343 652	29 627	38 309	46 062	
29 Przetwory z warzyw	143 206	142 074	168 029	44 649	52 859	61 095	98 557	89 216	106 934	178 674	161 526	192 578	39 375	46 537	52 127	
30 Różne produkty roślinne	44 121	47 882	57 007	28 875	33 771	32 646	15 247	14 111	24 361	23 038	25 468	47 332	20 682	15 639	14 205	
W sumie II (15-30)	2 369 006	2 452 416	2 686 942	1 446 772	1 564 214	1 667 266	922 234	888 202	1 019 676	4 340 320	5 263 928	5 586 494	1 425 727	1 640 988	1 594 763	
Razem (I + II)	4 240 629	4 444 086	4 784 020	2 688 399	2 761 841	2 688 385	1 552 230	1 682 245	2 095 635	5 189 186	6 236 247	6 684 121	2 016 380	2 266 205	2 115 273	
III. INNE PRODUKTY																
31 Kawa, kakao, herbata i przyprawy	123 568	117 185	117 521	244 985	256 937	372 761	-121 416	-139 752	-255 241	29 440	31 949	25 960	63 179	61 198	92 200	
32 Tytoń i wyroby	208 302	244 642	198 130	83 426	107 373	127 434	124 876	137 269	70 696	25 124	31 373	29 956	12 307	16 536	20 390	
33 Alkohole i napoje alkoholowe	33 704	30 798	44 019	93 636	110 667	94 907	-59 932	-79 870	-50 888	57 400	57 072	88 557	85 956	125 896	93 746	
34 Wody i napoje bezalkoholowe	16 125	22 259	28 617	14 012	20 058	23 326	2 113	2 201	5 291	56 071	58 117	59 664	14 985	28 199	37 957	
35 Pozostałe produkty	89 229	97 709	117 774	103 321	103 937	110 822	-14 092	-6 228	6 952	22 770	23 847	25 723	31 296	33 875	33 951	
W sumie III (31-35)	470 928	512 594	506 061	539 379	598 973	729 251	-68 452	-86 379	-223 189	190 805	202 358	229 860	207 723	265 704	278 244	
OGÓLEM (I + II + III)	4 711 557	4 956 680	5 290 081	3 227 779	3 360 814	3 417 636	1 483 778	1 595 866	1 872 445	5 379 991	6 438 604	6 913 981	2 224 103	2 531 909	2 393 517	

Źródło: FAPA na podstawie danych Min. Finansów

maj 2016

Analiza wybranych zagadnień i tendencji w polskiej produkcji i handlu zagranicznym
artykułami rolno-spożywczymi w 2015 r.

Partner: Rosja	z wybranym partnerem handlowym															
	Dział/Produkty	Eksport (tys. EUR)			Import (tys. EUR)			Saldo (tys. EUR)			Eksport (tony)			Import (tony)		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I. DZIAŁ ZWIERZĘCY																
A. Zwierzęta żywe (1-4)	14 521	11 906	11 472	16	128	27	14 505	11 779	11 445	357	336	296	4	6	62 561	
1 Konie	157	186	204	16	32	26	141	154	178	31	35	22	4	6	809	
2 Bydło	223	587	15				223	587	15	52	145	5			3 501	
3 Owce			2						2			1				
4 Inne	14 140	11 133	11 252	0	96	1	14 140	11 037	11 250	274	157	269	0	0	58 251	
B. Produkty przetworzone (5-11)	327 555	137 577	15 404	476	206	153	327 080	137 372	15 251	140 421	60 527	17 536	259	124	365 924	
5 Mięso czerwone i podroby	136 665	23 981	9	476	206	108	136 189	23 776	-99	52 731	9 748	21	259	124	181 331	
6 Mięso drobiowe i podroby	8 503	2 874					8 503	2 874		9 954	3 103				14 140	
7 Przetwory mięsne	17 695	7 820	1 489				17 695	7 820	1 489	6 749	2 885	267			12 745	
8 Tłuszcze i mączki zwierzęce	22 871	11 844	12 904				22 871	11 844	12 904	24 543	15 780	16 838			16 627	
9 Mleko, śmietana i lody	25 796	15 740	420		0	46	25 796	15 740	374	15 741	9 458	261	0		97 807	
10 Masło	8 854	7 695					8 854	7 695		1 830	1 848				5 436	
11 Sery i twarogi	107 172	67 622	582				107 172	67 622	582	28 873	17 706	149			37 839	
12 Różne produkty zwierzęce	6 747	1 538	1 633	6 047	5 796	2 936	699	-4 258	-1 303	10 200	1 016	1 169	378	4 153	54 519	
C. Pozostałe (13-14)	3 115	1 230	852	34 137	45 860	56 529	-31 022	-44 630	-55 678	803	333	296	13 085	14 731	37 506	
13 Ryby i skorupiaki	53	48		34 137	45 860	56 526	-34 084	-45 812	-56 526	100	74		13 085	14 731	21 737	
14 Przetwory rybne	3 062	1 182	852	0		4	3 062	1 182	848	703	258	296	0		15 769	
W sumie I (1-14)	351 938	152 251	29 361	40 676	51 989	59 646	311 262	100 262	-30 285	151 782	62 212	19 296	13 726	19 014	520 510	
II. DZIAŁ ROŚLINNY																
D. Surowce (15-20)	470 236	265 784	34 589	5 075	10 918	17 165	465 161	254 866	17 424	982 587	584 152	23 890	11 430	27 627	354 178	
15 Zboże	387	997	1 496	481	2 914	3 433	-94	-1 917	-1 937	150	557	943	2 153	7 452	71 756	
16 Nasiona oleistych	925	760	3 799	4 261	7 957	10 783	-3 336	-7 196	-6 984	221	207	815	9 179	20 164	17 682	
17 Ziemiaki świeże	369	902	91				369	902	91	1 390	2 178	219			67 046	
18 Owoce świeże	317 598	170 415	182	6		12	317 593	170 415	170	739 580	428 012	243	19		95 013	
19 Warzywa świeże	127 882	73 742	568	328	47	2 937	127 554	73 695	-2 369	201 359	114 838	846	79	11	72 752	
20 Kwiaty	23 076	18 968	28 453				23 076	18 968	28 453	39 888	38 360	20 825			29 928	
E. Produkty przetworzone (21-29)	330 534	361 161	259 044	31 164	82 343	82 701	299 370	278 818	176 343	326 188	322 346	193 365	61 621	194 324	1 226 380	
21 Oleje i tłuszcze roślinne	1 563	3 043	2 874	4 876	3 340	4 215	-3 313	-297	-1 341	877	1 767	1 242	6 254	5 153	258 594	
22 Produkty przemiału zbóż	2 386	3 642	3 834	425	592	2 079	1 961	3 050	1 754	2 049	3 476	3 478	504	1 185	85 060	
23 Makuchy, komponenty paszowe i pasze	7 917	11 210	8 265	21 686	72 920	67 212	-13 770	-61 711	-58 946	7 378	8 636	5 681	52 899	178 591	415 818	
24 Skrobia, grysiaki, sól	17 203	25 295	12 938	677	1 487	535	16 526	23 808	12 404	9 040	14 570	10 868	626	8 031	145 118	
25 Cukier i melasa	9 931	7 491	9 356	2			9 931	7 490	9 356	24 549	20 328	25 403	1		39 412	
26 Sosy, zupy, zagęszczacze	23 719	23 621	16 226	10	55	28	23 709	23 566	16 198	6 640	7 465	5 512	0	37	15 713	
27 Wyroby cukiernicze	93 440	123 625	102 804	1 535	1 619	3 725	91 905	122 006	99 079	31 979	45 148	32 549	565	692	168 478	
28 Przetwory z owoców	66 669	61 852	42 844	521	792	3 007	66 148	61 061	39 838	60 146	56 280	29 500	340	344	46 062	
29 Przetwory z warzyw	107 706	101 382	59 902	1 433	1 536	1 901	106 272	99 846	58 001	183 528	164 675	79 132	432	290	52 127	
30 Różne produkty roślinne	3 467	3 637	5 195	10 179	11 774	13 379	-6 711	-8 138	-8 183	1 424	1 381	1 814	88 216	124 394	14 205	
W sumie II (15-30)	804 238	630 582	298 828	46 418	105 035	113 245	757 820	525 547	185 583	1 310 199	907 879	219 069	161 266	346 346	1 594 763	
Razem (I + II)	1 156 176	782 833	328 189	87 094	157 024	172 890	1 069 082	625 809	155 298	1 461 981	970 091	238 365	174 992	365 359	2 115 273	
III. INNE PRODUKTY																
31 Kawa, kakao, herbata i przyprawy	36 874	32 645	33 788	1 067	1 624	4 224	35 807	31 020	29 564	8 464	6 691	6 666	1 777	1 537	92 200	
32 Tytoń i wyroby	11 471	11 630	5 477	71	38	28	11 400	11 592	5 449	4 055	3 179	1 333	14	11	20 390	
33 Alkohole i napoje alkoholowe	3 298	3 558	3 160	1 015	1 753	1 351	2 283	1 806	1 809	2 569	2 771	2 234	941	1 309	93 746	
34 Wody i napoje bezalkoholowe	4 292	3 798	3 609	209	184	183	4 084	3 614	3 426	6 410	6 670	5 744	457	406	37 957	
35 Pozostałe produkty	45 665	45 645	23 746	317	237	281	45 349	45 408	23 466	11 362	14 196	5 782	31	49	33 951	
W sumie III (31-35)	101 601	97 276	69 780	2 678	3 836	6 067	98 923	93 439	63 713	32 860	33 506	21 760	3 220	3 312	278 244	
OGÓŁEM (I + II + III)	1 257 776	880 109	397 968	89 772	160 861	178 957	1 168 004	719 248	219 011	1 494 842	1 003 597	260 125	178 213	368 671	2 393 517	

Źródło: FAPA na podstawie danych Min. Finansów

maj 2016

Analiza wybranych zagadnień i tendencji w polskiej produkcji i handlu zagranicznym
artykułami rolno-spożywczymi w 2015 r.

Partner:	z wybranym partnerem handlowym															
	Dział/Produkty	Eksport (tys. EUR)			Import (tys. EUR)			Saldo (tys. EUR)			Eksport (tony)			Import (tony)		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I. DZIAŁ ZWIERZĘCY																
A. Zwierzęta żywe (1-4)	105	350	195	146	177	49	-40	173	146	4	4	5	4	10	2	
1 Konie	28	220	43	7	6	14	21	214	29	1	0	1	1	1	2	
2 Bydło																
3 Owce																
4 Inne	78	130	152	139	171	36	-61	-41	116	3	3	5	4	10	0	
B. Produkty przetworzone (5-11)	54 457	92 504	109 353	1 576	2 113	2 994	52 881	90 391	106 359	14 612	29 561	35 538	216	313	447	
5 Mięso czerwone i podroby	14 905	53 823	64 384	996	1 600	2 408	13 910	52 222	61 977	3 906	18 882	24 278	182	272	386	
6 Mięso drobiowe i podroby	78	35	27				78	35	27	203	46	25				
7 Przetwory mięsne	32 033	31 544	37 506	4	0	0	32 030	31 544	37 506	8 530	8 645	8 983	1		0	
8 Tłuszcze i mączki zwierzęce	0	10	17	557	410	576	-557	-399	-559	0	3	5	31	22	60	
9 Mleko, śmietana i lody	157	131	222	20	25	7	138	106	214	69	67	121	2	3	0	
10 Masło	614	430	648		77	0	614	353	648	138	103	175		16	0	
11 Sery i twarogi	6 668	6 531	6 549		1	3	6 668	6 530	6 546	1 765	1 815	1 952		0	0	
12 Różne produkty zwierzęce	6 502	6 436	7 404	1 864	1 167	1 245	4 638	5 269	6 159	272	282	268	63	2	2	
C. Pozostałe (13-14)	32 582	28 336	27 270	38 912	38 430	53 636	-6 330	-10 094	-26 366	6 630	5 369	4 776	11 239	13 289	15 886	
13 Ryby i skorupiaki	8 835	11 639	15 331	38 785	38 340	53 603	-29 950	-26 701	-38 273	1 148	1 504	1 493	11 208	13 273	15 885	
14 Przetwory rybne	23 747	16 697	11 939	127	90	33	23 620	16 607	11 906	5 481	3 865	3 283	32	17	0	
W sumie I (1-14)	93 647	127 627	144 221	42 498	41 887	57 924	51 149	85 740	86 297	21 517	35 216	40 587	11 522	13 614	16 336	
II. DZIAŁ ROŚLINNY																
D. Surowce (15-20)	2 960	12 795	4 698	36 013	40 970	37 308	-33 054	-28 175	-32 610	10 171	73 904	25 191	15 066	21 843	10 162	
15 Zboże	2 007	12 088	3 677	1 312	2 020	1 903	694	10 068	1 774	9 895	73 872	25 098	1 243	3 105	1 561	
16 Nasiona oleistych	58	54	117	9 196	9 606	4 938	-9 138	-9 553	-4 821	21	20	52	7 759	12 424	4 155	
17 Ziemiaki świeże				121	208	161	-121	-208	-161				105	152	128	
18 Owoce świeże	26	21	126	24 860	28 810	30 150	-24 833	-28 790	-30 024	7	5	26	5 878	6 122	4 276	
19 Warzywa świeże	256	7	20	28	2	25	228	5	-5	242	3	9	7	1	19	
20 Kwiaty	613	626	758	496	323	130	117	303	629	6	5	5	74	38	24	
E. Produkty przetworzone (21-29)	98 394	93 969	150 619	190 372	60 062	75 786	-91 978	33 907	74 832	80 611	79 716	146 285	390 568	74 069	91 490	
21 Oleje i tłuszcze roślinne	1 135	808	1 081	2 227	2 128	3 300	-1 092	-1 320	-2 218	564	447	487	260	236	295	
22 Produkty przemiału zbóż	2 103	1 633	1 856	9	31	231	2 095	1 602	1 625	2 485	2 107	2 331	2	15	232	
23 Makuchy, komponenty paszowe i pasze	18	2	93	162 732	30 016	43 074	-162 714	-30 013	-42 981	6	0	20	379 859	62 227	81 532	
24 Skrobia, gryski, słód	22 600	3 800	13 206	1 212	394	511	21 389	3 405	12 695	23 718	5 355	16 215	266	134	170	
25 Cukier i melasa	2 770	3 833	6 969	726	646	742	2 044	3 187	6 227	20 868	27 622	56 073	315	625	333	
26 Sosy, zupy, zagęszczacze	6 796	6 754	7 375	6 285	7 215	5 064	511	-461	2 312	2 028	2 063	2 255	716	792	671	
27 Wyroby cukiernicze	40 191	43 522	60 013	929	622	986	39 262	42 899	59 027	10 893	11 659	12 872	191	114	97	
28 Przetwory z owoców	7 607	17 245	37 515	13 271	15 731	20 559	-5 664	1 514	16 956	4 076	13 817	33 333	5 759	6 616	7 277	
29 Przetwory z warzyw	15 174	16 373	22 510	2 981	3 279	1 319	12 193	13 093	21 191	15 972	16 647	22 698	3 199	3 310	883	
30 Różne produkty roślinne	2 185	3 159	3 801	2 867	2 013	2 470	-681	1 146	1 331	1 185	1 867	2 127	1 247	897	883	
W sumie II (15-30)	103 539	109 923	159 118	229 252	103 045	115 564	-125 712	6 878	43 554	91 967	155 486	173 602	406 881	96 809	102 535	
Razem (I + II)	197 186	237 550	303 340	271 750	144 932	173 489	-74 563	92 618	129 851	113 484	190 702	214 189	418 403	110 423	118 872	
III. INNE PRODUKTY																
31 Kawa, kakao, herbata i przyprawy	4 918	4 885	5 977	611	628	711	4 307	4 257	5 266	807	675	585	43	33	37	
32 Tytoń i wyroby	246	129	0	36 901	34 068	44 804	-36 655	-33 939	-44 804	119	29	0	6 902	6 528	9 712	
33 Alkohole i napoje alkoholowe	37 405	33 214	40 647	43 499	49 754	59 386	-6 094	-16 541	-18 738	30 617	28 481	30 447	13 775	14 140	15 356	
34 Wody i napoje bezalkoholowe	7 720	7 282	9 506	2 310	1 618	1 005	5 409	5 664	8 501	22 039	22 782	24 862	594	415	321	
35 Pozostałe produkty	2 807	1 981	3 008	23 852	27 699	35 199	-21 045	-25 718	-32 191	1 181	742	873	2 795	3 278	3 224	
W sumie III (31-35)	53 095	47 491	59 139	107 172	113 766	141 105	-54 077	-66 276	-81 966	54 763	52 709	56 766	24 109	24 394	28 650	
OGÓLEM (I + II + III)	250 281	285 041	362 478	378 922	258 698	314 593	-128 641	26 343	47 885	168 248	243 411	270 956	442 512	134 817	147 522	

Źródło: FAPA na podstawie danych Min. Finansów

maj 2016

Analiza wybranych zagadnień i tendencji w polskiej produkcji i handlu zagranicznym artykułami rolno-spożywczymi w 2015 r.

ŚWIAT															
Dział/Produkt	Eksport (tys. EUR)			Import (tys. EUR)			Saldo (tys. EUR)			Eksport (tony)			Import (tony)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I. DZIAŁ ZWIERZĘCY															
A. Zwierzęta żywe (1-4)	186 938	165 363	161 856	610 111	634 466	536 893	-423 173	-469 103	-375 037	71 885	65 207	61 962	331 200	360 769	336 801
1 Konie	18 749	16 916	19 447	4 633	2 852	3 147	14 116	14 064	16 300	7 807	7 290	8 173	2 501	2 402	1 915
2 Bydło	67 022	52 895	51 698	48 129	61 457	64 840	18 893	-8 562	-13 142	25 462	20 378	19 280	23 032	30 282	32 949
3 Owce	3 208	3 094	2 700	3		3	3 205	3 094	2 697	1 417	1 334	1 081			1
4 Inne	97 959	92 458	88 010	557 346	570 158	468 903	-459 387	-477 701	-380 892	37 199	36 206	33 428	305 664	328 086	301 936
B. Produkty przetworzone (5-11)	5 898 917	6 176 109	6 478 439	2 386 856	2 443 001	2 434 097	3 512 060	3 733 108	4 044 342	3 056 602	3 368 228	3 703 915	1 252 809	1 337 048	1 398 910
5 Mięso czerwone i podroby	2 161 204	1 944 487	2 195 642	1 507 471	1 459 510	1 457 288	653 733	484 977	738 354	893 987	860 769	950 348	660 562	679 152	742 510
6 Mięso drobiowe i podroby	1 117 290	1 370 427	1 637 667	44 380	54 128	61 351	1 072 911	1 316 299	1 576 316	587 405	714 262	839 430	39 917	37 531	34 629
7 Przetwory mięsne	768 940	832 954	893 323	111 802	114 527	110 862	657 138	718 426	782 461	257 550	280 271	300 112	27 576	27 430	26 152
8 Tłuszcze i mączki zwierzęce	154 614	132 206	132 600	62 028	55 216	58 277	92 586	76 990	74 323	287 460	318 344	311 680	66 094	59 971	65 565
9 Mleko, śmietana i lody	882 662	1 111 200	906 540	380 285	453 315	437 903	502 377	657 886	468 638	790 126	951 427	1 040 004	384 071	452 408	441 153
10 Masło	122 368	121 945	119 499	59 812	59 809	48 047	62 556	62 137	71 452	32 458	35 697	40 827	13 643	14 921	13 562
11 Sery i twarogi	691 839	662 891	593 168	221 078	246 496	260 370	470 760	416 395	332 798	207 615	207 458	221 515	60 946	65 635	75 339
12 Różne produkty zwierzęce	402 835	401 499	440 197	156 370	161 035	151 199	246 465	240 464	288 997	431 041	445 314	505 083	142 440	163 801	136 759
C. Pozostałe (13-14)	1 365 929	1 475 713	1 526 138	1 471 451	1 588 839	1 631 586	-105 522	-113 126	-105 448	294 117	287 624	305 519	482 734	510 389	510 102
13 Ryby i skorupiaki	967 153	1 079 238	1 104 989	1 341 890	1 468 228	1 504 029	-374 737	-388 989	-399 040	175 774	166 253	176 884	437 952	461 115	459 055
14 Przetwory rybne	398 776	396 475	421 150	129 561	120 611	127 557	269 215	275 863	293 593	118 343	121 371	128 634	44 782	49 274	51 047
W sumie I (1-14)	7 854 618	8 218 685	8 606 630	4 624 788	4 827 342	4 753 775	3 229 830	3 391 343	3 852 854	3 853 645	4 166 374	4 576 478	2 209 183	2 372 007	2 382 572
II. DZIAŁ ROŚLINNY															
D. Surowce (15-20)	2 646 957	2 683 302	2 834 342	2 391 299	2 524 148	2 624 273	255 658	159 154	210 068	7 297 478	8 655 456	9 043 863	3 702 041	4 064 049	3 881 351
15 Zboże	841 220	1 025 234	1 154 066	338 409	356 678	325 706	502 811	668 557	828 360	4 112 754	5 544 161	6 139 095	1 204 547	1 375 028	1 189 585
16 Nasiona olejnych	338 120	307 919	401 754	265 198	253 652	291 635	72 922	54 268	110 118	793 998	837 337	999 512	417 008	393 629	476 423
17 Ziemiaki świeże	8 028	7 386	2 824	40 301	46 507	30 986	-32 273	-39 122	-28 162	46 124	40 988	15 700	106 455	205 214	146 082
18 Owoce świeże	727 881	612 853	546 078	1 060 704	1 139 803	1 217 782	-332 822	-526 950	-671 705	1 515 250	1 370 263	1 112 962	1 361 078	1 417 247	1 434 047
19 Warzywa świeże	590 857	602 099	587 728	429 615	451 133	487 247	161 242	150 966	100 481	713 131	750 014	679 277	467 996	542 124	523 725
20 Kwiaty	140 850	127 812	141 893	257 072	276 376	270 917	-116 222	-148 564	-129 024	116 220	112 692	97 318	144 958	130 807	111 489
E. Produkty przetworzone (21-29)	6 408 435	6 682 143	7 327 607	4 645 738	4 914 295	5 137 915	1 762 696	1 767 848	2 189 693	6 027 287	6 382 360	6 780 849	6 396 777	6 987 926	6 852 736
21 Oleje i tłuszcze roślinne	535 960	551 832	571 786	739 591	729 713	689 265	-203 631	-177 881	-117 479	622 180	736 007	773 135	749 651	776 386	710 193
22 Produkty przemiału zbóż	129 957	133 502	132 672	85 522	89 257	93 915	44 435	44 245	38 757	417 403	453 593	476 026	237 584	252 240	245 379
23 Makuchy, komponenty paszowe i pasze	553 070	593 451	616 110	1 245 056	1 410 764	1 400 806	-691 986	-817 313	-784 696	1 221 357	1 367 163	1 394 759	3 330 851	3 822 029	3 679 775
24 Skrobia, grysiki, sól	286 638	344 534	455 095	323 810	326 419	367 878	-37 172	18 114	87 216	280 125	309 914	381 803	442 539	487 813	629 470
25 Cukier i melasa	360 328	273 062	249 608	265 444	234 473	166 942	94 885	38 590	82 666	750 499	730 249	727 415	498 554	474 033	362 372
26 Sosy, zupy, zagęszczacze	381 657	377 273	413 856	214 972	224 022	232 187	166 685	153 251	181 669	218 321	215 764	240 749	77 868	76 270	79 781
27 Wyroby cukiernicze	2 265 925	2 612 383	2 998 704	968 789	1 054 982	1 178 470	1 297 136	1 557 401	1 820 234	764 661	846 480	932 070	405 604	411 275	437 632
28 Przetwory z owoców	1 179 141	1 090 891	1 125 804	514 033	509 718	659 074	665 107	581 173	466 730	837 093	870 656	937 443	364 191	355 215	379 227
29 Przetwory z warzyw	715 758	705 215	763 972	288 522	334 947	349 376	427 236	370 268	414 595	915 648	852 534	917 449	289 935	332 664	328 906
30 Różne produkty roślinne	113 873	125 131	147 583	218 895	244 085	227 239	-105 022	-118 954	-79 656	83 682	104 716	116 262	953 558	1 323 320	1 020 409
W sumie II (15-30)	9 169 264	9 490 576	10 309 532	7 255 932	7 682 528	7 989 427	1 913 332	1 808 048	2 320 105	13 408 448	15 142 532	15 940 974	11 052 376	12 375 296	11 754 495
Razem (I + II)	17 023 883	17 709 261	18 916 162	11 880 721	12 509 870	12 743 202	5 143 162	5 199 391	6 172 960	17 262 093	19 308 906	20 517 452	13 261 559	14 747 303	14 137 068
III. INNE PRODUKTY															
31 Kawa, kakao, herbata i przyprawy	662 627	815 497	939 849	962 457	1 021 411	1 241 540	-299 830	-205 913	-301 691	141 325	170 220	174 179	311 903	309 261	336 243
32 Tytoń i wyroby	1 534 038	1 947 569	2 207 215	474 711	568 893	715 962	1 059 327	1 378 676	1 491 253	136 034	160 548	191 389	105 681	123 121	146 929
33 Alkohole i napoje alkoholowe	320 858	349 184	396 377	518 190	517 114	582 684	-197 332	-167 930	-186 307	394 708	404 216	473 192	319 545	350 562	381 880
34 Wody i napoje bezalkoholowe	239 544	304 082	354 490	87 558	85 162	102 616	151 986	218 919	251 875	533 886	618 393	709 836	5 354 821	5 541 734	9 435 463
35 Pozostałe produkty	646 235	750 892	744 194	388 933	431 993	464 492	257 302	318 899	279 703	172 019	195 975	191 563	105 304	118 905	130 855
W sumie III (31-35)	3 403 302	4 167 224	4 642 126	2 431 848	2 624 574	3 107 293	971 454	1 542 650	1 534 833	1 377 972	1 549 352	1 740 159	6 197 255	6 443 582	10 431 369
OGÓLEM (I + II + III)	20 427 184	21 876 485	23 558 288	14 312 569	15 134 443	15 850 495	6 114 616	6 742 041	7 707 792	18 640 064	20 858 258	22 257 611	19 458 814	21 190 885	24 568 437

Źródło: FAPA na podstawie danych Min. Finansów

maj 2016